

รายงานฉบับสมบูรณ์

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ
(สัญญาเลขที่ 61-02029-0012)

โดย

ผศ.ดร.วศิน สุวรรณรัตน์
ดร.อรัชมน พิเชฐวรกุล
ดร.ณัชชา สุขะวีธนกุล
ดร.ภาณุพงศ์ เฉลิมสิน
นายสุรินรัตน์ แก้วทอง
นายพรพล เทศทอง

ได้รับทุนสนับสนุนโดย

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

มิถุนายน 2563

บทสรุปผู้บริหาร

ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะถือเป็นปัญหาที่ยังทวีความรุนแรงและก่อปัญหาให้กับสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษา พบว่า ไม่แต่เพียงเฉพาะปัญหาในส่วนของบทบัญญัติของกฎหมายที่ยังไม่ครอบคลุมกับนิยามของคำว่า “สถานที่สาธารณะ” ยังรวมไปถึงปัญหาการบังคับใช้กฎหมายการดื่มเครื่องดื่มในพื้นที่สาธารณะที่ยังมีข้อบกพร่องจากทั้งในเชิงโครงสร้างและในการบังคับใช้

ผลจากปัญหาดังกล่าวจึงนำมาสู่การศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศซึ่งเป็นกฎหมายที่ไม่เพียงแต่เป็นต้นแบบของการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ แต่ยังเป็นกฎหมายของกลุ่มประเทศที่ประสบความสำเร็จในการบังคับใช้การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะจนเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ

แนวคิดในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะของทั้ง 4 ประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทย พบว่า แต่ละประเทศมีการจำกัดสิทธิในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะที่แตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละประเทศในการให้เสรีภาพแก่ประชาชนในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีการขยายขอบเขตการบังคับใช้กฎหมายการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะออกไปอย่างกว้างขวาง ภายใต้แนวคิด open container law ซึ่งสะท้อนให้การออกกฎหมายที่มีมาตรการที่เข้มข้นและจริงจังเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของบุคคลอันเกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ และมีบทลงโทษที่รุนแรงต่อบุคคลที่กระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย

ส่วนประเทศฝรั่งเศส มีแนวคิดในการนำกฎหมายมาควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นเดียวกับประเทศไทย โดยอยู่ในรูปแบบของประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ได้มีการกำหนดในส่วนของพื้นที่สาธารณะ ivo อย่างชัดเจน แต่จะกำหนดถ้อยคำดังกล่าวให้อยู่ในความหมายอย่างกว้าง และกำหนดพื้นที่ภายใต้การดูแล เป็นพื้นที่ ๆ ไป เช่นประมวลกฎหมายการรักษาความมั่นคงภายใน ประมวลกฎหมายอาญา เป็นต้น โดยจะตีความอาศัยตามหลักทฤษฎีทางนิติศาสตร์และแนวคำพิพากษาของศาล โดยค่านิยมที่ใช้ควรครอบคลุมสถานที่ทั้งหมดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้หรือสถานที่สำหรับใช้งานร่วมกัน โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงการเป็นเจ้าของหรือสิทธิที่จะเข้าถึงยังสถานที่นั้น ๆ

ประเทศสิงคโปร์ได้แบ่งประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยแบ่งตามปริมาณแอลกอฮอล์ที่มากกว่าหรือน้อยกว่า 0.5 ดีกรีให้อยู่ภายใต้กฎหมายแยกต่างหากจากกัน และมีการตรากฎหมายหลักในการควบคุมการจัดหาและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะโดยตรง คือ The Liquor Control (Supply and Consumption) Act 2015 เพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไปก่ออาชญากรรมจนทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่บุคคลอื่นในสังคม นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนและกำหนดอัตราโทษสำหรับความผิดแยกกระหว่างความผิดที่เกิดขึ้นในเขตควบคุมกับนอกเขตควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะต้องรับโทษหนักขึ้นหากเป็นการกระทำความผิดในเขตการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนประเทศออสเตรเลีย แม้ว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการก่อความวุ่นวายในพื้นที่สาธารณะจะเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย หากแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจออสเตรเลียส่วนใหญ่ค่อนข้างผ่อน

ปรนให้ ในพระราชบัญญัติ Summary Offences 1966 สำหรับความผิดครั้งแรกโดยการกำหนดค่าปรับ สำหรับความผิดครั้งที่สองในนิวเซาท์เวลส์การฟ้องร้องคดีเมาในที่สาธารณะจะดำเนินการก็ต่อเมื่อมีความรุนแรงหรืออาชญากรรมอื่น ๆ ร่วมด้วยและตำรวจมีดุลยพินิจในการปรับผู้ที่เมาในที่สาธารณะ ซึ่งต่อมาไม่ได้รับอนุญาตให้ปรับผู้ที่ดื่มในเขตปลอดแอลกอฮอล์อีกต่อไปทำได้แค่เพียงปรับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่านั้น

เมื่อศึกษาบทบัญญัติของทั้งสี่ประเทศเปรียบเทียบกับประเทศไทย พบว่า ประเทศไทยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนกฎหมาย 2 ส่วนด้วยกัน คือ การแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนของการขยายคำนิยามของคำว่า “สถานที่สาธารณะ” และการหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในส่วนของคำนิยามคณะผู้วิจัย เห็นว่า ควรนำแนวคิดในการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้คำนิยามของคำว่าสถานที่สาธารณะของทั้ง 4 ประเทศมาใช้แก้ไขคำนิยามของคำว่าสถานที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ของประเทศไทย ในส่วนของการหามาตรการในการบังคับใช้ให้การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะบรรลุผล คณะผู้วิจัยเห็นว่าพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยยังมีมาตรการเชิงลงโทษที่ยังไม่เข้มงวดมากนัก

ผู้วิจัยเห็นว่าประเทศไทยควรจะต้องมีการควบคุมทั้งในด้านของผู้จำหน่ายและผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยในส่วนของผู้จำหน่ายจะต้องกำหนดประเภทและรายละเอียดของใบอนุญาตในการจัดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างชัดเจนและกำหนดขอบเขตพื้นที่สาธารณะที่อยู่ภายในการควบคุมการจำหน่ายและการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประกอบกับการจำกัดระยะเวลาในการจัดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งการจำหน่ายตามร้านค้าปกติรวมถึงในระบบออนไลน์ นอกจากนี้ ควรนำข้อสันนิษฐานความรับผิดของการเปิดขวดบรรจุภัณฑ์มากำหนดไว้ในกฎหมาย โดยกำหนดเงื่อนไขในลักษณะของการพิสูจน์เป็นการเบื้องต้นก่อน และให้ผู้ถูกกล่าวหาสามารถพิสูจน์หักล้างความรับผิดของตนได้ ส่วนการออกข้อบังคับและบังคับใช้กฎหมายควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานระดับท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาในรายละเอียดว่าจะกำหนดหลักเกณฑ์อย่างไร เนื่องด้วยประเทศไทยมีความเป็นพหุวัฒนธรรม แต่ละท้องถิ่นจะมีวัฒนธรรมหรือเทศกาลไม่เหมือนกัน อีกประการหนึ่ง เมื่อมีการออกข้อบังคับออกมาแล้วจะต้องบังคับใช้กฎหมายในทุกพื้นที่อย่างจริงจัง หรือเพิ่มบทลงโทษ รวมทั้งควรทบทวนและบังคับใช้กฎหมายให้มีความชัดเจน เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายให้มีเพียงพอ ทั้งนี้ การบังคับใช้โทษดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงสิทธิของสาธารณชนมากกว่าสิทธิของปัจเจกชน อย่างไรก็ตาม อาจมีการผ่อนปรนนโยบายทางกฎหมายได้ในบางกรณีหากเป็นเรื่องของธรรมเนียมประเพณีที่ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

ชื่องานวิจัย   มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ
ผู้วิจัย   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศิน สุวรรณรัตน์ ดร.อรัชมน พิเชฐวรกุล ดร.ณัชชา สุขะวัณกุล
                                   ดร.ภาณุพงศ์ เฉลิมสิน นายสุรินทร์ แก้วทอง และนายพรพล เทศทอง
ปีที่ดำเนินงาน   2563

บทคัดย่อ

การวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยเอกสาร โดยศึกษาค้นคว้าเอกสารวิชาการต่าง ๆ ในทางกฎหมายภายในประเทศ (Domestic Law) และนำมาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายจากต่างประเทศอย่างประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส สิงคโปร์ และออสเตรเลียที่มีกฎหมายใกล้เคียงกันหรือแตกต่างกันแต่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการผลักดันมาตรการทางกฎหมาย จากนั้นทำการสำรวจความคิดเห็นทางกฎหมายจากกลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวน 500 คน ในพื้นที่จังหวัดสงขลาด้วยวิธีการทำแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อนำผลข้อมูลทางสถิติมาประมวลผลและวิเคราะห์ผล นอกจากนี้ มีการจัดทำกรรณการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ในกลุ่มผู้บังคับใช้กฎหมาย นักวิชาการ และกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบทางกฎหมาย จำนวน 10 คน

สำหรับกฎหมายที่สำคัญของประเทศไทยซึ่งใช้สำหรับการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ คือพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมจุดจำหน่ายแอลกอฮอล์ ควบคุมการโฆษณา ควบคุมพื้นที่และวันเวลาในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะในหลากหลายรูปแบบ อย่างไรก็ตามแม้จะมีการออกกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับเพื่อการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะแต่ในทางการศึกษาวิจัยยังพบว่าปัญหาซึ่งเกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะในประเทศไทยยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องจึงควรนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะของประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยจะต้องมีการควบคุมในส่วนของผู้จำหน่ายและผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะภายในเวลาที่จำกัด โดยพื้นที่สาธารณะดังกล่าวอาจจะกำหนดขึ้นโดยกฎหมายในระดับท้องถิ่น เพื่อให้สามารถปรับใช้กับพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมว่าจะต้องมีเนื้อหาหรือมีเกณฑ์กำหนดเป็นอย่างไร นอกจากนี้การบังคับใช้มาตรการดังกล่าวในทางปฏิบัติบางกรณีนั้นทำได้ยาก โดยอาจนำข้อสันนิษฐานความรับผิดชอบของการเปิดขวดบรรจุภัณฑ์เป็นเกณฑ์กำหนดความรับผิดชอบ ทั้งนี้จะต้องกำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาพิสูจน์เป็นบรรทัดฐานเบื้องต้นเสียก่อน โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาสามารถนำสืบพิสูจน์หักล้างความรับผิดชอบของตนได้ อย่างไรก็ตาม การออกกฎหมายใดมาใช้บังคับจำเป็นจะต้องนำมาบังคับใช้อย่างจริงจังและมีความชัดเจนทั้งเนื้อหาขององค์ประกอบความผิดและบทลงโทษที่เหมาะสม ทั้งนี้การบังคับใช้บทลงโทษใด ๆ จะต้องคำนึงถึงสิทธิของสาธารณชนมากกว่าสิทธิของปัจเจกชนเป็นสำคัญ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดบทกเว้นไว้เป็นการเฉพาะ

คำสำคัญ: การดื่มแอลกอฮอล์, พื้นที่สาธารณะ, กฎหมายแอลกอฮอล์

Title: The Comparative legal studies on the legal regulations toward the alcohol consuming in the public area

Author: Asst. Prof. Dr.Wasin Suwannarat, Dr.Arachamon Pichetworakoon
Dr.Nutcha Sukhawattanakun, Dr.Panupong Chalermisin,
Mr.Surinrat Kaewtong, Mr.Pornpon Thedthong

Academic Year: 2020

Abstract

This project is done under a documentary research method by studying and researching various domestic legal documents and comparing them with the law from foreign countries such as the United States of America, France, Singapore and Australia. Those nations have either similar or different rule of laws yet are beneficial to the supported legal measures. After that, a survey of legal opinions from 500 people in the area of Songkhla Province by using a questionnaire are analyzed. In addition, focus groups were organized among law enforcement groups, academics and legal affected groups consisting of 10 people.

In addition, the Alcoholic Beverage Control Act B.E. 2551 is one of the most vital laws which has been being used for controlling alcohol consumption in public areas. It has been used for various purposes, for instance, regulating alcohol distribution points, controlling advertising, control the area and time of access to alcohol drinks, as well as control the consumption of alcohol in public places. Despite the legislation being used to regulate alcohol consumption in public places, the research also found that the problems arising from drinking alcohol in public places in Thailand have been being happened continuously. Therefore, it should lead to amendments to the provisions of the laws related to the control of alcohol in the public areas in Thailand.

The results of the analytical statistic showed that to effective the alcohol - consuming in public area in Thailand has to start from the controlling measures on the part of distributors and alcohol drinkers in public areas within a limited time. Such public spaces may be established by local and internal laws in order be applied toward each area appropriately. In addition, enforcing such measures in some cases is complicated due to whether content or specifications required.

This has led to the assumption of liability from opening container acts as criteria of liability, the conditions of the burden of proof must be established as a preliminary norm by allowing the accused to attest, and to refute his liability. However, any rules must be enforced seriously and clearly on both content of the offense and the appropriate penalties. In this regard, the application of any punishment must be

considered under the rights of the public standard rather than the rights of the individual. Unless the law specifically contributed its own exceptions.

Keywords: alcohol consuming, public area, alcohol law

คำนำ

รายงานการศึกษาวิจัยเรื่องมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์นโยบาย กฎหมาย และปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่อง การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับ กลุ่มประเทศตัวอย่าง เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส ประเทศสิงคโปร์ และประเทศ ออสเตรเลียซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วและมีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะประกอบกับแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างมี ประสิทธิภาพ การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยการเก็บรวบรวมเอกสารทางวิชาการและในทาง กฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และเป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้ แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มประชากรตัวอย่างในจังหวัดสงขลา จำนวน 500 คน เพื่อ สอบถามความรู้เกี่ยวกับปัญหาและความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายประกอบข้อเสนอแนะในการ แก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะและผู้เข้าร่วมการวิจัยในการสนทนา กลุ่ม (Focus group) ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ต่อประเด็นปัญหาวิจัยทั้ง 10 คน

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้ กฎหมาย หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน นักวิชาการ และที่ขาดไม่ได้คือ ผู้บริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ทุกคน ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณศูนย์วิจัยปัญหาสุรา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.) ผู้สนับสนุนทุนวิจัย ผู้เข้าร่วมการวิจัย เจ้าหน้าที่และทีมงานในการลงสำรวจพื้นที่ เก็บรวบรวมข้อมูลทุกคนที่ช่วยดำเนินงานให้การวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คณะผู้วิจัย

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มิถุนายน 2563

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	i
บทคัดย่อ	iii
คำนำ	vi
สารบัญ	vii
สารบัญตาราง	ix
สารบัญภาพ	x
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 ปัญหาวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
2.3 แนวคิดในการบริหารจัดการของรัฐ	20
2.4 หลักกฎหมายภายในประเทศ	25
2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	32
2.6 สมมติฐานการวิจัย	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยและผลการสำรวจ	35
3.1 รูปแบบการวิจัย	35
3.2 การวิจัยในกลุ่มตัวอย่างและพื้นที่ดำเนินการ	35
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
3.4 ขั้นตอนการดำเนินงานหรือทำการวิจัย	36
3.5 กิจกรรมและขั้นตอน	37
3.6 การกำกับติดตามและการประเมินติดตามภายใน	37
3.7 ผลการสำรวจโดยแบบประเมิน	38
3.8 ผลการจัดการสนทนากลุ่ม	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	63

4.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการควบคุมโดยกฎหมาย	63
4.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์	66
4.3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ	67
4.4 ผลการวิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ของประเทศไทย	69
4.5 ผลการวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ของประเทศต่างประเทศกับประเทศไทย.....	75
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	91
5.1 สรุปผลการวิจัย	91
5.2 อภิปรายผล	92
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก.....	107
ภาคผนวก ก แบบประเมินและตัวอย่างแบบประเมิน.....	107
ภาคผนวก ข แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 1.....	115
ภาคผนวก ค แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 2	116
ภาคผนวก ง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	118

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	38
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	38
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการศึกษา.....	39
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	39
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพื้นที่สำรวจ.....	40
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศาสนา.....	40
ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นทั่วไป	41
ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นด้านกฎหมาย	43
ตารางที่ 9 ความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	45
ตารางที่ 10 เหตุผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ.....	46
ตารางที่ 11 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำแนกตามเพศ.....	47
ตารางที่ 12 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำแนกตามอายุ	49
ตารางที่ 13 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	51
ตารางที่ 14 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	53
ตารางที่ 15 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำแนกตามศาสนา.....	55
ตารางที่ 16 กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับคำว่าพื้นที่สาธารณะ.....	124
ตารางที่ 17 กฎหมายท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย	130
ตารางที่ 18 เปรียบเทียบการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศกรณีศึกษา.....	136

สารบัญภาพ

รูปที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ.....	107
รูปที่ 2 ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 1	115
รูปที่ 3 ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 2	116
รูปที่ 4 พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551	118

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีประชากรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากเป็นลำดับต้น ๆ ของโลก เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบผู้ดื่มรายใหม่ซึ่งเป็นเยาวชนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งเพศชายและเพศหญิง ผลสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากรปี พ.ศ. 2560 พบว่า จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 55.9 ล้านคน เป็นผู้ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประมาณ 15.9 ล้านคน หรือคิดเป็นประมาณ 1 ใน 3 ของกลุ่มประชากรของประเทศที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ทั้งนี้ เป็นผู้ดื่มสม่ำเสมอจำนวน 7.0 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.5 และเป็นผู้ดื่มนาน ๆ ครั้ง จำนวน 8.9 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 15.9¹ ซึ่งจะเห็นได้ว่า โดยภาพรวมของการแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม้จะมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 จนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า 10 ปี แนวโน้มในการแก้ไขปัญหาผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังคงทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง และปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันยังรวมไปถึงปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะที่เพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

สำหรับปัญหาการออกกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ (Drinking alcohol in public) เป็นหนึ่งในปัญหาที่ถูกหยิบยกขึ้นมาถกเถียงกันทั่วโลกเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา แต่ละประเทศมีการกำหนดขอบเขตของคำว่าพื้นที่สาธารณะแตกต่างกัน ส่งผลให้การบังคับกฎหมายออกมาแตกต่างกัน ผลของการบังคับใช้กฎหมายก็มีความแตกต่างกันเช่นเดียวกัน จึงมีการถกเถียงในประเด็นเรื่องการดื่มในพื้นที่สาธารณะในนโยบายกฎหมายของแต่ละประเทศอย่างกว้างขวาง² ฝ่ายที่คัดค้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ให้ความเห็นว่าการที่กฎหมายอนุญาตให้ผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะจะนำมาซึ่งผลกระทบต่อสังคม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขอบเขตของนิยามคำว่าสถานที่สาธารณะของแต่ละประเทศ เช่น ความรุนแรง อาชญากรรม หรืออุบัติเหตุ เป็นต้น ฝ่ายที่คัดค้าน จึงมีความเห็นว่ารัฐควรออกกฎหมายจำกัดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ให้จำกัดพื้นที่ให้มากที่สุด มุ่งเน้นเฉพาะพื้นที่ส่วนบุคคลหรือร้านอาหารเท่านั้น ส่วนฝ่ายสนับสนุนที่เห็นว่าการดื่มในพื้นที่สาธารณะได้ให้เหตุผลว่า การดื่มในพื้นที่สาธารณะไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาสังคมหรือการบริโภคมากเกินไป และถือว่าเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวันที่อาจ

¹ กองสถิติสังคม สำนักงานสถิติแห่งชาติ, การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2560, (กรุงเทพฯ : พิมพ์ตีการพิมพ์, 2561), 31 (อัดสำเนา).

² World Health Organization. Substance Abuse Department, World Health Organization. Department of Mental Health, Substance Abuse and World Health Organization. Global status report: alcohol policy. World Health Organization. 2004

มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะบ้าง ทำให้การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะไม่ควรถูกจำกัดสิทธิเกินสมควร³ ดังนั้น ประเด็นทางกฎหมายที่อนุญาตให้มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะหรือไม่อย่างไร จึงเป็นประเด็นที่จะต้องนำมากำหนดทิศทางนโยบายที่เหมาะสมเพื่อให้การแก้ไขปัญหาแอลกอฮอล์ในประเทศไทยเป็นไปในทิศทางที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ประเด็นที่จะต้องพิจารณา คือ นโยบายในการกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดขอบเขตของ “แอลกอฮอล์” ที่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย รวมถึงขอบเขตของคำว่า “สถานที่สาธารณะ” ตามกฎหมายว่ากรณีใดบ้างที่จะถือว่าเป็นสถานที่สาธารณะที่จะต้องควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากในปัจจุบันเครื่องดื่มมีความหลากหลายและมีปริมาณแอลกอฮอล์ที่แตกต่างกันในแต่ละชนิดเครื่องดื่ม และสถานที่สาธารณะก็มีค่านิยมที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศ ดังนั้น การกำหนดขอบเขตของการบังคับใช้กฎหมายในประเทศไทยโดยอาศัยแนวทางของกฎหมายต่างประเทศทั้งในส่วนของประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย และประเทศสิงคโปร์มาใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายและนโยบายในการใช้บังคับกฎหมายในประเทศไทยจะทำให้แนวทางในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทยมีทิศทางที่ดีขึ้น

สำหรับประเทศไทยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 ที่มีเจตนารมณ์ในการสร้างจิตสำนึกใหม่ให้เยาวชนของชาติ เพื่อป้องกันการริเริ่มการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเด็กและเยาวชน ลดปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของคนไทย โดยให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ยากขึ้น ทั้งการห้ามดื่ม จำกัดเวลาห้ามขาย สถานที่ห้ามขายและห้ามดื่ม การคุ้มครองและลดผลกระทบที่เกิดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในผู้ที่บริโภคแอลกอฮอล์และประชาชนทั่วไป⁴ ซึ่งสิบปีหลังจากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 บังคับใช้ พบว่า จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง การพบเห็นการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง พื้นที่ปลอดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีจำนวนเพิ่มขึ้น วันและระยะเวลาที่จำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มมากขึ้น สามารถผลักดันให้เกิดมาตรการและการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การห้ามบริโภคบนทาง การห้ามขายหรือห้ามบริโภคในพื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน การห้ามขายหรือบริโภคในรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ การห้ามขายหรือบริโภคในสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ การแสดงรูปแบบของข้อความคำเตือนประกอบภาพสัญลักษณ์หรือภาพสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

³ Cook, P.A., Tocque, K., Morleo, M. and Bellis, M.A., *Opinions on the impact of alcohol on individuals and communities: early summary findings from the North West Big Drink Debate*, (Liverpool : Liverpool John Moores University, 2008).

⁴ ความท้าทายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้ว่า โดยที่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัว อุบัติเหตุและอาชญากรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศสมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมทั้งการบำบัดรักษาหรือฟื้นฟูสภาพผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อช่วยลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ช่วยสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนโดยให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

แม้จะมีมาตรการควบคุมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อยู่หลายฉบับดังกล่าวข้างต้น แต่การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในประเทศไทยก็ยังมีให้เห็นอยู่ตลอดเวลา ดังกรณีข่าวครอบครัวนักท่องเที่ยวชาวอังกฤษถูกรุมทำร้ายโดยวัยรุ่นไทย 4 คนที่เมาสุราระหว่างเดินทางมาเที่ยวพักผ่อนที่หัวหินในช่วงเทศกาลสงกรานต์ถูกเผยแพร่เป็นข่าวดังไปทั่วโลก เหตุการณ์นี้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทย เหตุการณ์ดังกล่าวเป็นลักษณะของการดื่มสุราแบบตั้งวงดื่มในพื้นที่สาธารณะซึ่งเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายในประเทศพัฒนาแล้ว เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ฝรั่งเศส และออสเตรเลีย

ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะยังรวมไปถึงการดื่มสุราขณะโดยสารบนยานพาหนะไม่ว่าจะเป็นผู้ขับหรือไม่ก็ตาม จากรายงานการวิเคราะห์สถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนของกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2561 พบว่า สาเหตุของอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดจากการเมาสุรา ในปี พ.ศ. 2561 มีจำนวนมากถึง 1,089 ครั้งจากทั้งหมด 19,643 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.54⁵

ดังที่กล่าวมา จะเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 นี้มิได้กำหนดนิยามโดยทั่วไปของลักษณะพื้นที่สาธารณะเอาไว้ แต่เป็นการกำหนดลักษณะพื้นที่ต่าง ๆ ตามมาตรา 31 ประกอบกับการออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อจะกำหนดพื้นที่ห้ามดื่มแอลกอฮอล์ได้ ซึ่งสามารถสรุปพื้นที่ได้ ดังต่อไปนี้

(1) วัดหรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา (ศาสนาคริสต์มีการดื่มสุราในพิธีกรรม)

(2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาล และร้านขายยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคล

(3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคล หรือสโมสรหรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

(4) สถานศึกษา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณีหรือสถานการศึกษาที่สอนการผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

(5) สถานบริการเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการเชื้อเพลิง

(6) สวนสาธารณะของทางราชการ

(7) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ เช่น ในบริเวณสถานีรถไฟหรือในขบวนรถที่อยู่บนทางรถไฟ ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในท่าเรือหรือโดยสารสาธารณะ บนทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และในสถานขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

จะเห็นได้ว่า ลักษณะพื้นที่ตามที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของพื้นที่สาธารณะเท่านั้น ยังคงมีพื้นที่ลักษณะอื่น ๆ อีกที่ควรจะต้องได้รับการควบคุม เช่น ในต่างประเทศที่มีการใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการห้ามดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยคำว่าพื้นที่

⁵ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กลุ่มพัฒนาความปลอดภัย สำนักแผนความปลอดภัย กระทรวงคมนาคม, รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนของกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2561, (- : -, 2562), 17 (เอกสารไม่ตีพิมพ์).

สาธารณะจะมีความหมายอย่างกว้างซึ่งเป็นไปตามหลักกฎหมายมหาชนที่ใช้ในการกำหนดความหมายของคำว่าพื้นที่สาธารณะได้ อาทิ ประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการออกกฎหมายลักษณะดังกล่าวนี้ และเป็นผู้คิดค้นหลักการ Open Container Law ขึ้นมาปรับใช้ด้วย คือ แค่เปิดฝาหรือจุกของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะก็มีความผิดแล้ว แม้จะยังไม่ได้ดื่มก็ตาม จนทำให้ในหลาย ๆ ประเทศได้นำหลักการนี้ไปปรับใช้ รวมทั้งประเทศในสหภาพยุโรปก็มีการบังคับใช้กฎหมายห้ามดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะด้วยเช่นกัน งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการหามาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศให้เกิดความสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของปัจเจกชน

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อประเมินศักยภาพของมาตรการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทยในปัจจุบัน

1.2.2 เพื่อสร้างกลไกความร่วมมือของผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ (key stakeholders) ในส่วนบทบาทของ regulator, provider และ user ในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในประเทศไทยให้มีการบังคับใช้และตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมายไปในแนวทางที่มีความเห็นสอดคล้องกัน

1.2.3 เพื่อศึกษามาตรการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของต่างประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มในการบัญญัติกฎหมายให้การดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะมีความผิดหรือไม่มีความผิด และกลุ่มที่มีวัฒนธรรมการบริโภคคล้ายคลึงกับประเทศไทย

1.2.4 เพื่อวิเคราะห์นโยบาย กฎหมาย และปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศตัวอย่างในส่วนของตัวบทกฎหมาย คำพิพากษา และแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อรองรับกับมาตรการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในประเทศไทยว่า ข้อเสนอแนะในการเสนอมาตรการใหม่หรือแนวทางแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 ปัญหาวิจัย

1.3.1 ในปัจจุบันสถานการณ์การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทยเป็นอย่างไร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถบังคับใช้ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายหรือไม่ ทำไมยังมีเหตุการณ์ความรุนแรงและความเสียหายจากการดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะให้เห็นตามข่าวทุกวัน

1.3.2 การสร้างกลไกความร่วมมือในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในประเทศไทยของผู้ออกกฎหมาย ผู้มีอำนาจอนุญาตให้มีการจัดงานและดื่มในที่สาธารณะ นักวิชาการ ผู้บังคับใช้กฎหมายและภาคประชาชนเป็นอย่างไรบ้าง มีการตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมายหรือความคิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องอย่างไรบ้าง

1.3.3 มาตรการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของต่างประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มในการบัญญัติกฎหมายดังกล่าวเป็นอันดับต้น ๆ และประเทศที่มี

วัฒนธรรมการบริโภคคล้ายคลึงกับประเทศไทยเป็นอย่างไร เหตุใดจึงสามารถบังคับใช้ได้โดยมีประสิทธิภาพ

1.3.4 การวิเคราะห์นโยบาย กฎหมายและปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศตัวอย่างในส่วนของตัวบทกฎหมาย คำพิพากษา และแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อรองรับกับมาตรการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในประเทศไทยว่าควรมีข้อเสนอแนะในการเสนอมาตรการใหม่หรือแนวทางแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวควรมีเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ส่วนที่ 1 วิจัยเอกสาร รวบรวมเอกสาร กฎหมายต่าง ๆ เป็นส่วนสำคัญหรือเป็นส่วนหลักของการวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราวิชาการต่าง ๆ ในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทั้งนี้ ในส่วนของในประเทศไทยและต่างประเทศที่ได้เคยศึกษามาก่อนแล้วเพื่อเป็นแนวทางการศึกษาของประเทศไทย ตัวอย่างกรณีศึกษาดังต่อไปนี้

- (1) ประเทศสหรัฐอเมริกา
- (2) ประเทศสิงคโปร์
- (3) ประเทศฝรั่งเศส
- (4) ประเทศออสเตรเลีย

ส่วนที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ในส่วนนี้จะเป็นส่วนที่สนับสนุนส่วนที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นและความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะแก่ประชาชนทั่วไป โดยแบ่งจากกลุ่มช่วงอายุในพื้นที่จังหวัดสงขลา เนื่องจากเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวซึ่งมีแนวโน้มในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ รวมทั้งสิ้นจำนวน 500 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) และแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผลเชิงปฏิบัติการต่อกลุ่มทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 จะถูกวิเคราะห์และนำเสนอให้เห็นว่า มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในลักษณะต่าง ๆ ในต่างประเทศที่มีการบังคับใช้กฎหมาย (Legal Enforcement) ในลักษณะนี้นั้น มีวิธีการควบคุมอย่างไร ใช้หลักอะไรในการควบคุม และปัจจุบันประเทศไทยใช้หลักอะไรในการกำหนดลักษณะการควบคุม ตลอดจนการกำหนดความหมายของพื้นที่สาธารณะ โดยจะสามารถนำหลักของต่างประเทศมาปรับใช้ได้อย่างไร มีข้อดีข้อด้อยอย่างไร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยในขณะนี้คืออะไรที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 จะดำเนินการวิเคราะห์โดยนำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ซึ่งจะมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ และส่วนที่เป็นความคิดเห็นกับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ ซึ่งจะเสนอให้เห็นในลักษณะของร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นสำคัญ ซึ่งจะได้นำส่วนที่ 2 นี้มาสนับสนุนและเสนอแนะการวิจัยในส่วนที่ 1 ต่อไป

ในประเทศสหรัฐอเมริกาประกอบไปด้วยรัฐที่มีกฎหมายเปิดภาชนะในพื้นที่สาธารณะ (Open Container Law) อยู่เกือบทุกรัฐ อีกทั้งยังมีพระราชบัญญัติ Transportation Equity Act for the 21st Century (TEA-21) อันเป็นมาตรฐานกลางของบทบัญญัติซึ่งบังคับใช้ในประเด็นดังกล่าว ทั้งนี้ มลรัฐที่ไม่มีกฎหมายเปิดภาชนะมีเพียง 7 มลรัฐเท่านั้น กล่าวคือ มิสซูรี อาร์คันซอ มิสซิสซิปปี เวสต์เวอร์จิเนีย เวอร์จิเนีย เดลาแวร์ และคอนเนตทิคัต และมี 3 มลรัฐที่มีกฎหมายเปิดภาชนะ คือ อลาสก้า ลุยเซียนา และเทนเนสซี แต่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน TEA-21 ของรัฐบาลกลางซึ่งกำหนดเกี่ยวกับกฎหมายเปิดภาชนะในพื้นที่สาธารณะและมาตรการความปลอดภัยการจราจรอื่น ๆ

ความหมายของ “สถานที่สาธารณะ” ในบริบทนี้อาจแตกต่างกันไปตามองค์ประกอบทางกายภาพแต่ละรัฐ อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ทุกรัฐที่จะห้ามมิให้ดื่มและถือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ตัวอย่างเช่น สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงบางแห่ง เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวและสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวโดยการดื่มที่บาร์ ร้านอาหาร โรงแรม ในนิยามของพื้นที่ต้องห้ามและลักษณะพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการละเมิดว่ามีการให้เหตุผลที่เพียงพอสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมหรือจับกุมผู้ต้องสงสัยตามฐานความผิดดังกล่าวแล้วนั้น จะพบว่ากฎหมายต่างประเทศมีข้อยกเว้นและช่องว่างทางกฎหมายน้อยมากหรือไม่มีเลย

ในขณะที่กฎหมายของประเทศไทยมีช่องทางหลบหลีกการบังคับใช้กฎหมายไว้ค่อนข้างมาก หากกฎหมายภายในของประเทศไทยสามารถปรับใช้กรณีศึกษาและบทบัญญัติทางกฎหมายของต่างประเทศตามข้อสรุปอันจะได้จากผลสัมฤทธิ์ของงานวิจัยฉบับนี้ การมุ่งลดปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากตัวแปร “พื้นที่สาธารณะ” จะมีแนวโน้มความสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น การศึกษาโดยอิงรูปแบบการเปรียบเทียบกฎหมาย (Legal Comparative Analysis) กับบทบัญญัติของประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณากฎหมายไทยต่อประเด็นดังกล่าวจึงถูกนำมาใช้เป็นอันดับแรก

ในบางประเทศ เช่น ประเทศสิงคโปร์ มีการจัดแบ่งประเภทของเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่า 0.5 ดีกรีแยกต่างหากจากเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ไม่เกิน 0.5 ดีกรีหรือไม่มีแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสมอยู่ในเครื่องดื่มเลยปรากฏอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ และมีการบัญญัติกฎหมาย The Liquor Control (Supply and Consumption) Act 2015 เพื่อการควบคุมการจัดหาและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะโดยเฉพาะ และควบคุมไปถึงผู้จำหน่ายแอลกอฮอล์อีกด้วย โดยกำหนดเป็นเวลาสำหรับการควบคุมการดื่ม นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนในกรณีที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน

ในประเทศออสเตรเลีย แม้ว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และก่อความวุ่นวายในพื้นที่สาธารณะจะเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย หากแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจออสเตรเลียส่วนใหญ่ค่อนข้างผ่อนปรนให้ ในพระราชบัญญัติ Summary Offences 1966 สำหรับความผิดครั้งแรกโดยการกำหนดค่าปรับ สำหรับความผิดครั้งที่สอง ในนิวเซาท์เวลส์การฟ้องร้องคดีเมาในพื้นที่สาธารณะจะดำเนินการก็ต่อเมื่อมีความรุนแรงหรืออาชญากรรมอื่น ๆ ร่วมด้วยและตำรวจมีดุลพินิจในการปรับผู้ที่เมาในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งต่อมาไม่ได้รับอนุญาตให้ปรับผู้ที่ดื่มในเขตปลอดแอลกอฮอล์อีกต่อไปทำได้แค่เพียงริบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่านั้น ดังนี้ การศึกษาเชิงเปรียบเทียบต่อมาตรการทางกฎหมายที่บังคับต่อผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะสำหรับประเทศนี้จะเป็นแนวทางในกระบวนการทำ

วิจัยในส่วนของการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมต่อประเด็นปัญหาดังกล่าวพร้อมด้วยเมื่อพิจารณาประกอบกับบทบัญญัติที่ได้มีการวางหลักเอาไว้

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ทำให้ทราบศักยภาพของมาตรการควบคุมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทยในปัจจุบัน

1.5.2 เพื่อสร้างกลไกความร่วมมือของผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญ (key stakeholders) ในส่วนบทบาทของ regulator, provider และ user ในการควบคุมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในประเทศไทยให้มีการบังคับใช้และตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมายไปในแนวทางที่มีความเห็นสอดคล้องกัน

1.5.3 ทำให้เข้าใจมาตรการควบคุมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของต่างประเทศโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วซึ่งเป็นผู้ริเริ่มในการบัญญัติกฎหมายให้การตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะมีความผิดหรือไม่มีความผิด และกลุ่มที่มีวัฒนธรรมการบริโภคคล้ายคลึงกับประเทศไทย

1.5.4 สามารถนำเสนอนโยบาย กฎหมายและปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องการควบคุมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศตัวอย่างในส่วนของตัวบทกฎหมาย คำพิพากษา และแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อรองรับกับมาตรการควบคุมการตีมเครื่องตีมแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในประเทศไทยว่าข้อเสนอแนะในการเสนอมาตรการใหม่หรือแนวทางแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะสามารถอธิบายโดยอาศัยทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุมทางสังคมประกอบกับทฤษฎีเกี่ยวกับเครื่องตีแอลกอฮอล์และทฤษฎีเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการควบคุมทางสังคมในพื้นที่สาธารณะโดยเฉพาะในประเด็นเรื่องของการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์

2.1.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการควบคุม

มนุษย์อยู่คู่กับสังคมเสมอมาไม่อาจแยกออกจากกันได้ กล่าวคือ สังคมเกิดจากการรวมตัวกันของมนุษย์เป็นหมู่เหล่าและมีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องยาวนาน เมื่อสังคมพัฒนาความสัมพันธ์ขึ้นตามลำดับ มนุษย์ในกลุ่มสังคมนั้นจะสร้างแบบแผนกำหนดความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนขึ้น⁶ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในหมู่เหล่า อาทิ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เครือญาติ ชนเผ่า ผู้ปกครองเมืองหรือแคว้น จนถึงผู้ปกครองรัฐหรือจักรวรรดิ เพื่อให้คนในสังคมได้รับการปกป้องดูแล หรือคุ้มครองป้องกันความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน รวมถึงเป็นได้รับการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น การค้าขาย ความแลกเปลี่ยนความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ หรือการเผยแพร่ศาสนา เป็นต้น ทั้งนี้ เป็นไปตามทฤษฎีซึ่งใช้อธิบายการก่อตั้งสังคมและการเมืองทฤษฎีหนึ่ง คือ ทฤษฎีสัญญาประชาคม⁷ (Social contract theory) ที่มุ่งอธิบายเรื่องการมอบหมายหรือตั้งตัวแทนในการใช้อำนาจผ่านสิทธิที่ทุกคนในสังคมสละให้เพื่อนำไปใช้ปกครองหรือดูแลสังคม โดยนักคิดตามทฤษฎีนี้มีมุมมองที่แตกต่างกันออกไปในการอธิบายสมมติฐานทางทฤษฎีที่มีผลต่อมุมมองในควบคุมสังคม เช่น โทมัส ฮอบส์ (Thomas Hobbes) ที่เชื่อว่ามนุษย์มีความชั่วร้ายป่าเถื่อนเป็นทุนอยู่เดิมตามธรรมชาติ จะต้องได้รับการควบคุมโดยการยกสิทธิโดยเด็ดขาดให้แก่ผู้ปกครองเพื่อให้สังคมเกิดความสงบสุข ในขณะที่จอห์น ล็อก (John Locke) เชื่อว่ามนุษย์แต่เดิมมีพื้นฐานทางธรรมชาติที่ดีเพียงแต่จำเป็นต้องสละอำนาจบางส่วนไปเพื่อให้ลดความยุ่งยากในการปกครองและให้ผู้ปกครองมีอำนาจเหนือในการตัดสินใจแทนทุกคนในสังคม การควบคุมจึงเป็นไปในรูปแบบการจำกัดอำนาจของผู้ปกครองตามกรอบหรือแนวคิดที่สังคมสร้างขึ้น โดยรัฐธรรมนูญของไทยได้นำหลักการตามทฤษฎีนี้มาใช้ในการจำกัดอำนาจรัฐเพื่อประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตรา 25 ว่าด้วยบทคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและมาตรา 26 ว่าด้วยการตรากฎหมายจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลจะต้องชอบด้วยรัฐธรรมนูญเสมอ

ดังที่กล่าวมาจะเห็นว่ามนุษย์เรียนรู้ที่จะกำหนดกลไกการควบคุมทางสังคมไต่ระดับมาตั้งแต่ในกลุ่มสังคมย่อยไปจนถึงกลุ่มสังคมขนาดใหญ่ กล่าวคือ มีกลไกการควบคุมโดยระบบครอบครัวไปจนถึงการควบคุมโดยกฎหมายในระดับรัฐ โดยอาศัยแบบแผนเชิงป้องกันไม่ให้บุคคลแต่

⁶ ไพฑูรย์ เครือแก้ว, ลักษณะสังคมไทย, (กรุงเทพฯ : เลียงเชียงจงเจริญ, 2513) 42.

⁷ จีโรซค วีระสย สุรพล ราชภัณฑารักษ์ และสุรพันธ์ ทับสุวรรณ, รัฐศาสตร์ทั่วไป, (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551) 155-158.

ละคนมีความประพฤติหรือแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนความประพฤติหลักอันเป็นปกติของคนในสังคม นั้น ๆ หรือการแสดงพฤติกรรมอันเบี่ยงเบนในลักษณะไม่พึงประสงค์จากแบบแผนความประพฤติที่สังคมยึดถือมิให้เกิดขึ้นเพื่อยับยั้งพฤติกรรมเหล่านั้นไม่ให้ก่อความเสียหายต่อสังคมส่วนรวม⁸

สาระสำคัญของทฤษฎีควบคุมนี้ คือ มุ่งการจัดระเบียบทางสังคมให้บรรดาสมาชิกของสังคมแต่ละคนประพฤติตนตามกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานที่สังคมร่วมกันกำหนดและปฏิบัติสืบเนื่องมาอย่างยาวนาน การควบคุมนี้เป็นการป้องกันพฤติกรรมของมนุษย์ไม่เกิดการละเมิดหรือประทุษร้ายต่อกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานทางสังคมที่สมาชิกนั้นยึดถือให้เบี่ยงเบนไปจากปกติ เพื่อให้สังคมอยู่ในสภาวะปลอดภัยและสงบเรียบร้อย

ส่วนวิธีการควบคุม อาจมีการจำแนกออกเป็น 2 ประการ คือ การควบคุมในเชิงบวก ได้แก่ การมอบรางวัลหรือการกล่าวชมเชยสุดดีแก่สมาชิกของสังคม เมื่อสมาชิกคนใดประพฤติตนหรือแสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์ตามแนวทางของกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานที่สังคมกำหนดขึ้นสำหรับบังคับใช้ร่วมกัน และการควบคุมในเชิงลบ ได้แก่ การกำหนดบทลงโทษและการลงโทษเมื่อสมาชิกคนใดคนหนึ่งของสังคมแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติตนอันเป็นการฝ่าฝืนหรือเป็นการละเมิดต่อกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานทางสังคมนั้น⁹

อย่างไรก็ตาม เมื่อมีวิธีการสำหรับการควบคุมสังคมแล้ว จะต้องอาศัยเครื่องมืออีกประการหนึ่งในการบังคับเพื่อให้เป็นไปตามวิธีการดังกล่าว คือ ผู้ควบคุมทางสังคม¹⁰ โดยอาจจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ ผู้บังคับตามกฎหมาย ประเภทหนึ่ง ผู้บังคับตามกฎหมายของสังคมนี้ เริ่มต้นจากการควบคุมตั้งแต่ในระดับของหน่วยครอบครัว กล่าวคือ บิดามารดา ผู้ปกครองของผู้เยาว์ย่อมมีสิทธิและหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนบุตรของตนได้ อันเป็นการควบคุมในแง่ของการขัดเกลาทางสังคมทางหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นอำนาจควบคุมโดยอาศัยกฎหมายหรือจารีตประเพณีก็ได้¹¹ และเมื่อผู้เยาว์เริ่มเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากขึ้น กระบวนการควบคุมนี้จะถูกส่งต่อไปยังระบบการศึกษาเพื่อให้เกิดขัดเกลาตามระดับขั้นต่อไป นอกจากนี้ที่กล่าวมายังมีกระบวนการควบคุมทางสังคมอย่างมีแบบแผน อีกประการหนึ่ง ได้แก่ การควบคุมโดยอาศัยกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งจะเห็นภาพได้ชัดเจนตั้งแต่ผู้กระทำความผิดตกเป็นผู้ถูกกล่าวหา เมื่อถูกแจ้งข้อหาผู้นั้นจะกลายเป็นผู้ต้องหา เมื่อผู้ต้องหาถูกฟ้องดำเนินคดีก็จะเปลี่ยนสถานะเป็นจำเลยและเป็นนักโทษต่อไปเมื่อต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิด กระบวนการเหล่านี้มีผู้บังคับตามกฎหมายเป็นเจ้าของพนักงานตำรวจหรือฝ่ายปกครองที่มีอำนาจหน้าที่ พนักงานอัยการ ศาล และหน่วยงานราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นการควบคุมโดยอาศัยกลไกทางกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง

ส่วนประเภทต่อมา คือ ผู้กำหนดกฎหมาย กฎเกณฑ์เหล่านี้มีปรากฏมากมายหลายระดับ ตั้งแต่กฎหมายที่มีระดับความผูกพันน้อยไปหามาก และกฎหมายที่มีผลบังคับทางสังคมที่ไม่รุนแรงไปจนถึงรุนแรง เช่น กติกา มารยาท ศีลธรรม ค่านิยม ปทัสถานหรือบรรทัดฐานทางสังคม อัน

⁸ Alvin L. B., *Basic Sociology*, (New York : Meredith Publishing Company, 1967) pp. 281.

⁹ มงคล ชาวเรือ, *ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน*, (พระนครศรีอยุธยา : มปท, 2527) 123-124.

¹⁰ Howard S. B., *Outsiders Studies in the Sociology of Deviance*, (New York : COLLIER-MACMILLAN LIMITED, 1963) pp. 155-162.

¹¹ จงจิตต์ โศกนคณาภรณ์, *สังคมวิทยาสมัยใหม่*, (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549) 5-8.

ได้แก่ วิธีประชา จาริต และกฎหมาย ผู้กำหนดกฎเกณฑ์นี้มีความสำคัญในการออกแบบโครงสร้างและสร้างระบบที่ร้อยเรียงเชื่อมโยงกันเพื่อกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลแต่ละคนและความสัมพันธ์ในภาพรวมของสังคม กฎเกณฑ์เหล่านี้ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยหรือตามเหตุการณ์อันเป็นปัจจัยซึ่งเกิดขึ้นใหม่ที่คนส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าจะต้องมีกฎเกณฑ์ในการแก้ไขปัญหาอันและยึดถือกันมาโดยตลอด

เมื่อทราบความเป็นไปและความสำคัญของการควบคุมทางสังคมแล้ว ต่อมาจะกล่าวถึงกลุ่มทฤษฎีควบคุม¹² (Control Theories) ซึ่งประกอบด้วย 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง คือ ทฤษฎีสัญญาสังคม (Social Bonding Theories) และทฤษฎียับยั้ง (deterrence Theories) ดังนี้

1) ทฤษฎีสัญญาสังคม หรือทฤษฎีพันธะทางสังคม¹³ (Social Bonding Theories)

ทฤษฎีนี้เป็นแนวคิดของ ทราวิส เฮอร์สชชี (Travis Hirschi) ที่เสนอว่ามนุษย์มีพื้นของการกระทำความผิดต่อกฎหมายเป็นฐาน แต่การกระทำนั้นได้รับการควบคุมไว้ เพราะมนุษย์เกิดความกลัวว่าความสัมพันธ์หรือพันธะที่มีต่อบุคคลอื่นจะหายไป โดยมีองค์ประกอบ 4 ประการ¹⁴ ดังนี้

ประการแรก ความผูกพัน (Attachment) หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหนึ่งกับอีกบุคคลหนึ่ง หรือทรัพย์สินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งผู้นั้นมีความห่วงกังวลหรือมีพันธะจะต้องปฏิบัติตาม ความผูกพันนี้มีความสำคัญในการนำมาใช้ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลจนกลายเป็นหลักพื้นฐานในการสร้างระเบียบหรือข้อตกลงระหว่างกัน เนื่องจากมนุษย์ทุกคนมีความรู้สึกนึกคิดทางอารมณ์ จึงทำให้มนุษย์เรียนรู้ที่จะควบคุมตนเองไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานหลักของสังคม ดังนั้น ความผูกพันจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะทำหน้าที่ร้อยเรียงบุคคลในสังคมเข้าด้วยกันเพื่อให้สังคมนั้นเป็นสังคมที่สงบสุขของทุกคน

ประการที่สอง ข้อผูกมัด (Commitment) หมายถึง ข้อตกลงร่วมกันของบุคคลที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลงหรือฉันทามติที่หาหรือร่วมกัน กล่าวคือ บุคคลจะต้องประพฤติตนให้อยู่ในแนวทางอันดีที่สังคมเห็นร่วมกันว่าถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เพื่อให้บุคคลและสังคมนั้นสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข เช่น สังคมมีฉันทามติว่าการศึกษาคือดียอมนำมาซึ่งหน้าที่การงานที่ซบอธรรมและประสบความสำเร็จ ดังนั้น หากบุคคลใดละเมิดข้อผูกมัดดังกล่าวแล้ว ย่อมจะทำให้บุคคลนั้นยากที่จะมีอาชีพการงานที่ดีและประสบความสำเร็จได้ ข้อผูกมัดนี้จึงเป็นการควบคุมบุคคลให้ไตร่ตรองด้วยเหตุผลก่อนจะกระทำการใดที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียที่ตามมา ทำให้บุคคลไม่กล้าละเมิดต่อข้อตกลงร่วมกันของสังคมนั้น

ประการที่สาม การเข้าร่วม (Involvement) หมายถึง การเข้าไปติดต่อกับหรือมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับบุคคลอื่นเป็นกลุ่มในสังคม เพื่อให้บุคคลแต่ละคนมีกิจกรรมที่จะต้องปฏิบัติร่วมกันเป็นหมู่คณะ ซึ่งเป็นกระบวนการควบคุมในการสอดส่องดูแลหรือขัดเกลาบุคคลผ่านกิจกรรมทางสังคมและเป็นการส่งเสริมให้บุคคลใช้เวลาไปในทางที่ดี ไม่ไปข้องเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือ

¹² ปฐม ทรัพย์เจริญ, สังคมวิทยาเมือง, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551) 116.

¹³ Hirschi, Travis, *Causes of delinquency*, 3. print. (Berkeley, Calif : University of California Press, 1969) pp. 16-34.

¹⁴ พรชัย ชันดี และคณะ, ทฤษฎีอาชญาวิทยา: หลักการ งานวิจัย และนโยบายประยุกต์, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต, 2558) 254-255.

การกระทำที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด เช่น การร่วมกันทำอาหารในครอบครัว การเข้าร่วมสมาคมกับกลุ่มบุคคลอื่น การเข้าร่วมกิจกรรมของทางราชการที่จัดขึ้น เป็นต้น

ประการที่สี่ ความเชื่อ (Belief) หมายถึง การยอมรับนับถือในสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ว่าสิ่งนั้นจะได้รับการพิสูจน์หรือมีการให้เหตุผลมาก่อนแล้วหรือไม่ ความเชื่อนี้เป็นหลักทางจริยธรรมอย่างหนึ่งที่จะควบคุมไม่ให้คนในสังคมเกิดการละเมิดต่อกฎหมาย หากสังคมใดมีความเชื่อถือต่อกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานทางสังคมในระดับที่สูง สังคมนั้นก็ยากที่จะมีผู้ละเมิดกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานทางสังคมนั้น ในทางกลับกันหากสังคมใดมีความเชื่อถือต่อกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานทางสังคมในระดับที่ต่ำ สังคมนั้นก็จะมีผู้ที่ละเมิดกฎเกณฑ์หรือบรรทัดฐานทางสังคมสูงตามมาเช่นกัน

2) ทฤษฎียับยั้ง¹⁵ (deterrence Theories)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษบุคคลผู้ประทุษร้ายต่อสังคม อันเป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของกฎหมาย โดยมีแนวคิดที่ว่าถ้ามีการกระทำผิดเกิดขึ้นในสังคมย่อมทำให้สังคมนั้นเกิดความไม่สงบเรียบร้อย จึงจำเป็นต้องมีมาตรการในลักษณะเป็นบทลงโทษซึ่งสมกับความผิดที่ได้กระทำลงเพื่อเป็นการยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำผิดเกิดขึ้น โดยมาตรการดังกล่าวต้องเป็นไปเพื่อป้องกันการกระทำผิดไม่ให้เกิดขึ้นและต้องการให้ผู้คิดหรือไตร่ตรองจะกระทำผิดเกิดความสำนึกถึงโทษที่จะได้รับในภายหลัง ทำให้ผู้ที่กระทำผิดรู้สึกเกรงกลัวต่อบทลงโทษที่จะได้รับเมื่อตนได้กระทำผิดนั้นลงไปแล้ว โดยวัตถุประสงค์ของทฤษฎียับยั้ง อาจแบ่งออกเป็น 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก เป็นการยับยั้งโดยมุ่งเฉพาะผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคล เพื่อยังยั้งป้องกันไม่ให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำอีก และประการต่อมา เป็นการยับยั้งโดยทั่วไปไม่เจาะจงบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดตัวอย่างเรียนรู้แก่ผู้จะกระทำความผิดในลักษณะเดียวกันให้เกิดความเกรงกลัวไม่ให้เกิดความผิดขึ้น

ลักษณะสำคัญของทฤษฎียับยั้ง จะต้องสร้างกระบวนการที่มีความแน่นอนในการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามบัญญัติไว้ในกฎหมายและมีขั้นตอนที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้แก่เหยื่อหรือผู้เสียหายได้ว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายควบคุมตัวผู้กระทำความผิดได้แล้วย่อมเป็นไปได้ยากที่ผู้กระทำความผิดนั้นจะหลีกเลี่ยงความผิดไปได้ ทำให้ผู้กระทำความผิดจะต้องชั่งน้ำหนักผลประโยชน์แห่งความได้เสียก่อนว่า หากตนกระทำความผิดลงไปแล้วย่อมเป็นการเสียประโยชน์มากกว่าจากโทษที่จะได้รับ นอกจากนี้ ขั้นตอนในการพิจารณาและตัดสินโทษจะต้องเป็นไปโดยรวดเร็ว กล่าวคือ เมื่อผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว หากผู้ต้องหาต้องคำพิพากษาให้ถูกลงโทษจะต้องได้รับการลงโทษโดยไม่ชักช้าเพื่อให้ผู้เสียหายและสังคมรู้สึกว่าได้รับการเยียวยาอย่างเป็นธรรม อย่างไรก็ตาม การพิจารณาและลงโทษผู้กระทำความผิดต้องเป็นไปอย่างเสมอภาคโดยไม่มี การเลือกปฏิบัติ และโทษที่จะได้รับนั้นต้องสมกับความผิดที่ได้กระทำลงไปตามหลักความได้สัดส่วนและการลงโทษนั้นย่อมเป็นการยับยั้งให้ผู้ซึ่งจะกระทำความผิดคิดถึงผลได้เสียก่อนที่จะกระทำความผิดลงไปอันจะเป็นการควบคุมทางสังคมได้อีกทางหนึ่ง

¹⁵ เกียรติจิตร วัฒนสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1, (กรุงเทพฯ : จีระการพิมพ์, 2546) 754. See also, Bosworth, Mary. *Encyclopedia of prisons and correctional facilities*, (Thousand Oaks, Calif. : Sage Publications, 1991) pp. 237-238.

ดังนั้น การควบคุมทางสังคมไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดก็ตามย่อมจะต้องศึกษาถึงสาเหตุของปัญหานั้นที่นำมาสู่ผลอันไม่พึงประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขให้สังคมกลับสู่ความสงบเรียบร้อย มีปัญหาน้อยที่สุด และไม่เปิดช่องให้เกิดการก่อปัญหาขึ้นมาในภายหลังด้วยการกำหนดบทลงโทษหรือการให้รางวัลตอบแทน แล้วแต่กรณี จึงจะเป็นการควบคุมทางสังคมที่ดีและมีประสิทธิภาพ

2.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีที่มาอย่างไรไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัด มีเพียงการสันนิษฐานตามพัฒนาการในแต่ละช่วงเวลาเป็นเครื่องบ่งชี้เท่านั้น โดยสันนิษฐานว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อรูปขึ้นในช่วงเริ่มแรกเพื่อใช้บริโภคภายในชนเผ่า ต่อมาหลักฐานว่าได้นำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาหรือบูชาเทพเจ้า¹⁶ และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก็ได้พัฒนาเข้ามาสู่วงการแพทย์สำหรับการรักษาโรค รวมถึงเป็นส่วนหนึ่งในระบบการแลกเปลี่ยนทางการค้าโดยถือว่าเป็นสิ่งของมีค่าประเภทหนึ่ง ในหน้าประวัติศาสตร์นั้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนานและได้มีการศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิต¹⁷ให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความหลากหลาย มีรสสัมผัสที่แปลกใหม่ ทำให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่เคยจางหายไปจากหน้าประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติได้เลย

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นที่ทราบกันดีว่าได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายเกือบทั่วโลก ทำให้การทำความเข้าใจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในแง่ของความหมายจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ ได้กำหนดบทนิยามไว้ในมาตรา 3¹⁸ ในส่วนของความหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ว่าเป็นสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา โดยไม่รวมถึงยา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น โดยคำว่าสุรานี้ ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493¹⁹ ให้ความหมายขยายความไว้ว่า หมายความว่ารวมถึงวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุราหรือซึ่งดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้ว สามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับสุรา โดยจะเห็นว่า ตามความหมายนี้สุราไม่ได้จำกัดเฉพาะวัตถุที่เป็นของเหลวเท่านั้น แต่ขยายความรวมถึงวัตถุที่เป็นของแข็งด้วย โดยอาจจะอยู่ในรูปของแข็งอัดเม็ด หรือเป็นผงก็ได้ เพียงแต่วัตถุนั้นจะต้องถูกผสมก่อนเพื่อให้สามารถนำเข้าสู่ร่างกายได้ด้วยการดื่มกิน นอกจากนี้ จะสังเกตว่าส่วนสำคัญของความเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ที่คุณสมบัติประการหนึ่ง คือ วัตถุนั้นจะต้องมีแอลกอฮอล์อยู่ในตัว เว้นแต่วัตถุนั้นเข้าช้อยกเว้นตามที่นิยามนี้ไว้

¹⁶ Ana María Rosso, 2012. BEER AND WINE IN ANTIQUITY: BENEFICIAL REMEDY OR PUNISHMENT IMPOSED BY THE GODS?. *Acta med-hist Adriat*, 10(2). pp 240.

¹⁷ Hames, G., 2014. *Alcohol in world history*. Routledge.

¹⁸ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551. (2551, 13 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 33 ก. หน้า 35.

¹⁹ พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493. (2493, 21 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 67 ตอนที่ 16 ก. หน้า 2.

คือ ยา²⁰ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท²¹ และยาเสพติดให้โทษ²² ที่แม้จะมีแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสมอยู่ก็ไม่เข้าข่ายการเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามความหมายนี้ และมีข้อสังเกตบางประการว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามนัยนี้ไม่ได้กำหนดไว้ว่าวัตถุนั้นต้องมีปริมาณแอลกอฮอล์ผสมอยู่เท่าไร หากแต่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ด้วยแล้วก็นับว่าเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามความหมายนี้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560²³ ตราขึ้นใช้บังคับแทนพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 ซึ่งใช้บังคับมาเป็นระยะเวลายาวนานและได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493²⁴ เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดเก็บภาษีในส่วนนี้ใหม่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ก็ได้มีการกำหนดบทนิยามที่กล่าวถึงสุราแทนพระราชบัญญัติฉบับเดิมโดยเพิ่มความในตอนที่ท้ายของบทนิยาม มาตรา 152 ว่าแต่ไม่รวมถึงเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินศูนย์จุดห้าดีกรี ทำให้เข้าใจได้ว่าคำว่าสุราตามกฎหมายฉบับนี้มุ่งใช้บังคับแก่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แตกต่างจากพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 เดิม โดยไม่ถือว่าเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินศูนย์จุดห้าดีกรีเป็นสุราในความหมายดังกล่าว ทำให้ความหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เปลี่ยนไปจากเดิม กล่าวคือ เครื่องดื่มที่อยู่ในบังคับของกฎหมายนั้นจะต้องมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่าศูนย์จุดห้าดีกรีขึ้นไป โดยไม่ได้กำหนดขั้นสูงไว้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546 ไม่ได้ให้ความหมายของคำว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้โดยตรง แต่พอจะอนุมานจากความหมายของคำว่าแอลกอฮอล์²⁵ ได้ว่า เป็นสารอนินทรีย์ชนิดหนึ่ง ลักษณะเป็นของเหลว กลิ่นฉุน ระเหยง่าย มีขีดเค้นที่อุณหภูมิ 78.5 องศาเซลเซียส ชื่อเต็มคือ เอทิลแอลกอฮอล์ จะเห็นว่าสารสำคัญหลัก คือ เอทิลแอลกอฮอล์ ซึ่งมีฤทธิ์ทำให้เกิดอาการมึนเมาเมื่อมีการบริโภคสารดังกล่าวเข้าไป

จากการให้ความหมายข้างต้นสามารถสรุปพอสังเขปได้ว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ วัตถุชนิดหนึ่งซึ่งมีส่วนผสมของแอลกอฮอล์รวมอยู่ด้วย ไม่ว่าจะวัตถุนั้นจะอยู่ในรูปของของแข็งหรือของเหลวแตเมื่อนำมาผสมกับของเหลวแล้วสามารถนำมาดื่มกินได้ และวัตถุที่ดื่มกินนั้นต้องมีฤทธิ์ทำให้เกิดอาการมึนเมาแก่ผู้ดื่มกินด้วย

เมื่อเข้าใจขอบเขตความหมายพอสมควรแล้ว จะพบว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีหลากหลายประเภท โดยปัจจุบันสามารถจัดกลุ่มของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่²⁶ คือ

1) กลุ่มสุรา (Spirit) หรือในลักษณะที่มีความใกล้เคียงกัน เป็นเครื่องดื่มซึ่งเกิดจากกรรมวิธีการหมักด้วยวัตถุดิบธรรมชาติ 2 ประเภท คือ ประเภทแป้งและประเภทน้ำตาล เช่น กากน้ำตาล เมล็ดธัญพืชชนิดต่าง ๆ ข้าวโพด อ้อย มันฝรั่ง เป็นต้น จากนั้นนำวัตถุดิบที่ได้จากการหมัก

²⁰ พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510. (2510, 20 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 84 ตอนที่ 101 ก พิเศษ. หน้า 8.

²¹ พระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559. (2559, 20 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 133 ตอนที่ 107 ก. หน้า 1.

²² พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528. (2528, 24 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 102 ตอนที่ 154 พิเศษ. หน้า 33.

²³ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560. (2560, 20 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 32 ก. หน้า 35-36.

²⁴ เรื่องเดียวกัน. 2. มาตรา 3 (17)

²⁵ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546, 120.

²⁶ Sheron, N., Olsen, N. and Gilmore, I., 2008. *An evidence-based alcohol policy*. Gut, 57(10), pp.1341-1344

มากลั่นอีกครั้ง จะมีปริมาณของแอลกอฮอล์อยู่ที่ 40-50 เปอร์เซ็นต์ โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ ยิน รัม วอดก้า บรั่นดี วิสกี้ ตากีลา ลิเคียว แอควาวิท และแอฟเพอริทิฟ²⁷

2) กลุ่มเบียร์ (Beer) เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เกิดจากการหมักธัญพืชด้วยยีสต์ เช่น มอลต์ซึ่งได้จากเมล็ดข้าวบาร์เลย์ เป็นต้น เครื่องดื่มประเภทนี้จะมีปริมาณของแอลกอฮอล์อยู่ที่ 3-6 เปอร์เซ็นต์ โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ลาเกอร์เบียร์หรือเบียร์หมักยีสต์นอนก้น และเอลหรือเบียร์หมักยีสต์ลอยหน้า²⁸

3) กลุ่มไวน์ (Wine) เป็นเครื่องดื่มที่เกิดจากกระบวนการหมักน้ำตาลในผลองุ่นหรือผลพลับ โดยจะมีปริมาณของแอลกอฮอล์อยู่ที่ 5-14 เปอร์เซ็นต์ เครื่องดื่มในกลุ่มนี้ ได้แก่ ไวน์แดง ไวน์ขาว โรเซ่ไวน์ สปาร์คลิ่งไวน์ และแชมเปญ²⁹

นอกจากนี้ ยังอาจแบ่งประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อีกหลายประเภท คือ กลุ่มของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทหมักหรือตามที่ถูกกฎหมายไทยเรียกว่าสุราแช่ คือ กลุ่มของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่หมักไว้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการกลั่น ซึ่งจะมีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกิน 15 ดีกรี กลุ่มประเภทนี้ที่พบบ่อย เช่น เบียร์ ไวน์ เหล้าพื้นเมือง เป็นต้น ส่วนอีกประเภทหนึ่ง คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทกลั่น ซึ่งเป็นกรรมวิธีอีกกระบวนการหนึ่งในการผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผ่านการกลั่นแล้วจะให้แรงแอลกอฮอล์ที่มากกว่าประเภทหมัก กล่าวคือ แอลกอฮอล์จะสูงกว่า 15 ดีกรี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทนี้ เช่น สุราสามทับ สุราขาว สุราปรุงพิเศษ เป็นต้น

ดังนั้น แม้ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันจะมีความหลากหลายและแยกย่อยลงไปอีกหลายชนิด โดยพื้นฐานแล้วเครื่องดื่มประเภทนี้จะมีกรรมวิธีที่เกิดจากการหมักผลผลิตของพืช เพื่อให้ได้แอลกอฮอล์ หรือนำผลผลิตจากกระบวนการที่ได้จากการหมักมาสู่ขั้นตอนการกลั่นอีกขั้นหนึ่งเพื่อเพิ่มปริมาณของแอลกอฮอล์ให้มากขึ้นและปริมาณแอลกอฮอล์ที่ได้สามารถบริโภคได้ตามปกติโดยจะนำมาใช้ตามโอกาสต่าง ๆ ซึ่งเป็นความน่าสนใจอีกประการหนึ่งของความหลากหลายในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2.1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ

1) ทฤษฎีวิพากษ์³⁰

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีเริ่มต้นของการให้ความหมายของคำว่าพื้นที่สาธารณะ ซึ่งนำเสนอทฤษฎีนี้โดยเจอร์เกน ฮาเบอร์มาส (Jurgen Habermas) ทฤษฎีนี้ฮาเบอร์มาสเสนอมุมมองของพื้นที่สาธารณะในแง่ของอำนาจทางการเมือง โดยเห็นว่าพื้นที่สาธารณะนั้นเป็นพื้นที่แสดงออกซึ่งเหตุผลเพื่อตั้งคำถามต่อผู้ใช้อำนาจปกครองรัฐ พื้นที่สาธารณะจึงเป็นพื้นที่ทั่วไปในการแสดงออกของ

²⁷ Woud, M.L., Fitzgerald, D.A., Wiers, R.W., Rinck, M. and Becker, E.S., 2012. 'Getting into the spirit': Alcohol-related interpretation bias in heavy-drinking students. *Psychology of Addictive Behaviors*, 26(3), p.627.

²⁸ Zhi-guo, L.I.N., 2001. *Control of the Higher Alcohol in Beer*. *Liquor-making Science & Technology*, 2.

²⁹ อูราวดิ, “ศาสตร์และศิลป์แห่งไวน์,” *วารสารนักบริหาร (Executive Journal)* 1 (มกราคม-มีนาคม 2550) : 73-75. ดูเพิ่ม ส่วนอุตสาหกรรมเกษตร สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, *ไวน์*, (-, -, 2546), 4-7 (อัดสำเนา).

³⁰ ชนินภรณ์ อารีกุล, “บทวิจารณ์หนังสือ ฮาเบอร์มาส: มนุษย์กับพื้นที่สาธารณะ,” *วารสาร มจร การพัฒนาสังคม* 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2559) : 108-113. See also Habermas, Jürgen. *The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a Category of Bourgeois Society*. (Cambridge : Polity Press, 1992)

เหตุผลต่าง ๆ เพื่อเรียกร้องในสิ่งที่ตนเองต้องการอย่างชอบธรรม³¹ ตามทฤษฎีนี้ จะเห็นว่า พื้นที่สาธารณะนี้มีลักษณะเป็นนามธรรมไม่ใช่พื้นที่ทางกายภาพที่สามารถจับต้องได้ แต่จะสังเกตเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวเปิดทางให้ทุกคนสามารถเข้าถึงและเข้าใช้ได้โดยไม่มีใครเป็นเจ้าของหรือถูกหวงกั้นไว้แต่ประการใด

2) ทฤษฎีที่ว่าด้วยพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่สาธารณะ³²

ทฤษฎีนี้กล่าวถึงการแยกขาดระหว่างพื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่สาธารณะ ซึ่งนำเสนอทฤษฎีนี้โดยฮันน่า อาเรนด์ (Hannah Arendt) โดยอาเรนด์มองว่าพื้นที่สาธารณะเป็นพื้นที่เสรีในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายใต้กรอบของกฎเกณฑ์ ทำให้ทุกคนเกิดความเท่าเทียมกันในพื้นที่สาธารณะไม่มีใครมีอำนาจเหนือใคร ส่วนพื้นที่ส่วนตัวนั้นกลับกลายเป็นพื้นที่ภายในครอบครัวที่ถูกจำกัดเสรีภาพด้วยความสัมพันธ์ภายในครอบครัว จากทฤษฎีดังกล่าวทำให้เห็นว่าพื้นที่สาธารณะนั้นจำเป็นต้องมีเสรีภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญเพื่อให้ทุกคนไม่ถูกจำกัดโดยความสัมพันธ์ส่วนตัว ฐานะ อาชีพ หรือชื่อเสียงทางสังคม เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมาย

3) ทฤษฎีสนามทัศน์³³

ทฤษฎีนี้กล่าวถึงความเป็นเจ้าของพื้นที่ซึ่งทุกคนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้โดยเน้นความหลากหลายทางกิจกรรมและผู้คน เป็นทฤษฎีที่นำเสนอโดยเอ็ม. แอล. เบนดิก (M. L. Benedikt) ซึ่งเสนอว่าพื้นที่ดังกล่าวต้องเป็นพื้นที่สำหรับทุกคนอย่างเสรีโดยไม่จำกัด ทุกคนสามารถร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ทุกกิจกรรมเป็นพื้นที่ที่สามารถใช้งานได้ทุกรูปแบบและที่สำคัญคือในพื้นที่ดังกล่าวสามารถพบเห็นผู้คนได้หลากหลายกลุ่มหลายประเภทเข้ามาใช้ประโยชน์ร่วมกันในทุกช่วงเวลา ตามทฤษฎีนี้จะพบว่าเป็นการเน้นการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ทุกส่วนจนเรียกได้เป็นพื้นที่สารพัดประโยชน์ เป็นพื้นที่กลางที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนทุกกลุ่มทุกชนชั้นและในพื้นที่ดังกล่าวจำเป็นต้องมีความหลากหลายของกลุ่มคนในการทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดพื้นที่เรียนรู้ร่วมกันอย่างกลมกลืน

4) แนวคิดการค้นหาความแตกต่างระหว่างพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนตัว³⁴

แนวคิดนี้เป็นการหาจุดแบ่งแยกระหว่างพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนบุคคล นำเสนอโดยสแตนลีย์ แอล เบนน์ (Stanley L. Benn) และเจอร์ราร์ด เอฟ กัส (Gerald F. Gaus) ซึ่งได้เสนอหลักเกณฑ์ 3 ส่วนเพื่อนำมาใช้แบ่งแยกให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างสองพื้นที่นี้ ได้แก่ การเข้าถึงตัวแทน และผลประโยชน์ ดังนี้

หลักเกณฑ์แรก หลักการเข้าถึง โดยสแตนลีย์ เบนน์ และเจอร์ราร์ด กัส ได้อธิบายพื้นที่สาธารณะว่าจะต้องประกอบไปด้วย 4 ส่วนสำคัญ คือ 1) การเข้าถึงเชิงกายภาพ กล่าวคือจะต้องเป็นพื้นที่เปิดสำหรับทุกคน เว้นแต่จะต้องห้ามเข้าไปโดยอำนาจของกฎหมาย 2) การเข้าถึง

³¹ รัตนา โตสกุล, มนต์เสน่ห์เรื่องอำนาจ, (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2548), 50-51.

³² Arendt, Hannah, The human condition, (Chicago : The University of Chicago Press, 1998) pp. 31.

³³ Benedikt, M.L. 1979. To Take Hold of Space: Isovists and Isovists Fields. Environment and Planning B, 6, pp. 47-65

³⁴ ศุภชัย ชัยจันทร์, และณรงชน ไล่ประกอบทรัพย์, “แนวคิดสาธารณะของพื้นที่สาธารณะในเมือง,” วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น 15 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2559) : 72. See also Benn, S.I. and Gerald F.G. Eds. Public and Private in Social Life. (New York : St. Martin's Press, 1983)

กิจกรรมและการมีปฏิสัมพันธ์ กล่าวคือ มีการทำกิจกรรมที่หลากหลายโดยผู้คนหลาย ๆ ประเภทเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามความถนัด 3) การเข้าถึงข้อมูลที่สัมพันธ์กับการควบคุมของการเผยแพร่ข้อมูล โดยการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นสาธารณะจะต้องได้รับการเผยแพร่อย่างสาธารณะ และ 4) การเข้าถึงทรัพยากร ซึ่งทุกคนมีสิทธิเข้าถึงได้โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม

ต่อมาคือ หลักตัวตน จะพิจารณาในส่วนของผู้ทำหน้าที่แสดงบทบาทแทนผู้ดูแลผลประโยชน์ในพื้นที่สาธารณะ เช่น ท้องถิ่น ภูมิภาค และส่วนกลาง ซึ่งผู้ดูแลในส่วนนี้จะเรียกว่า ตัวแทนสาธารณะ มีหน้าที่อำนวยความสะดวกภายในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อให้พร้อมต่อการเข้าไปใช้สอยประโยชน์ต่าง ๆ ในพื้นที่นั้น ขณะที่ภาคเอกชนก็จะดูแลเฉพาะภายในพื้นที่ของตนเช่นกัน

ส่วนสุดท้ายคือ ผลประโยชน์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะ ผลประโยชน์จึงกระจายไปสู่ทุกคนอย่างเท่าเทียม ในขณะที่พื้นที่ส่วนตัว ผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดขึ้น บุคคลอื่นย่อมไม่มีสิทธิได้รับผลประโยชน์นั้น หากไม่ใช่เรื่องที่ได้ตกลงกับเจ้าของพื้นที่ส่วนตัวไว้ก่อนแล้ว

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า พื้นที่สาธารณะมีความจำเป็นในการรวมตัวกันของกลุ่มคนที่แตกต่างกันออกไปให้มารวมตัวกันผ่านการทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกันในสังคม โดยผู้คนสามารถแสดงเจตจำนงได้อย่างเสรีและเป็นอิสระอย่างเท่าเทียมกัน พื้นที่ดังกล่าวไม่ได้มีกฎเกณฑ์ตายตัวว่าจะต้องมีลักษณะอย่างไรขึ้นอยู่กับการใช้ประโยชน์และเน้นความหลากหลายของกลุ่มที่เข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ในพื้นที่นั้น พื้นที่ดังกล่าวไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นพื้นที่ของรัฐอาจเป็นพื้นที่ของปัจเจกชนแต่ละคนก็ได้ จึงต้องพิจารณาลักษณะของกลุ่มคนที่เข้าใช้ประกอบกับกิจกรรมของผู้คนว่ามีเสรีภาพในพื้นที่ได้เพียงใด เพื่อประโยชน์ใด มีข้อจำกัดหรือข้อห้ามประการใดบ้างในพื้นที่ดังกล่าว เนื่องจากลักษณะที่กล่าวมานี้มีความเป็นนามธรรม จึงอาจมีพื้นที่บางประเภทที่ไม่อาจแสดงออกชัดถึงความเป็นสาธารณะที่เพียงพอ ต้องอาศัยการแสดงออกทางพฤติกรรมของผู้คนที่เข้าไปเกี่ยวข้องหรือทำกิจกรรมในพื้นที่หรือบริเวณนั้นประกอบด้วย

เมื่อพิจารณาจากทฤษฎีทั้งหมดที่เกี่ยวข้องจะเห็นว่า การควบคุมพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะไม่สามารถควบคุมได้ในระยะเวลาอันสั้นหรือใช้เพียงมาตรการใด มาตรการหนึ่งเป็นการเฉพาะในการบรรลุเป้าหมายได้ จำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ อย่างบูรณาการ นอกจากนี้ ในพื้นที่ที่ต่างกันย่อมมีพื้นฐานทางสังคมที่แตกต่างกัน การควบคุมโดยมาตรการทางสังคมจึงต้องทำความเข้าใจในเงื่อนไขที่แตกต่างกันออกไปด้วย โดยเฉพาะในการทำความเข้าใจองค์ความรู้ในประเด็นของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพื้นที่สาธารณะที่ยังมีความเห็นไม่ตรงกันอันจะทำให้เกิดความสับสนในการใช้บังคับและการปฏิบัติตามกฎหมายด้วย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน³⁵ โดยอุทัย ดีपालะ

งานวิจัยชิ้นนี้ กล่าวถึงการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน โดยการจัดตั้งภาคีเครือข่ายของผู้นำชุมชน กลุ่มผู้สูงอายุ มูลนิธิในพื้นที่ และหน่วยงานทางราชการและร่วมกันจัดทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ อาทิ จัดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น กำหนดนโยบายสาธารณะเพื่อการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยหลัก 3 พ. ซึ่งประกอบด้วย หนึ่ง กำหนดพื้นที่สาธารณะ เช่น สถานที่ราชการ สถานที่ทางศาสนา สถานศึกษา สนามกีฬา เพื่อให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยปราศจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สอง กำหนดให้งานกิจกรรมการกุศลหรืองานเลี้ยงรื่นเริงเฉลิมฉลองทางสังคมปลอดจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และ สาม ลดพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อมีงานสังสรรค์ นอกจากนี้ มีการกำหนดนโยบายสาธารณะโดยกำหนดตั้งแต่ระดับอำเภอลงไปจนถึงหมู่บ้านเพื่อสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมระหว่างกัน

งานวิจัยชิ้นนี้มีความน่าสนใจในการนำหลักนโยบายในการทำให้พื้นที่สาธารณะปลอดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาใช้ในชุมชนโดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภายในท้องถิ่น กล่าวคือ เป็นการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะด้วยความเข้มแข็งของท้องถิ่นเองผ่านการกำหนดเป็นนโยบายในการควบคุมพฤติกรรมของคนในชุมชน การสร้างความรับรู้และความเข้าใจภายในตัวของชุมชนเอง ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของคนในพื้นที่โดยไม่ต้องรอให้มีการตรากฎหมายออกมาบังคับใช้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวเลย วิธีการนี้เป็นวิธีการซึ่งใช้ทั้งทรัพยากร ระยะเวลา ความร่วมมือ ความเข้มแข็งของแกนนำเป็นอย่างมาก การจะไปถึงผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวได้จะต้องมีความทุ่มเทและความเข้าใจที่มุ่งเป้าหมายที่วางไว้ จึงเป็นการลงทุนทรัพยากรจำนวนมากเพื่อผลระยะยาวในการทำให้พื้นที่สาธารณะปลอดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้สำเร็จ

2.2.2 มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์³⁶ โดยอุมาพร พงศ์โสภิตานันท์

งานวิจัยชิ้นนี้กล่าวถึง มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งไม่มีความชัดเจนเพียงพอ ผู้บังคับใช้กฎหมายเกิดความสับสนต่อการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ที่มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัญหาต่อเรื่องบtlงโทษ และการไม่กำหนดให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าไม่ปลอดภัย ทำให้มาตรการเหล่านี้ไม่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองและบังคับใช้จนไม่สามารถควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้อย่างที่ควรจะเป็น จึงมีการเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการแก้ไขข้อกฎหมายบางประการให้สอดคล้องกันทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

งานวิจัยชิ้นนี้มีความน่าสนใจ คือ เมื่อมีกฎหมายออกมาบังคับใช้แก่คนในสังคม สิ่งที่สำคัญก็คือ การทำความเข้าใจในเนื้อหาและความชัดเจนในการบังคับใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

³⁵ อุทัย ดีपालะ, “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน,” (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2551).

³⁶ อุมาพร พงศ์โสภิตานันท์, “มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2555).

เนื่องจากถ้อยคำในทางกฎหมายเป็นถ้อยคำที่กินความหมายครอบคลุมข้อเท็จจริงได้ไม่ครบทุกกรณี หรืออาจจะครอบคลุมถึงกรณีที่ไม่ควรจะต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายด้วย จึงมักจะมีปัญหาในการนำมาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เสมอ ปัญหาเหล่านี้จะต้องอาศัยการนำเจตนารมณ์ของกฎหมายมาช่วยให้การบังคับตามกฎหมายให้เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้อง งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าในทางปฏิบัตินั้น การบังคับใช้กฎหมายของฝ่ายปกครองมักจะมีปัญหาในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายในเชิงพื้นที่ว่าพื้นที่ซึ่งอยู่ในขอบเขตการบังคับใช้ของกฎหมายมีลักษณะกว้างแคบเพียงใด มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิ่งใดซึ่งในขั้นนี้จะเป็นเรื่องของคุณธรรมทางกฎหมายในการนำมาประกอบเพื่อให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายสามารถนำมาใช้แก่ข้อเท็จจริงได้อย่างยุติธรรม อย่างไรก็ตาม การมอบอำนาจให้ฝ่ายปกครองที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้มีดุลพินิจในการปรับใช้กฎหมายย่อมมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกัน เช่น ข้อดี คือ ฝ่ายปกครองสามารถนำกฎหมายมาปรับใช้แก่ข้อเท็จจริงได้ตามความเป็นธรรมภายใต้กรอบของกฎหมาย ทำให้กฎหมายนั้นมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติมากขึ้น ส่วนข้อเสียคือ เมื่อเป็นเรื่องของดุลพินิจย่อมก่อให้เกิดแนวอันเป็นบรรทัดฐานที่แตกต่างกัน ไม่เป็นเอกภาพ และอาจมีการใช้ช่องทางดังกล่าวหลีกเลี่ยงไม่บังคับตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้ เป็นต้น

2.2.3 ปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ศึกษาเฉพาะกรณีการควบคุมสถานที่³⁷ โดยยุทธพล บุญเกิด

งานวิจัยชิ้นนี้กล่าวถึงประสิทธิภาพของนโยบายในการควบคุมปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ซึ่งยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากไม่สัมพันธ์กันระหว่างบทบัญญัติแห่งกฎหมายกับสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ความเป็นอยู่ของผู้คนในชนบทและเมือง ประเพณีและวัฒนธรรมซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายโดยเสมอภาคทำได้ยาก และเจ้าหน้าที่ในขณะนั้นไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้มาตรการที่รัฐจัดให้มีขึ้นไม่มีผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง และยังเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้กฎหมายไปในทางไม่ชอบด้วย การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงไม่บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ประชาชนไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษที่กำหนดขึ้น

งานวิจัยชิ้นนี้มีความน่าสนใจในส่วนของการบังคับกฎหมายในพื้นที่ที่มีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจ เนื่องจากกฎหมายมีหลักที่ว่า บุคคลทุกคนย่อมเสมอภาคกันในทางกฎหมาย³⁸ หลักการนี้เป็นหลักการตามรัฐธรรมนูญเพื่อคุ้มครองไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติแก่บุคคล อย่างไรก็ตาม ความเสมอภาคดังกล่าวจะต้องเป็นการปฏิบัติในสิ่งที่เหมือนกันให้ได้รับการปฏิบัติที่เหมือนกัน และปฏิบัติในสิ่งที่ต่างกันให้ได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป³⁹ งานวิจัยนี้ทำให้เห็นว่าการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในพื้นที่เมือง ชานเมือง ชนบท หรือพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญนั้น จะต้องมีการบังคับตามกฎหมายที่แตกต่างกันออกไปด้วยเพื่อให้สอดคล้องสัมพันธ์กันอันเป็นการส่งเสริมความเสมอภาคในทางกฎหมาย ข้อนี้

³⁷ ยุทธพล บุญเกิด, “ปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ศึกษาเฉพาะกรณีการควบคุมสถานที่,” (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2552).

³⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง

³⁹ อภิวัฒน์ สุดสาว, “หลักความเสมอภาคภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย,” *จตุรนิติ* 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2554) : 147.

จำเป็นจะต้องนำมาทบทวนในการนำไปปรับใช้ว่าพื้นที่สาธารณะส่วนใดควรได้รับการควบคุมหรือยกเว้นด้วยเหตุผลประการใดบ้างเพื่อให้กฎหมายสามารถบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.4 รูปแบบการดำเนินงานเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนบ้านคำกลางใหม่ ตำบลบึงใหม่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี⁴⁰ โดยดวงเดือน จันทะโชติ

งานวิจัยชิ้นนี้กล่าวถึงการดำเนินงานของกลุ่มผู้นำชุมชนโดยการนำรูปแบบ KHAMKLANG Model มาใช้ดำเนินงานซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ประการ ได้แก่

1) ตั้งแกนนำที่มสุขภาพชุมชน โดยมีทีมสร้างเสริมสุขภาพพระระดับชุมชนและทีมสร้างเสริมสุขภาพพระระดับตำบลประกอบกับภาคีเครือข่ายของชุมชนให้การสนับสนุน

2) ความสำเร็จร่วมกันของภาคี โดยกล่าวถึงการทำความเข้าใจร่วมกันในวัตถุประสงค์ที่จะต้องดำเนินงานและกำหนดบทบาทหน้าที่ซึ่งต้องรับผิดชอบร่วมกัน

3) สื่อประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างการรับรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในชุมชน ให้ลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ สื่อวิทยุกระจายเสียงในชุมชน การรณรงค์ซึ่งจะสร้างความเข้าใจและการรับรู้ของชุมชน เป็นต้น

4) การเพิ่มศักยภาพของแกนนำชุมชน เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ อาจกระทำในรูปแบบการอบรมให้ความรู้ การสร้างสถานการณ์จำลองในการปฏิบัติงาน ศึกษาดูงานชุมชนหรือบุคคลตัวอย่างในการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

5) สัญญาประชาคม เกิดจากการร่วมกันของภาคส่วนในชุมชนเพื่อสร้างข้อตกลงร่วมกันในการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ เช่น การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง เพื่อหาข้อสรุปร่วมกันและจัดทำโครงการในการผลักดันมาตรการทางสังคมนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

6) เครือข่ายเฝ้าระวังพฤติกรรม เป็นการจัดตั้งกลุ่มขึ้นมาเพื่อสอดส่องเฝ้าระวังผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่หรืองานสำคัญ

7) บรรลุเป้าหมาย เป็นการศึกษารายชื่อจากการติดตามประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการในคราวถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การดำเนินงานของกลุ่มชุมชนดังกล่าว สามารถนำมาเป็นต้นแบบในการจัดทำนโยบายในระดับชุมชนได้เป็นอย่างดี แต่จะต้องอาศัยความเข้มแข็งและความจริงจังของผู้นำชุมชนความร่วมมือของคนในชุมชนและภาคีเครือข่าย และงบประมาณในการสนับสนุนการปฏิบัติของแกนนำ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและสัมฤทธิ์ผลในท้ายที่สุด

งานวิจัยชิ้นนี้มีความน่าสนใจในการกำหนดขั้นตอนและแบบแผนในการสร้างศักยภาพให้แก่ชุมชนในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งเป็นการสร้างชุมชนต้นแบบหรือตัวอย่างที่ชุมชนอื่นสามารถนำไปศึกษาและปรับใช้ได้เป็นอย่างดีตามขั้นตอนที่กำหนดเป็นลำดับไว้

⁴⁰ ดวงเดือน จันทะโชติ, “รูปแบบการดำเนินงานเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนบ้านคำกลางใหม่ ตำบลบึงใหม่ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี,” (วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2557).

2.2.5 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชนของประเทศไทย⁴¹ โดยจิราพรรณ พิมพวรรณวงศ์

งานวิจัยชิ้นนี้กล่าวถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการขาดมาตรการทางกฎหมายที่ดีพอในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนในประเทศไทย โดยเสนอการกำหนดพื้นที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ห่างจากรั้วของสถานศึกษาในระยะเวลาที่เหมาะสม ปรับปรุงกฎหมายให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจและดุลพินิจในการให้ใบอนุญาตแก่ผู้ประกอบการร้านค้าเพื่อให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ทางสังคมและสภาพเศรษฐกิจ และปรับปรุงเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมต่าง ๆ รวมถึงการกำหนดค่าปรับในเชิงลงโทษที่เหมาะสมต่อความผิด

งานวิจัยชิ้นนี้มีความน่าสนใจในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นเยาวชนในเชิงป้องกันการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากสถานประกอบการค้าต่าง ๆ และคุ้มครองพื้นที่ซึ่งมีเยาวชนรวมอยู่เป็นจำนวนมากอย่างสถานศึกษาให้เป็นสถานที่ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และกำหนดเป็นระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าวเพื่อป้องกันการเข้าถึงได้โดยง่ายเช่นกัน ในส่วนนี้อาจนำหลักการมาปรับใช้ในส่วนของสถานที่ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะอื่น ๆ ที่นอกจากจะให้พื้นที่นั้นปลอดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว ยังจะต้องกำหนดระยะห่างของสถานที่ซึ่งจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ออกห่างไปจากพื้นที่สาธารณะเหล่านั้นด้วย

ดังนั้น จากที่กล่าวมามีงานวิจัยหลายชิ้นที่สามารถเลือกนำมาปรับใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะได้หรือหาความเหมาะสมในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อการบังคับใช้กฎหมายได้ตามข้อเท็จจริงที่แตกต่างกันออกไปดังที่กล่าวไว้แล้ว

2.3 แนวคิดในการบริหารจัดการของรัฐ

ปัญหาที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเป็นหนึ่งในปัญหาที่มีผลกระทบอย่างมากต่อสังคม เนื่องจากพื้นที่สาธารณะเป็นพื้นที่ส่วนรวม และแนวโน้มการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของไทยยังอยู่ในอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับต่างประเทศ การดูแลความปลอดภัยสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ รัฐในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่และใช้บังคับกฎหมายโดยตรง จึงมีภารกิจในการกำหนดนโยบายออกแบบการควบคุมภายใต้กฎหมายและดำเนินการทางปกครอง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะมากที่สุด ดังนั้น รัฐจึงกำหนดนโยบายในการลดปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบของยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหา 5 ประการ⁴² ดังนี้

⁴¹ จิราพรรณ พิมพวรรณวงศ์, “มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชนของประเทศไทย,” (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2556).

⁴² จุรีย์ อุสาหะ, สถานการณ์ ความสำคัญ การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ ร่างแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. 2560-2563, (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค, ม.ป.ป.), 8 - 11 (อัดสำเนา).

2.3.1 ยุทธศาสตร์ที่หนึ่ง การจำกัดการเข้าถึงโดยอาศัยกลไกทางเศรษฐศาสตร์และทางกายภาพ

ยุทธศาสตร์ข้อนี้ เป็นการควบคุมไม่ให้มีการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำได้ง่ายเหมือนอย่างสินค้าธรรมดา โดยมี 2 เรื่องที่เกี่ยวข้อง คือ เรื่องแรกเป็นการจำกัดการเข้าถึงโดยการใช้กลไกราคา ซึ่งเป็นการกำหนดให้ราคาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่าราคาต้นทุนการผลิตผ่านระบบภาษีแยกต่างหากจากภาษีสินค้าปกติ โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นการผลิตภายในประเทศหรือมีการนำเข้ามาจากต่างประเทศก็ตาม ส่วนเรื่องที่สองเป็นการจำกัดการเข้าถึงในเชิงกายภาพ ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรการควบคุมในเชิงพื้นที่และวันเวลา โดยจำกัดสถานที่และวันเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงการจำกัดการเข้าถึงในเชิงบุคคล โดยมุ่งหมายเยาวชนเป็นหลัก ดังนี้

1) การจำกัดการเข้าถึงโดยอาศัยกลไกราคา

การควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้กลไกทางราคาเข้ามาจำกัดปริมาณการซื้อของผู้บริโภคให้ลดลง⁴³ เป็นไปตามหลักการทางเศรษฐศาสตร์ที่ว่า เมื่อราคาสินค้าเพิ่มขึ้น ปริมาณความต้องการจะลดลง โดยกลไกนี้เป็นการเพิ่มราคาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้สูงขึ้นเพื่อจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่มีกำลังซื้อน้อยให้ตัดสินใจที่จะไม่ซื้อหามาดื่ม เพราะเห็นว่าเป็นสินค้าสิ้นเปลืองที่ไม่คุ้มค่ากับราคาที่จะต้องจ่าย จึงเป็นการช่วยลดจำนวนผู้บริโภคไม่ให้มีจำนวนมากจนเกินไปและซื้อมาดื่มเท่าที่จำเป็นเท่านั้น นอกจากนี้ กลไกดังกล่าวยังช่วยให้รัฐสามารถจัดเก็บภาษีจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เพิ่มขึ้นด้วย

2) การจำกัดการเข้าถึงในเชิงกายภาพ

การควบคุมการเข้าถึงในเชิงกายภาพนี้ มีการกำหนดมาตรการควบคุมไว้ 2 ส่วน คือ การจำกัดการเข้าถึงในเชิงพื้นที่และวันเวลากับการจำกัดการเข้าถึงในเชิงบุคคล ดังนี้

2.1) การจำกัดสถานที่และวันเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในส่วนนี้ เป็นมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในส่วนของการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ประกอบการ โดยการควบคุมจุดขายผ่านกลไกการออกใบอนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งจะช่วยให้รัฐสามารถควบคุมและตรวจสอบได้ง่ายขึ้น ร้านค้าที่ไม่ผ่านการขอใบอนุญาตก็จะไม่สามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ เป็นการลดจำนวนผู้ประกอบการไปโดยปริยายส่งผลให้ผู้บริโภคเข้าถึงการซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ยากขึ้น ส่วนมาตรการควบคุมโดยการจำกัดวันและเวลาซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการจำกัดการเข้าถึงให้ทำได้ยากขึ้นด้วยมีเวลาจำกัดในการซื้อขายและห้ามขายในวันสำคัญทางศาสนา ซึ่งมาตรการในส่วนนี้จะมีส่วนให้ช่วยผู้บริโภคมีจำนวนลดลงจากการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำได้ยากขึ้น

2.2) การจำกัดการเข้าถึงในเชิงบุคคล

การควบคุมการเข้าถึงในส่วนนี้ เป็นการคุ้มครองเยาวชนซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะเพียงพอเนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าที่ก่อให้เกิดปัญหาทางสุขภาพ ทำให้

⁴³ Resource tool on alcohol taxation and pricing policies, แปลโดย อุดมศักดิ์ แซ่โจ้ว อีวา ไอยรากาญจนกุล และสุภัทลา จงวิไลเกษม ผู้แปล, (สงขลา : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2561), 5-15.

ขาดสติยับยั้งชั่งใจ และเป็นสาเหตุหนึ่งของอุบัติเหตุทางท้องถนน ทำให้เกิดความสูญเสียทางทรัพยากรมนุษย์ไปด้วยเปล่าประโยชน์ อีกทั้ง เยาวชนมีแนวโน้มที่จะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น⁴⁴ รัฐจึงจำเป็นต้องกำหนดแนวทางและนโยบายในการแก้ไขปัญหาโดยควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนผ่านกลไกการเฝ้าระวังติดตามและลงโทษสำหรับร้านค้าประกอบการที่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่เยาวชนและจะต้องสร้างส่วนร่วมให้แก่ชุมชนในการสอดส่องป้องกันไม่ให้เยาวชนกลายเป็นนักดื่มหน้าใหม่ต่อไป

2.3.2 ยุทธศาสตร์ที่สอง ปรับเปลี่ยนค่านิยมและลดแรงสนับสนุนในการดื่ม

เป็นการสร้างทัศนคติใหม่โดยเปลี่ยนค่านิยมของสังคมจากเดิมที่ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าชนิดหนึ่งไปสู่ค่านิยมใหม่ที่ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดา และลดการบริโภคในเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนโดยเบี่ยงเบนความสนใจในตัวสินค้าออกไป⁴⁵ โดยมาตรการในส่วนนี้มีอยู่ด้วยกัน 2 ประการ คือ มาตรการควบคุมการตลาดและโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมาตรการให้ความรู้ ปรับทัศนคติ และเพิ่มโอกาสในการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนี้

1) มาตรการควบคุมการตลาดและโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การควบคุมในด้านการตลาดและการโฆษณามีผลอย่างมากต่อการรับรู้ข้อมูลของผู้บริโภค เนื่องจากหากไม่มีการเข้ามาควบคุมในส่วนนี้ผู้บริโภคจะเกิดความเข้าใจต่อภาพลักษณ์ของสินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่าเป็นสินค้าธรรมดาอย่างหนึ่งและเป็นเรื่องปกติของสังคมในการซื้อหามาบริโภค นอกจากนี้ การเข้าถึงสื่อโฆษณาและการตลาดของสินค้าประเภทนี้โดยง่ายจะทำให้ผู้บริโภคเชื่อถือเป็นสินค้าปลอดภัยโดยไม่ระแวงสงสัยถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นในระยะยาวอันจะเป็นปัญหาที่ยากที่จะแก้ไขให้กลับคืนดังเดิมได้ โดยเฉพาะความเข้าใจในสื่อโฆษณาของเยาวชนที่จะเบี่ยงเบนความสนใจในข้อคำเตือนไปเป็นตัวสินค้าโดยตรง มาตรการในข้อนี้จึงเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมปัญหาต่อทัศนคติในระยะยาว และเป็นการป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ที่มีเพิ่มมากขึ้น โดยเนื้อหาในการควบคุมโฆษณาของสินค้าประเภทนี้ เช่น การควบคุมการเข้าถึงช่องทางติดต่อสินค้า เนื้อหาเกี่ยวกับการโฆษณาซึ่งจะต้องไม่สื่อถึงตัวผลิตภัณฑ์โดยตรง และต้องมีคำเตือนเมื่อมีการโฆษณาเสมอ รวมถึงในส่วนของการเป็นผู้สนับสนุนในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย

2) มาตรการให้ความรู้ ปรับทัศนคติ และเพิ่มโอกาสในการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

มาตรการนี้เป็นมาตรการที่จะต้องใช้ระยะเวลาในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในตัวบุคคล เช่น การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชนเพื่อให้รู้เท่าทันอันตรายจากการบริโภค ซึ่งจะช่วยปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมในกลุ่มเยาวชนต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

⁴⁴ ฉัตรสมุน พงศ์ภิญโญ และนิทัศน์ ศรีโชติรัตน์, “ความสัมพันธ์ของมาตรการบังคับใช้กฎหมายกับความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน: ข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติกรณีกรุงเทพมหานคร,” วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข 1 (มกราคม-มิถุนายน 2562): 85-98.

⁴⁵ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, การประชุมวิชาการสุราระดับชาติครั้งที่ 3 สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา, (กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2550), 15-24.

รวมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริโภคและนโยบายในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งมาตรการนี้จะต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมากในการรณรงค์ให้ความรู้อย่างทั่วถึงและใช้ระยะเวลาเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย โดยตัวอย่างของมาตรการดังกล่าวที่รัฐจัดให้มีขึ้น เช่น กิจกรรมงดเหล้าเข้าพรรษา รวมถึงกิจกรรมปลอดเหล้าในหลาย ๆ ด้าน เป็นต้น

2.3.3 ยุทธศาสตร์ที่สาม การลดอันตรายจากการบริโภค

ยุทธศาสตร์นี้เกี่ยวข้องกับการลดความเสี่ยงต่อปัญหาหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในกลุ่มผู้บริโภค โดยกำหนดเป็นมาตรการควบคุมออกเป็น 3 เรื่อง คือ มาตรการควบคุมการบริโภคในเงื่อนไขและสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาสูง มาตรการควบคุมพฤติกรรม การขับชี่ยานพาหนะขณะมีเมามา และมาตรการคัดกรองและบำบัดรักษา ดังนี้

1) มาตรการควบคุมการบริโภคในเงื่อนไขและสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาสูง

มาตรการควบคุมในส่วนนี้ จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดพื้นที่ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 31 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการกำหนดพื้นที่ห้ามบริโภคในสถานที่สำคัญ เช่น สถานที่ทางศาสนา สถานที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข สถานที่เกี่ยวกับส่วนราชการ สถานศึกษา สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งมาตรการในส่วนนี้จะกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนในทางอาญาไว้

2) มาตรการควบคุมพฤติกรรม การขับชี่ยานพาหนะขณะมีเมามา

เป็นมาตรการควบคุมป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนเนื่องจากการควบคุมเฉพาะกลุ่มที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาแล้ว ซึ่งมีหลายมาตรการที่เกี่ยวข้อง เช่น การตรวจจับระดับแอลกอฮอล์ในกระแสเลือด เมื่อพบว่ากระทำผิดจริงก็มีบทลงโทษโดยไม่ชักช้าเพื่อให้เกิดความเข็ดหลาบและบทลงโทษนั้นได้มาตรฐานตามระดับที่วางไว้ รวมถึงการห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเวลาที่สุ่มเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ

3) มาตรการการคัดกรองและบำบัดรักษา

มาตรการเหล่านี้ได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องโดยกระทรวงสาธารณสุขในการคัดกรองผู้ที่มีภาวะเสพติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เข้ามาสู่ระบบสาธารณสุขอย่างเป็นทางการเมื่อมีการคัดกรองผู้ที่มีความเสี่ยงแล้ว ผู้นั้นก็จะต้องเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษาเป็นการเฉพาะเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายให้กลับมาเหมือนเดิมโดยใช้ระยะเวลาหนึ่ง จากนั้นเมื่อผู้เข้ารับการรักษามีอาการที่ดีขึ้นจะถูกส่งตัวกลับไปดูแลต่อโดยความดูแลของครอบครัวโดยทางสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องจะเป็นผู้ติดตามและประเมินผลการรักษาเพื่อให้แน่ใจว่าผู้เข้าร่วมนั้นจะไม่กลับมาเป็นกลุ่มเสี่ยงอีก

2.3.4 ยุทธศาสตร์ที่สี่ การจัดการปัญหาแอลกอฮอล์ในระดับพื้นที่

มาตรการควบคุมในส่วนนี้ เป็นกลไกในการจัดการปัญหาในระดับชุมชนและกลุ่มย่อยโดยเฉพาะเพื่อสร้างความแข็งแรงของกระบวนการในระดับย่อยไปหาระดับใหญ่ ทำให้การแก้ไขปัญหาทำได้ง่ายและตรงวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้อง 2 มาตรการ คือ มาตรการนโยบายแอลกอฮอล์ระดับชุมชน และมาตรการนโยบายแอลกอฮอล์ของหน่วยงานและสถานประกอบการ ดังนี้

1) มาตรการนโยบายแอลกอฮอล์ระดับชุมชน

มาตรการในส่วนนี้ เป็นมาตรการที่กำหนดนโยบายในระดับย่อยโดยกำหนดพื้นที่ปัญหาตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จนมาถึงระดับจังหวัด นอกจากนี้

ยังมีการแบ่งตามกลุ่มประชากรตามประเภทที่สำคัญ คือ เพศ อายุ อาชีพ เป็นต้น เพื่อให้สามารถเจาะกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรงตามที่ตั้งไว้ โดยมาตรการทางนโยบายนี้อาจกำหนดเนื้อหาของนโยบายไว้โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ได้ เช่น กำหนดกิจกรรมส่งเสริมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มประชากรในชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันและช่วยกันสอดส่องตรวจตราปัญหาในชุมชนในระยะยาวต่อไป โดยกลไกนี้จะช่วยในการเบี่ยงเบนความสนใจหรือลดพฤติกรรมเสี่ยงของผู้ที่บริโภคได้เป็นอย่างดี ซึ่งอาจกระทำได้ในรูปแบบของเทศบัญญัติเพื่อนำนโยบายมาบังคับใช้ในทางปฏิบัติอย่างเหมาะสม

2) มาตรการนโยบายแอลกอฮอล์ของหน่วยงานและสถานประกอบการ

มาตรการนี้เป็นกลไกสำคัญเนื่องจากมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานหรือลูกจ้างภายในองค์กรโดยตรง จึงต้องมีกลไกในการควบคุมเพื่อให้งานของหน่วยงานและสถานประกอบการสามารถดำเนินการไปได้โดยไม่หยุดชะงัก การใช้มาตรการควบคุมในพื้นที่ดังกล่าวจึงช่วยลดปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้พอสมควร และเป็นมาตรการที่ช่วยกระตุ้นให้เห็นว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพต่อการทำงานอย่างไร

2.3.5 ยุทธศาสตร์ที่ห้า การพัฒนาการจัดการและสนับสนุนที่เข้มแข็ง

เป็นมาตรการหนึ่งที่สำคัญในการช่วยพัฒนาแก้ไขข้อบกพร่องจากกลไกที่มีอยู่ในปัจจุบันให้สามารถส่งเสริมการทำงานของกลไกในด้านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสนับสนุนให้กระบวนการแก้ไขปัญหาสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้อง 4 มาตรการ คือ มาตรการสร้างความมุ่งมั่นและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทุกระดับ มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในกระบวนการ มาตรการส่งเสริมให้เป็นกระบวนการที่มีรากฐานจากองค์ความรู้และการเรียนรู้ร่วมกัน และมาตรการรณรงค์สาธารณะเพื่อสนับสนุนนโยบายแอลกอฮอล์ ดังนี้

1) มาตรการสร้างความมุ่งมั่นและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทุกระดับ

การสร้างมาตรการในทางนโยบายเป็นการเปิดพื้นที่ให้หลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามาในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อระดมความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อรับฟังสาเหตุของปัญหาให้ได้มากที่สุดในการนำมาใช้กำหนดเป็นนโยบายสำหรับแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการสร้างกระบวนการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยความมุ่งมั่นของผู้กำหนดนโยบายเพื่อให้นโยบายนั้นสามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างสัมฤทธิ์ผลตรงตามความมุ่งหมายของผู้กำหนดนโยบายสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งประเทศไทยได้มีการกำหนดนโยบายแอลกอฮอล์มาบังคับใช้เป็นหลักในการออกมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแก้ไขปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับชาติ รวมถึงนำไปใช้ในการแก้ปัญหาดังกล่าวในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่นด้วย

2) มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในกระบวนการ

มาตรการในส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้กระบวนการตามมาตรการทั้งหลายมีความน่าเชื่อถือ ไม่มีผลประโยชน์อื่นใดเข้ามาแทรกแซงหรือทับซ้อน และเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เป็นหลักการตรวจสอบการทำงานตามหลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดีเพื่อให้หน่วยงานทางปกครองไม่ใช้อำนาจเกินกว่าที่ตนได้รับ มีความรอบคอบในการทำหน้าที่ ดำเนินการไปโดยสุจริตและสร้างความมั่นใจได้ว่าการกระทำของฝ่ายปกครองสามารถตรวจสอบได้ หากมีผู้ได้รับความเสียหายย่อมเรียกร้องให้เกิดการเยียวยาได้อย่างเป็นธรรม

3) มาตรการส่งเสริมให้เป็นกระบวนการที่มีรากฐานจากองค์ความรู้และการเรียนรู้ร่วมกัน

กระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการนำองค์ความรู้ทางวิชาการมาปรับใช้ในกระบวนการกำหนดนโยบายของภาครัฐทั้งงานวิจัย การลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล เอกสารตำราทางทฤษฎีเพื่อค้นหาข้อบกพร่องทางนโยบาย ทำให้เกิดข้อถกเถียงวิพากษ์วิจารณ์ ทำให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ซึ่งจะนำมาใช้เป็นฐานในทางนโยบายประกอบกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เข้าใจปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องตีแม่เหล็กและเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในทางวิชาการซึ่งจะเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) มาตรการรณรงค์สาธารณะเพื่อสนับสนุนนโยบายแอลกอฮอล์

การรณรงค์สาธารณะเป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการสนับสนุนมาตรการอื่น ๆ ในทางนโยบาย เป็นการส่งเสริมความรู้ของคนในสังคมให้กว้างขึ้น สร้างความเข้าใจไปในทางเดียวกัน และเสริมสร้างการนำนโยบายไปใช้ในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นโยบายกระจายสู่ความรู้ของคนทั่วไปและได้รับการตอบสนองนโยบายตามความถูกต้องและเป็นจริง

ดังนั้น ตามนโยบายแอลกอฮอล์ที่ภาครัฐกำหนดขึ้นในรูปของยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ประการดังกล่าวมา มียุทธศาสตร์ที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยด้วยกัน 2 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ในส่วนของมาตรการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเงื่อนไขที่มีความเสี่ยงสูง กล่าวคือ เป็นการควบคุมการบริโภคในพื้นที่ที่มีความสำคัญเป็นการเฉพาะซึ่งกระทบต่อบุคคลในทางศีลธรรมหรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน และยุทธศาสตร์ที่ 4 ในส่วนของมาตรการนโยบายแอลกอฮอล์ในระดับชุมชนและมาตรการนโยบายแอลกอฮอล์ของหน่วยงานและสถานประกอบการที่เป็นอีกมาตรการหนึ่งที่สำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมในระดับย่อยเพื่อให้นโยบายของรัฐสามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติมากขึ้น จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า ปัญหาวิจัยนี้ตอบสนองโดยตรงต่อนโยบายแอลกอฮอล์ของภาครัฐในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากการบริโภคในพื้นที่สาธารณะดังที่กล่าวมาแล้ว

2.4 หลักกฎหมายภายในประเทศ

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสินค้าที่ได้รับการควบคุมโดยกฎหมายเป็นพิเศษ เนื่องจากแอลกอฮอล์มีฤทธิ์ทำให้ผู้บริโภคหย่อนสมรรถภาพลงชั่วคราว และหากดื่มในระยะยาวย่อมก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพต่อร่างกายและจิตใจตามมา นอกจากนี้ หากปล่อยให้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้รับการควบคุมอย่างเดียวกับสินค้าธรรมดาแล้ว ย่อมกระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐจะต้องเข้ามาศึกษาปัญหาและควบคุมดูแลโดยการออกแบบระบบและสร้างกลไกทางกฎหมาย รวมถึงการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ นับแต่อดีตมาปรากฏมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นหลักฐานอย่างชัดเจนในประเทศไทยเป็นครั้งแรก คือ ในปี พ.ศ. 2430 โดยรัฐเข้ามาควบคุมในด้านการจัดเก็บภาษีในส่วนของการผลิตและการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรูปแบบ

ของกฎหมายที่เรียกว่า กฎหมายภาษีขึ้นใน พ.ศ. 2430⁴⁶ กฎหมายดังกล่าวมีขึ้นเพื่อจัดเก็บภาษีนำรายได้เข้ากองคลังของรัฐเท่านั้น จนกระทั่งมีการตราพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493⁴⁷ ออกมาใช้บังคับ กฎหมายภาษีขึ้นในจึงถูกยกเลิกไปโดยผลของกฎหมายใหม่ที่ตราขึ้นใช้บังคับแทน ต่อมามีการตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551⁴⁸ และพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560⁴⁹ ขึ้นตามลำดับ โดยพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 นี้เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นใช้บังคับแทนพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 เพื่อปรับเปลี่ยนการจัดเก็บภาษีของสุราเสียใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กฎหมายในระดับพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เป็นกลไกสำคัญที่ฝ่ายปกครองนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดผลกระทบจากปัญหาอุบัติเหตุบนท้องถนน ปัญหาอาชญากรรม หรือปัญหาความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น⁵⁰

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551⁵¹ เป็นกฎหมายที่องค์กรนิติบัญญัติตราขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาโดยการกำหนดมาตรการควบคุมตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต นำเข้า การขาย โฆษณา การบริโภค รวมถึงการบำบัดรักษาผู้ที่ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามพระราชบัญญัตินี้มีบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ โดยมีหลักการสำคัญที่กล่าวถึงการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 4 เรื่อง คือ การควบคุมผู้ผลิตหรือนำเข้า การควบคุมการขาย การควบคุมการบริโภคในสถานที่ที่กำหนด และการควบคุมการโฆษณา

สำหรับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ที่กำหนดไว้ตามมาตรา 31⁵² มีการกำหนดตั้งแต่ (1)-(7) โดยเฉพาะ (7) กฎหมายกำหนดไว้เป็นช่องทางเพื่อให้อำนาจฝ่ายปกครองกำหนดพื้นที่ซึ่งสมควรให้การคุ้มครองเพื่อควบคุมให้เป็นพื้นที่ห้ามมีการบริโภคแอลกอฮอล์เพิ่มเติมจากที่กฎหมายกำหนดไว้ในข้อ (1)-(6) ด้วยเหตุผลที่ว่าพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ การแก้ไขเพิ่มเติมนั้นต้องเป็นอาศัยกระบวนการทางรัฐสภาโดยองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งอาจจะใช้ระยะเวลาอันไม่สะดวกแก่การบังคับใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามกฎหมาย กฎหมายจึงกำหนดช่องทางให้ฝ่ายปกครองกำหนดพื้นที่สำหรับควบคุมเพิ่มเติมได้โดยการออกเป็นประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสถานที่ซึ่งกฎหมายไทยกำหนดห้ามไม่ให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่

(1) วัดหรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

สถานที่ทางศาสนาเป็นพื้นที่ที่จะต้องรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน เป็นสถานที่รวมซึ่งความเชื่อความศรัทธาทางจิตใจ ปลอดภัยจากบรรดาอบายมุขทั้งปวงตามข้อนี้จะสังเกตว่ากฎหมายกำหนดสถานที่ไว้ 2 ประเภท คือ วัด และสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรม

⁴⁶ ประกาศให้ใช้กฎหมายภาษีขึ้นใน ปี จุลศักราช 1248. (ปีชวดสัมฤทธิ์ศก, ขึ้นสิบห้าค่ำ เดือนสิบเอ็จ). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 5 แผ่นที่ 30. หน้า 32.

⁴⁷ อ้างแล้ว, เจริญธรรมที่ 20.

⁴⁸ อ้างแล้ว, เจริญธรรมที่ 19.

⁴⁹ อ้างแล้ว, เจริญธรรมที่ 24.

⁵⁰ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2550, กุมภาพันธ์). เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. .... เอกสารประกอบการประชุมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, กรุงเทพฯ.

⁵¹ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551. หน้า 34-49.

⁵² เรื่องเดียวกัน, 45.

ทางศาสนา โดยคำว่าวัดนั้น หากพิจารณาตามความหมายทั่วไปแล้ว จะพบว่าเป็นสถานที่ทางศาสนา ไม่ว่าจะเป็นศาสนาใดก็ตามย่อมอยู่ในความหมายของคำว่าวัดตามนัยนี้ ส่วนคำว่าสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา หมายถึง พื้นที่หรือบริเวณสำหรับประกอบกิจกรรมทางศาสนาโดยเฉพาะ นอกเหนือจากพื้นที่ในความหมายของคำว่าวัด

นอกจากนี้ มีการกำหนดข้อยกเว้นไว้ว่า เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา ในส่วนนี้หมายถึง หากศาสนาใดมีรูปแบบหรือแบบแผนของพิธีกรรมทางศาสนา จำเป็นจะต้องใช้เครื่องแอลกอฮอล์เป็นส่วนหนึ่งในการประกอบพิธีกรรมไม่ว่าจะเป็นการดื่ม ชำระร่างกาย หรือ ประการใด ๆ เพื่อความสมบูรณ์ของพิธีกรรมแล้ว กฎหมายก็รับรองให้มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในพิธีกรรมนั้นได้ เช่น พิธีศีลมหาสนิท พิธีกรรมในศาสนาคริสต์ เป็นต้น โดยมีข้อสังเกตว่ากฎหมายกำหนดรับรองแต่การใช้เพื่อประกอบพิธีกรรมเท่านั้น หากไม่มีความเกี่ยวข้องหรือไม่มีความจำเป็นเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของพิธีกรรมแล้วย่อมกระทำในสถานที่ดังกล่าวไม่ได้เลย

(2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลและร้านขายยา

สถานที่เกี่ยวกับการสาธารณสุขนี้ กฎหมายกำหนดพื้นที่ไว้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ กลุ่มที่สอง สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และกลุ่มสุดท้าย ร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา โดยมีวัตถุประสงค์ให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่สำหรับใช้รักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยหรือผู้เข้ารับการรักษาพยาบาล โดยตัวอย่างในกลุ่มแรก เช่น โรงพยาบาลของรัฐ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นต้น กลุ่มที่สอง ได้แก่ สถานที่และยานพาหนะสำหรับประกอบโรคศิลปะ เวชกรรม การพยาบาลและการผดุงครรภ์ ทันตกรรม กายภาพบำบัด และเทคนิคการแพทย์ กลุ่มที่สองนี้จะสังเกตได้ว่ากฎหมายให้ขยายความรวมถึงรถเคลื่อนที่ซึ่งเป็นยานพาหนะสำหรับการแพทย์ด้วย และกลุ่มที่สาม ได้แก่ สถานที่ขายยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณซึ่งได้รับใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ทั้งนี้ แม้ว่าร้านยาเหล่านี้จะมียาสำหรับรับประทานซึ่งมีส่วนผสมของแอลกอฮอล์รวมอยู่ด้วย ยาดังกล่าวก็ไม่อยู่ในความหมายในการควบคุมห้ามบริโภคในสถานที่ที่กำหนด เนื่องจากการยกเว้นไว้แล้ว ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัตินี้

(3) สถานที่ราชการ

สถานที่ราชการนี้มุ่งหมายถึง พื้นที่หรือบริเวณทำการซึ่งอยู่ภายใต้เขตที่กำหนดไว้ให้เป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการสำหรับปฏิบัติงานของทางราชการหรือที่ทำการปกติของข้าราชการ จะเห็นว่า ด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับสถานที่อื่นซึ่งเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นของรัฐ กฎหมายบังคับให้เป็นเขตพื้นที่ปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากเป็นสถานที่ซึ่งมีผู้คนมากมายเข้ามาใช้บริการหรือติดต่องานราชการต่าง ๆ รวมทั้งเป็นการป้องกันไม่บุคคลซึ่งเป็นข้าราชการปฏิบัติงานบริการสาธารณะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบริเวณดังกล่าวจนเสียงานราชการ ด้วยสถานที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่สำคัญในการเก็บรักษาข้อมูลของผู้มาติดต่อราชการ จึงจำเป็นต้องสงวนไว้โดยเฉพาะ

(4) สถานศึกษา

สถานที่สำหรับการศึกษา จะต้องเป็นสถานที่ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาระดับปฐมวัยไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน เป็นผู้จัดทำก็ตาม เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย เป็นต้น รวมถึงบรรดาสถานกวดวิชาประเภทต่าง ๆ ด้วย แต่ไม่รวมถึงการเรียนการสอนตามเคหสถานของผู้เรียนหรือตามสถานที่อื่นซึ่งมีกฎหมายควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้โดยเฉพาะแล้ว นอกจากนี้ แม้เป็นสถานศึกษาตามนัยดังกล่าว แต่สถานที่นั้นมิวัตถุประสงค์เพื่อสอนการผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และได้รับอนุญาตให้จัดการศึกษาดังกล่าวย่อมได้รับการยกเว้น

(5) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

สถานที่สำหรับบริการเชื้อเพลิงนี้ เป็นสถานที่ซึ่งมีผู้เข้าใช้บริการเป็นจำนวนมากและเป็นสถานที่ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายได้ง่าย เนื่องจากมีความไวไฟสูง จึงจำเป็นต้องกำหนดข้อห้ามโดยเคร่งครัดและเด็ดขาดเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ จากถ้อยคำแม่กฎหมายจะใช้คำว่าน้ำมันเชื้อเพลิงแต่คำดังกล่าวขยายความถึงเชื้อเพลิงประเภทก๊าซและประเภทอื่นซึ่งใช้หรืออาจใช้เป็นเชื้อเพลิงหรือสิ่งหลอ่ลื่นด้วย เพื่อให้ครอบคลุมความหมายอย่างกว้างมากที่สุด และมีข้อสังเกตว่าแม้สถานที่ดังกล่าวจะยังไม่มีน้ำมันเชื้อเพลิงตามความหมายที่กล่าวมา แต่เป็นพื้นที่ซึ่งกำหนดไว้ในใบอนุญาตให้เป็นเขตสถานีเชื้อเพลิงก็ได้รับความคุ้มครองด้วย

นอกจากนี้ ร้านค้าภายในบริเวณสถานีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจซึ่งให้เอกชนรายอื่นเช่าหรือเป็นเจ้าของเองก็ยังคงอยู่ในเขตพื้นที่อันตรายซึ่งจะต้องได้รับการควบคุม จึงต้องมีกฎหมายบังคับให้พื้นที่ของร้านค้าในบริเวณดังกล่าวปลอดภัยพร้อมแอลกอฮอล์เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายในเชิงป้องกันด้วย

(6) สวนสาธารณะของทางราชการ

สถานที่ประเภทสวนสาธารณะที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายนี้ จะต้องเป็นสถานที่ซึ่งมีวัตถุประสงค์เฉพาะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ดังกล่าวจัดเพื่อให้บุคคลทั่วไปเข้าใช้ได้ กล่าวคือ หากเป็นสถานที่ซึ่งสงวนไว้สำหรับกลุ่มบุคคลใดโดยเฉพาะแล้วย่อมไม่เป็นสวนสาธารณะภายใต้บังคับของกฎหมายนี้ แม้จะเป็นสวนสาธารณะของทางราชการก็ตาม และหากครอบครัวประกอบตามที่กล่าวมา แต่สวนสาธารณะนั้นไม่ใช่ของทางราชการ กล่าวคือ เป็นสวนสาธารณะที่เอกชนจัดทำขึ้น สถานที่ดังกล่าวย่อมไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายนี้เช่นเดียวกัน ด้วยเหตุผลที่ว่ารัฐจะต้องจัดทำบริการสาธารณะอย่างไม่เลือกปฏิบัติและเสมอภาคกัน และพื้นที่ดังกล่าวประชาชนทุกคนมีสิทธิเข้าถึงและเข้าใช้ร่วมกัน โดยไม่จำกัดเพศ อายุ ฐานะ หรือการศึกษา จึงต้องเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยสำหรับทุกคนร่วมกัน

(7) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

ปัจจุบันมี 8 พื้นที่ภายใต้ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี 8 ฉบับ ได้แก่ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ⁵³ พื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ⁵⁴ สวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ⁵⁵ ท่าเรือโดยสาร

⁵³ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2555. (2555, 22 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนพิเศษ 127 ง. หน้า 40.

⁵⁴ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2558. (2558, 18 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 39 ง. หน้า 6.

⁵⁵ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขาย หรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2556. (2556, 3 กันยายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 112 ง. หน้า 3.

สาธารณชน⁵⁶ สถานีขนส่ง⁵⁷ พื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน⁵⁸ บนทาง⁵⁹ และบนทางรถไฟ⁶⁰ หน่วยงานอื่นของรัฐ⁶¹ สวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ⁶² ท่าเรือโดยสาธารณชน⁶³ สถานีขนส่ง⁶⁴ พื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน⁶⁵ บนทาง⁶⁶ และบนทางรถไฟ⁶⁷

จากที่กล่าวมาสามารถจัดแบ่งประเภทได้ 3 กลุ่ม คือ พื้นที่สำหรับหน่วยงานของรัฐ พื้นที่สำหรับคมนาคม และพื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน ดังนี้

กลุ่มแรก ได้แก่ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ พื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ลักษณะของสถานที่ในกลุ่มนี้ คือ สถานที่หรือพื้นที่ภายใต้การกำกับดูแลหรือควบคุมของรัฐโดยกฎหมายอื่นนอกจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการจัดทำบริการสาธารณะและการบริหารงานขององค์กรมากกว่าการเป็นหน่วยงานทางราชการ นอกจากนี้ ในส่วนของสวนสาธารณะตามกลุ่มนี้มีหลักการเดียวกับสวนสาธารณะของทางราชการ เพียงแต่เปลี่ยนองค์กรที่กำกับดูแลเป็นรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ

กลุ่มที่สอง ได้แก่ ท่าเรือโดยสาธารณชน สถานีขนส่ง บนทาง และบนทางรถไฟ สำหรับกลุ่มที่สองนี้เกี่ยวข้องกับพื้นที่ทางคมนาคม โดยจะสังเกตได้ว่ากฎหมายไม่ได้กำหนดสถานที่หรือพื้นที่ควบคุมการดื่มในเขตท่าอากาศยานไว้โดยเฉพาะและยังได้รับยกเว้นกำหนดเวลาห้ามขายไว้ด้วย ซึ่งแตกต่างจากสถานที่อื่นในทำนองเดียวกัน เช่น สถานีขนส่ง ท่าเรือ

⁵⁶ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในท่าเรือโดยสาธารณชน พ.ศ. 2558. (2558, 18 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 132 ตอนพิเศษ 39 ง. หน้า 7.

⁵⁷ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานีขนส่ง พ.ศ. 2558. (2558, 18 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 39 ง. หน้า 9.

⁵⁸ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2555. (2555, 7 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนพิเศษ 123 ง. หน้า 5.

⁵⁹ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทาง พ.ศ. 2555. (2555, 7 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนพิเศษ 123 ง. หน้า 6.

⁶⁰ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางรถไฟ พ.ศ. 2558. (2558, 18 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 39 ง. หน้า 11.

⁶¹ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2558. (2558, 18 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 39 ง. หน้า 6.

⁶² ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขาย หรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2556. (2556, 3 กันยายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 112 ง. หน้า 3.

⁶³ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในท่าเรือโดยสาธารณชน พ.ศ. 2558. (2558, 18 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 132 ตอนพิเศษ 39 ง. หน้า 7.

⁶⁴ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานีขนส่ง พ.ศ. 2558. (2558, 18 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 39 ง. หน้า 9.

⁶⁵ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2555. (2555, 7 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนพิเศษ 123 ง. หน้า 5.

⁶⁶ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทาง พ.ศ. 2555. (2555, 7 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 129 ตอนพิเศษ 123 ง. หน้า 6.

⁶⁷ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางรถไฟ พ.ศ. 2558. (2558, 18 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 39 ง. หน้า 11.

โดยสาธารณธารณะ ที่เป็นการสัญจรทางบกและทางน้ำสาธารณณะ โดยมีประชาชนเข้าใช้บริการ เช่นเดียวกัน ส่วนพื้นที่บนทางและบนทางรถไฟ โดยเฉพาะบนทางมีประเด็นทางกฎหมายว่า จะต้องเป็นกรณีที่ยานพาหนะอยู่บนทางตามความหมายของพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522⁶⁸ ไม่ว่าจะเคลื่อนที่อยู่หรือไม่ หากมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว ย่อมเป็นการกระทำความผิดตามข้อนี้ เนื่องจากกฎหมายใช้ถ้อยคำว่า ห้ามผู้ใดบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางในขณะที่ขับขี่หรือในขณะที่โดยสารอยู่ในรถหรือบนรถ จึงมีปัญหาว่าหากผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทาง แต่ไม่ได้บริโภคในขณะที่อยู่บนยานพาหนะด้วย ย่อมไม่เป็นความผิดตามกฎหมาย

กลุ่มที่สาม ได้แก่ พื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน

พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ทางอุตสาหกรรมซึ่งใช้เครื่องจักรและแรงงานของคนในการผลิตสินค้าและเป็นพื้นที่สำคัญในทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะต้องได้รับการควบคุมดูแลอย่างเคร่งครัด เนื่องจากเป็นมาตรฐานสำคัญด้านความปลอดภัยทั้งทางด้านผู้ใช้แรงงานซึ่งจะต้องทำงานร่วมกับเครื่องจักรกลอันตรายไปจนถึงความปลอดภัยของสินค้าที่ส่งไปยังผู้บริโภค กฎหมายจึงควบคุมไม่ให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานดังกล่าวเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้น

นอกจากนี้ บางสถานที่ กฎหมายไม่ได้กำหนดควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้โดยเด็ดขาด โดยกำหนดเป็นข้อยกเว้นไว้ ได้แก่ วัด สถานศึกษา สถานที่ราชการ สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลและร้านขายยา รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ และพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรก ที่พักส่วนบุคคล หมายถึง ที่พักในลักษณะถาวรที่จัดไว้เพื่ออยู่อาศัยโดยเฉพาะ⁶⁹ ที่พักในแง่นี้จะต้องเป็นสถานที่ซึ่งจัดไว้โดยเฉพาะสำหรับการอยู่อาศัยในลักษณะของสวัสดิการที่จัดไว้ให้เพื่อความสะดวกและประโยชน์ของบุคลากรในหน่วยงานหรือกลุ่มงานนั้นและสถานที่ดังกล่าวจะต้องอยู่ในพื้นที่ซึ่งกฎหมายห้ามไม่ให้เกิดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ หากเป็นที่พักส่วนบุคคลของบุคลากรของหน่วยงานหรือกลุ่มงานแต่เป็นที่พักซึ่งไม่ได้อยู่ในพื้นที่ดังกล่าวไว้ย่อมไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายนี้ โดยมี 5 สถานที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถานศึกษา สถานที่ราชการ สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลและร้านขายยา รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ และพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

กลุ่มที่สอง สโมสร หมายถึง พื้นที่ซึ่งมีไว้สำหรับการจัดการประชุมหรือสำหรับพักผ่อนของสมาชิกของหน่วยงานหรือองค์กร โดยต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานหรือองค์กรนั้น และมีลักษณะเป็นการให้ใช้บริการเป็นประจำหรือถาวร⁷⁰ สถานที่ดังกล่าวเป็นสถานที่ซึ่งจัดให้มีเฉพาะในบางหน่วยงานเพื่อประโยชน์ในการรองรับผู้คนจำนวนมากที่มารวมตัวกันและเพื่อประกอบกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน สถานที่ดังกล่าวอาจจะมีลักษณะเป็นพื้นที่อเนกประสงค์ตามการใช้

⁶⁸ พระราชบัญญัติจราจรทางบก. (2522, 29 มกราคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 96 ตอนที่ 8 ฉบับพิเศษ. หน้า 2 และ 4.

⁶⁹ โฉมฉาย วดีสุขเกษม, สถานທີ່หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, (กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), 2556), 2 (อัตรสำเนา).

⁷⁰ สมาน พุทธะกุล, ประกาศสำนักคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 5/2552 เรื่องการห้ามขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ "สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ", (นนทบุรี : สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, 2552), (อัตรสำเนา).

งาน แต่ส่วนใหญ่จะใช้ในการประชุมหรือจัดเลี้ยงของหน่วยงานเป็นสำคัญ โดยมี 4 สถานที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถานศึกษา สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ และพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแล และใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

กลุ่มที่สาม การจัดเลี้ยงตามประเพณี หมายถึง การจัดให้มีการเลี้ยงอาหาร และการจัดเลี้ยงดังกล่าวจะต้องเป็นประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบเนื่องกันมาจนเป็นที่ยอมรับ⁷¹ สถานที่นี้ จะต้องเป็นการจัดเลี้ยงอาหารและเครื่องดื่ม โดยไม่มีการซื้อขายใด ๆ ภายในพื้นที่ดังกล่าวและมีการจัดสืบกันมาตามประเพณีหรือโอกาสที่สำคัญ เช่น งานเทศกาลตามปีปฏิทิน ประเพณีทางศาสนา เป็นต้น โดยมี 4 สถานที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถานศึกษา สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ และพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

กลุ่มที่สี่ องค์กรสุรา หมายถึง องค์กรสุรา กรมสรรพสามิต มีหน้าที่ในการจัดตั้งโรงงานเพื่อผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลิตภัณฑ์อื่นที่ได้จากแอลกอฮอล์ เพื่อนำรายได้จากการประกอบการมาเป็นรายได้แก่รัฐจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวหรือจากการประกอบกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นสถานที่ภายใต้กำกับของรัฐอีกสถานที่หนึ่งที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยตรง แม้ว่าจะเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบหรือข้อบังคับของฝ่ายปกครองก็ตาม แต่ได้รับยกเว้นไว้เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะบรรลุวัตถุประสงค์ตามความมุ่งหมายของฝ่ายปกครอง

ในส่วนของพื้นที่อุทยานแห่งชาติภายใต้การดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีการออกประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง ห้ามมิให้นำเข้าไปหรือจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทในอุทยานแห่งชาติ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2553 โดยมีเนื้อหา ดังต่อไปนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยในอุทยานแห่งชาติ และป้องกันมิให้เกิดการส่งเสียงดัง สร้างความเดือดร้อน รำคาญแก่นักท่องเที่ยวและรบกวนสัตว์ป่า ตลอดจนสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจึงอาศัยอำนาจตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ข้อ 4 (9) และข้อ 5 ออกประกาศไว้ดังนี้

ข้อ 1 ห้ามมิให้นำเข้าไปหรือจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทในอุทยานแห่งชาติ หากฝ่าฝืนมีความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 มาตรา 18 และต้องได้รับโทษตามมาตรา 25 ระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ 2⁷² ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

จะเห็นได้ว่าตามประกาศฉบับนี้ได้ประกาศห้ามการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ แต่เป็นการกำหนดห้ามนำเข้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปในพื้นที่ ในลักษณะการ

⁷¹ เรื่องเดียวกัน, 3.

⁷² ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127/ตอนพิเศษ 150 ง/หน้า 23/28 ธันวาคม 2553

กำหนดโดยทางอ้อมถึงการไม่ให้มีการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติไปโดยปริยาย

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การควบคุมสถานที่บริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยนั้น ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่สาธารณะอย่างเพียงพอ และยังมีช่องว่างของกฎหมายอยู่พอสมควร ไม่ว่าจะด้วยเงื่อนไขของสถานที่ เวลา หรือสถานการณ์ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่อาจทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากนัก จึงจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนและแก้ไขเพิ่มเติมให้ครอบคลุมมากขึ้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปตามเจตนารมณ์มากที่สุด

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตามแนวทางการรูปแบบใหม่ของหน่วยงานภาครัฐซึ่งแสดงออกถึงการใช้ความพยายามในการควบคุมอัตราการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของคนในสังคมให้มีปริมาณลดลง โดยมุ่งเน้นการควบคุมตัวแปร “สถานที่” ที่อนุญาตให้มีการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้

จากความในเบื้องต้นนี้อาจพิจารณาได้ว่า “พื้นที่สาธารณะอันห้ามมิให้ถูกใช้เป็นสถานที่บริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์” ควรถูกตีความอย่างกว้างเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ใช้ดัชนีการลดปริมาณต่อสถานที่อย่างสัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติทางกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในขณะนี้ อาจพิจารณาได้ว่ามีข้อจำกัดและช่องว่างซึ่งเป็นอุปสรรคต่อมาตรการจำกัดพื้นที่บริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ดังนี้

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “เครื่องตี้มแอลกอฮอล์” หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา มาตรา 31 ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังกล่าวข้างต้น

กฎหมายฉบับนี้และมาตรานี้มีเจตนาคควบคุมการตี้มในศาสนสถานหรือสถานที่อันตราย เพราะการตี้มเหล้าทำให้ขาดสติยังคิดและอาจก่อเรื่องร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อตนเองหรือผู้อื่นได้แล้วยังรวมถึงทำลายสภาพสถานที่ทางศาสนาด้วย ดังนั้น การตี้มในวัดหรือบริเวณวัด ไม่ว่าจะเป็งานงานศพหรืองานบวชซึ่งมิได้มีพิธีกรรมที่ต้องใช้สุราหรือเบียร์ ผู้ตี้มต้องได้รับโทษอาญาตามกฎหมายสถานที่อีกหลายแห่งที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพหรือสถานที่ราชการหรือสถานที่อันตราย เช่น ร้านขายยา สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง โรงพยาบาล สถานีอนามัย โรงเรียน มหาวิทยาลัย สวนสาธารณะ เป็นต้น รวมถึงบทบัญญัติ “ห้ามผู้ใดขายหรือบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในบริเวณสถานีรถไฟ หรือในขบวนรถ ที่อยู่บนทางรถไฟตามกฎหมายว่าด้วยจัดวางการรถไฟและทางหลวง บริเวณสถานีขนส่งตามกฎหมาย ว่าด้วยการขนส่งทางบก อีกทั้งในบริเวณท่าเรือโดยสารสาธารณะ หรือบนเรือโดยสารสาธารณะประจำทาง” ซึ่งรถยนต์นั้นต้องอยู่บนทาง ตามความหมายของพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ไม่ว่าจะรถนั้นจะเคลื่อนที่หรือจอดอยู่หนึ่งๆ ก็ตาม หากมีการบริโภคเครื่องตี้มดังกล่าว ถือเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ อีกทั้ง หากผู้ขับขี่รถปล่อยปละละเลย หรือมีการกระทำในลักษณะให้ความสะดวกหรือช่วยเหลือให้มีการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์บนรถขณะอยู่บนทาง ถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการสนับสนุนให้ผู้อื่นตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ อันจะเป็นความผิดตามกฎหมายดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวมุ่งให้หมายความแต่เฉพาะห้ามมิให้มีการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์บนรถ ในขณะที่รถอยู่บนทางเท่านั้น ดังนั้น หากเป็นกรณีบุคคลอยู่บนทางแต่ไม่ได้อยู่บนรถจะไม่เข้าลักษณะตามประกาศดังกล่าว และมีประกาศอื่น ๆ เช่น “ห้ามผู้ใดขายหรือบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อน

ของประชาชนโดยทั่วไป ในพื้นที่ประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน โดยการห้ามขาย หรือห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่บังคับกับโรงงานผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์”

ภายใต้การกำหนดกรอบความคิดงานวิจัยฉบับนี้ ประกอบกับการศึกษาบทบัญญัติทางกฎหมาย อาทิ ประมวลกฎหมายแพ่ง ประมวลกฎหมายอาญา ข้อบังคับของหน่วยงานรัฐพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาดังกล่าว และฐานความผิดต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะแล้วนั้น อาจพิจารณาได้ว่าเมื่อศึกษาเปรียบเทียบ “Open container laws” บทบัญญัติทางกฎหมาย การกำหนดบทลงโทษต่อประเด็นปัญหาเรื่องนี้ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีหลักกฎหมายกำหนดไว้ว่า “บทบัญญัติทางกฎหมายต่อประเด็น เมาแล้ว ขับและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ กำหนดห้ามมิให้มีหรือเปิดภาชนะบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรถยนต์หรือในพื้นที่สาธารณะ โดยทั่วไปแล้วกฎหมายว่าด้วยยานยนต์ห้ามมิให้บุคคลใดในพื้นที่ผู้โดยสารของยานยนต์มีภาชนะบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเปิดในขณะที่รถยนต์กำลังขับรถบนถนนหรืออยู่ในพื้นที่จอดรถสาธารณะ กฎหมายฉบับนี้ โดยทั่วไปห้ามมิให้มีการเปิดภาชนะบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ” รวมถึงกรณีศึกษาจากคดี USA. v. Burtton, 599 F.3d 823, 97 ALR6th 827 (8 Cir. 2010), ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิจารณาแล้วว่า จำเลยละเมิดกฎหมายฉบับดังกล่าวของรัฐเนบราสก้า ประเทศสหรัฐอเมริกา คำอธิบายประกอบนี้ กล่าวถึงการตีความและใช้ข้อกำหนดในประเด็นดังกล่าว ในนิยามของพื้นที่ต้องห้ามและลักษณะพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมถึงการละเมิดว่ามีการให้เหตุผลที่เพียงพอสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมหรือจับกุมผู้ต้องสงสัยตามฐานความผิดดังกล่าวแล้วนั้น จะพบว่ากฎหมายต่างประเทศมีข้อยกเว้นและช่องว่างทางกฎหมายน้อยมากหรือไม่มีเลย ในขณะที่กฎหมายของประเทศไทยมีช่องทางหลบหลีกการบังคับใช้กฎหมายไว้ค่อนข้างมาก หากกฎหมายภายในของประเทศไทยสามารถปรับใช้กรณีศึกษาและบทบัญญัติทางกฎหมายของต่างประเทศตามข้อสรุปอันจะได้จากผลสัมฤทธิ์ของงานวิจัยฉบับนี้ การมุ่งลดปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์จากตัวแปร “พื้นที่สาธารณะ” จะมีแนวโน้มความสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น

นอกจากนี้ สิ่งที่จะต้องพิจารณาเพิ่มเติมนอกเหนือจากบทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย คณะผู้วิจัยจะศึกษาเพิ่มเติมไปถึงวัฒนธรรมการดื่มคนไทยและบริบทที่เชื่อมโยงกับกฎหมายควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของเครื่องดื่มในพื้นที่สาธารณะภายใต้วัฒนธรรมของสังคมไทย เพื่อให้การดำเนินกฎหมายสอดคล้องกับวัฒนธรรมที่แท้จริงของประเทศไทยมากที่สุด กรณีหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของประเทศไทย คือ เหตุทะเลาะวิวาทในงานบวชวัดสิงห์ในโรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ ซึ่งเป็นประเด็นที่จะต้องนำมาวินิจฉัยประกอบการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัฒนธรรมของประเทศไทยด้วย

2.6 สมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยในพื้นที่สาธารณะ จะพบว่าบทบัญญัติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยถือว่ามีกรอบกฎหมายในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะไว้ครอบคลุมพอสมควร อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงผลลัพธ์ของการใช้บังคับกฎหมายฉบับนี้กลับยัง

พบว่ากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่อาจไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะสามารถปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งกฎหมายที่จะเป็นต้นแบบในการนำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงกฎหมายของไทยเนื่องจากประสบความสำเร็จในการออกและใช้บังคับกฎหมาย ซึ่งมีทั้งหมด 4 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนอย่างสูงรวมถึงสิทธิในการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์แต่สามารถแก้ไขปัญหการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะได้ดี ประเทศฝรั่งเศสซึ่งเป็นต้นแบบและรากฐานของกฎหมายของหลายประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย รวมไปถึงกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการตี๋มแอลกอฮอล์ และกฎหมายของประเทศในเอเชียซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขใหม่ล่าสุดเกี่ยวกับการควบคุมการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศในเอเชียที่ได้รับการยอมรับในการบัญญัติกฎหมาย ซึ่งรวมไปถึงการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ และประเทศออสเตรเลียที่มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับความผิดของการบริโภคเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะอย่างเหมาะสม ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ตัวกฎหมาย คำพิพากษาศฎฎีกา แนวทางในทางปฏิบัติของกฎหมายทั้ง 3 ประเทศจะนำมาซึ่งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย แนวนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและผลการสำรวจ

3.1 รูปแบบการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร รวบรวมเอกสาร กฎหมายต่าง ๆ เป็นส่วนสำคัญหรือเป็นส่วนหลักของการวิจัย โดยดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราวิชาการต่าง ๆ ในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยสำหรับกฎหมายภายในประเทศ (Domestic Law) ทั้งที่มีบังคับใช้อยู่แล้วหรืออยู่ในรูปแบบของร่างกฎหมาย และข้อเสนอแนะทางกฎหมายอื่น ๆ

ขั้นตอนที่ 2 ในส่วนของกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายระหว่างประเทศที่ได้เคยศึกษามาก่อนแล้วเป็นแนวทางการศึกษาของประเทศไทย โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากเอกสารทางกฎหมาย เอกสารราชการที่เกี่ยวข้อง กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ไม่เป็นทางการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบถึงกลไกและกระบวนการที่มีอยู่ในเรื่องความรับผิดชอบของผู้ฝ่าฝืนบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะหากมีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวนี้ขึ้นแล้ว เพื่อนำไปประมวลข้อมูล พร้อมทั้งวิเคราะห์เปรียบเทียบกับหลักกฎหมายจากต่างประเทศ อันได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอันมีตัวบทกฎหมายใกล้เคียงกัน หรือแตกต่างกันหากแต่เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการผลักดันมาตรการทางกฎหมาย

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยยังใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการทำแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสำรวจความคิดเห็นทางกฎหมาย ความเป็นไปได้และผลกระทบจากมาตรการทางกฎหมายดังกล่าว โดยแบ่งกลุ่มสำรวจออกเป็น 2-3 กลุ่มจำแนกตามพื้นที่ กลุ่มอายุและกลุ่มอาชีพ โดยจะนำผลข้อมูลที่ได้โดยวิธีการทางเศรษฐศาสตร์และสถิติมาพัฒนาเพื่อประมวลผลความรู้ของประชาชน ความเข้าใจและการยอมรับต่อมาตรการทางกฎหมายดังกล่าว

ขั้นตอนที่ 4 นำการวัดผลดังกล่าวไปสู่ข้อเสนอเชิงรูปแบบและแนวทางในความรับผิดชอบต่อประเด็นปัญหาดังกล่าวต่อไปในรูปแบบของการจัดเวทีเสวนา (Focus Group) และการทดสอบทดลองบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวเสมือนจริงต่อกลุ่มปิดและนำมาประมวลผลและเผยแพร่เป็นผลงานวิชาการตีพิมพ์ต่อไป

3.2 การวิจัยในกลุ่มตัวอย่างและพื้นที่ดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนทั่วไปโดยแบ่งเป็นกลุ่มช่วงอายุในพื้นที่จังหวัดสงขลา รวมทั้งสิ้นจำนวน 500 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดโควตาของสัดส่วนขนาดตัวอย่างในกลุ่มย่อย (Subgroup) ไว้ล่วงหน้า โดยใช้องค์ประกอบหรือคุณลักษณะของประชากรเป็นเครื่องกำหนด และแบบเจาะจง (Purposive Sampling) กับ องค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่ เครือข่ายองค์กรงดเหล้า นักกฎหมายและนักวิชาการด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องโดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเฉพาะในพื้นที่จังหวัดสงขลาเนื่องด้วยเป็นพื้นที่ที่สามารถเก็บข้อมูลได้ครอบคลุมตามงบประมาณและระยะเวลาที่กำหนดไว้

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ความคิดเห็นทางกฎหมายความเป็นไปได้และผลกระทบจากมาตรการทางกฎหมายจากปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ จังหวัดสงขลา

3.4 ขั้นตอนการดำเนินงานหรือทำการวิจัย

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) กำหนดข้อมูลและตัวชี้วัดเพื่อการศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาและผลกระทบจากการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยมีตัวแปรที่ศึกษา คือ กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา กฎหมายมหาชน และกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยมีตัวแปรอิสระ คือ กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบต่าง ๆ อีกทั้งยังมีตัวแปรตามที่ต้องพิจารณา คือ ความรับผิดชอบทางแพ่งของผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้บริโภคในสถานที่สาธารณะอีกด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

2) กำหนดแหล่งข้อมูล ซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปโดยแบ่งเป็นกลุ่มช่วงอายุในพื้นที่จังหวัดสงขลา รวมทั้งสิ้นจำนวน 500 คน และเป็นทั้งแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ ข้อมูลที่ผู้วิจัยเก็บขึ้นมาใหม่เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์การวิจัยโดยเฉพาะ และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีผู้เก็บหรือรวบรวมไว้ก่อนแล้ว เพียงแต่นักวิจัยนำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษาใหม่ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น หนังสือ รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น

3) กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยคำนึงถึงสัดส่วนองค์ประกอบของประชากร โดยผู้วิจัยกำหนดโควตาของสัดส่วนขนาดตัวอย่างในกลุ่มย่อย (Subgroup) ไว้ล่วงหน้า โดยใช้องค์ประกอบหรือคุณลักษณะของประชากรเป็นเครื่องกำหนด

4) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จะใช้เป็นการสัมภาษณ์สำหรับองค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่ เครือข่ายองค์กรงดเหล้า นักกฎหมายและนักวิชาการด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น และการตอบแบบสอบถามสำหรับประชาชนทั่วไปโดยแบ่งเป็นกลุ่มช่วงอายุในพื้นที่จังหวัดสงขลา รวมทั้งสิ้นจำนวน 500 คน

5) นำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพที่จะต้องปรับปรุงและแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพไว้และปรับเปลี่ยนวิธีการตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเพื่อให้ได้รับข้อมูลกลับคืนมามากที่สุด

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 จะวิเคราะห์และนำเสนอให้เห็นว่า มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในลักษณะต่าง ๆ ในต่างประเทศที่มีการบังคับกฎหมายในลักษณะนี้นั้น มีวิธีการควบคุมอย่างไร ใช้หลักอะไรในการควบคุม และปัจจุบันประเทศไทยใช้หลักอะไรในการกำหนดลักษณะการควบคุม ตลอดจนการกำหนดความหมายของพื้นที่สาธารณะ โดยจะสามารถนำหลักของต่างประเทศมาปรับใช้ได้อย่างไร มีข้อดี

ข้อดีอย่างไร รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยในขณะนี้คืออะไรที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2) การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 จะดำเนินการวิเคราะห์โดยนำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ซึ่งจะมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ และส่วนที่เป็นความคิดเห็นกับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ ซึ่งจะเสนอให้เห็นในลักษณะของร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นสำคัญ ซึ่งจะได้นำส่วนที่ 2 นี้เพื่อสนับสนุนและเสนอแนะการวิจัยในส่วนที่ 1 ต่อไป

3.5 กิจกรรมและขั้นตอน

ขั้นตอนการวิจัย	เดือนที่											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
จัดประชุมแบ่งงานวางแผนกำหนดกรอบการดำเนินงานและประเด็นหลักที่ศึกษา	/											
วิจัยเอกสาร รวบรวมเอกสาร กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย และต่างประเทศ	/	/	/									
จัดสัมมนาวิชาการในเรื่องที่เกี่ยวข้องที่คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์			/	/								
เก็บข้อมูลแบบสำรวจหรือแบบสอบถามความคิดเห็นในพื้นที่จังหวัดสงขลา				/	/							
วิเคราะห์ข้อมูล - เอกสาร กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย และต่างประเทศ - นำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ				/	/					/	/	/
เขียนรายงานความก้าวหน้า					/	/						
ส่งรายงานความก้าวหน้า						/	/					
จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น								/	/			
เขียนรายงานฉบับสมบูรณ์											/	
เผยแพร่บทความวิจัย										/	/	/
ส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์												/

3.6 การกำกับติดตามและการประเมินติดตามภายใน

ผู้วิจัยรับผิดชอบโครงการซึ่งเป็นผู้ติดตามโครงการ โดยดำเนินการติดตามโครงการตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการจนกว่าโครงการนั้นจะสิ้นสุด

ขอบเขตการประเมินผลโครงการ

- การประเมินผลก่อนดำเนินโครงการ ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินผลโครงการเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการเพื่อเป็นข้อมูลให้คณะกรรมการฯ พิจารณานุมัติโครงการ

- การประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินผลโครงการโดยการประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่กำหนด

การประเมินผลสิ้นสุดโครงการ ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินผลหลังสิ้นสุดโครงการซึ่งเป็นการสรุปผลของการวิจัย

3.7 ผลการสำรวจโดยแบบประเมิน

ผลการศึกษาเรื่องความรู้ของประชาชนต่อมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ การศึกษาใช้วิธีออกแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วโดยเก็บข้อมูลจำนวน 500 ชุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีการศึกษาที่สามารถอธิบายได้ ดังนี้

3.7.1 ผลการศึกษาข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
หญิง	292	58.40
ชาย	208	41.60
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.40 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 41.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
20 – 25 ปี	379	75.80
26 – 30 ปี	39	7.80
31 – 35 ปี	19	3.80
36 – 40 ปี	19	3.80
41 – 45 ปี	17	3.40
46 – 50 ปี	6	1.20
51 – 55 ปี	10	2.00
56 – 60 ปี	11	2.20
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 20 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.80 ช่วงอายุระหว่าง 26 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.80 ช่วงอายุระหว่าง 31 – 35 ปี และ 36 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.80 เท่ากัน ช่วงอายุระหว่าง 41 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.40 ช่วงอายุระหว่าง 56. – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.20 ช่วงอายุระหว่าง 51 – 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.00และช่วงอายุระหว่าง 46 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการศึกษา

การศึกษา	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ปวช.	43	8.60
ปวส.	19	3.80
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	422	84.40
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	14	2.80
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า	2	0.40
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 84.40 มีการศึกษาอยู่ในระดับ ปวช. คิดเป็น ร้อยละ 8.60 มีการศึกษาอยู่ในระดับ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 3.80 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 2.80 และมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 0.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	320	64.00
10,000 – 15,000 บาท	84	16.80
15,000 – 20,000 บาท	27	5.40
20,000 – 25,000 บาท	23	4.60
25,000 – 30,000 บาท	13	2.60
30,000 – 35,000 บาท	9	1.80
35,000 – 40,000 บาท	8	1.60
40,000 – 45,000 บาท	6	1.20
45,000 บาทขึ้นไป	10	2.00
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาคั้งนี้ ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.00 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,000 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.80 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.40 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,000 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.60 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 25,000 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.60 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 30,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.0 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 30,000 – 135,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.80 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง

35,000 – 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.60 และมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 40,000 – 45,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพื้นที่สำรวจ

พื้นที่สำรวจ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	369	73.80
ถนนปทุมณกัณฑ์ 108	11	2.20
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	23	4.60
ชุมชนท่งเซี่ยเซียงตั้ง	14	2.80
ชุมชนตลาดใหม่	11	2.20
ชุมชนเขตแปด	1	0.20
ชุมชนทุ่งรี	1	0.20
ชุมชนคลองเรียน	3	0.60
ชุมชนโรงพยาบาลกรุงเทพ	6	1.20
ตำบลควนรู อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา	11	2.20
ชุมชนตลาดกิมหยง	50	10.00
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษารั้งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา คิดเป็นร้อยละ 73.80 อยู่ในพื้นที่ชุมชนตลาดกิมหยง คิดเป็นร้อยละ 10.00 อยู่ในพื้นที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คิดเป็นร้อยละ 4.60 อยู่ในพื้นที่ชุมชนท่งเซี่ยเซียงตั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.80 อยู่ในพื้นที่ถนนปทุมณกัณฑ์ ชุมชนตลาดใหม่ ตำบลควนรู อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา คิดเป็นร้อยละ 2.20 เท่ากัน อยู่ในพื้นที่ชุมชนโรงพยาบาลกรุงเทพ-หาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 1.20 อยู่ในพื้นที่ชุมชนคลองเรียน คิดเป็นร้อยละ 0.60 และอยู่ในชุมชนเขตแปดและชุมชนทุ่งรี คิดเป็นร้อยละ 0.20 เท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
พุทธ	378	75.60
คริสต์	6	1.20
อิสลาม	107	21.40
อื่น ๆ	9	1.80
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษารั้งนี้ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 75.60 นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 21.40 นับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 1.20 และไม่ได้รับศาสนา คิดเป็นร้อยละ 1.80 ตามลำดับ

3.7.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมาย

เป็นการอธิบายผลการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ทั้งในภาพรวม และในรายชื่อของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นทั่วไป

ความคิดเห็นทั่วไป	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านเคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้งเพียงใด	2.19	1.17	น้อย
2. ท่านบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มาก น้อยเพียงใด	1.69	1.04	น้อยที่สุด
3. ท่านเคยพบเห็นการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	3.13	1.16	ปานกลาง
4. ท่านเคยพบเห็นการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ ส่วนตัว มากน้อยเพียงใด	3.37	1.24	ปานกลาง
5. ท่านเห็นว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะ มีผลต่อการเป็นแบบอย่างพฤติกรรม การบริโภค มากน้อยเพียงใด	3.60	1.09	มาก
6. ท่านเห็นว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่นในบริเวณรอบ ข้าง มากน้อยเพียงใด	3.88	1.03	มาก
7. ท่านเห็นว่าการส่งเสริมการขายต่าง ๆ ของร้านค้า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	3.66	1.04	มาก
8. ท่านเห็นว่าการรณรงค์ถึงผลเสียของการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ มีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	3.25	1.07	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความคิดเห็นทั่วไป	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
9. ท่านเห็นว่า การรณรงค์เกี่ยวกับผลเสียในการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันมีเพียงพอ มากน้อย เพียงใด	3.07	1.01	ปานกลาง
10. ท่านเห็นว่า ปริมาณของร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มี ผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	3.74	1.02	มาก
รวมเฉลี่ย	3.16	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นทั่วไปในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.16 (S.D. = 1.09) สำหรับความคิดเห็นทั่วไปเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่นในบริเวณรอบข้าง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D. = 1.03) รองลงมาคือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณของร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่ามีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.74 (S.D. = 1.02) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมการขายต่าง ๆ ของร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่ามีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.66 (S.D. = 1.04) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะว่ามีผลต่อการเป็นแบบอย่างพฤติกรรมกรรมการบริโภค อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D. = 1.09) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพบเห็นการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ส่วนตัว อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.37 (S.D. = 1.24) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการรณรงค์ถึงผลเสียของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่ามีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.25 (S.D. = 1.07) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพบเห็นการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.13 (S.D. = 1.16) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการรณรงค์เกี่ยวกับผลเสียในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันมีเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.073 (S.D. = 1.01) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความถี่ในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.19 (S.D. = 1.17) และน้อยที่สุดคือ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.69 (S.D. = 1.04)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นด้านกฎหมาย

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ท่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายมากนัก เพียงใด	2.89	0.94	ปานกลาง
2. ท่านทราบถึงกฎหมายในเรื่องการควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	2.84	0.94	ปานกลาง
3. ท่านเห็นว่า กฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้เพียงพอต่อ การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน พื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	2.76	0.97	ปานกลาง
4. ท่านเห็นว่า การมีมาตรการทางกฎหมายออกมา ควบคุมจะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลงหรือไม่ เพียงใด	3.12	1.02	ปานกลาง
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีบทลงโทษเกี่ยวกับการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	3.93	1.07	มาก
6. ท่านเห็นว่าควรมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อ คุ้มครองบุคคลอื่นจากผู้บริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ หรือไม่ เพียงใด	4.03	1.07	มาก
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ควรจำกัดพื้นที่การดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะพื้นที่ส่วนตัวหรือ ร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ	3.88	1.07	มาก
8. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การบังคับใช้กฎหมายที่ เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการเพียงพอ แล้วในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์	3.28	1.10	ปานกลาง
9. ท่านเห็นว่า หากมีการเพิ่มมาตรการในการ ตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้ พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง มากน้อยเพียงใด	3.60	0.96	มาก
10. ท่านเห็นว่า มาตรการของหน่วยงานของรัฐใน การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน พื้นที่สาธารณะ มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด	2.99	1.09	ปานกลาง
11. ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ หรือไม่ เพียงใด	3.64	1.04	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
12. ท่านเห็นว่า มาตรการทางกฎหมายในปัจจุบัน เพียงพอต่อการใช้บังคับการบริโภคเครื่องตี แอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	2.99	1.01	ปานกลาง
13. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่ จะมีการแก้ไข พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มีความเข้มงวดขึ้นในประเด็นการ ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	4.00	1.01	มาก
14. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะเพิ่มเติมพระราช บัญญัติควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในการจำกัดพื้นที่การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์	4.02	0.99	มาก
15. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่ สาธารณะมากขึ้น	4.04	1.03	มาก
รวมเฉลี่ย	3.49	1.04	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้านกฎหมายในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.49 (S.D. = 1.04) สำหรับความคิดเห็นด้านกฎหมายเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการนำหลัก Open Container Law (แค่เปิดฝาเครื่องตีแอลกอฮอล์ออกก็มีกฎหมายห้ามตีสุราในพื้นที่สาธารณะแล้ว) มาใช้บังคับแก่เครื่องตีแอลกอฮอล์บนยานพาหนะซึ่งอยู่ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.05 (S.D. = 1.03) รองลงมาคือ ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.04 (S.D. = 1.03) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับควรมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองบุคคลอื่นจากผู้บริโภคเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.03 (S.D. = 1.07) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในการจำกัดพื้นที่การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D. = 0.99) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มีความเข้มงวดขึ้นในประเด็นการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00 (S.D. = 1.01) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการมีบทลงโทษเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D. = 1.07) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดพื้นที่การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์เฉพาะพื้นที่ส่วนตัวหรือร้านค้าเครื่องตีแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D. = 1.07) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับควรมีมาตรการทางกฎหมายเข้ามาบังคับใช้ในจำกัดพื้นที่ในการบริโภคเครื่องตีแอลกอฮอล์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.85 (S.D. =

1.02) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.64 (S.D. = 1.04) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D. = 0.96) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการนำหลัก Open Container Law (แค่เปิดฝาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกก็ผิดกฎหมายห้ามดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะแล้ว) มาใช้บังคับ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.50 (S.D. = 1.20) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.30 (S.D. = 1.05) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการเพียงพอแล้วในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.28 (S.D. = 1.10) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เป็นการละเมิดสิทธิเกินควร อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.17 (S.D. = 1.26) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุมจะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.12 (S.D. = 1.02) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการของหน่วยงานของรัฐในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.99 (S.D. = 1.09) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในปัจจุบัน เพียงพอต่อการบังคับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.99 (S.D. = 1.01) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.89 (S.D. = 0.94) ความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับการรู้กฎหมายในเรื่องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.84 (S.D. = 0.94) และน้อยที่สุดคือความคิดเห็นด้านกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้เพียงพอต่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.76 (S.D. = 0.97)

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

ความคิดเห็น	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
เห็นด้วย	466	93.20
ไม่เห็นด้วย	34	6.80
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 93.20 และไม่เห็นด้วยกับการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 6.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 เหตุผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

เหตุผล	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
1. ช่วยลดความเสี่ยงอันตรายในกรณีต่าง ๆ เช่น ความเดือดร้อนรำคาญ อาชญากรรม การทะเลาะวิวาท การลอกเลียนแบบหรือเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีในพื้นที่สาธารณะ	229	65.40
2. เป็นการจัดระเบียบสังคมให้เกิดความสงบเรียบร้อย ลด จำกัด หรือกำหนดพื้นที่เฉพาะในการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	70	20.00
3. ไม่ควรมีการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเลย ควรให้ตีเฉพาะในพื้นที่ส่วนตัวเท่านั้น	25	7.10
4. กฎหมายควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่ใช้บังคับในปัจจุบันเพียงพอแล้ว ควรเพิ่มบทลงโทษให้หนักขึ้น เจ้าหน้าที่ต้องบังคับใช้กฎหมายให้เข้มแข็งและจริงจังกว่าเดิม ไม่ละเลยหรือเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายเสียเอง	15	4.30
5. เครื่องตีแอลกอฮอล์สามารถตีได้ในพื้นที่สาธารณะโดยเฉพาะในงานพิธี เช่น งานมงคลสมรส งานขึ้นบ้านใหม่ งานฌาปนกิจศพ เป็นต้น	1	0.30
6. การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะสามารถทำได้ เนื่องจากเป็นสิทธิส่วนบุคคลและไม่ได้ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น เพราะเหตุอันตรายที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องส่วนบุคคล	8	2.30
7. ควรแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ คือ ต้องงดการจำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ไปเลย เพราะการห้ามตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นไปได้ยาก	2	0.60
รวม	350	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเหตุผลต่อการมีกฎหมายควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ในประเด็น ช่วยลดความเสี่ยงอันตรายในกรณีต่าง ๆ เช่น ความเดือดร้อนรำคาญ อาชญากรรม การทะเลาะวิวาท การลอกเลียนแบบหรือเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีในพื้นที่สาธารณะ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.40 รองลงมาคือ เป็นการจัดระเบียบสังคมให้เกิดความสงบเรียบร้อย ลด จำกัด หรือกำหนดพื้นที่เฉพาะในการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 20.00 ไม่ควรมีการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเลย ควรให้ตีเฉพาะในพื้นที่ส่วนตัวเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 7.10 กฎหมายควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่ใช้บังคับในปัจจุบันเพียงพอแล้ว ควรเพิ่มบทลงโทษให้หนักขึ้น เจ้าหน้าที่ต้องบังคับใช้กฎหมายให้เข้มแข็งและจริงจังกว่าเดิม ไม่ละเลยหรือเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายเสียเอง คิดเป็นร้อยละ 4.30 การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะสามารถทำได้ เนื่องจากเป็นสิทธิส่วนบุคคลและไม่ได้ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น เพราะเหตุ

อันตรายที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเรื่องส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 2.30 ควรแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ คือ ต้องงดการจำหน่ายเครื่องดัดมัลลอกฮอลล์ไปเลย เพราะการห้ามดัดมัลลอกฮอลล์ในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นไปได้ยาก คิดเป็นร้อยละ 0.60 และน้อยที่สุดคือ เครื่องดัดมัลลอกฮอลล์สามารถดัดได้ในพื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะในงานพิธี เช่น งานมงคลสมรส งานขึ้นบ้านใหม่ งานฉาบปกิฉพ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 0.30

3.7.3 ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดัดมัลลอกฮอลล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย

ตารางที่ 11 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดัดมัลลอกฮอลล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	T-test	Sig.
1. ท่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายมากน้อยเพียงใด	-0.222	0.825
2. ท่านทราบถึงกฎหมายในเรื่องการควบคุมเครื่องดัดมัลลอกฮอลล์ มากน้อยเพียงใด	-0.220	0.826
3. ท่านเห็นว่า กฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้เพียงพอต่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดัดมัลลอกฮอลล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	-0.778	0.437
4. ท่านเห็นว่า การมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุม จะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดัดมัลลอกฮอลล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลงหรือไม่ เพียงใด	-0.857	0.392
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีบทลงโทษเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดัดมัลลอกฮอลล์ในพื้นที่สาธารณะ	-1.220	0.223
6. ท่านเห็นว่าควรมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองบุคคลอื่นจากผู้บริโภคเครื่องดัดมัลลอกฮอลล์ในพื้นที่สาธารณะ หรือไม่ เพียงใด	-1.830	0.068
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การจำกัดสิทธิการบริโภคเครื่องดัดมัลลอกฮอลล์ในพื้นที่สาธารณะ เป็นการละเมิดสิทธิเกินควร	-3.116	0.002*
8. ท่านเห็นว่า การบริโภคเครื่องดัดมัลลอกฮอลล์เป็นสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เพียงใด	-3.215	0.001*
9. ท่านเห็นว่า ควรมีมาตรการทางกฎหมายเข้ามาบังคับใช้ในจำกัดพื้นที่ในการบริโภคเครื่องดัดมัลลอกฮอลล์หรือไม่	.248	0.804
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ควรจำกัดพื้นที่การดัดมัลลอกฮอลล์เฉพาะพื้นที่ส่วนตัวหรือร้านค้าเครื่องดัดมัลลอกฮอลล์โดยเฉพาะ	.243	0.808

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	T-test	Sig.
11. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการเพียงพอแล้วในการควบคุมการการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	-1.343	0.180
12. ท่านเห็นว่า หากมีการเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง มากน้อยเพียงใด	.020	0.984
13. ท่านเห็นว่า มาตรการของหน่วยงานของรัฐในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด	.292	0.770
14. ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะหรือไม่ เพียงใด	.112	0.911
15. ท่านเห็นว่า มาตรการทางกฎหมายในปัจจุบัน เพียงพอต่อการใช้บังคับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	-1.558	0.120
16. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากมีการนำหลัก Open Container Law (แค่เปิดฝาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกก็ผิดกฎหมายห้ามดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะ แล้ว) มาใช้บังคับ	3.660	.000*
17. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากนำหลักการข้างต้น (หากมีการนำหลัก Open Container Law) มาใช้บังคับแก่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนยานพาหนะซึ่งอยู่ในพื้นที่สาธารณะ	.332	0.740
18. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มีความเข้มงวดขึ้นในประเด็นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	.882	0.378
19. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในการจำกัดพื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.989	0.323
20. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น	1.655	0.098

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมายที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) การนำหลัก Open Container Law (แค่เปิดฝาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกก็ผิดกฎหมายห้ามดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะ แล้ว) มาใช้บังคับ 2) การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ และ 3) การจำกัดสิทธิการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เป็นการละเมิดสิทธิเกินสมควร ส่วนความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ นั้น เพศที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมายที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 12 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	F-test	Sig.
1. ท่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายมากน้อยเพียงใด	2.420	.019*
2. ท่านทราบถึงกฎหมายในเรื่องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากน้อยเพียงใด	1.809	.083
3. ท่านเห็นว่า กฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้เพียงพอต่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	1.586	.137
4. ท่านเห็นว่า การมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุมจะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลงหรือไม่ เพียงใด	4.035	.000*
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีบทลงโทษเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	1.101	.361
6. ท่านเห็นว่าควรมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองบุคคลอื่นจากผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ หรือไม่ เพียงใด	1.117	.351
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การจำกัดสิทธิการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เป็นการละเมิดสิทธิเกินสมควร	1.731	.100
8. ท่านเห็นว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เพียงใด	1.891	.069
9. ท่านเห็นว่า ควรมีมาตรการทางกฎหมายเข้ามาบังคับใช้ในจำกัดพื้นที่ในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่	2.542	.014*
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการเพียงพอแล้วในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.580	.772
11. ท่านเห็นว่า หากมีการเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง มากน้อยเพียงใด	4.864	.000*

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	T-test	Sig.
12. ท่านเห็นว่า มาตรการของหน่วยงานของรัฐในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด	5.041	.000*
13. ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะหรือไม่ เพียงใด	4.141	.000*
14. ท่านเห็นว่า มาตรการทางกฎหมายในปัจจุบัน เพียงพอต่อการใช้บังคับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	1.069	.382
15. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากมีการนำหลัก Open Container Law (แค่เปิดฝาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกก็ผิดกฎหมายห้ามดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะ แล้ว) มาใช้บังคับ	1.149	.331
16. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากนำหลักการข้างต้น (หากมีการนำหลัก Open Container Law) มาใช้บังคับแก่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนยานพาหนะซึ่งอยู่ในพื้นที่สาธารณะ	1.911	.066
17. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มีความเข้มงวดขึ้นในประเด็นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	.923	.488
18. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในการจำกัดพื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.921	.490
19. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น	1.077	.377
20. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น	1.250	.273

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ f-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมายที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) การมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุมจะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลง 2) การเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง 3) ความมีประสิทธิภาพของมาตรการที่หน่วยงานของรัฐใช้ในการควบคุมการบริโภค

เครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ 4) ควรมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ 5) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย และ 6) ควรมีมาตรการทางกฎหมาย เข้ามาบังคับใช้ในจำกัดพื้นที่ในการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ ส่วนความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ นั้น อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมายที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	F-test	Sig.
1. ท่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายมากน้อยเพียงใด	2.295	.058
2. ท่านทราบถึงกฎหมายในเรื่องการควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	.847	.496
3. ท่านเห็นว่า กฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้เพียงพอต่อการควบคุมการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	1.611	.170
4. ท่านเห็นว่า การมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุม จะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลงหรือไม่ เพียงใด	2.201	.068
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีบทลงโทษเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	1.235	.295
6. ท่านเห็นว่าควรมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองบุคคลอื่นจากผู้บริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ หรือไม่ เพียงใด	.940	.440
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การจำกัดสิทธิการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เป็นการละเมิดสิทธิเกินควร	3.165	.014*
8. ท่านเห็นว่า การบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เพียงใด	1.903	.109
9. ท่านเห็นว่า ควรมีมาตรการทางกฎหมายเข้ามาบังคับใช้ในจำกัดพื้นที่ในการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์หรือไม่	2.169	.071
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการเพียงพอแล้วในการควบคุมการการบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์	1.152	.331

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	T-test	Sig.
11. ท่านเห็นว่า หากมีการเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้พฤติกรรมผู้บริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง มากน้อยเพียงใด	3.085	.016*
12. ท่านเห็นว่า มาตรการของหน่วยงานของรัฐในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด	2.499	.042
13. ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะหรือไม่ เพียงใด	3.380	.010*
14. ท่านเห็นว่า มาตรการทางกฎหมายในปัจจุบัน เพียงพอต่อการใช้บังคับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	1.839	.120
15. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากมีการนำหลัก Open Container Law (แค่เปิดฝาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกก็ผิดกฎหมายห้ามดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะ แล้ว) มาใช้บังคับ	.882	.474
16. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากนำหลักการข้างต้น (หากมีการนำหลัก Open Container Law) มาใช้บังคับแก่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนยานพาหนะซึ่งอยู่ในพื้นที่สาธารณะ		
17. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มีความเข้มงวดขึ้นในประเด็นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ		
18. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในการจำกัดพื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์		
19. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น		
20. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ f-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมายที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) การเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง 2) การจำกัดสิทธิการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เป็นการละเมิดสิทธิเกินควร และ 3) ควรมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่

สาธารณะ ส่วนความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ นั้น ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมายที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 14 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	F-test	Sig.
1. ท่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายมากนักน้อยเพียงใด	.636	.748
2. ท่านทราบถึงกฎหมายในเรื่องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	1.495	.156
3. ท่านเห็นว่า กฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้เพียงพอต่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	1.899	.058
4. ท่านเห็นว่า การมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุม จะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลงหรือไม่ เพียงใด	1.213	.289
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีบทลงโทษเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	1.076	.379
6. ท่านเห็นว่าควรมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองบุคคลอื่นจากผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ หรือไม่ เพียงใด	.704	.688
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การจำกัดสิทธิการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เป็นการละเมิดสิทธิเกินควร	1.006	.430
8. ท่านเห็นว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เพียงใด	1.402	.193
9. ท่านเห็นว่า ควรมีมาตรการทางกฎหมายเข้ามาบังคับใช้ในจำกัดพื้นที่ในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่	1.171	.315
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการเพียงพอแล้วในการควบคุมการการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.899	.517
11. ท่านเห็นว่า หากมีการเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง มากน้อยเพียงใด	1.148	.329

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	T-test	Sig.
12.		
13. ท่านเห็นว่า มาตรการของหน่วยงานของรัฐในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด	3.138	.002*
14. ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะหรือไม่ เพียงใด	1.245	.271
15. ท่านเห็นว่า มาตรการทางกฎหมายในปัจจุบัน เพียงพอต่อการใช้บังคับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	1.365	.209
16. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากมีการนำหลัก Open Container Law (แค่เปิดฝาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกก็ผิดกฎหมายห้ามดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะ แล้ว) มาใช้บังคับ	1.008	.429
17. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากนำหลักการข้างต้น (หากมีการนำหลัก Open Container Law) มาใช้บังคับแก่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนยานพาหนะซึ่งอยู่ในพื้นที่สาธารณะ	.556	.814
18. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มีความเข้มงวดขึ้นในประเด็นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	.688	.703
19. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในการจำกัดพื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.283	.972
20. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น	.608	.772
21. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น	1.024	.417

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ f-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมายที่แตกต่างกันในเรื่อง ความมีประสิทธิภาพของมาตรการที่หน่วยงานของรัฐใช้ในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน

พื้นที่สาธารณะ ส่วนความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ นั้น รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมายที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำแนกตามศาสนา

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	F-test	Sig.
1. ท่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายมากน้อยเพียงใด	.504	.679
2. ท่านทราบถึงกฎหมายในเรื่องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด	.737	.530
3. ท่านเห็นว่า กฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้เพียงพอต่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	1.794	.147
4. ท่านเห็นว่า การมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุม จะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลงหรือไม่ เพียงใด	.520	.668
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีบทลงโทษเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ	1.307	.271
6. ท่านเห็นว่าควรมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองบุคคลอื่นจากผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ หรือไม่ เพียงใด	.689	.559
7. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การจำกัดสิทธิการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เป็นการละเมิดสิทธิเกินควร	.645	.586
8. ท่านเห็นว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เพียงใด	4.041	.007*
9. ท่านเห็นว่า ควรมีมาตรการทางกฎหมายเข้ามาบังคับใช้ในจำกัดพื้นที่ในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่	.438	.726
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการเพียงพอแล้วในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.634	.593
11. ท่านเห็นว่า หากมีการเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง มากน้อยเพียงใด	2.081	.102

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ความคิดเห็นด้านกฎหมาย	T-test	Sig.
12. ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะหรือไม่ เพียงใด	1.008	.389
13. ท่านเห็นว่า มาตรการทางกฎหมายในปัจจุบัน เพียงพอ ต่อการใช้บังคับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ สาธารณะ มากน้อยเพียงใด	.582	.627
14. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากมีการนำหลัก Open Container Law (แค่เปิดฝาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ออกก็ ผิดกฎหมายห้ามดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะ แล้ว) มาใช้ บังคับ	.298	.827
15. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากนำหลักการข้างต้น (หากมี การนำหลัก Open Container Law) มาใช้บังคับแก่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนยานพาหนะซึ่งอยู่ในพื้นที่ สาธารณะ	1.923	.125
16. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มีความ เข้มงวดขึ้นในประเด็นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน พื้นที่สาธารณะ	.530	.662
17. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในการจำกัดพื้นที่การ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	2.727	.044*
18. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความ ครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น	2.908	.034*
19. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความ ครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น	1.599	.189

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า การทดสอบค่าสถิติ f-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ศาสนาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมายที่แตกต่างกันในเรื่อง 1) การ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ 2) การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น และ 3) การเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในการจำกัดพื้นที่การดื่ม

เครื่องตีแมลงกอล ส่วนความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ นั้น ศาสนาที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการตีแมลงกอลในพื้นที่สาธารณะ เฉพาะความคิดเห็นด้านกฎหมายที่ไม่แตกต่างกัน

3.7.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

- 1) ต้องคุบตรประชาชนก่อนขาย
- 2) ควรมีป้ายเตือนและเจ้าหน้าที่ดูแลผู้ที่ตี และให้ผู้ตีมีจิตสำนึกต่อการกระทำ
- 3) ควรบังคับใช้กฎหมายในทุกพื้นที่ให้จริงจัง หรือเพิ่มบทลงโทษ รวมทั้งควรกวดขันและบังคับใช้กฎหมายให้มีความชัดเจน เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายให้มีเพียงพอ และควรลงโทษเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่เบาไปหาหนัก เช่น ตักเตือน ปรับ จำคุก
- 4) ถ้าไม่ต้องการให้มีการตี ภาครัฐต้องเลิกผลิต
- 5) ควรให้สิทธิการตีแก่ผู้บริโภคโดยจำกัดพื้นที่การตีในพื้นที่สาธารณะ ควรกำหนดขอบเขตพื้นที่หรือช่วงเวลาในการตีแมลงกอลในพื้นที่สาธารณะ และควรมีกฎหมายคุ้มครองผู้ที่ตีแมลงกอลด้วย
- 6) ควรแก้ไขกฎหมายให้มีความชัดเจนและรัดกุมครอบคลุมทุกพื้นที่สาธารณะ
- 7) ควรมีกฎหมายคุ้มครองผู้ที่ได้รับผลร้ายจากผู้ที่ตีแมลงกอล
- 8) หลีก Open container law อาจมีช่องโหว่ให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจโดยมิชอบได้
- 9) การตีแมลงกอลเป็นเรื่องของแต่ละคน การออกกฎหมายมาควบคุมการตีเหมือนเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ
- 10) ควรจำกัดปริมาณการตีมากกว่าจำกัดพื้นที่

3.8 ผลการจัดการสนทนากลุ่ม

3.8.1 การสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 1⁷³

การสนทนากลุ่ม (Focus group) ครั้งนี้ เป็นการสนทนากลุ่มระหว่างผู้วิจัยกับผู้เข้าร่วมซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางกฎหมายและนักวิชาการ เพื่อทำความเข้าใจและหาคำตอบจากประเด็นคำถามในด้านของผู้ใช้บังคับกฎหมาย โดยมีประเด็นการสนทนา 6 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 มุมมองความเข้าใจต่อคำว่า “พื้นที่สาธารณะ”

ผู้เข้าร่วม เห็นว่า พื้นที่สาธารณะเป็นพื้นที่ที่บุคคลสามารถเข้าไปใช้สอย ใช้ประโยชน์ได้กับบุคคลโดยทั่วไป เป็นพื้นที่ที่ทุกคนเข้าไปได้ การเข้าใช้พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือที่เรียกกันว่าพื้นที่สาธารณะ ควรจะต้องปลอดภัย ใช้งานร่วมกัน เคารพสิทธิของคนอื่น เพื่อไม่ให้ไปกระทบสิทธิคนที่เขาใช้โดยปกติได้รับความเดือดร้อนรำคาญ เป็นพื้นที่ที่คนทั่วไปสามารถเข้าไปใช้ได้โดยสุจริต คนทุกเพศ ทุกวัย ทุกสถานะสามารถเข้าไปใช้ได้

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วม เสนอต่อไปว่า คำว่าพื้นที่สาธารณะปรากฏในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น “ที่รโหฐาน” หมายความว่า หากพิจารณาในแง่มุมตรงกันข้าม

⁷³ กิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus group) ครั้งที่ 1 ดำเนินการเมื่อวันอังคารที่ 12 พฤศจิกายน 2562 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมปิติ ทฤษฎีคุณ ชั้น 4 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กันว่า อะไรที่ไม่ใช่ที่รโหฐานก็เป็นพื้นที่สาธารณะ รวมถึงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับประมวลกฎหมายที่ดิน ที่พูดถึงความเป็นที่สาธารณะ ซึ่งพอจะทำให้สามารถกำหนดหรือหาขอบเขตได้ โดยเทียบเคียงจากคำพิพากษาของศาลเพื่อหากรอบที่ชัดเจน

ประเด็นที่ 2 ปัญหาการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

ผู้เข้าร่วม เห็นว่า ในทางปฏิบัติแล้ว ปัญหาการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมผู้จำหน่ายนั้นไม่ยาก แต่ยากที่การควบคุมผู้บริโภคเนื่องจากมีจำนวนมากและสุ่มเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อร่างกายหรือชีวิต และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะอาจทำให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบต่อเด็กและเยาวชน

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วม เห็นว่า ปัญหาอาจจะเกิดจากประเพณีนิยม ซึ่งเกิดจากข้อกฎหมายที่ไม่ชัดเจน หรืออาจเกิดจากพฤติกรรมส่วนตัวที่ทำให้มองข้ามความปลอดภัย และมองว่าการกระทำดังกล่าวไม่ได้กระทบสิทธิคนอื่น

ประเด็นที่ 3 การนำหลัก “Open container Law” ของต่างประเทศมาใช้บังคับแก่ประเทศไทย

ผู้เข้าร่วม เห็นว่า ถ้ามองในทางปฏิบัติ หากกฎหมายกำหนดให้การเปิดขวดเป็นข้อสันนิษฐานไว้แล้วว่าต้องรับผิดชอบ จะทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ง่ายขึ้น เนื่องจากมองว่า เมื่อผู้บริโภคเปิดขวดย่อมมีเจตนาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างแน่นอน จึงเป็นมาตรการเบื้องต้นในการป้องปรามได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวเมื่อกฎหมายกำหนดโทษปรับไว้ อาจจะมีปัญหาในการควบคุมและบังคับใช้ หากผู้บริโภคยอมชำระค่าปรับเพื่อดื่มโดยไม่คำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมตั้งข้อสังเกตว่า การสร้างกฎเกณฑ์ขึ้นมาใช้บังคับในสังคมจะต้องคำนึงถึงว่าสามารถบังคับได้หรือไม่ กล่าวคือ หากมีการตรากฎเกณฑ์ใดขึ้นมาแล้วมีปัญหาในการใช้บังคับย่อมไม่ควรจะมีการตรากฎเกณฑ์นั้นขึ้น โดยชี้ให้เห็นว่า การใช้บังคับมีอยู่ 2 ประเภท คือ กฎเกณฑ์ที่ตราแล้วบุคคลปฏิบัติตามไม่ได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของบุคคล กับเจ้าหน้าที่ที่จะต้องบังคับใช้กฎหมายมีเพียงพอหรือมีวิธีการบังคับตามกฎหมายดังกล่าวดีแล้วหรือไม่ ทั้งสังคมเมืองและชนบท และต้องพิจารณาขอบเขตของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่ามีขอบเขตกว้างแค่นี้เพียงใด เนื่องจากมีเครื่องดื่มหลายประเภทที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ เช่น ยาบำรุงกำลัง

ประเด็นที่ 4 การกำหนดนโยบายมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

ผู้เข้าร่วม เห็นว่า การตีความคำว่าพื้นที่สาธารณะเป็นเรื่องยาก ควรกำหนดเป็นพื้นที่ใดสามารถดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ นอกเหนือจากพื้นที่ดังกล่าวย่อมไม่สามารถดื่มได้ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงในเรื่องการให้รางวัลสินบนนำจับแก่ผู้ที่แจ้งเบาะแส เพื่อให้เกิดการจูงใจและเป็นการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะด้วย

ประเด็นที่ 5 การออกกฎหมายจำกัดสิทธิในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคหรือไม่

ผู้เข้าร่วม เห็นว่า เป็นเรื่องที่กระทบสิทธิอยู่แล้ว การจำกัดสิทธิจะต้องยกเหตุผลบางอย่างซึ่งหนักแน่นมากำหนดไว้ กล่าวคือ เจตนารมณ์หรือสิ่งที่กฎหมายมุ่งคุ้มครอง โดยมองว่าสิทธิของบุคคล คือ สิทธิพื้นฐานในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน แต่มีสิทธิอย่างหนึ่งที่เรียกว่า สิทธิพุ่มเฟือย คือ เป็นสิทธิที่ไม่จำเป็นแต่อยากให้มีสิทธิขึ้นมา เหมือนกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่

จำเป็นแต่ต้องการให้มีสิทธิขึ้นมา ซึ่งสิทธิดังกล่าวควรอยู่ในขอบเขตที่ไม่กระทบความสงบเรียบร้อยของบุคคลส่วนใหญ่ จึงเห็นด้วยกับการจำกัดสิทธิในการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ แต่การจะจำกัดสิทธินั้นจะต้องพิจารณาถึงความพอสมควรแก่เหตุ เนื่องจากพื้นที่ในเมืองและชนบทที่มีความแตกต่างกัน จึงต้องหาจุดร่วมกันในการบังคับใช้กฎหมาย

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมได้ยกเหตุผลในการควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ตามกฎหมายว่ามีชัดเจนอยู่แล้วตามแนบท้ายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ คือ สุราเป็นสินค้าที่ต้องควบคุมเป็นกรณีพิเศษ เหตุผลคือการปกป้องรักษาเสรีภาพของคนส่วนรวม โดยเปรียบเทียบการคุ้มครองผู้สูบบุหรี่ที่ให้พื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้แก่ผู้ที่ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ด้วยส่วนคน เช่น กรณีของบนขบวนรถไฟอาจกำหนดให้ตีได้ในบริเวณตู้เสบียงหรือห้องเหมา เป็นต้น

ประเด็นที่ 6 พื้นที่สาธารณะในการควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ นอกเหนือจาก พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 31 ประกอบประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้เข้าร่วม เห็นว่า ในพื้นที่ชุมชนที่มีผู้ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์อาจมีการกำหนดเป็นช่วงเวลาในการตีไว้ให้เหมาะสม หรืออาจกำหนดให้พื้นที่ทั้งหมดห้ามตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ แล้วมากำหนดข้อยกเว้นโดยการขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไว้ และเห็นด้วยกับการเพิ่มเติมกรณีของทางเท้า อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่สาธารณะตามที่กฎหมายกำหนดให้มีประสิทธิภาพเสียก่อน

3.8.2 การสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 2⁷⁴

การสนทนากลุ่ม (Focus group) ครั้งที่ 2 นี้ เป็นการสนทนากลุ่มระหว่างผู้วิจัยกับผู้เข้าร่วมซึ่งเป็นผู้บริโภคเครื่องตีแอลกอฮอล์และผู้ประกอบการร้านค้า เพื่อทำความเข้าใจและหาคำตอบจากประเด็นคำถามในด้านของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ โดยมีประเด็นการสนทนา 4 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การกำหนดขอบเขตของคำว่า “พื้นที่สาธารณะ” และคำว่า “เครื่องตีแอลกอฮอล์” ในการนำมาออกเป็นกฎหมายควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

การกำหนดขอบเขตของคำว่าพื้นที่สาธารณะ ผู้เข้าร่วมส่วนหนึ่ง เห็นว่าการให้คำนิยามคำว่า พื้นที่สาธารณะตามกฎหมายนั้น ปัจจุบันมีเพียงพอแล้ว ซึ่งจะต้องพิจารณาว่าค่านิยามดังกล่าวจะนำมาปรับใช้แก่ข้อเท็จจริงแต่ละกรณีอย่างไรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กฎหมายมุ่งคุ้มครอง โดยผู้เข้าร่วมส่วนหนึ่งมองว่า อาจพิจารณาความหมายของคำว่า พื้นที่สาธารณะ จากการสร้างคู่เปรียบเทียบ เช่น คำว่า ที่รโหฐาน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพิจารณาต่อไปว่าสถานที่ใดไม่ใช่ที่รโหฐาน สถานที่นั้นย่อมเป็นที่สาธารณะตามความหมายนี้ หรือคำว่า ที่สาธารณะ ตามกฎหมายมหาชน กล่าวคือ พื้นที่ดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของรัฐ ซึ่งจะแบ่งออกเป็นสังหาริมทรัพย์กับอสังหาริมทรัพย์ โดยคำว่า ที่ จะมุ่งหมายถึงอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ราชพัสดุ ที่ที่ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือความหมายตามบทนิยามของพ.ร.บ.การชุมนุมสาธารณะว่า ที่

⁷⁴ กิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus group) ครั้งที่ 2 ดำเนินการเมื่อวันศุกร์ที่ 21 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 09:00 – 12:00 น. ณ ห้องประชุมปิติ ทฤษฎีคุณ ชั้น 4 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สาธารณะมีลักษณะอย่างไร และผู้เข้าร่วมอีกส่วนหนึ่ง มองว่า พื้นที่สาธารณะ คือ พื้นที่ทั่วไปที่ประชาชนใช้ร่วมกัน หากเป็นสถานที่ที่มีประชาชนเข้าใช้ร่วมกันก็จะเป็นพื้นที่สาธารณะทันที เช่น ถนน บารวดี เป็นต้น

ส่วนผู้เข้าร่วมอีกส่วนหนึ่ง เห็นว่า การนิยามคำว่า พื้นที่สาธารณะ มีความหมายกว้างเกินไป ควรจะหมายถึงเฉพาะพื้นที่สาธารณะที่มีผู้คนพลุกพล่าน หรือมีผู้คนสัญจรไปมาเท่านั้น เพราะหากเป็นพื้นที่สาธารณะที่ไม่มีผู้คนสัญจรไปมาหรือมีเล็กน้อย โอกาสที่จะเกิดผลกระทบกับผู้อื่นย่อมจะมีน้อยด้วย จึงต้องกำหนดให้มีความชัดเจน และเสนอต่อไปว่า ควรกำหนดเป็นถ้อยคำที่มีความหมายแคบกว่า เช่น สาธารณสถาน หรือสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะ เป็นต้น

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ผู้เข้าร่วม เห็นว่า มีพื้นที่สาธารณะบางส่วนที่สามารถตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้ เนื่องจากไม่ใช่พื้นที่ห้ามตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย และเสนอว่า จะต้องกำหนดให้แน่นอนว่าพื้นที่ส่วนใดสามารถตีหรือไม่สามารถตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้ โดยยกตัวอย่างของอากาศยานประกอบ และผู้เข้าร่วมได้เสนอเพิ่มเติมว่า การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเป็นสิทธิส่วนบุคคลของคนแต่ละคน และที่สำคัญควรมุ่งเน้นในส่วนความรุนแรงของบทลงโทษตามกฎหมายซึ่งจะใช้ในการควบคุมผู้ที่ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ และมองว่าการกำหนดพื้นที่สาธารณะไม่มีความจำเป็น

ส่วนในประเด็นของการกำหนดขอบเขตของคำว่าเครื่องตีแอลกอฮอล์ ผู้เข้าร่วม เห็นว่า ยังมีปัญหา เช่น เครื่องตีแอลกอฮอล์ศูนย์เปอร์เซ็นต์ โซดาคราฟต์ เป็นต้น ซึ่งผู้เข้าร่วมมีความเห็นแย้งกันว่า ควรจะกำหนดให้อยู่ในความหมายของเครื่องตีแอลกอฮอล์หรือไม่ เนื่องจากผู้เข้าร่วมบางคนเห็นว่า เป็นการชี้ช่องทางให้เกิดการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์เป็นลำดับถัดมาแก่เด็กและเยาวชน และผู้เข้าร่วมบางคน เห็นว่า เครื่องตีดังกล่าวไม่ควรจัดเป็นเครื่องตีแอลกอฮอล์

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมบางคนได้เสนอว่า เครื่องตีแอลกอฮอล์เป็นการให้คำนิยามอย่างแคบ หมายความว่า สิ่งใดก็ตามที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่จะเรียกว่าเครื่องตีแอลกอฮอล์ทั้งหมด ซึ่งควรตีความในความหมายอย่างกว้างว่า ต้องเป็นสิ่งใดก็ตามที่แม้ไม่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่แต่ยังส่งผลให้เกิดอาการมึนเมาจากการตีได้ ย่อมจะรวมอยู่ในความหมายนี้ เช่น ยาแก้ไอ เป็นต้น และเสนอเพิ่มเติมว่า อาจเปลี่ยนคำเรียกใหม่หรือเพิ่มคำนิยามของเครื่องตีแอลกอฮอล์ให้มากขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดการตีความในความหมายอย่างแคบได้ และผู้เข้าร่วมบางคนเสนอว่า เครื่องตีแอลกอฮอล์ควรเป็นเครื่องตีที่ตีเพื่อความสนุกสนาน รื่นเริง หรือผ่อนคลาย ซึ่งควรจัดให้อยู่ในประเภทเดียวกันตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย อย่างเช่น กรณีแบ่งข้าวหมากที่ควรจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกับขนมหวานไม่ใช่เครื่องตีแอลกอฮอล์ ซึ่งจะต้องมองไปที่เจตนา เพราะอาหารบางชนิดจะต้องใช้เครื่องตีแอลกอฮอล์ในกรรมวิธีการปรุงอาหาร เช่น เนื้อสัตว์ หรืออย่างซ็อกโกแลตผสมเหล้าที่แม้จะเป็นขนมแต่หากบริโภคเข้าไปแล้วย่อมทำให้เกิดอาการมึนเมาได้เช่นกัน จึงต้องพิจารณาว่าควรจัดอยู่ในความหมายของคำว่าเครื่องตีแอลกอฮอล์หรือไม่

ประเด็นที่ 2 ความเห็นต่อการตีในพื้นที่สาธารณะว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการตีในสังคมไทย

ผู้เข้าร่วมส่วนหนึ่ง เห็นว่า ประเทศไทยมีความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่ควรใช้กฎหมายเดียวกันบังคับแก่ทุกคน เนื่องจากแต่ละท้องที่จะมีวัฒนธรรมหรือเทศกาลไม่เหมือนกัน เช่น ชนเผ่าทางภาคเหนือจะมีการตีหม้อตีกันในพื้นที่สาธารณะหรือศาลของชนเผ่าเป็นเรื่องปกติ ซึ่ง

พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่คนใช้ร่วมกัน จึงเห็นว่าควรกำหนดบทยกเว้นเป็นสถานที่ไปตามแต่ละวัฒนธรรม

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมส่วนหนึ่ง เห็นว่า พื้นที่สาธารณะบางพื้นที่สามารถตี๋มได้ โดยอาจจะมืข้อยกเว้นกำหนดเป็นเงื่อนไขด้านสถานที่ เวลา และสถานการณ์ที่ทำให้ไม่เข้าเงื่อนไขตามกฎหมายในการบังคับเป็นพื้นที่ควบคุม โดยยกตัวอย่างของการกำหนดข้อยกเว้นของคำนิยามคำว่าที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติการประชุมมืสาธารณะประกอบ เพื่อให้เห็นถึงลักษณะการกำหนดคำนิยามที่มีข้อยกเว้น และมองว่าวัฒนธรรมการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ถือเป็นข้อยกเว้นอย่างหนึ่งได้ เนื่องจากตามงานเทศกาลหรือวันหยุดตามประเพณีหรือตามปฏิทินจะเห็นว่ามี การตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์อยู่เสมอ และเปรียบเทียบกับกรณีของการพนันหากจะมีการเล่นพนันจะต้องทำการขออนุญาต จึงมองว่าสามารถนำมาปรับใช้แก่การตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ได้ โดยกำหนดกระบวนการขออนุญาตในระดับท้องถิ่น กำหนดเงื่อนไขในการขออนุญาตเป็นสถานที่ เวลา และสถานการณ์ เช่น เทศกาลสงกรานต์มี 5 วัน กำหนดให้ตี๋มได้หนึ่งวัน และสามารถตี๋มได้ในพื้นที่ที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ ห้ามตี๋มนอกพื้นที่ดังกล่าว เป็นต้น ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจถึงเงื่อนไขของประเพณีตามที่กฎหมายกำหนดว่ามือย่างไรด้วย และเสนอเพิ่มเติมถึงกรณีของเทศกาลตามวัฒนธรรมอื่น เช่น วันฮาโลวีน วาเลนไทน์ รวมถึงวันหยุดตามศาสนาต่าง ๆ ด้วย

ผู้เข้าร่วมบางคน เห็นว่า ในส่วนของวัฒนธรรมไม่ควรนำตัวแปรทางศาสนาต่าง ๆ หรือประเพณีต่าง ๆ มาเป็นตัวแปรกำหนดการห้ามตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ควรกำหนดเป็นเวลาในการห้ามตี๋มและการขออนุญาตในการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถกำหนดไว้ในตัวบทกฎหมายได้ เช่น วันหยุดราชการซึ่งเป็นไปตามประเพณีที่ได้รับการยอมรับอยู่แล้ว ส่วนวันหยุดอื่นที่ไม่เป็นวันหยุดราชการให้มีการขออนุญาตเป็นรายกรณีไป และเห็นว่าเมื่อมีการตรากฎหมายขึ้นกฎหมายนั้นย่อมต้องบังคับใช้ได้ หากตราขึ้นมาแล้วไม่สามารถบังคับใช้ได้ ย่อมเป็นการเปล่าประโยชน์ กล่าวคือ กฎหมายไม่ควรเคร่งครัดจนเกินไป ควรจะมีการกำหนดข้อยกเว้นไว้บ้าง ซึ่งอาจเป็นข้อยกเว้นทางด้านวัฒนธรรมหรือประเพณีหรือศาสนา โดยในระดับประเทศอาจกำหนดเป็นข้อยกเว้นในบางกรณีอย่างวันปีใหม่ หรือวันสงกรานต์ หรือวันเลือกตั้งที่ออกมาเป็นนโยบายระดับรัฐ แต่ในขณะที่วัฒนธรรมชุมชนหรือประเพณีของชุมชน ควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานในระดับท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลเป็นผู้พิจารณาในรายละเอียดว่าจะกำหนดหลักเกณฑ์อย่างไร นอกจากนี้ ในส่วนมาตรการที่เกี่ยวกับการให้เงินรางวัล หรือสินบนนำจับ ซึ่งมีขึ้นเพื่อให้สามารถตรวจตราสอดส่องไม่ให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายขึ้น แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้เห็นว่ายังไม่ใช่วิธีการที่ดีในการควบคุมการตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ จึงควรกำหนดมาตรการที่เหมาะสมกับบริบทของวัฒนธรรมการตี๋มในประเทศไทย โดยให้รัฐเข้ามามีบทบาทไม่ว่าจะเป็นระดับประเทศหรือท้องถิ่นก็ตาม

ประเด็นที่ 3 การนำหลัก Open container Law ของต่างประเทศมาบังคับใช้แก่การตี๋มเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ

ผู้เข้าร่วม เห็นว่า ต้องกำหนดเป็นสถานที่ว่า หากมีการเปิดบรรจุภัณฑ์เครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในบริเวณสถานที่เหล่านี้จะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย เช่น มีประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมเครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในสถานี่รถไฟตามทฤษฎีนี้ หากใครเปิดบรรจุภัณฑ์เครื่องตี๋มแอลกอฮอล์ในสถานที่ดังกล่าวย่อมจะมีความผิดตามกฎหมาย ซึ่งเป็นมาตรการกฎหมายปิดปาก กล่าวคือ ผิดตั้งแต่เปิด โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่ามี การตี๋มแล้วหรือไม่บนเงื่อนไขเกี่ยวกับสถานที่ เวลา และ

สถานการณ์ และเห็นว่า จะต้องพิจารณาเรื่องเจตนาประกอบด้วยเพื่อไม่ให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายโดยไม่จำเป็นด้วย

นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วม เห็นว่า หากนำทฤษฎีดังกล่าวมาบังคับใช้ จะต้องเป็นเรื่องของข้อสันนิษฐานที่หักล้างได้ กล่าวคือ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีความผิด แต่สามารถพิสูจน์หักล้างความผิดได้ด้วยพยานหลักฐาน โดยผู้กระทำความผิดย่อมมีภาระการพิสูจน์ ไม่ควรกำหนดให้เป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาด อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้เข้าร่วมจะเห็นด้วยหากนำมาตรการดังกล่าวมาใช้บังคับ แต่ก็กังวลว่ายังคงมีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายแก่กรณีดังกล่าว

ประเด็นที่ 4 พื้นที่สาธารณสุขในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกเหนือจากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 31 ประกอบประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้เข้าร่วม เห็นว่า ในส่วนสถานศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัย ต้องการให้มีการขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในมหาวิทยาลัย หรือร้านสะดวกซื้อในมหาวิทยาลัยได้ โดยมีการควบคุมอย่างในต่างประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่น หรือประเทศเยอรมนี ซึ่งต้องกำหนดบริเวณพื้นที่และจำกัดเวลาการบริโภค จำกัดอายุ และกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่คอยควบคุมดูแล เพื่อเป็นมาตรการดูแลความปลอดภัย ลดผลกระทบต่อผู้อื่น รวมถึงป้องกันอุบัติเหตุด้วย

ส่วนในพื้นที่สวนสาธารณะ ผู้เข้าร่วม เห็นว่า สวนสาธารณะควรเป็นสถานที่ผ่อนคลายของคนทุกเพศ ทุกวัย ถ้ามีการอนุญาตให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ไม่สามารถควบคุมได้ ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้คนที่มาผ่อนคลายในบริเวณดังกล่าวด้วย และเห็นว่า ควรบังคับเคร่งครัดอย่างเดียวกับการสูบบุหรี่ นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมบางคน เห็นว่า พฤติกรรมการดื่มในพื้นที่สวนสาธารณะของคนไทยแตกต่างกับประเทศทางยุโรป และยกตัวอย่างพื้นที่สาธารณะที่มีปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน เช่น บริเวณน้ำตกในเขตอุทยาน เป็นต้น

ดังนั้น จากการจัดการสนทนากลุ่มทั้งสองครั้งพอจะสรุปได้ว่า พื้นที่สาธารณะจะต้องเป็นพื้นที่ซึ่งมีการประกันความปลอดภัยให้แก่คนที่มีสิทธิเข้ามาใช้ร่วมกัน โดยเฉพาะประเด็นในส่วน of เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากประสงค์จะให้สามารถบริโภคในพื้นที่ดังกล่าวได้จะต้องมีการกำหนดวิธีการสำหรับควบคุมเป็นการเฉพาะ โดยอาจกำหนดเป็นเขตจำกัดพื้นที่สำหรับผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ช่วงเวลาที่สามารถดื่มได้ หรือช่วงเทศกาลสำคัญโดยจะต้องมีการดูแลรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดความปลอดภัย นอกจากนี้ ในส่วนของการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมประเพณีปฏิบัติของท้องถิ่นเป็นสำคัญเพื่อไม่ให้เกิดการใช้กฎหมายไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและเปิดช่องให้เจ้าพนักงานกระทำการทุจริตแสวงหาผลประโยชน์ที่ไม่ชอบได้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

4.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการควบคุมโดยกฎหมาย

การควบคุมเป็นกลไกทางสังคมประเภทหนึ่ง ซึ่งช่วยให้เกิดการจัดระเบียบใหม่อย่างมีแบบแผนทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การควบคุมเข้ามาเป็นเครื่องมือในการกำหนดพฤติกรรมมนุษย์ให้อยู่ในแนวทางตามครรลองคลองธรรม ทำให้สังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้โดยปกติสุข ไม่ก่อให้เกิดการประทุษร้ายกันเองในสังคม โดยกลไกเหล่านี้เกิดจากการเห็นพ้องต้องกันของคนในสังคมว่าควรจะเป็นรูปแบบใด ซึ่งจะเห็นได้จากการนำขนบธรรมเนียมประเพณีมาก่อร่างสร้างให้เกิดความเป็นลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างและหลากหลายกันออกไปอย่างไรก็ตาม ในท้องถิ่นหนึ่ง ๆ อาจควรวัดวัฒนธรรมของท้องถิ่นอื่นเข้าด้วยกันรวมเป็นวัฒนธรรมของตนจนถึงระยะเวลาหนึ่งที่สังคมเกิดความซับซ้อนขึ้นจึงต้องมีการกำหนดการควบคุมใหม่ที่มีความเป็นกิจลักษณะและสามารถใช้บังคับได้เป็นการทั่วไปในนามของกฎหมาย การควบคุมในลักษณะนี้เองที่คอยขับเคลื่อนให้สังคมสามารถเดินหน้าต่อไปได้จนถึงปัจจุบัน

ผลการวิเคราะห์ตามทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอันเป็นรากฐานในการกำหนดแบบแผนความประพฤติของมนุษย์ในสังคม จะเห็นว่า เมื่อมนุษย์เข้ามาอยู่รวมกันเป็นสังคมหมู่มาย่อมเป็นการยากที่จะควบคุมพฤติกรรมของทุกคนให้อยู่ในกรอบตามที่สังคมคาดหวัง พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเหล่านี้จะถูกแสดงออกมาเพื่อต่อต้านความพฤติกรรมหลักทางสังคมที่กำหนดให้ทุกคนอยู่ในแบบแผนอันพึงประสงค์จนกลุ่มคนบางส่วนมีความรู้สึกร่วมกันว่าสังคมขาดความสั่นไหวในการดำเนินชีวิตตามปกติ คนกลุ่มนี้เองที่จะแสดงพฤติกรรมบางอย่างให้ผิดแผกแตกต่างไปจากบรรทัดฐานที่ควรจะเป็นเพื่อให้สังคมเกิดความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาที่เกิดกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนเหล่านี้

ความสำคัญของการนำการควบคุมมาปรับใช้ จะเห็นว่ามิ่วัตถุประสงค์ที่มุ่งหมายอยู่ประการหนึ่งคือ การนำสังคมเข้าสู่ภาวะปกติสุข นั้นหมายความว่าความหมายในสังคมหนึ่ง ๆ จำเป็นจะต้องมีปัญหาเกิดขึ้นก่อนปัญหาที่ว่านี้จะต้องได้ระดับถึงขั้นที่ว่าจำเป็นจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงสังคมให้อยู่ในแนวทางกระแสหลัก เพื่อไม่ให้มีการเบี่ยงเบนจนเกิดความสับสนของหมู่ชนอันจะกลายเป็นความวุ่นวายที่ควบคุมไม่ได้ จากที่กล่าวมาเมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นไม่ว่าจะด้วยทางความคิดหรือทางกายภาพ สิ่งที่สำคัญที่สังคมมุ่งหาคือข้อยุติหรือความสมานฉันท์เพื่อให้สังคมสามารถขับเคลื่อนต่อไปโดยไม่หยุดอยู่กับปัญหาเดิม การตกลงทางกติกาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญในการหาทางออกจากปัญหาจนนำมาสู่การควบคุมด้วยข้อตกลงใหม่ทางสังคม บรรดาข้อตกลงร่วมกันเหล่านี้เองที่ทำให้เกิดข้อยุติและนำสังคมเข้าสู่แนวทางกระแสเดิมที่ดำเนินมา

ตามทฤษฎีการควบคุมที่ได้ทำการศึกษามา จะเห็นว่า การออกข้อกฎหมายในทางอาญาเพื่อใช้บังคับพฤติกรรมของมนุษย์นั้นจะนำวิธีการควบคุมในเชิงลบมาใช้ในการควบคุมโดยเฉพาะการกำหนดบทลงโทษเพื่อให้คนในสังคมเกิดความเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับเมื่อได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นและเป็นตัวอย่างให้คนในสังคมได้ตระหนักถึงผลของการฝ่าฝืนว่ามีความรุนแรงมากน้อยเพียงใด โดยตามทฤษฎีนี้ได้แบ่งผู้ที่เกี่ยวข้องออกในกระบวนการควบคุมออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มผู้ควบคุมทางสังคมซึ่งกล่าวถึงบุคคลหรือองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นผู้ใช้อำนาจรัฐในการบังคับสังคม และกลุ่มผู้กำหนด

กฎเกณฑ์หรือกติกาบังคับอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งสองกลุ่มนี้เป็นกลุ่มสำคัญในการใช้อำนาจบังคับสังคมให้ดำเนินไปตามกรอบที่มีการกำหนดไว้ร่วมกัน แต่ก็มีข้อสงสัยว่าตามทฤษฎีนี้กล่าวเฉพาะกลุ่มของผู้ที่ดำเนินการในทางควบคุมเป็นประการเดียว ไม่ได้กล่าวถึงกลุ่มของผู้ที่มีหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจในการควบคุมด้วย ทำให้ลักษณะของการควบคุมตามทฤษฎีนี้มีลักษณะเด็ดขาดและผูกขาดในกรณีเดียวกัน โดยมุ่งถึงผลลัพธ์ที่สังคมจะได้รับการควบคุมตามลักษณะดังกล่าว อย่างไรก็ตาม แม้จะมีลักษณะดังที่กล่าวมาแต่จะพบว่าบุคคลผู้ใช้อำนาจในทางควบคุมนั้น เป็นแต่เพียงตัวกลางในการประสานความขัดแย้งหรือควบคุมปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีทุกคนในสังคมเป็นผู้ตรวจสอบการทำหน้าที่ นอกจากนี้ ตามทฤษฎีดังกล่าวยังมีอีกหลายทฤษฎีที่เข้ามาสนับสนุนประกอบกัน ได้แก่

ทฤษฎีสัญญาสังคม ทฤษฎีนี้มีความสำคัญในการอธิบายความสัมพันธ์ในการจัดระเบียบสังคม โดยอาศัยสมมติฐานที่ว่ามนุษย์มีพื้นฐานเดิมที่จะการกระทำความผิดต่อกฎหมายอยู่แล้ว เพียงแต่การกระทำนั้นถูกควบคุมไว้ โดยมีหลักการร่วม 4 ข้อ ความผูกพัน ข้อผูกมัด การเข้าร่วม และความเชื่อ โดยแต่ละข้อมีหน้าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ซึ่งเห็นว่าตามทฤษฎีนี้มีจุดแข็งในการทำให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัย มีส่วนร่วมในการให้คนในสังคมทำกิจกรรมด้วยกัน และสร้างชุดทัศนคติเดียวกันในการหล่อหลอมให้สังคมเป็นหนึ่งเดียว จุดแข็งนี้ทำให้สังคมเกิดความสงบเรียบร้อย ต่างคนต่างผูกพันกันตราบเท่าที่ยึดมั่นในแนวความคิดเดียวกันอยู่ แต่ข้อบกพร่อง คือ เป็นการสร้างทัศนคติโดยเริ่มจากให้แต่ละคนในสังคมกลัวที่จะแสดงออกในสิ่งที่ไม่เคยมีมาก่อนในสังคมนั้น โดยสังคมอาจจะมองความผิดแปลกของพฤติกรรมผู้นั้นในทางลบซึ่งเป็นการมองผู้นั้นในแง่ร้ายไว้ก่อน

เมื่อนำทฤษฎีนี้มาเทียบเคียงกับผลการสำรวจจากแบบสอบถามสามารถอธิบายได้ว่า ในแง่ของหลักความผูกพันจะเห็นว่า การบริโภครีเอดมัลแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่นในบริเวณรอบข้าง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D. = 1.03) การบริโภครีเอดมัลแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มีผลต่อการเป็นแบบอย่างพฤติกรรมการบริโภค อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D. = 1.09) การจำกัดพื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะพื้นที่ส่วนตัวหรือร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D. = 1.07) ดังนั้น จะเห็นว่าเมื่อการบริโภครีเอดมัลแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและอาจก่อความเสียหายต่อสังคมส่วนรวมได้ บุคคลเหล่านั้นจะหลีกเลี่ยงไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเพื่อไม่ให้สูญเสียความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่นไปจากการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนต่อกฎหมายของตน ดังนั้น ผู้ที่บริโภครีเอดมัลแอลกอฮอล์จะหลีกเลี่ยงการบริโภคในพื้นที่สาธารณะโดยอาจเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่ส่วนบุคคลหรือพื้นที่ซึ่งสามารถบริโภครีเอดมัลแอลกอฮอล์ได้ตามปกติ

ต่อมาในแง่ของหลักข้อผูกมัด จะเห็นว่าเมื่อกฎหมายกำหนดให้การบริโภครีเอดมัลแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเป็นความผิด บุคคลย่อมจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้การควบคุมสงบเรียบร้อยต่อสังคมส่วนรวม สอดคล้องกับความเห็นจากแบบสอบถามซึ่งเห็นว่า การพบเห็นการบริโภครีเอดมัลแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.13 (S.D. = 1.16) ความถี่ในการบริโภครีเอดมัลแอลกอฮอล์ของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับ น้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.19 (S.D. = 1.17) การบริโภครีเอดมัลแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.69 (S.D. = 1.04) การรู้กฎหมายในเรื่องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.84 (S.D. = 0.94) การมีบทลงโทษเกี่ยวกับการบริโภครีเอดมัลแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D. = 1.07) ดังนั้น เมื่อกฎหมาย

มีความชัดเจนว่าพื้นที่สาธารณะแบบใดกำหนดให้ปลอดจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากมีผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนต่อกฎเกณฑ์จะมีบทลงโทษอย่างไร บุคคลย่อมมีหน้าที่กระทำตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดในส่วนนี้ให้ชัดเจนเพื่อเป็นการผูกมัดให้มีผู้กระทำความผิดลดน้อยลง

ส่วนหลักการเข้าร่วม ในส่วนนี้ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การรณรงค์ถึงผลเสียของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่ามีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.25 (S.D. = 1.07) การรณรงค์เกี่ยวกับผลเสียในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันมีเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.073 (S.D. = 1.01) การเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้พฤติกรรมกรบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D. = 0.96) ดังนั้น จะเห็นว่าในด้านของการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะยังมีไม่มากพอที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้และผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยอย่างมากว่าจำเป็นต้องมีการมาตรการตรวจสอบในส่วนนี้เพิ่มขึ้นอีก

ส่วนสุดท้ายหลักความเชื่อ จะเห็นว่ากรมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุมจะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.12 (S.D. = 1.02) การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการเพียงพอแล้วในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.28 (S.D. = 1.10) มาตรการของหน่วยงานของรัฐในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.99 (S.D. = 1.09) ดังนั้น จะเห็นว่าความเชื่อต่อมาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายสำหรับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังมีไม่มากพอและมีประสิทธิภาพไม่ดีมากนัก ทำให้การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะยังสามารถพบเห็นได้อยู่ในปัจจุบัน

ทฤษฎีนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อปรามการกระทำความผิดด้วยการลงโทษบุคคลให้เข็ดหลาบและเป็นเยี่ยงอย่างให้บุคคลอื่นไม่กล้าที่จะทำตามเนื่องด้วยกลัวโทษที่จะได้รับภายหลัง ทฤษฎีนี้จะช่วยป้องกันสังคมโดยการควบคุมสังคมด้วยบทลงโทษตามระดับความรุนแรงที่ต่างกัน สังคมเชื่อว่าการมีบทลงโทษที่เหมาะสมจะช่วยควบคุมไม่ให้เกิดการกระทำความผิดนั้นเกิดขึ้นได้โดยง่าย ฉะนั้น การกำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมจะช่วยเสริมให้ศักยภาพในการควบคุมสังคมทำได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับแก่ทุกกลุ่มและทำให้ผู้กระทำความผิดไม่กล้าที่จะละเมิดต่อกฎเกณฑ์ที่ตั้งขึ้น ตามทฤษฎีนี้จะเห็นว่าประสิทธิผลที่สามารถนำมาประเมินได้ คือ การปรามไม่ให้มีการกระทำความผิดขึ้นหากมีการลงโทษผู้กระทำความผิดแล้ว แต่ความผิดนั้นกลับยิ่งเพิ่มขึ้นย่อมหมายความว่า การลงโทษนั้นไม่ก่อประโยชน์ในการควบคุมสังคมอีกต่อไป จะต้องมีการทบทวนปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถยับยั้งการกระทำความผิดได้ สอดคล้องกับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ว่ากรมีบทลงโทษเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D. = 1.07) การมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.64 (S.D. = 1.04) การมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุมจะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลง อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.12 (S.D. = 1.02) กฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้เพียงพอต่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.76 (S.D. = 0.97)

ดังนั้น จะเห็นว่าการมีกฎหมายและบทลงโทษในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่
สาธารณะที่เหมาะสมจะช่วยยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำความผิดเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นน้อยลง

ดังนั้น จะเห็นว่าจากทฤษฎีที่อธิบายมาทั้งหมด ทฤษฎีควบคุมย่อมนำมาปรับใช้สำหรับการ
ควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะทฤษฎีสัญญา
สังคมหรือทฤษฎีสัญญาสังคมและทฤษฎียับยั้ง ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

4.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กฎหมายไทยได้ให้นิยามคำว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 นอกจากนี้ ยังมีการกล่าวถึงความหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้คำว่า
สุราในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ซึ่งเดิมได้นิยามศัพท์ไว้ในพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.
2493 ก่อนจะถูกยกเลิกไป ซึ่งหากเทียบถ้อยคำของเนื้อหาตามที่ได้พบทวนวรรณกรรมไว้นั้น จะเห็น
ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถแบ่งแยกชนิดออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สุรา เบียร์ และไวน์ โดยจะสังเกต
ว่าถ้อยคำที่กฎหมายเลือกใช้เป็นศัพท์นิยามในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 นั้นเป็นคำ
ว่าสุราไม่ใช่คำว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ใดๆ ก็ตาม เมื่อพิจารณาไปในเนื้อหาของนิยามศัพท์ดังกล่าว
จะพบว่าเป็นการให้ความหมายอย่างกว้างโดยรวมถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดเบียร์และไวน์ด้วย
เนื่องจากกฎหมายใช้คำว่าวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งหมายความว่าวัตถุใด ๆ ก็ตาม
หรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ กล่าวคือ วัตถุนั้นมีแอลกอฮอล์ในตัวเองหรือของซึ่งจะต้องผสมก่อนจึงจะ
เกิดแอลกอฮอล์ขึ้นย่อมอยู่ในความหมายของคำว่าสุราทั้งสิ้น แต่วัตถุนั้นจะต้องสามารถดื่มกินได้
กล่าวคือ บุคคลทั่วไปสามารถบริโภคเข้าสู่ร่างกายได้โดยปลอดภัยหรือไม่ก่อให้เกิดพิษต่อร่างกายจน
ได้รับอันตรายเกิดขึ้น เนื่องจากแอลกอฮอล์นั้นเป็นองค์ประกอบของสารที่นำไปใช้ประโยชน์ได้
หลากหลายด้าน เช่น การนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิง หรือการนำมาทำความสะอาดวัตถุต่าง ๆ เป็นต้น
ดังนั้น เมื่อความหมายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
พ.ศ. 2551 มาตรา 3 ให้หมายถึงสุราตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 แล้ว เครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์จึงหมายถึงวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้ อันจะทำให้
หมายความรวมถึงเบียร์และไวน์ด้วย ไม่เฉพาะแต่เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดสุราเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 จำกัดความหมายของคำว่าสุราไว้
ว่า ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุราหรือซึ่งดื่มกินไม่ได้ แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่าง
อื่นแล้ว สามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา ตามเงื่อนไขนี้จะเห็นว่าความหมายของสุรานั้น แบ่งได้ 2
ส่วนคือ ส่วนของวัตถุหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ที่สามารถบริโภคได้อย่างเดียวกับน้ำสุรา และส่วน
ของวัตถุหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ที่ไม่สามารถบริโภคได้โดยตรง แต่หากนำไปผสมกับของเหลว
แล้วสามารถบริโภคได้อย่างเดียวกับน้ำสุรา ในส่วนแรกไม่มีปัญหาที่ต้องพิจารณาในส่วนของ
ความหมาย เนื่องจากโดยสภาพหรือวิธีการบริโภคจะต้องเป็นอย่างเดียวกับน้ำสุรา แต่เมื่อพิจารณาใน
ส่วนหลังแล้วจะเห็นว่าวัตถุหรือของผสมนั้นในขั้นแรกจะต้องไม่สามารถนำมาบริโภคได้โดยตรง ซึ่ง
อาจหมายถึงของแข็งหรือของเหลวก็ได้แต่ไม่สามารถบริโภคได้ทันที ไม่ว่าจะด้วยสภาพหรือแรง
แอลกอฮอล์ จะต้องนำมาผ่านกรรมวิธีเพื่อให้กลายเป็นของเหลวก่อนจึงจะสามารถบริโภคได้ ดังนั้น
หากวัตถุหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ในขั้นแรกไม่ใช่ของเหลวและสามารถบริโภคได้โดยตรง โดยไม่
จำเป็นต้องผ่านกรรมวิธีข้างต้นแล้วย่อมไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายดังกล่าว แม้ว่าจะก่อให้เกิดอาการ
เมาเช่นเดียวกับน้ำสุราก็ตาม และในตอนท้ายของพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดปริมาณแอลกอฮอล์

ของเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ไว้ว่าจะต้องมากกว่าศูนย์จุดห้าทศกรัด้วยเพื่อไม่ให้ขยายความรวมไปถึงวัตถุหรือของผสมที่มีแรงแอลกอฮอล์น้อยกว่าศูนย์จุดห้าทศกรั เช่น เบียร์ไม่มีแอลกอฮอล์ เป็นต้น

นอกจากนี้ ตามความหมายของเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ตามที่กล่าวมา ในตอนท้ายได้กำหนดข้อยกเว้นไว้ 3 ประการ ซึ่งไม่นำมาใช้ในความหมายของเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ ได้แก่ ยา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท และยาเสพติด ทั้งสามประการนี้ได้กำหนดเป็นข้อยกเว้นไว้เพื่อให้ความหมายของเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์จำกัดอยู่เฉพาะเครื่องตีที่สามารถบริโภคได้ตามปกติในฐานะน้ำเมา เพื่อไม่ให้ขยายความกว้างจนเกินไปเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ที่สามารถขยายความรวมไปถึงยารักษาโรคที่มีส่วนผสมของเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์รวมอยู่ด้วย ซึ่งโดยสภาพแล้วต้องนำไปใช้เพื่อการรักษาเท่านั้น ไม่การนำมาบริโภคหรือซื้อขายตามปกติทางการค้าอย่างเดียวกับน้ำสุรา

ดังที่กล่าวมา เครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ที่ใช้บังคับภายใต้กฎหมายของไทย จึงมุ่งหมายเฉพาะแต่ส่วนที่เป็นเครื่องตีเพื่อนำมาบริโภคเท่านั้น แม้ว่าจะสามารถนำไปใช้ทำประโยชน์อย่างอื่นนอกจากการบริโภคได้ แต่หากตามปกติแล้วคนทั่วไปนำมาดื่มกินเป็นเครื่องตีและมีปริมาณแอลกอฮอล์มากกว่าศูนย์จุดห้าทศกรัแล้วย่อมก็ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายนี้ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์น้อยกว่าผลที่ว่า ความถี่ในการบริโภคเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.19 (S.D. = 1.17) ประกอบกับการทราบถึงกฎหมายในเรื่องการควบคุมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.84 (S.D. = 0.94) จึงเป็นไปได้ว่าความรู้ความเข้าใจในส่วนของความหมายเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์มีไม่มากนัก จำเป็นจะต้องรณรงค์ส่งเสริมให้ความรู้ในส่วนนี้เพิ่มเติมเพื่อให้ประชาชนทราบว่าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 นั้นมีกรอบหรือขอบเขตของความหมายอย่างไร

ดังนั้น จะเห็นว่าเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์ที่มีการจำหน่ายอยู่โดยทั่วไปหลายประเภททั้งที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายควบคุมเครื่องตีเมล็ดแอลกอฮอล์และไม่อยู่ในบังคับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวทั้งผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายเพื่อไม่ให้เกิดการนำกฎหมายไปในเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบและไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

4.3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ

พื้นที่สาธารณะที่ได้ทำการศึกษานั้นสามารถพิจารณาได้หลากหลายมุมมอง โดยแนวคิดทฤษฎีในยุคแรกจะกล่าวถึงพื้นที่ในลักษณะนามธรรม กล่าวคือ เป็นพื้นที่ของการแสดงออกทางความคิดในการวิพากษ์วิจารณ์สังคมที่เป็นอยู่ โดยนำคำว่าสาธารณะมาใช้ประกอบเพื่อให้เห็นลักษณะของความเป็นอิสระไม่ได้ถูกจำกัดโดยอำนาจใด หรือเป็นลักษณะของพื้นที่ที่ทุกคนมีส่วนร่วมกันแสดงออกได้โดยเสรี เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะ ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของคนใดคนหนึ่ง และคนในสังคมสามารถรับรู้ถึงสิ่งที่ถูกสื่อสารออกไปในพื้นที่นั้น และสามารถโต้ตอบกันได้โดยอิสระด้วย ดังเช่นทฤษฎีวิพากษ์ของฮาเบอร์มาส (Jurgen Habermas) และทฤษฎีที่ว่าด้วยพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่สาธารณะของอาเรนด์ (Hannah Arendt) ซึ่งได้แยกพื้นที่ส่วนตัวออกมาต่างหากจากฮาเบอร์มาส แต่มีลักษณะร่วมกันบางประการ ซึ่งจะทำให้เห็นถึงความเป็นสาธารณะ คือ เป็นพื้นที่ที่ทุกคนมีอำนาจเท่าเทียมกันและสามารถเข้ามาในพื้นที่ดังกล่าวได้ทุกคนอย่างเสรี ทำให้เห็นว่าความเป็นสาธารณะแต่ต่างจากความเป็นส่วนตัวในทางตรงข้ามกันจากที่กล่าวมา นอกจากนี้ เมื่อพิจารณา

ประกอบกับทฤษฎีสนามทัศน์ของเอ็ม. แอล. เบนดิค (M. L. Benedikt) และแนวคิดการค้นหาความแตกต่างระหว่างพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนตัวของสแตนลีย์ แอล เบนน์ (Stanley L. Benn) และเจอร์ราร์ด เอฟ กัส (Gerald F. Gaus) ทำให้สามารถกำหนดลักษณะเบื้องต้นของพื้นที่สาธารณะโดยพื้นที่สาธารณะอาจจำแนกลักษณะออกเป็น 4 ประการ คือ

ลักษณะที่ 1 เป็นพื้นที่ซึ่งมีกลุ่มประชากรที่หลากหลาย ความเป็นพื้นที่ในลักษณะนี้ไม่ได้จำกัดเพียงพื้นที่ในทางกายภาพอย่างอสังหาริมทรัพย์เท่านั้น แต่ยังความหมายถึงพื้นที่ซึ่งไม่มีรูปร่างด้วย เช่น สื่อสังคมออนไลน์ซึ่งมีความเป็นพื้นที่สาธารณะเช่นเดียวกัน โดยพื้นที่เหล่านั้นจะต้องเป็นพื้นที่ซึ่งรวบรวมผู้คนที่มีความหลากหลายแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะด้วย อายุ เพศ ฐานะทางเศรษฐกิจ หน้าที่การงาน หรือเชื้อชาติใด ความหลากหลายเหล่านี้เป็นวัตถุประสงค์หลักของความเป็นพื้นที่สาธารณะซึ่งจะรวบรวมผู้คนเข้าด้วยกันภายในพื้นที่เดียวกัน

ลักษณะที่ 2 เป็นศูนย์รวมของผู้คนในการพูดคุย ลักษณะเด่นของข้อนี้ คือ เป็นศูนย์กลางของการรวมตัวกันของผู้คนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือแสดงข้อความคิดเห็นของผู้คนต่างพื้นที่กัน แม้จะไม่ได้รู้จักกันมาก่อนก็ตาม เป็นการเชื่อมสำนึกของผู้คนเข้าด้วยกัน อันเป็นพื้นฐานของสังคมที่มนุษย์จำเป็นจะต้องสร้างปฏิสัมพันธ์ต่อผู้อื่นเพื่อเรียนรู้วิถีหรือสร้างองค์ความรู้ผ่านการถกเถียงและให้เหตุผลจากข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ ความเป็นพื้นที่สาธารณะดังกล่าวจึงทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการนำผู้คนที่หลากหลายมาสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันภายในพื้นที่อันเป็นสื่อกลาง

ลักษณะที่ 3 กิจกรรมซึ่งทำร่วมกัน ด้วยความเป็นพื้นที่สื่อกลางของผู้คนที่สามารถเข้ามาในใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกันได้ กิจกรรมเป็นส่วนสำคัญที่หล่อหลอมคนเข้าซึ่งกิจกรรมนั้นมีความหลากหลายแตกต่างกันออกไปตามความสนใจของกลุ่มคน โดยอาจจะเป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้หรือการออกกำลังกาย การพักผ่อนท่องเที่ยว ศิลปะดนตรี และอื่น ๆ อีกมากมาย กิจกรรมซึ่งเกิดจากความสนใจของกลุ่มคนเหล่านี้จะทำให้ผู้คนรู้สึกผ่อนคลายจากการใช้ชีวิตประจำวันประจำวัน ไม่เกิดความตึงเครียดจนเกินไป

ลักษณะที่ 4 มีอำนาจเท่าเทียมกันและมีความเป็นอิสระ ข้อนี้เกิดจากแนวคิดที่ว่าเมื่อเป็นพื้นที่ส่วนรวมของผู้คนทั้งหลายแล้ว ผู้คนทั้งหลายย่อมมีอำนาจที่เท่าเทียมกันในการเข้ามาอยู่และทำกิจกรรมในพื้นที่ดังกล่าว เนื่องจากต่างคนต่างเป็นเจ้าของพื้นที่ส่วนรวมไม่มีใครมีอำนาจเหนือกว่าใครในพื้นที่นั้น เว้นแต่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันว่าจำเป็นจะต้องมีตัวแทนเป็นผู้ทำหน้าที่ดูแลรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม นอกจากนี้ ในพื้นที่สาธารณะจำเป็นจะต้องมีความเป็นอิสระอยู่ด้วย ความเป็นอิสระดังกล่าวจะอยู่ภายใต้บังคับข้อตกลงของคนในสังคมซึ่งเห็นร่วมกันว่าสิ่งใดควรถูกจำกัดไว้เพื่อไม่ให้กระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมหรือความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนเพื่อให้คนในสังคมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

ดังที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการเป็นพื้นที่สาธารณะนั้นควรจะมีลักษณะ 4 ประการดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น คือ เป็นพื้นที่ศูนย์รวมของกลุ่มประชากรที่หลากหลายเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน โดยผู้คนที่เข้ามาใช้ประโยชน์ในพื้นที่สาธารณะจะมีอำนาจที่เท่าเทียมกันและมีความเป็นอิสระเป็นของตนเอง เพื่อให้แต่ละคนสามารถเลือกได้ว่าจะทำกิจกรรมตามความสนใจของตนเองอย่างไร ทั้งนี้ การใช้พื้นที่สาธารณะจะต้องไม่กระทบต่อผู้เข้ามาใช้พื้นที่ดังกล่าวด้วย สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นที่ว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะก่อให้เกิดอันตรายต่อบุคคลอื่นในบริเวณรอบข้าง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D. = 1.03) การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะว่ามีผลต่อการเป็นแบบอย่างพฤติกรรมกรรมการบริโภค อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.60

(S.D. = 1.09) เมื่อการใช้สิทธิบางอย่างในการทำกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะอาจสร้างความไม่ปลอดภัยให้แก่ผู้อื่นที่เข้ามาใช้พื้นที่สาธารณะร่วมกัน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการคุ้มครองในส่วนนี้ด้วย สอดคล้องกับผลการสำรวจว่า ควรมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองบุคคลอื่นจากผู้ที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.03 (S.D. = 1.07) หรือควรจำกัดพื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะพื้นที่ส่วนตัวหรือร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.88 (S.D. = 1.07) จะเห็นได้ว่าการใช้สิทธิบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะกลายเป็นสิทธิที่มีการจำกัดมากกว่าการปล่อยให้สามารถบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ดังกล่าวได้อย่างเสรี ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลด้านความปลอดภัยสาธารณะหรือการสาธารณสุขก็ตาม

ดังนั้น การทำความเข้าใจเรื่องของพื้นที่สาธารณะจึงเป็นเรื่องที่สำคัญเช่นกัน เนื่องจากกฎหมายประสงค์จะคุ้มครองผู้อื่นซึ่งใช้ประโยชน์ในพื้นที่เดียวกัน โดยไม่จำเป็นว่าพื้นที่นั้นจะอยู่ภายใต้การครอบครองของภาคส่วนใด หากมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสถานที่สาธารณะแล้วย่อมจะต้องดูแลและคุ้มครองผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก การทำความเข้าใจในส่วนนี้จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.4 ผลการวิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย มาตรา 25 กำหนดบทคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนว่า การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำเช่นนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ และมาตรา 26 กำหนดว่าการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยเฉพาะการจำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เมื่อการตรากฎหมายดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ จึงจำกัดเสรีภาพในส่วนดังกล่าวได้ เพื่อไม่ให้เกิดการใช้สิทธิและเสรีภาพนั้นไปกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

โดยพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เป็นกฎหมายที่กำหนดมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ มาตรการควบคุมฉลากและบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมสถานที่ขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมวันและเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมอายุและอาการของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมลักษณะและวิธีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อมุ่งเน้นในการลดปัญหาและผลกระทบทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ช่วยสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนให้ตระหนักถึงพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตลอดจนช่วยป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้โดยง่าย

จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มุ่งเน้นในการควบคุมในหลาย ๆ ด้าน แต่ปรากฏว่าการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้นยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น ข้อห้ามเกี่ยวกับการขาย การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ การโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บทกำหนดโทษสำหรับการ

ฝ่าฝืน ตลอดจนผู้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโครงสร้างหลักในการบังคับใช้กฎหมายประกอบไปด้วยคณะกรรมการหลายชุดทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด ได้แก่ คณะกรรมการในระดับนโยบาย (คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ) คณะกรรมการควบคุมระดับชาติ (คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) และคณะกรรมการควบคุมระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร รวมทั้งยังมีพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายอีกจำนวนมาก ส่งผลให้กฎหมายฉบับนี้มีผู้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายจำนวนมาก ถ้านับรวมในรูปแบบคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้มีคณะกรรมการถึง 79 คณะ คือ คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ 1 คณะ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1 คณะ และคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กรุงเทพมหานคร/จังหวัดอีก 77 คณะ ทำให้ขาดเอกภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติ โดยเฉพาะองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ⁷⁵ และคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์⁷⁶ ที่มีผู้แทนจากหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเก็บรายได้จากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่อาจขัดแย้งกับบทบาทหน้าที่ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ นอกจากนี้ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัด⁷⁷ ที่มีการประชุมกันน้อยมากเนื่องจากคณะกรรมการมีองค์ประกอบจากหลายหน่วยงานซึ่งมีการกิจประจำมาก ประกอบกับหากแต่ละหน่วยงาน ไม่ให้ความสำคัญกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ย่อมไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การมอบบทบาทในเรื่องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในจังหวัดให้แก่คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัดจึงไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ ดังนั้นจึงควรทบทวนสถานะของสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใหม่ เพื่อให้เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหลักในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมายอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดข้อห้ามไว้หลายประการและการฝ่าฝืนข้อห้ามมีบทกำหนดโทษจำคุก หรือโทษปรับไว้ ซึ่งเป็นโทษตามประมวลกฎหมายอาญา⁷⁸ ดังนั้น พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจึงเป็นกฎหมายที่มีโทษทางอาญา และโดยที่มาตรา 2 วรรคแรก แห่งประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติว่า “บุคคลจักต้องรับโทษในทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย” แต่พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดข้อปฏิบัติและข้อห้ามเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้ตาม มาตรา 31 โดยกำหนดพื้นที่ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และมีการกำหนดโทษไว้ ดังนี้

- วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่การ บริโภคเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา
- สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมาย ว่าด้วยสถานพยาบาลและร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล

⁷⁵ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 5

⁷⁶ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 10

⁷⁷ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 19

⁷⁸ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18

- สถานที่ราชการ ยกเว้นที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

- สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้น บริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี หรือสถานศึกษา ที่สอนการผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

- สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของ ประชาชนโดยทั่วไป

- สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ ได้แก่

พื้นที่ประกอบกิจการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน⁷⁹

บนทางในขณะขับขี่หรือในขณะโดยสารอยู่ในรถหรือบนรถ⁸⁰ คำว่าทางและรถ หมายความว่าทางและรถตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

ในสถานที่หรือบริเวณรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล หรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี⁸¹

ในสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป⁸²

พื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ⁸³

ท่าเรือโดยสารสาธารณะหรือบนเรือโดยสารสาธารณะประจำทาง⁸⁴

บริเวณสถานีขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก⁸⁵

ในบริเวณสถานีรถไฟหรือในขบวนรถที่อยู่บนทางรถไฟ ตามกฎหมายว่าจัดวางการรถไฟและทางหลวง⁸⁶

ทั้งนี้ผู้ฝ่าฝืนบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณที่กฎหมายห้ามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁸⁷

⁷⁹ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องห้ามขายหรือห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2555 ข้อ 1

⁸⁰ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทาง พ.ศ. 2555 ข้อ 1

⁸¹ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2555 ข้อ 2

⁸² ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขาย หรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2556 ข้อ 1

⁸³ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2558 ข้อ 2

⁸⁴ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในท่าเรือโดยสารสาธารณะ พ.ศ. 2558 ข้อ 1

⁸⁵ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานีขนส่ง พ.ศ. 2558 ข้อ 1

⁸⁶ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางรถไฟ พ.ศ. 2558 ข้อ 1

⁸⁷ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 42

จากรายงานสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทยประจำปี 2560 ของ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) หน่วยระบาดวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ รายงานว่านักดื่มในปี 2560 ร้อยละ 11.09 เคยดื่มสุราในสถานที่ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามกฎหมายอย่างน้อยหนึ่งแห่ง ในช่วงเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา โดยตัวเลขการบริโภคอย่างผิดกฎหมายนี้สูงกว่าการซื้ออย่างผิดกฎหมาย (ร้อยละ 4.50) เมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ทั้ง 9 แห่ง (วัด สถานศึกษา สถานพยาบาล สถานที่ราชการ หอพัก ปั้มน้ำมัน สวนสาธารณะ โรงงาน บนถนน) นักดื่มปี 2560 เคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนถนน ฟุตบอล หรือบนรถมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.47 ของนักดื่มปี 2560 นอกจากนี้ นักดื่มปัจจุบันยังเคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่อื่นที่ ห้ามการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้แก่วัดคิดเป็นร้อยละ 3.89 ปั้มน้ำมันคิดเป็นร้อยละ 1.44 และ สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 1.02 สำหรับสถานที่ที่มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างผิดกฎหมาย น้อยที่สุด คือ สถานพยาบาล/ร้านขายยา คิดเป็นร้อยละ 0.27⁸⁸

จากสถิติดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ายังมีนักดื่มที่ยังฝ่าฝืนกฎหมายอยู่พอสมควร เมื่อเปรียบเทียบกับเรื่องของบทกำหนดโทษตามที่กล่าวมาก่อนหน้านี้ คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่าอัตราโทษ ที่กฎหมายนั้นมีอัตราโทษต่ำ และยังมีช่องทางที่สามารถดำเนินการเปรียบเทียบปรับได้โดยอาศัย อำนาจตาม มาตรา 45 ที่กำหนดว่า บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ตั้งแต่มาตรา 26 – 32 ให้คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีอำนาจ เปรียบเทียบปรับได้ หรืออาจมอบหมายให้คณะกรรมการ พนักงานสอบสวน หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่เปรียบเทียบปรับได้ด้วย⁸⁹ และเมื่อผู้กระทำผิดได้เสียค่าปรับตามที่เปรียบเทียบปรับแล้ว ให้ ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา⁹⁰ ดังนั้นจึงควรมีการทบทวนอำนาจ เปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ และลดช่องทางการประทุพติมิชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพราะในการปฏิบัติ หน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา⁹¹ ช่องว่างดังกล่าวจึงอาจก่อให้เกิดความรับผิดชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งทางแพ่ง ทางวินัย และทาง อาญาได้

ถึงอย่างไรก็ตาม นิยามของคำว่าพื้นที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงพื้นที่สาธารณะอื่น ๆ ที่มีความสำคัญเช่นเดียวกัน เช่น สถานที่ทำงานหรือสำนักงานของเอกชนทั่วไป สนามแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ทางเท้าหรือถนน ซึ่งไม่ใช่กรณีบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนยานพาหนะ ลานซึ่งจัดงานสันตนาการ เช่น ดนตรี งาน เลี้ยงรื่นเริง เป็นต้น พื้นที่จัดงานเทศกาลต่าง ๆ เช่น เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง หรืองานประเพณี ตามวัฒนธรรมต่าง ๆ เป็นต้น จากที่กล่าวมาจะเห็นว่ายังมีพื้นที่สาธารณะอีกจำนวนมากมายซึ่งไม่อยู่

⁸⁸ รายงานสถานการณ์ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมไทย ประจำปี พ.ศ. 2560 หน่วยระบาดวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตารางที่ 5.3 การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ที่ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมาย ในช่วงเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา หน้า 94

⁸⁹ ระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2553

⁹⁰ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 37 (4)

⁹¹ พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 37

ในบังคับของกฎหมายนี้ จึงต้องทบทวนมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการแก้ไขปัญหานี้เพื่อให้บังคับใช้กฎหมายและการควบคุมพฤติกรรมของผู้บริโภคอาจต้องอาศัยกลไกการกระจายอำนาจของฝ่ายปกครองหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและสอดส่องดูแลการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยอาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้นำกำหนดพื้นที่และเวลาในการอนุญาตสำหรับควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในท้องถิ่นและเป็นผู้ออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการควบคุมการบริโภคเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยแก่สังคม

นอกจากนี้ การแก้ไขปัญหานี้อาจดำเนินการโดยกำหนดมาตรการบังคับในการเฝ้าระวังผู้ที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ย่านสาธารณะผ่านใช้กลไกความร่วมมือของหน่วยงานในระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่นและภาคประชาชน และอาจกำหนดสินบนนำจับเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำงานช่วยเหลือเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยต้องกำหนดรางวัลตอบแทนนำจับเพื่อจูงใจให้ภาคประชาชนเกิดความตื่นตัวและกระตุ้นให้เกิดการสอดส่องดูแลกันเองในชุมชน อีกทั้งจะต้องยกระดับความเข้มข้นในการตรวจจับกรณีการเมาแล้วขับและส่งเสริมให้มีการจัดระบบบริการรับส่งสำหรับผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนครองสติไม่ได้เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายจากอุบัติเหตุบนท้องถนนและสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภคด้วย

ตามที่กล่าวมา จะเห็นว่ากฎหมายของไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ย่านสาธารณะยังมีข้อบกพร่องอยู่พอสมควรทำให้การบังคับใช้และควบคุมกฎหมายไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงจำเป็นต้องทบทวนมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องให้กฎหมายสามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้วประสบผลสำเร็จ ดังเช่นผลสำรวจที่ว่ากฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้เพียงพอต่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ย่านสาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.76 (S.D. = 0.97) มาตรการทางกฎหมายในปัจจุบัน เพียงพอต่อการใช้บังคับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ย่านสาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.99 (S.D. = 1.01) จะเห็นว่ามาตรการในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยยังไม่ดีพอ จะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมและขยายความคำว่าพื้นที่ย่านสาธารณะให้ครอบคลุมมากขึ้น สอดคล้องกับผลสำรวจที่ว่าควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มีความเข้มงวดขึ้นในประเด็นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ย่านสาธารณะ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00 (S.D. = 1.01) การเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในการจำกัดพื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.02 (S.D. = 0.99) การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.04 (S.D. = 1.03) ทั้งนี้ เพื่อให้การคุ้มครองพื้นที่สาธารณะสามารถครอบคลุมพื้นที่ทางข้อเท็จจริงให้ได้มากที่สุด

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทบทวนมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ย่านสาธารณะ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทำได้สะดวกขึ้นด้วย และเป็นการคุ้มครองบุคคลที่อยู่ในพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ ให้ได้รับความปลอดภัยอย่างเสมอภาคกัน ทั้งนี้ ประเด็นสำคัญอันเป็นผลลัพธ์สืบเนื่องจากระบบการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ย่านสาธารณะเพื่อคุ้มครอง บุคคล แล้วนั้น

กล่าวคือการดูแล ทรัพย์สินสาธารณะ อันอยู่ในพื้นที่สาธารณะเป็นอีกหนึ่งเป้าประสงค์ของการวิเคราะห์บทบัญญัติกฎหมายที่มีอยู่ เพื่อให้ครอบคลุมถึงความเสียหายอันอาจเกิดจากพฤติกรรมความมึนเมา และขาดสติจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

ในประเทศสหรัฐอเมริกาปรากฏหลักกฎหมายและแนวความคิด Public Intoxication โดยได้กล่าวถึงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะและเป็นผลให้ก่อความวุ่นวายแก่ประชาชน เช่นการเคาะประตูบ้านประชาชนในบริเวณใกล้เคียง และการทำลายหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินอันเป็นของรัฐปรากฏใน Alabama's public intoxication statute⁹² และ Texas Public Intoxication Statute⁹³

อีกทั้งประเทศออสเตรเลียตามบทบัญญัติ Victoria's Summary Offences Act 1966⁹⁴ มีแนวปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยเรื่อง Public Drunkenness เช่นเดียวกันโดยมีบทลงโทษสำหรับผู้ก่อความเดือดร้อนรำคาญซึ่งกระทบต่อการใช้ชีวิตโดยสงบและปกติสุขของชาวเมืองและความเสียหายต่อทรัพย์สินของสภามึนเมาในพื้นที่สาธารณะ เช่น เมื่อมึนเมานำสี่สเปร์ยกระพองไปพ่นที่เก้าอี้ม้านั่งในสวนสาธารณะ เป็นต้น อาจถูกจับกุมและกำหนดโทษปรับถึงการจำคุก 3 ได้ ทั้งนี้เมื่อได้พิจารณาประเด็นดังกล่าว การแก้ไขกฎหมายในเรื่องการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะควรมีการเพิ่มเติมฐานความผิดรวมถึงการกำหนดโทษเพื่อรองรับความผิดดังกล่าวซึ่งยังไม่ปรากฏชัดแจ้งในบทบัญญัติกฎหมายไทยอีกด้วย

---

⁹² Alabama Code Title 13A. Criminal Code § 13A-11-10

(a) A person commits the crime of public intoxication if he appears in a public place under the influence of alcohol, narcotics or other drug to the degree that he endangers himself or another person or property, or by boisterous and offensive conduct annoys another person in his vicinity.

(b) Public intoxication is a violation.

⁹³ Texas Penal Code § 49.02. Public Intoxication

(a) A person commits an offense if the person appears in a public place while intoxicated to the degree that the person may endanger the person or another.

(a-1) For the purposes of this section, a premises licensed or permitted under the Alcoholic Beverage Code is a public place.

(b) It is a defense to prosecution under this section that the alcohol or other substance was administered for therapeutic purposes and as a part of the person's professional medical treatment by a licensed physician.

(c) Except as provided by Subsection (e), an offense under this section is a Class C misdemeanor.

(d) An offense under this section is not a lesser included offense under Section 49.04 .

(e) An offense under this section committed by a person younger than 21 years of age is punishable in the same manner as if the minor committed an offense to which Section 106.071, Alcoholic Beverage Code , applies.

⁹⁴ The primary source for Victorian legislation. Find Bills considered by Parliament, Acts of Parliament and statutory rules.

4.5 ผลการวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศต่างประเทศกับประเทศไทย

4.5.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนอย่างสูงแต่ก็ยังคงสามารถควบคุมปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะได้เป็นอย่างดี โดยมีรัฐบาลกลางในการควบคุมดูแลขั้นหนึ่งและยังเปิดกว้างในการให้สิทธิในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยให้แต่ละมลรัฐหรือในระดับท้องถิ่นสามารถกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับเป็นของตนเองได้ ทำให้แต่ละพื้นที่สามารถออกแบบการควบคุมได้อย่างเหมาะสมกับสภาวะทางสังคมอันเป็นเหตุผลที่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยกตัวอย่างการออกแบบการควบคุมในบางพื้นที่ในประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อเป็นการส่งเสริมในด้านเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวคือ ในบางมลรัฐสามารถดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะได้อย่างเสรีในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงบางแห่ง เช่น ลาสเวกัสและนิวยอร์กซึ่งจะยกเว้นให้สามารถดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่บนถนนและทางเท้าได้ ทั้งนี้ ก็เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สนับสนุนธุรกิจในพื้นที่โดยการดื่มที่บาร์ ร้านอาหาร โรงแรม เช่น ย่าน French Quarter ในรัฐนิวยอร์กและ Las Vegas Strip ในรัฐเนวาด้า แต่ส่วนมากในหลายมลรัฐที่ไม่เห็นด้วยกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะเพราะคำนึงถึงความสงบเรียบร้อยเป็นสำคัญ บางมลรัฐจึงไม่อนุญาตให้ดื่มในพื้นที่สาธารณะได้เว้นแต่จะเข้าช้อยกเว้นบางประการที่มลรัฐนั้น ๆ ได้กำหนดไว้

แม้ว่าการออกกฎหมายเพื่อควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในสหรัฐอเมริกาจะเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างมากมาแต่ก็ออกมาเพื่อรักษาคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชนซึ่งก็เป็นที่ยุติแล้วว่าไม่ขัดตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ⁹⁵ การออกกฎหมายนี้ก็เพื่อป้องกันไม่ให้คนเมาในที่สาธารณะซึ่งอาจโดนทำร้ายหรือชิงทรัพย์ ป้องกันพฤติกรรมนักเลงในการก่อเหตุทะเลาะวิวาท⁹⁶ ป้องกันอุบัติเหตุจากรถยนต์ รถประจำทางและยานยนต์อื่น ๆ โดยห้ามผู้ขับขีและผู้โดยสารบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดซึ่งหมายความว่ารวมถึงการมีภาวะซึ่งบรรจุกแอลกอฮอล์ที่ถูกเปิดไว้อยู่ในครอบครองด้วย

อย่างไรก็ดี รัฐบาลกลางก็มีมาตรการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในยานพาหนะโดยออกเป็นพระราชบัญญัติ Transportation Equity Act for the 21st Century (TEA-21) หรือกฎหมายเปิดภาวะมาบังคับใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998 โดยรัฐที่นำกฎหมายนี้ไปบังคับใช้จะต้องทำตามหลักเกณฑ์ 6 ข้อด้วยกัน กล่าวคือ ต้องห้ามเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทเหล้า ไวน์ เบียร์ ฯลฯ ห้ามเปิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในยานพาหนะ ห้ามผู้โดยสารดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในยานพาหนะ ห้ามมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เปิดแล้วไว้ในยานพาหนะ กฎนี้ใช้ต้องใช้บังคับกับทางหลวงและไหล่ทางด้วย ต้องให้ตำรวจบังคับใช้กฎหมายได้โดยไม่มีเงื่อนไขอื่นใด โดยมลรัฐที่ทำตามเงื่อนไขดังกล่าวจะได้รับการช่วยเหลือในการสร้างถนนจากรัฐบาลกลางเป็นงบสนับสนุน มีจำนวนถึง 39 มลรัฐที่ออกกฎหมายสอดคล้องกับมาตรฐานของรัฐบาลกลางฉบับดังกล่าวและมีจำนวน 3 มลรัฐ คือ อลาสก้า

⁹⁵ Bean v. U.S., 17 A.3d 635 (D.C. 2011).

⁹⁶ State v. Booth, 670 N.W.2d 209 (Iowa 2003).

ลุยเซียนา และเทนเนสซีที่มีกฎหมายเปิดกัญชาแต่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน TEA-21 ของรัฐบาลกลางและมีมลรัฐที่ไม่มีกฎหมายนี้มีเพียง 7 มลรัฐเท่านั้น กล่าวคือ มิสซูรี อาร์คันซอ มิสซิสซิปปี เวสต์เวอร์จิเนีย เวอร์จิเนีย เดลาแวร์ และคอนเนตทิคัต ในมลรัฐมิสซิสซิปปีเป็นมลรัฐที่มีความแตกต่างจากมลรัฐอื่น ๆ ก็คือสามารถให้ผู้ควบคุมยานพาหนะดื่มแอลกอฮอล์ได้ทราบได้ที่ปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดยังไม่เกินมาตรฐานที่รัฐมิสซิสซิปปีกำหนดไว้ ในรัฐโคโลราโดห้ามมิให้มีการผ่านกฎหมายท้องถิ่นที่ลงโทษการมีเมาน์ในสาธารณะโดยจะไม่มีลงโทษการเมาจนหมดสติในสาธารณะทั้งทางแพ่งและอาญา แต่ได้กำหนดให้มีการสร้างหน่วยลาดตระเวนที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่เมาน์และไร้ความสามารถแทน

เมื่อทำการศึกษากฎหมายควบคุมจะเห็นได้ว่ากฎหมายในแต่ละมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นการนำเอาทฤษฎีวิธีควบคุมมาบังคับใช้เพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผ่านทางกฎหมายทั้งในเชิงบวกและในเชิงลบหลากหลายรูปแบบด้วยกันซึ่งมีความแตกต่างกันไปแล้วแต่มลรัฐ โดยมีการนำเอาทฤษฎีสัญญาสังคมคือ แนวคิดที่ว่ามนุษย์มีพื้นฐานของการกระทำความผิดต่อกฎหมายเป็นฐาน แต่การกระทำนั้นถูกควบคุมไว้ เพราะมนุษย์เกิดความกลัวว่าจะสูญเสียความสัมพันธ์หรือพันธะกับบุคคลอื่นมาเป็นที่ตั้ง เพื่อควบคุมให้ประชาชนโดยทั่วไปสามารถอยู่ได้อย่างสงบสุขในสังคม

โดยกฎหมายในแต่ละมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกาก็ได้นำเอาทฤษฎีที่ยังมาเป็นแนวความคิดที่ต้องการลงโทษผู้กระทำผิดให้หลายจำ ทำให้เกิดความสงบสุขขึ้นในสังคมจึงจำเป็นต้องมีมาตรการลงโทษที่รุนแรงและเพียงพอต่อการเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด เพื่อเป็นการยับยั้งไม่ให้ผู้กระทำผิดก่อความผิดขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้คนเมาน์ในสาธารณะซึ่งอาจก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น หรือป้องกันอุบัติเหตุจากรถยนต์ รถประจำทางและยานยนต์อื่น ๆ โดยห้ามผู้ขับขี่และผู้โดยสารบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด หากฝ่าฝืนย่อมได้รับโทษปรับและจำคุกอย่างหนัก

หากมองจากกฎหมายแม่บทของประเทศไทยจะเห็นว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่นำเอาแนวคิดที่ว่าทฤษฎีควบคุมผ่านทางกฎหมายมาบังคับใช้เช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกาโดยก็มีการจำกัดอำนาจของรัฐไว้ผ่านทางกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเป็นการจำกัดอำนาจรัฐเพื่อประกันสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญมาตรา 25 และมาตรา 26 ที่ว่าด้วยเรื่องของการคุ้มครองและจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทย และออกกฎหมายลูกอีกหลายฉบับเพื่อมาควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในประเทศ

แต่อย่างไรก็ดี การควบคุมโดยผ่านทางกฎหมายของประเทศไทยเป็นการควบคุมในลักษณะที่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเดียวกันในทุกพื้นที่ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้ได้ เพราะแต่ละพื้นที่ย่อมมีความแตกต่างกันโดยสภาพความเป็นอยู่ของผู้คนในชุมชนนั้น ความเป็นอยู่ของชุมชนเมืองย่อมแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับชุมชนชนบท ประเพณีและวัฒนธรรม ความเชื่อที่แตกต่างย่อมทำให้เกิดการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคทำได้ยาก และหากเจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย ย่อมทำให้เกิดการบังคับใช้ในทางที่ผิด อันจะส่งผลเสียต่อสังคมโดยรวมอย่างมาก

หากมองจากกฎหมายที่กำหนดคำว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกฎหมายไทยนั้นจะไม่รวมถึงยา ไม่รวมถึงวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ไม่รวมถึงยาเสพติดให้โทษตามกฎหมาย แต่ยังคงหมายรวมถึงวัตถุทั้งหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้เช่นเดียวกับน้ำสุรา หรือที่ดื่มกินไม่ได้แต่เมื่อผสมกับของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้อย่างกับสุรา แต่ในบาง

มลรัฐในสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้สิ่งมีนมเมาทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็ยยาหรือสารเสพติดใด ๆ ย่อมเข้า
 นิยามของการควบคุม

ยกตัวอย่างเช่น ในรัฐแคลิฟอร์เนียการเมาสุรา ยาเสพติด หรือสารประเภทอื่น ๆ ใน
 ที่สาธารณะและมีท่าทีแสดงให้เห็ยว่าไม่สามารถดูแลตนเองได้ถือว่ามีนมผิดและเจ้าหน้าที่สามารถ
 กักตัวผู้นั้นไว้ในสถานที่ปลอดภัยได้จนกว่าเจ้าหน้าที่จะยินยอมให้ออกไป ซึ่งโดยปกติแล้วคือหลังจาก
 4 ชั่วโมงนับจากคุมขังเพราะเชื่อว่า ผู้นั้นเมาน่าจะมีความสามารถในการดูแลตนเองได้แล้ว แต่ในกรณี
 ที่บุคคลที่มีสภาพมีนมเมานั้นมีความเกรี้ยวกราดหรืออยู่ภายใต้ฤทธิ์ยาเสพติดจะต้องถูกจับเข้าคุกทันที

ในส่วนการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะทฤษฎีเกี่ยวกับพื้นที่
 สาธารณะสามารถแบ่งออกได้เป็ยหลากหลายทฤษฎี หลายหลายแนวความคิดด้วยกันไม่ว่าจะเป็ยทฤษฎี
 วิพากษ์ ทฤษฎีว่าด้วยพื้นที่ส่วนบุคคลพื้นที่สาธารณะ หากพิจารณาถึงการออกกฎหมายเพื่อมาควบคุม
 พื้นที่ในประเทศไทยจะเห็ยได้ว่า กฎหมายไทยได้กำหนดพื้นที่ไว้เป็ยการเฉพาะตามกฎหมายโดยให้แต่
 ละพื้นที่ที่กำหนดไว้เท่านั้นถึงจะมีความผิด ไม่ได้เปิดกว้างอย่างประเทศสหรัฐอเมริกา

ในส่วนของความหมายของคำว่าพื้นที่สาธารณะนั้นศาลในแต่ละมลรัฐของประเทศ
 สหรัฐอเมริกาก็จำเป็นที่จะต้องตีความตามกฎหมายของแต่ละพื้นที่ แต่โดยส่วนมากแล้วศาลจะเห็ย
 ตรงกันว่าพื้นที่สาธารณะคือพื้นที่ที่บุคคลโดยทั่วไปสามารถเข้าไปใช้สอยในพื้นที่ดังกล่าวได้⁹⁷
 ตัวอย่างเช่น บริเวณถนน ทางเดินเท้า สวนสาธารณะ อุทยานแห่งชาติ ชายหาด หรือในยานพาหนะที่
 กำลังเคลื่อนที่ แต่ไม่รวมถึงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบาร์ ร้านอาหาร หรือสนามกีฬา ซึ่งไม่
 ถือว่าเป็นสถานที่สาธารณะแม้ว่าสถานประกอบการเหล่านั้นจะเปิดให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ารับ
 บริการได้ก็ตาม

4.5.2 ประเทศออสเตรเลีย

ผลการวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่
 สาธารณะของประเทศออสเตรเลีย (AUSTRALIA) กับประเทศไทย

สำหรับปัญหาการออกกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่
 สาธารณะ (Drinking alcohol in public area) เป็ยหนึ่งในปัญหาที่ถูกหยิบยกขึ้นมาถกเถียงกันทั่ว
 โลกเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา แต่ละประเทศมีการกำหนดขอบเขตของคำว่าที่
 สาธารณะที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การใช้บังคับกฎหมายออกมาแตกต่างกัน ผลของการบังคับใช้
 กฎหมายก็มีความแตกต่างกัน จึงทำให้มีการถกเถียงในเรื่องประเด็นการดื่มในพื้นที่สาธารณะใน
 นโยบายกฎหมาย (Public Policy) ของแต่ละประเทศอย่างกว้างขวาง

หลักกฎหมายห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ (Open
 Container Law) ในประเทศออสเตรเลีย การควบคุมปริมาณของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน
 พื้นที่สาธารณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่บริเวณศูนย์กลางของเมืองหลวงและพื้นที่ที่มีความหนาแน่น
 ของประชากรสูงในเมืองสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ

⁹⁷ In U.S. v. Brown, 2007 WL 2121883 (E.D. N.Y. 2007).

ประเด็นที่จะต้องพิจารณา คือ นโยบายในการกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ขอบเขตของคำว่า “สถานที่สาธารณะ” ตามกฎหมายว่ากรณีใดบ้างที่จะถือว่าเป็นสถานที่สาธารณะที่จะต้องควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากในปัจจุบันสถานที่สาธารณะก็มีค่านิยมที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละพื้นที่ในประเทศออสเตรเลีย ทั้งนี้ รัฐบาลประเทศออสเตรเลียได้กระจายอำนาจให้แต่ละเขตพื้นที่ได้วางหลักเกณฑ์เพื่อใช้กำหนดบทบัญญัติบังคับใช้ในเขตพื้นที่ของตนเอง

สืบเนื่องจาก ประเพณี วัฒนธรรมทางสังคม เชื้อชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะมีแก่นและเหตุผลเบื้องหลังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญตามวัฒนธรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแต่ละเขตเมือง “พื้นที่สาธารณะ” ในบริบทของประเด็นทางกฎหมายเรื่องการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นี้จึงเป็นกรอบหลักในการนำบทบัญญัติที่ถูกกำหนดขึ้นจากพฤติกรรมของคนที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ อาจหมายความถึง พื้นที่กลางแจ้ง เช่น ถนนทางเดินหรือสวนสาธารณะหรือในยานพาหนะที่กำลังเคลื่อนที่⁹⁸ ยกตัวอย่างเช่น การดื่มในบาร์ ร้านอาหาร สนามกีฬา และสถานประกอบการอื่น ๆ และเน้นที่การถูกเปิดขวดหรือภาชนะบรรจุเครื่องดื่มดังกล่าวในเขตพื้นที่ ช่วงเวลา และเทศกาล

ในขณะที่ประเทศออสเตรเลียยึดหลักแนวความคิดที่ว่า การอนุญาตให้บริโภคสุราในพื้นที่สาธารณะที่เป็นที่พบเห็นของผู้คนได้โดยง่าย ทั้งนี้ หมายความว่ารวมถึงเยาวชนและกลุ่มผู้เสี่ยงต่อพฤติกรรมเลียนแบบจะกระตุ้นให้อัตราการบริโภคสุรารวมถึงอัตราการติดสุราเรื้อรังสูงขึ้น⁹⁹ พฤติกรรมการดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะอาจนำมาซึ่งการใช้ความรุนแรงจึงถือแนวความคิดว่าประชาชนควรบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในสถานที่ปิดซึ่งถูกจัดไว้เป็นตัวแปรสำคัญในการคิดรูปแบบให้แต่ละพื้นที่นำไปใช้บัญญัติกฎหมายออกมาบังคับใช้ อาทิ บาร์ ร้านอาหาร และการจัดเลี้ยง ซึ่งอาจป้องกันไม่ให้เกิด overconsumption และสามารถควบคุมปริมาณและพฤติกรรมการบริโภคได้ดีขึ้น¹⁰⁰

ในประเทศออสเตรเลียรายละเอียดของกฎหมายในกฎหมายลำดับรองและบทลงโทษจะแตกต่างกันไปในแต่ละรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขต CBD หรือในเมืองสำคัญอย่างกรุงเมลเบิร์น การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะโดยตรงนอกสถานที่ที่มีใบอนุญาต หรือในเขตที่กำหนดไว้ให้เป็นเขตปลอดแอลกอฮอล์¹⁰¹ หลักกฎหมายทั่วไปกำหนดไว้ว่าการบริโภคเครื่องดื่ม

⁹⁸ Drinkaware. (2020, 27 January). Drinking Alcohol in public places. [Online]. Drinkaware Retrieved from <https://www.drinkaware.co.uk/facts/alcohol-and-the-law/drinking-alcohol-in-public-places>

⁹⁹ Belfast City Council. (2016, 7 June) Agenda item - On Street Drinking, Meeting of People and Communities Committee, Tuesday, (Item 2b) . [Online] . Belfast City Council Retrieved from <https://minutes3.belfastcity.gov.uk/mgAi.aspx?ID=30453>

¹⁰⁰ mygov.scot. (2019, 7 October). Drinking alcohol in public places. [Online]. mygov.scot Retrieved from <https://www.mygov.scot/alcohol-public-place/>

¹⁰¹ West, A. (2011, 1 September). Councils fearful of enforcing alcohol confiscation laws. [Online]. The Sydney Morning Herald Retrieved from <https://www.smh.com.au/national/nsw/councils-fearful-of-enforcing-alcohol-confiscation-laws-20110831-1jm28.html>

แอลกอฮอล์ในภาชนะที่เปิดแล้วถือเป็นหลักฐานที่เพียงพอสำหรับฐานความผิดการดื่มในพื้นที่สาธารณะและต้องถูกดำเนินการตามบทลงโทษที่กำหนดไว้ ยกเว้นมีการประกาศให้สามารถบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะได้¹⁰²

ในรัฐนิวเซาท์เวลส์เจ้าหน้าที่รัฐสภาและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุญาตสามารถใช้ดุลยพินิจในการออกคำสั่งให้หยุดตรวจ ควบคุมตัว ยึดและตรวจภาชนะบรรจุที่เปิดในถนนสาธารณะหรือในเขตปลอดแอลกอฮอล์ที่กำหนดอย่างเป็นทางการภายใต้กรอบกฎหมายของสภาที่มีการตรารั้งและบังคับใช้ได้อยู่ได้ แต่ยังไม่อาจจับกุมหรือออกค่าปรับได้ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตที่น่าพิจารณาคือ คดีความซึ่งขึ้นสู่กระบวนการพิจารณาในชั้นศาลเป็นจำนวนมากในประเทศออสเตรเลียอันเกี่ยวข้องกับประเด็น Open Container Law¹⁰³ กฎหมายท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในเมลเบิร์น¹⁰⁴ อาทิ เมือง Southern Cardinia, Southern Glen Eira, Southern Bayside, Southern Stonnington, Southern Kingston, Southern Mornington Peninsula เป็นต้น มีหลักกฎหมายพื้นฐาน (General Principle) กล่าวว่าบุคคลจะต้องไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบภาชนะเปิดไว้ในครอบครองในพื้นที่สาธารณะ

ในพื้นที่ต่าง ๆ ปรากฏหลักกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมกาเปิดฝาขวดภายใต้มิติของเวลา เทศกาลและเงื่อนไขอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น ในเขต Caulfield Alcohol Free Zone 422 พระราชบัญญัติปฏิรูปการควบคุมสุราปี 1998 ระบุว่าบุคคลต้องไม่บริโภคสุราหรือมีอยู่ในครอบครองซึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาชนะที่ปิดผนึก ณ สถานที่สาธารณะในเขตปลอดแอลกอฮอล์ รวมถึงห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมนุมหรือการแข่งขันกีฬา ในหลายพื้นที่บุคคลต้องไม่สูบบุหรี่และบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รวมถึงการดื่มสุรารบนถนนเว้นแต่ได้รับการยกเว้น การห้ามมีอยู่ในความครอบครองนั้นจะสังเกตได้ว่าในหลายพื้นที่มุ่งเน้นที่การกำกับดูแลให้ภาชนะที่บรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นต้องมีตราประทับและไม่เสียหาย (ยังไม่ถูกเปิด) ในเขตเทศบาลภายในเขตพื้นที่สำคัญดังกล่าว

จะเห็นได้ว่าประเทศออสเตรเลียให้ความสำคัญของการกำหนดเขตพื้นที่ที่สภาออกใบอนุญาตสำหรับการบริโภคสุราเป็นอย่างมาก ในเกือบทุกบทบัญญัติจากเขตต่าง ๆ จะปรากฏคำว่าพื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่ที่ถูกกำหนดโดยสภาทั้งสิ้น รวมไปถึงข้อยกเว้นจากบทบัญญัติทั้งหลายล้วนเป็นมติของสภาเมือง อีกทั้งหากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุญาตและรับมอบหมายภาระงาน อำนาจการตรวจตราจากสภามีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นกำลังฝ่าฝืนบทบัญญัติในประเด็นนี้ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอาจสั่งให้บุคคลนั้นปิดผนึกภาชนะบรรจุใด ๆ หรือกำจัดภาชนะที่ไม่ได้ปิดผนึกใด ๆ

¹⁰² "Designation Order-0s: Alcohol Consumption in Public Places" (PDF). Home Office. Archived from the original (PDF) on 2013-07-07.

¹⁰³ Northern beaches council. (2013, April 22). Alcohol-Free Zone. [Online]. Manly.nsw.gov.au. Retrieved from <https://www.northernbeaches.nsw.gov.au/community/safety-and-wellbeing/alcohol-free-zones>

¹⁰⁴ City of Sydney. (2019, 23 June). Alcohol Restrictions. [Online]. City of Sydney Retrieved from <https://www.cityofsydney.nsw.gov.au/community/health-and-safety/alcohol-and-drugs/alcohol-safety/outdoor-alcohol-restrictions>

พื้นที่สาธารณะยังหมายความรวมถึงที่ดินของสภาและส่วนอื่น ๆ ของเขตเทศบาลที่ สภากำหนดเป็นครั้งคราวและอธิบายไว้ในประกาศสาธารณะ ในบางเขตเช่น Southern Frankston บนที่ดินส่วนตัวที่ว่างเปล่าถือเป็นพื้นที่สาธารณะด้วยเช่นเดียวกัน แนวทางปฏิบัติดังกล่าวถูกควบคุม โดยกฎหมายของสภาท้องถิ่นและบังคับใช้โดยสำนักงานตำรวจวิคตอเรีย การประกาศพื้นที่จำกัดการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คณะมนตรีอาจประกาศพื้นที่ของเขตเทศบาลให้เป็นเขตปลอดเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ แต่ทั้งนี้สภาจะต้องแจ้งให้ทราบต่อสาธารณะเกี่ยวกับการประกาศที่เสนอก่อนที่จะมีการ ใช้บังคับ

ในเขตพอร์ตฟิลลิป กรุงเมลเบิร์น มีการกำหนดข้อบังคับการบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะตั้งแต่เวลา 20.00 น. ถึง 21.00 น. บางพื้นที่กำหนดด้วยช่วงเวลา ที่กำหนดหรือระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก อีกทั้งข้อกำหนดดังกล่าวยังมีผลบังคับใช้ในวัน ส่งท้ายปีเก่า วันชาติออสเตรเลีย เขตออรัลีย์ แหล่งช้อปปิ้ง และในย่านธุรกิจตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน 365 วันต่อปีอีกชั้นหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อป้องกันพฤติกรรมต่อต้านสังคมที่เป็นอันตรายหรือสร้างความรำคาญ ให้กับชุมชน กฎเกณฑ์เหล่านี้ยังได้รับการออกแบบเพื่อเพิ่มความปลอดภัยของประชาชนอีกด้วย ทั้งนี้ อาจมีข้อยกเว้นการเข้าถึงได้โดยไม่มีใบอนุญาตซึ่งการบริโภคสุราหรือมีขวด ครอบงำ ถังไวน์ หรือภาชนะ อื่น ๆ ที่เปิดแล้วอยู่ในครอบครอง

ข้อห้ามนี้ไม่บังคับใช้กับพื้นที่รับประทานอาหารกลางแจ้งที่ได้รับใบอนุญาต, สวนสาธารณะในวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ที่อนุญาตให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ รวมถึงกิจกรรมพิเศษที่มีใบอนุญาตให้จำหน่ายสุราชั่วคราว ข้อยกเว้นบุคคลที่บริโภคสุราหรือมีไว้ใน ครอบครองซึ่งภาชนะที่ปิดผนึก ขณะกำลังมีส่วนร่วมในขบวนปาร์ตี้บนถนนหรือกิจกรรมชุมชนอื่น ๆ หรือในเขตเทศบาลซึ่งสภาได้รับอนุญาตและเป็นสถานการณ์อื่นใดที่จำเป็นภายใต้พระราชบัญญัติต่าง ๆ

ดังที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ของประเทศไทยนี้มิได้กำหนดนิยามโดยทั่วไปของลักษณะพื้นที่สาธารณะเอาไว้ แต่เป็นการ กำหนดลักษณะพื้นที่ต่าง ๆ ไว้ตามมาตรา 31 ประกอบกับการออกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อ จะกำหนดพื้นที่ห้ามดื่มแอลกอฮอล์ได้ ซึ่งปัจจุบันนี้จะเห็นได้ว่าลักษณะพื้นที่ตามที่กล่าวมาข้างต้นเป็น เพียงแค่ส่วนหนึ่งของพื้นที่สาธารณะเท่านั้น ยังคงมีพื้นที่ลักษณะอื่น ๆ อีกที่ควรจะต้องได้รับการ ควบคุม ดังเช่นในประเทศออสเตรเลียที่มีการใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการห้ามดื่ม แอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะกำหนดไว้อย่างชัดเจน

ปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 กรณีการควบคุมด้วยสถานที่¹⁰⁵ ประสิทธิภาพของนโยบายในการควบคุมปัญหาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์และการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ซึ่งยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้เต็มที่ เนื่องจากไม่มีความสอดคล้องกันระหว่างบทบัญญัติแห่งกฎหมายกับสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ความเป็นอยู่ของผู้คนในชนบทและเมือง ประเพณีและวัฒนธรรมซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมี

¹⁰⁵ อ่างแล้ว, เจริญธรรมที่ 41.

นัยสำคัญ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายโดยเสมอภาคทำได้ยาก และเจ้าหน้าที่ในขณะนั้นไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้มาตรการที่รัฐจัดให้มีขึ้นไม่มีผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง และยังเปิดช่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้กฎหมายไปในทางไม่ชอบด้วย การแก้ไขปัญหาก็ไม่บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ประชาชนไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษที่กำหนดขึ้น

สำหรับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ที่กำหนดไว้ตามมาตรา 31¹⁰⁶ มีการกำหนดไว้ตั้งแต่ (1)-(7) โดยเฉพาะข้อ (7) กฎหมายกำหนดไว้เป็นช่องทางเพื่อให้อำนาจฝ่ายปกครองกำหนดพื้นที่ที่สมควรให้การคุ้มครองเพื่อควบคุมให้เป็นพื้นที่ห้ามมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มเติมจากที่กฎหมายกำหนดไว้ในข้อ (1)-(6) ด้วยเหตุผลที่ว่าพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ การแก้ไขเพิ่มเติมนั้นต้องเป็นอาศัยกระบวนการทางรัฐสภาโดยองค์รฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งอาจจะใช้ระยะเวลาไม่สะดวกแก่การบังคับใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางปกครอง กฎหมายจึงกำหนดช่องทางให้ฝ่ายปกครองกำหนดพื้นที่ควบคุมเพิ่มเติมได้โดยการออกเป็นประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสถานที่ซึ่งกฎหมายไทยกำหนดให้ห้ามมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ พื้นที่สำหรับหน่วยงานของรัฐ พื้นที่สำหรับคมนาคม และพื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน

นอกจากนี้ บางสถานที่ กฎหมายไม่ได้กำหนดควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไว้โดยเด็ดขาด โดยกำหนดเป็นข้อยกเว้นไว้ ได้แก่ วัด สถานศึกษา สถานที่ราชการ สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลและร้านขายยา รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ และพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ดังนั้น จะเห็นได้ว่า การควบคุมสถานที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยนั้น ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่สาธารณะอย่างเพียงพอ และยังมีช่องว่างของกฎหมายอยู่พอสมควร ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่อาจทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากนัก จึงจำเป็นที่จะต้องมีการทบทวนและแก้ไขเพิ่มเติมให้ครอบคลุมมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นซึ่งมีความคลุมเครือเป็นอย่างมากอย่างการจัดเลี้ยงตามประเพณี เป็นต้น

จากผลสำรวจพบว่าศาสนาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นของการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ รวมไปถึงความคิดเห็นด้านกฎหมายที่แตกต่างกันในเรื่องการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้นอย่างไร และการเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ในการจำกัดพื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ นั้นหมายความว่ารวมถึงการจัดเงื่อนไขของเวลาในการควบคุมในแต่ละวัน สถานการณ์พิเศษ เช่น งานประเพณีต่าง ๆ อีกด้วย

¹⁰⁶ อ่างแล้ว, เจริญธรรมที่ 19, 45.

ประเทศไทยควรจัดให้มีป้ายเตือนและมีเจ้าหน้าที่ดูแลผู้ที่ดื่ม และให้ผู้ดื่มมีจิตสำนึก ต่อการกระทำพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะอย่างประเทศ ออสเตรเลียซึ่งจับทฤษฎีการเลียนแบบพฤติกรรม ทฤษฎีการควบคุม และทฤษฎีการจำกัดด้วยสถานที่ เพื่อป้องกันการพบเห็นพฤติกรรมดังกล่าวจากเยาวชนและกลุ่มเสี่ยงอันอาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรง ได้ ทั้งนี้ ประเทศไทยควรพิจารณาการบังคับใช้กฎหมายในทุกพื้นที่อย่างจริงจัง หรือเพิ่มบทลงโทษ รวมทั้งควรกวดขันและบังคับใช้กฎหมายให้มีความชัดเจน เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายให้มีเพียงพอ และควรลงโทษเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่เบาไปหาหนัก เช่น ตักเตือน ปรับ จำคุกอย่างในประเทศออสเตรเลีย กล่าวคือ กระจายอำนาจในการตีความและการบังคับใช้กฎหมายลงไปในแต่ละ เขตพื้นที่เนื่องจากแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันไปในประเด็นวัฒนธรรมการดื่ม อีกทั้ง ยังสนับสนุน ให้การตรวจตราและควบคุมกระทำได้อย่างทั่วถึงและยุติธรรมมากขึ้นอีกด้วย

ทั้งนี้ ควรกำหนดกรอบและขอบเขตการบังคับใช้บทบัญญัติดังกล่าวให้สิทธิการดื่มแก่ ผู้บริโภคโดยจำกัดพื้นที่การดื่มในพื้นที่สาธารณะด้วยขอบเขตพื้นที่หรือช่วงเวลาในการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ให้รัดกุม และควรมีกฎหมายคุ้มครองผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย เนื่องจากพื้นที่ สาธารณะเป็นพื้นที่ที่บุคคลสามารถเข้าไปใช้สอย ใช้ประโยชน์ได้กับบุคคลโดยทั่วไป เป็นพื้นที่ที่ทุกคน เข้าไปได้เพราะไม่ว่าอย่างไรบทบัญญัติต่าง ๆ ยังคงต้องแปรผันไปในทิศทางเดียวกันกับการคุ้มครอง สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญของผู้บริโภคอยู่นั่นเอง อย่างไรก็ตาม ในอีกด้านหนึ่งการเข้าใช้พื้นที่ใด พื้นที่หนึ่งหรือที่เรียกกันว่าพื้นที่สาธารณะ ควรจะต้องปลอดภัย ถูกใช้ร่วมกันโดยเคารพสิทธิของคน อื่น เพื่อไม่ให้ไปกระทบสิทธิคนที่เขาใช้โดยปกติได้รับความเดือดร้อนรำคาญ เหตุผลคือการปกป้อง รักษาเสรีภาพของคนส่วนรวม

ถ้ามองในทางปฏิบัติหากกฎหมายกำหนดให้การเปิดขวดเป็นข้อสันนิษฐานไว้แล้วว่า ต้องรับผิดชอบ จะทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ง่ายขึ้น เมื่อผู้บริโภคเปิดขวดย่อมมีเจตนาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างแน่นอน จึงเป็นมาตรการเบื้องต้นใน การป้องปรามได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม อาจจะมีปัญหาในการควบคุมและบังคับใช้หากไม่ คำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย การจะจำกัดสิทธินั้นจะต้องพิจารณาถึงความพอสมควรแก่เหตุ เนื่องจากพื้นที่ในเมืองและชนบทมีความแตกต่างกัน จึงต้องหาจุดร่วมกันในการบังคับใช้กฎหมายดัง ตัวอย่างที่ปรากฏตามการแบ่งเขตพื้นที่ในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศ ออสเตรเลียซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องใช้ดุลยพินิจด้วยความระมัดระวัง คำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและ ข้อยกเว้น

การดื่มในพื้นที่สาธารณะว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการดื่มในสังคมไทย ประเทศไทย มีความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่ควรใช้กฎหมายเดียวกันบังคับแก่ทุกคน เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นจะมี วัฒนธรรมหรือเทศกาลไม่เหมือนกัน เช่น ชนเผ่าทางภาคเหนือจะมีการดื่มเหล้าดื่มกันในพื้นที่ สาธารณะหรือศาลของชนเผ่าเป็นเรื่องปกติ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่คนใช้ร่วมกัน จึงเห็นว่าควร กำหนดบทยกเว้นเป็นสถานที่ไปตามแต่ละวัฒนธรรม พื้นที่สาธารณะบางพื้นที่สามารถดื่มได้ โดย อาจจะมีข้อยกเว้นกำหนดเป็นเงื่อนไขด้านสถานที่ เวลา และสถานการณ์ที่ทำให้ไม่เข้าเงื่อนไขตาม กฎหมายในการบังคับเป็นพื้นที่ควบคุม

โดยยกตัวอย่างของการกำหนดชื่อยกเว้นของคำนิยามคำว่าพื้นที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะประกอบ เพื่อให้เห็นถึงลักษณะการกำหนดคำนิยามที่มีชื่อยกเว้นและมองว่าวัฒนธรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ถือเป็นชื่อยกเว้นอย่างหนึ่งได้ เนื่องจากตามงานเทศกาลหรือวันหยุดตามประเพณีหรือตามปฏิทินจะเห็นว่ามีเครื่องตีเครื่องตีแอลกอฮอล์อยู่เสมอ โดยกำหนดกระบวนการและเงื่อนไขตามสถานที่ เวลา และสถานการณ์ เช่น เทศกาลสงกรานต์มี 5 วัน กำหนดให้ตีได้หนึ่งวัน และสามารถตีได้ในพื้นที่ที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ ห้ามตีนอกพื้นที่ดังกล่าว เป็นต้น ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจถึงเงื่อนไขของประเพณีตามที่กฎหมายกำหนดว่ามีอย่างไรด้วย ชื่อยกเว้นทางด้านวัฒนธรรมหรือประเพณีหรือศาสนา โดยในระดับประเทศอาจกำหนดเป็นชื่อยกเว้นในบางกรณีอย่างวันปีใหม่ หรือวันสงกรานต์ หรือวันเลือกตั้งที่ออกมาเป็นนโยบายระดับรัฐ

ในขณะที่เมื่อพิจารณาบนพื้นฐานของวัฒนธรรมชุมชนหรือประเพณีของชุมชน ควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานในเป็นระดับท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลเป็นผู้พิจารณาในรายละเอียดว่าจะกำหนดหลักเกณฑ์อย่างไร ถ้ามีการอนุญาตให้ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์แต่ไม่สามารถควบคุมได้ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้คนที่มาผ่อนคลายในบริเวณพื้นที่สาธารณะด้วย ควรบังคับเคร่งครัด พฤติกรรมการตีในพื้นที่สาธารณะของคนไทยแตกต่างกับในต่างประเทศ พื้นที่สาธารณะที่มีปัญหาการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน เช่น บริเวณน้ำตกในเขตอุทยาน เป็นต้น โดยให้รัฐเข้ามามีบทบาทไม่ว่าจะเป็นระดับประเทศหรือท้องถิ่นก็ตาม จะเห็นว่ากฎหมายของไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะยังมีข้อบกพร่องอยู่พอสมควรทำให้การบังคับใช้และควบคุมกฎหมายไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงจำเป็นต้องทบทวนมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องให้กฎหมายสามารถบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ประสบผลสำเร็จ

4.5.3 ประเทศสิงคโปร์

ผลการวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศสิงคโปร์กับประเทศไทย

ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาระบบกฎหมายในแทบทุกด้านและการออกกฎหมายต่าง ๆ จะเป็นการพัฒนากฎหมายมาจากพื้นฐานปัญหาทางสังคมที่ประชาชนในประเทศสิงคโปร์ได้รับจนนำไปสู่การพัฒนากฎหมายเพื่อใช้บังคับให้เกิดความมั่นคงทั้งในด้านเศรษฐกิจและทางสังคม กฎหมายเกี่ยวกับการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศสิงคโปร์มีการบัญญัติออกใช้บังคับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 สืบเนื่องมาจากการก่อเหตุจลาจลในเขตพื้นที่สาธารณะสืบเนื่องมาจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์จนทำให้เกิดมีผู้บาดเจ็บและล้มตายจำนวนมาก รวมถึงปัญหาการเกิดอุบัติเหตุจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผลักดันให้มีการออกกฎหมายเฉพาะเพื่อการควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ สิ่งที่เป็นประเด็นน่าสนใจในกฎหมายของประเทศสิงคโปร์เกี่ยวกับการควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ คือ การกำหนดให้คำนิยามเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะซึ่งมีความละเอียดและครอบคลุมพื้นที่และเพียงพอต่อการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะถูกบัญญัติขึ้นในปี พ.ศ. 2558 คือ The

Liquor Control (Supply and Consumption) Act 2015 สิ่งที่น่าสนใจคือ กฎหมายฉบับนี้มีการป้องกันปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กล่าวคือ กฎหมายฉบับนี้มีการจัดโซนนิ่งหรือพื้นที่สำหรับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมไปถึงการจำกัดเวลาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งเป็นการขยายขอบเขตของการควบคุมให้ครอบคลุมนอกเหนือจากการที่มีคำนิยามของคำว่าพื้นที่สาธารณะ การออกกฎหมายดังกล่าวส่งผลให้สถิติการก่อความรุนแรงในพื้นที่สาธารณะ รวมถึงอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดลง สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่ากฎหมายเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของสิงคโปร์ที่มีการบัญญัติออกมาใช้บังคับถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติและการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในประเทศไทยต่อไป

กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศสิงคโปร์ คือ The Liquor Control (Supply and Consumption) Act 2015 ซึ่งจะเห็นได้ว่าการบัญญัติกฎหมายออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจนเพื่อควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะโดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งบ่งบอกถึงการให้ความสำคัญต่อการควบคุมรายการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการออกกฎหมายฉบับดังกล่าวมีคำนิยามของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คำนิยามของคำว่าพื้นที่สาธารณะ ลักษณะที่บ่งชี้ให้เห็นว่าเป็นการดื่มเครื่องดื่มในพื้นที่สาธารณะซึ่งมีความผิดตามกฎหมาย การกำหนดพื้นที่ต้องห้ามสำหรับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการการลงโทษที่เป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ เป็นต้น

สำหรับประเด็นที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ คือ การกำหนดลักษณะของแอลกอฮอล์ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมาย ประเทศสิงคโปร์มีการกำหนดเครื่องดื่มที่จัดว่าเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยใช้ปริมาณแอลกอฮอล์ในส่วนผสมของอาหารเป็นการกำหนดว่าเครื่องดื่มใดเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่ หากเป็นเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์เกินกว่า 0.5 เปอร์เซ็นต์จะถือว่าเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมการดื่มและการจำหน่ายตามกฎหมาย ดังนั้น การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศสิงคโปร์จึงส่งผลโดยตรงต่อการกำหนดปริมาณแอลกอฮอล์ให้มีความชัดเจนในเครื่องดื่มแต่ละชนิดเพื่อให้ผู้บริโภคสามารถจำแนกได้ว่าเครื่องดื่มใดเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย มีข้อสังเกตว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 0% ในประเทศสิงคโปร์ไม่ถือว่าเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่จะถูกควบคุมภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยการจำหน่ายและการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากเครื่องดื่มดังกล่าวไม่มีผลต่อระบบของร่างกายที่จะทำให้ผู้ดื่มเครื่องดื่มมีการก่ออาชญากรรมหรือความวุ่นวายขึ้นในสังคม

นอกจากนี้ บทบัญญัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศสิงคโปร์นั้นได้มีการบัญญัติลักษณะของสถานที่สาธารณะที่ต้องห้ามในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ว่าหมายถึงสถานที่ที่ประชาชนมีสิทธิ์เข้าถึงโดยอาศัยอำนาจใด ๆ โดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายและไม่ว่าสถานที่ดังกล่าวจะต้องมีการชำระค่าธรรมเนียม และไม่ว่าสถานที่ดังกล่าวจะเข้าถึงได้จะต้องได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเป็นการเฉพาะครั้งคราวหรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตาม หากประชาชนมีสิทธิ์เข้าถึงได้ก็ถือว่าเป็นสถานที่สาธารณะ จะเห็นได้ว่า หลักเกณฑ์ในการกำหนดการเป็นพื้นที่สาธารณะจะมุ่งเน้นที่การมีสิทธิ์ในการเข้าถึงกลุ่มประชาชนหรือไม่เป็นสำคัญ หากประชาชนสามารถ

เข้าถึงได้โดยมีสิทธิ์โดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายสถานที่เหล่านั้นก็ย่อมเป็นสถานที่สาธารณะที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมการตีเครื่องตีและการจัดจำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์ทั้งสิ้น

หากมีการกระทำฝ่าฝืนด้วยการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ กฎหมายของประเทศสิงคโปร์จะมีการลงโทษปรับแก่ผู้กระทำฝ่าฝืนกฎหมายตั้งแต่ 1000 ดอลลาร์สิงคโปร์ถึง 2,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ และหากมีการกระทำความผิดซ้ำจะมีมาตรการการเพิ่มโทษ ทั้งโทษปรับและโทษจำคุก และหากพบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าผู้กระทำความผิดมีลักษณะเหมือนเมฆาจนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ในพื้นที่สาธารณะจะต้องถูกลงโทษปรับเพิ่มเติมจากฐานความผิดปกติ

จะเห็นได้ว่ากฎหมายของประเทศสิงคโปร์มีการควบคุมผู้บริโภคเครื่องตีแอลกอฮอล์ มีการกำหนดลักษณะของพื้นที่สาธารณะ กำหนดลักษณะของเครื่องตีแอลกอฮอล์ กำหนดมาตรการในการลงโทษผู้กระทำความผิด และอัตราโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดอย่างชัดเจน สิ่งเหล่านี้ทำให้การนำผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศสิงคโปร์มาลงโทษมีประสิทธิภาพ

การกำหนดเกณฑ์ของเครื่องตีแอลกอฮอล์ในประเทศสิงคโปร์มีการกำหนดโดยใช้ปริมาณแอลกอฮอล์เป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการจัดแบ่งเครื่องตีใดเป็นเครื่องตีแอลกอฮอล์หรือไม่ การกำหนดปริมาณแอลกอฮอล์ดังกล่าวเป็นจุดแบ่งแยกระหว่างการเป็นเครื่องตีแอลกอฮอล์และไม่เป็นเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมาย รวมไปถึงการแจ้งปริมาณแอลกอฮอล์ในบรรจุภัณฑ์ของเครื่องตีทุกชนิดให้มีความชัดเจนเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริโภคสับสนจนนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมาย

สำหรับเกณฑ์ในการกำหนดสถานที่สาธารณะจะใช้อำนาจในการเข้าถึงของประชาชนเป็นเกณฑ์สำคัญในการแบ่งแยก หากประชาชนสามารถเข้าถึงสถานที่ดังกล่าวได้ไม่ว่าจะมีเงื่อนไขอื่นใดประกอบด้วยหรือไม่ก็ตามสถานที่ดังกล่าวเหล่านั้นจะกลายเป็นสถานที่สาธารณะซึ่งอาจถูกควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะได้

ประเด็นสำคัญที่สุดสำหรับการควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศสิงคโปร์คือ การบังคับใช้กฎหมาย ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกฎหมายจะดีเพียงใดหากการบังคับใช้ไม่สามารถนำไปใช้ได้ทางปฏิบัติกฎหมายเหล่านั้นก็ไม่มีประสิทธิภาพและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริง สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ในการบังคับใช้กฎหมายคือ มาตรการในทางกฎหมายที่มีความเข้มงวดทั้งในด้านการควบคุมตรวจสอบและการลงโทษผู้กระทำความผิด

4.5.4 ประเทศฝรั่งเศส

ผลการวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศฝรั่งเศสกับประเทศไทย

ระบบกฎหมายของประเทศไทยนั้นยึดถือรูปแบบการบังคับใช้กฎหมายในรูปแบบวลกฎหมายมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 โดยได้รับอิทธิพลที่สำคัญมาจากกฎหมายในสกุลโรมาน-เยอรมันนิค (ประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรเป็นหลัก) โดยมีประเทศฝรั่งเศสเป็น

ตัวอย่างหรือประเทศต้นแบบ¹⁰⁷ โดยประเทศไทยในสมัยนั้นได้ตัดสินใจเลือกใช้รูปแบบดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่ฝรั่งเศสได้เข้ามาล่าอาณานิคมในภูมิภาคนี้และพยายามที่จะเข้ามามีอิทธิพลในไทยนั่นเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นส่งผลให้คณะผู้วิจัยเลือกประเทศฝรั่งเศสซึ่งเป็นต้นแบบและรากฐานของกฎหมายของหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการวิเคราะห์ถึงตัวกฎหมาย แนวความคิด และรูปแบบของกฎหมายอันจะนำมาซึ่งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย แนวนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

ประเทศฝรั่งเศสมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นเดียวกับประเทศไทย โดยอยู่ในรูปแบบประมวลกฎหมายสาธารณสุขและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคำว่า “พื้นที่สาธารณะ” ไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนมากนักกว่าหมายถึงที่ใดบ้างแต่จะมีความหมายอย่างกว้างซึ่งเป็นไปตามหลักกฎหมายมหาชนที่ใช้ในการกำหนดความหมายของคำว่าพื้นที่สาธารณะ แต่จะมีการกำหนดในรูปแบบพื้นที่ที่จำเป็นต้องได้รับการดูแล (zones protégées) เป็นพื้นที่ ๆ ไปพื้นที่สาธารณะ มักจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะให้คำนิยามคำนี้ให้กว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้ซึ่งคำนิยามที่ใช้ควรครอบคลุม สถานที่ทั้งหมดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้หรือสถานที่สำหรับใช้งานร่วมกันโดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึง การเป็นเจ้าของหรือสิทธิที่จะเข้าถึงยังสถานที่นั้น ๆ ตามกฎหมายฝรั่งเศสสามารถแบ่งพื้นที่สาธารณะตามกฎหมายประเภทต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1) ประมวลกฎหมายการรักษาความมั่นคงภายใน

สำหรับแนวความคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะตามประมวลกฎหมายดังกล่าว ไม่ได้มีคำนิยามระบุไว้แต่อย่างใด ดังนั้น จึงต้องอาศัยการตีความตามหลักทฤษฎีทางนิติศาสตร์และแนวคำพิพากษาของศาลว่า พื้นที่สาธารณะ คือ สถานที่หรือสถานประกอบการที่เปิดให้สาธารณชนสามารถเข้ามาใช้พื้นที่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่มีเงื่อนไข และไม่จำเป็นต้องขออนุญาตจากผู้ใดเป็นกรณีพิเศษเพื่อที่จะเข้าใช้สถานที่นั้น ๆ¹⁰⁸

สำหรับการตีความตามมุมมองของกฎหมายปกครอง ก็มีแนวคำพิพากษาที่ระบุถึงรายละเอียดของความหมายของคำว่าพื้นที่สาธารณะว่า เป็นพื้นที่ หรือสถานประกอบการที่เปิดให้ประชาชนเข้าถึงได้ โดยไม่ใช้สถานที่ของกองทุนประกันสุขภาพขั้นต้น¹⁰⁹ หรือพื้นที่ของมหาวิทยาลัย¹¹⁰ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นสองประเภท ได้แก่

1.1) สถานที่ที่ถือว่าเป็นสถานประกอบการที่เปิดให้สาธารณชนเข้า ได้แก่

- บริการสาธารณะทั้งหมดในส่วนที่ประชาชนเข้าถึงได้

¹⁰⁷ ชาญชัย แสงศักดิ์ และวรรณชัย บุญบำรุง, สารานุกรมเกี่ยวกับการจัดทำประมวลกฎหมายของต่างประเทศและของไทย, (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2543), 7.

¹⁰⁸ Jugement du TGI de Paris du 23 octobre 1986 confirmé par l'arrêt de la cour d'appel de Paris du 19 novembre 1986.

¹⁰⁹ TA Lille 7 décembre 2007, Caisse primaire d'assurance-maladie de Boulogne-sur-Mer.

¹¹⁰ TA Lille, 19 octobre 2004, M. Simon Grysole no 0301944.

- สถานประกอบการเอกชนต้อนรับประชาชนหลังเคาน์เตอร์ (แต่ไม่ใช่สถานที่สงวนไว้สำหรับพนักงานโดยเฉพาะ) เช่นสาขาธนาคาร

- ธุรกิจค้าปลีก;
- ศูนย์การค้า
- สถานที่ดื่มและร้านอาหาร (ไม่รวมพื้นที่ส่วนตัว);
- ส่วนที่เข้าถึงได้สำหรับสถานบริการสาธารณะหรือสถานสงเคราะห์เพื่อการเกษียณอายุ (เช่น ลานจอดรถและห้องโถงต้อนรับเป็นต้น) ยกเว้นส่วนที่เข้าถึงได้ที่อยู่ภายใต้การควบคุมโดยมีรหัสของการให้บริการ เช่น ห้องพัก ต่าง ๆ

1.2) สถานที่ที่ไม่ถือว่าเป็นสถานประกอบการที่เปิดให้สาธารณชนเข้า ได้แก่

- บ้าน
- สถานธุรกิจส่วนใหญ่
- โรงเรียน, รัฐหรือเอกชนหรือศูนย์ฝึกอบรม
- พื้นที่ให้คำปรึกษารายบุคคล (สำนักงานแพทย์ หรือ ร้านขายยา)

ห้องพักในโรงพยาบาลและคลินิกหรือศูนย์ดูแล

- โรงแรมและพื้นที่โดยรอบของพวกเขาที่สงวนไว้สำหรับผู้อยู่อาศัย (ห้องโถงทางเดิน ฯลฯ)

2) ตามประมวลกฎหมายสาธารณะสุข

มาตรา L3341-1 กำหนดว่า บุคคลใดที่มีเมมาในพื้นที่สาธารณะจะต้องเสียค่าปรับ หรือ ถูกควบคุมตัวในสถานีดำรวจที่อยู่ในพื้นที่นั้น ๆ หรือ พื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งมาตราดังกล่าวไม่ได้มีการให้คำนิยามว่าพื้นที่สาธารณะนั้นควรเป็นพื้นที่ประเภทใด จึงจำเป็นต้องอ้างอิงถึงคำนิยามของพื้นที่ดังกล่าวจากประมวลกฎหมายการรักษาความมั่นคงภายใน (code de la sécurité intérieure) ตามที่ได้ให้คำนิยามไว้แล้วในข้อ 1 ข้างต้น

ในส่วนของกฎหมายควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะนั้น ขึ้นอยู่กับแต่ละเมืองว่าจะมีการออกประกาศเฉพาะขึ้นมาควบคุมเรื่องดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งกฎหมายเฉพาะของแต่ละเมืองนั้นก็จะสามารถระบุพื้นที่สาธารณะของแต่ละเมืองลงไปประกาศได้ว่าในพื้นที่ไหนที่เป็นพื้นที่ ๆ ต้องการให้มีการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ โดยประกาศของแต่ละเมืองดังกล่าวจะออกโดยอาศัยอำนาจของ (Mairie) ซึ่งพิจารณาตามประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Code général des collectivités territoriales) มาตรา L.2212-1 L.2212-2 L.2212-5 ประมวลกฎหมายสาธารณสุข (Code de la santé publique) มาตรา L3341-1 และประมวลกฎหมายอาญา (Code pénal) มาตรา R610-5 ดังนี้

2.1) ประกาศของเมืองตูลูส (Arrêté de la ville de Toulouse) ประกาศฉบับดังกล่าวห้ามการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะตั้งแต่เวลา 16.00 น. – 06.00 น. (มาตรา 1) โดยกำหนดตัวพื้นที่ต่าง ๆ ที่เป็นพื้นที่สาธารณะที่ประกาศฉบับนี้จะทำการควบคุมการดื่มเป็นตัวสถานที่ไป ได้แก่ ถนนใหญ่ ในถนนซอย ริมน้ำ จัตุรัสกลางเมืองต่าง ๆ และสวนสาธารณะ โดยระบุเป็นชื่อถนนและชื่อสถานที่ที่ต้องการกำหนดให้เป็นพื้นที่สาธารณะเฉพาะเจาะจงลงไป ดังนี้ Boulevard d'Arcole, boulevard de Strasbourg, rue Roquelaine, place Roquelaine, rue Matabiau, boulevard Pierre Semard, boulevard de Marengo, boulevard de la Gare, rue de la Colombette, boulevard Lazare Carnot, place Esquirol, rue de Metz, place du

Pont Neuf, quai de la Daurade, place de la Daurade, quai Lucien Lombard, place Saint Pierre y los pasos abiertos del Garona, quai Saint Pierre, rue Valade, place Anatole France, rue Albert Lautman, place du Peyrou, rue des Salenques, place Saint Julien, rue Lascrosses, place Armand Duportal, boulevard Lascrosses, Place Saint Aubin, boulevard Michelet, rue Riquet, Place Intérieur Saint Cyprien, Jean Diebold, Place Röguet, Place du Ravelin, Jardín de combatientes del norte de África e Indochina, Grande rue Saint Michel, Place de la Trinite, Place de la Legión de Honor และ Place Jeanne d'Arc W (มาตรา 2)

แต่ในประกาศฉบับนี้ก็มีข้อยกเว้น คือ การควบคุมการตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะตามสถานที่ที่กำหนดไว้ข้างต้น ไม่ใช่บังคับแก่สถานที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา 3 และ 4) คือ

- ร้านอาหาร บาร์ ที่ได้รับการอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ภายในร้านและบริเวณพื้นที่นั่งด้านนอกของร้านด้วย
- สถานที่สาธารณะที่ใช้ในการจัดการชุมนุมหรือรวมตัวสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับการอนุญาตแล้ว
- สถานที่ประกอบการใด ๆ ที่ได้รับอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2.2) ประกาศของเมืองลาโคเซต (Arrêté de la ville de la ROCHETTE)

ประกาศฉบับดังกล่าวห้ามการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะตั้งแต่เวลา 12.00 น. – 06.00 น. ของทุกวัน (มาตรา 3) โดยกำหนดตัวพื้นที่ต่าง ๆ ที่เป็นพื้นที่สาธารณะที่ประกาศฉบับนี้จะทำการควบคุมการตีมี เป็นตัวสถานที่ไป แต่ไม่ได้ระบุเป็นชื่อสถานที่เหมือนกับประกาศของเมืองตุลูลส เพียงแต่ระบุถึงภาพรวมของสถานที่ที่ต้องการให้เป็นพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ ถนนใหญ่ ในถนนซอย จัตุรัสกลางเมืองต่าง ๆ สวนสาธารณะ และ พื้นที่ส่วนกลางที่ประชาชนใช้ร่วมกัน ดังนี้ ศาลากลาง โรงเรียน ออฟฟิศให้ข้อมูลการท่องเที่ยว ห้องสมุด โบสถ์ ศูนย์กีฬา ป้ายรถเมล์ สุสาน ทุกสถานที่ที่มีเครื่องเล่นของเด็กกลางชุมชน ที่จอดรถสาธารณะ และ ทุกพื้นที่ส่วนกลางที่ประชาชนใช้ร่วมกัน (มาตรา 1)

แต่ในประกาศฉบับนี้ก็มีข้อยกเว้น คือ การควบคุมการตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะตามสถานที่ที่กำหนดไว้ข้างต้น ไม่ใช่บังคับแก่สถานที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา 2) คือ

- บริเวณระเบียงของร้านอาหาร หรือร้านกาแฟ
- บริเวณพื้นที่ที่เป็นจุดสำหรับปิกนิกในเวลาปกติสำหรับเวลาอาหาร
- สถานที่สาธารณะที่ใช้ในการจัดการชุมนุมหรือรวมตัวสำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับการอนุญาตแล้ว

จากที่กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่า คำว่า พื้นที่สาธารณะ ตามกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส ไม่ได้ให้คำนิยามไว้เฉพาะเจาะจงว่าต้องเป็นสถานที่ใด เพียงแต่ให้คำนิยามคำนี้ให้กว้างที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อที่แต่ละเมืองสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกฎหมายแต่ละเรื่องได้ โดยมีคำนิยามกลางตามประมวลกฎหมายการรักษาความมั่นคงภายในไว้เท่านั้น

ประเทศไทยใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ส่วนที่ 4 เป็นเรื่องการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา 31 ซึ่ง

เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 31¹¹¹ ได้กำหนดสถานที่ตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ไว้ได้แก่

(1) วัดหรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา (ศาสนาคริสต์มีการตีมีสุราในพิธีกรรม)

(2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลและร้านขายยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคล

(3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคลหรือสโมสรหรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี

(4) สถานศึกษา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักส่วนบุคคลหรือสโมสรหรือการจัดเลี้ยงตามประเพณีหรือสถานการศึกษาที่สอนการผสมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์

(5) สถานีบริการเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานีบริการเชื้อเพลิง

(6) สวนสาธารณะของทางราชการ

(7) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ เช่น ในบริเวณสถานีรถไฟ หรือในขบวนรถที่อยู่บนทางรถไฟ ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแล และใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในท่าเรือหรือโดยสารสาธารณะ บนทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก ในสถานียขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

สำหรับโทษตามมาตรา 31 คือ ระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 42 ส่วนโทษตามประกาศฉบับต่าง ๆ ตามมาตรา 31 (7) นั้น ไม่ได้บัญญัติไว้แต่อย่างใด เพราะในประกาศแต่ละฉบับนั้นได้บัญญัติไว้แต่เพียงนิยามของพื้นที่แต่ละพื้นที่ที่ห้ามขายหรือบริโภคเครื่องตีมีแอลกอฮอล์เท่านั้น เพื่อขยายความว่าพื้นที่ใดบ้างที่ตามมาตรา 31 (7) กำหนดให้ออกประกาศ โดยคำแนะนำของกรรมการ เนื่องจากประกาศดังกล่าวออกโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 31(7) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยมีนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์แห่งชาตินั่นเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นเมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายฝรั่งเศสพบว่า ทั้งประเทศไทยและประเทศฝรั่งเศสล้วนให้ความสำคัญกับการควบคุมการตีมีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะด้วยกันทั้งสิ้น เพียงแต่วิธีการและรูปแบบในการออกกฎหมายนั้นต่างกัน ประเทศไทยกำหนดนิยามของพื้นที่สาธารณะที่ต้องการควบคุมการตีมีเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เป็นคำนิยามหลักและกำหนดนิยามของพื้นที่สาธารณะอื่น ๆ ที่ต้องการควบคุมการตีมีไว้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีต่าง ๆ อีกต่อหนึ่ง เพื่อขยายความให้ครอบคลุมเพิ่มเติมจากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยมีมาตรการการลงโทษเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติหลัก คือ ระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ โดยให้คณะกรรมการควบคุมมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีมีแอลกอฮอล์มีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ พนักงานสอบสวน หรือ

¹¹¹ อ้างแล้ว, เชิงอรุณที่ 41.

พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการเปรียบเทียบได้โดยจะกำหนดหลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ หรือเงื่อนไขประการใด ๆ ให้แก่ผู้ได้รับมอบหมายตามความเห็นสมควรก็ได้ตามมาตรา 45 แต่การกำหนดนิยามดังกล่าวก็ยังจำเป็นต้องอาศัยคำพิพากษาที่เกี่ยวข้องเพื่อขยายความและใช้พิจารณาประกอบเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ส่วนประเทศฝรั่งเศสนั้นไม่ได้มีการกำหนดนิยามพื้นที่สาธารณะไว้อย่างชัดเจนมากนักว่าหมายถึงที่ใดบ้างเมื่อเทียบกับประเทศไทย แต่จะมีความหมายอย่างกว้างซึ่งเป็นไปตามหลักกฎหมายมหาชนที่ใช้ในการกำหนดความหมายของคำว่าพื้นที่สาธารณะ และจะมีการกำหนดในรูปแบบพื้นที่ที่จำเป็นต้องได้รับการดูแล (zones protégées) เป็นพื้นที่ ๆ ไปดั่งนั้นจึงต้องอาศัยการตีความตามหลักทฤษฎีทางนิติศาสตร์และแนวคำพิพากษาของศาล และในส่วนของกฎหมายควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะนั้น ขึ้นอยู่กับแต่ละเมืองว่าจะมีการออกประกาศเฉพาะขึ้นมาควบคุมเรื่องดังกล่าวหรือไม่

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ปัจจุบันสถานการณ์การควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทยยังไม่มี ความชัดเจนมากพอทั้งในด้านความรู้ของผู้บริโภคเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่ทราบเพียงบางพื้นที่ที่กำหนดห้ามมีการตีและมีการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงานของรัฐอย่างจริงจัง และใน ด้านของผู้บังคับใช้กฎหมายที่ยังมีปัญหาในการนำกฎหมายมาปรับใช้ในทางปฏิบัติ เนื่องจากจำนวนของผู้บริโภคมีจำนวนมากกว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ประกอบกับต้องอาศัยการตีความในส่วนของพื้นที่ สาธารณะซึ่งมีกฎหมายควบคุมไว้โดยเฉพาะกับพื้นที่สาธารณะที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของการควบคุม การตีโดยกฎหมาย ทำให้เกิดช่องว่างในบางพื้นที่และส่งผลให้ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่สามารถบังคับ ใช้ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่กำหนดไว้ จึงยังคงมีเหตุการณ์ความรุนแรงและความเสียหายจาก การบริโภคเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเป็นประจำ

นอกจากนี้ การควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในประเทศไทย จำเป็นต้องอาศัยกลไกความร่วมมือระหว่างผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้ประกอบการร้านค้า และผู้บริโภค โดยเฉพาะพื้นที่ชุมชนและพื้นที่คาบเกี่ยวกับพื้นที่ของเอกชนและกรณีของการบริโภคเครื่องตี แอลกอฮอล์แล้วขับชี่ยานพาหนะ

ส่วนการตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของ ไทยจะเป็นการตีความเป็นรายกรณีเฉพาะในพื้นที่ที่ไม่มีความชัดเจนหรือมีคลุมเครือว่าอยู่ในพื้นที่ บังคับตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อหาแนวบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับตาม กฎหมาย และในส่วนของ การตีความพื้นที่นั้นกฎหมายไทยจะคำนึงถึงความปลอดภัยสาธารณะเป็น หลัก ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของคณะผู้วิจัย อย่างไรก็ตาม พื้นที่สาธารณะซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมาย ควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ยังมีไม่เพียงพอเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยสาธารณะดังกล่าว จำเป็นต้องขยายความพื้นที่ดังกล่าวให้กว้างขึ้นสอดคล้องกับความเห็นของผู้เข้าร่วมการวิจัย

สำหรับมาตรการควบคุมการตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของต่างประเทศโดยเฉพาะใน กลุ่มประเทศพัฒนาแล้วอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศออสเตรเลียที่มีการนำหลักกฎหมาย Open container laws เพื่อใช้เป็นข้อสันนิษฐานหรือเป็นหลักฐานสำหรับฐานความผิดในการบริโภค เครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เว้นแต่จะมีการกำหนดให้พื้นที่สาธารณะนั้นสามารถตี เครื่องตีแอลกอฮอล์ได้ ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ประโยชน์จากการเปิดภาชนะของเครื่องตี แอลกอฮอล์มาใช้ควบคุมและลงโทษผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนข้อห้ามได้ ส่วนในประเทศฝรั่งเศสมี การควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในลักษณะของประกาศโดยอาศัยอำนาจ ของหน่วยงานท้องถิ่นเป็นพื้นที่แต่ละพื้นที่ไปและกำหนดข้อยกเว้นที่จะไม่บังคับใช้กฎหมายดังกล่าว และในประเทศสิงคโปร์มีการตรากฎหมายออกมาใช้บังคับเป็นการเฉพาะในการควบคุมการบริโภค เครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในลักษณะเช่นเดียวกับประเทศไทย โดยในประเด็นพื้นที่ สาธารณะนั้นได้กำหนดให้มีความหมายอย่างกว้างไม่ได้กำหนดเป็นพื้นที่อย่างใดอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับ ประเทศไทย ทำให้การบังคับใช้กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อนำมาตรการของไทยที่บังคับใช้อยู่เปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศตัวอย่าง จะเห็นว่าประเทศไทยควรนำมาตรการควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเช่นเดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกาบังคับใช้ โดยอาจมีการกำหนดนโยบายและออกกฎหมายเพื่อมารองรับกับการควบคุมดังกล่าวอย่างเหมาะสม โดยเปิดโอกาสให้ผู้บังคับใช้กฎหมาย ผู้ถูกควบคุม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดเงื่อนไข ชนิดเครื่องตี สถานที่ และช่วงเวลาเพื่อใช้เป็นหลักในการควบคุมในแต่ละพื้นที่ เช่น พื้นที่ทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว หรือร้านอาหาร เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ ภาครัฐควรส่งเสริมความเข้มแข็งให้แต่ละชุมชนสามารถควบคุมการตีเครื่องตีภายในพื้นที่สาธารณะได้ โดยกำหนดให้แต่ละอำเภอสามารถกำหนดมาตรการจำกัดพื้นที่เป็นของตนเอง เนื่องจากประเทศไทยมีความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่ควรใช้กฎหมายเดียวกันบังคับแก่ทุกพื้นที่ โดยอาจวางกรอบแนวคิดให้แต่ละพื้นที่สามารถกำหนดกระบวนการขออนุญาตในระดับท้องถิ่นได้ รวมไปถึงการกำหนดเงื่อนไขการควบคุมด้านชนิดเครื่องตี สถานที่ และช่วงเวลาด้วย

สำหรับกรณีประเทศออสเตรเลียมีการนำทฤษฎีการเลียนแบบพฤติกรรม ทฤษฎีการควบคุม และทฤษฎีการจำกัดด้วยสถานที่มาใช้เพื่อป้องกันการเยาวชนและกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาความรุนแรง ประเทศไทยจึงควรจัดให้มีป้ายเตือนและมีเจ้าหน้าที่ดูแลผู้ที่ตี ควรพิจารณาการบังคับใช้กฎหมายในทุกพื้นที่อย่างจริงจัง มีความชัดเจน รวมถึงเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายให้มีเพียงพอและเพิ่มบทลงโทษ ทั้งนี้ จะต้องกระจายอำนาจในการตีความและการบังคับใช้กฎหมายลงไปในแต่ละเขตพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามภูมิภาคและวัฒนธรรมการตีโดยใช้ดุลยพินิจด้วยความระมัดระวัง คำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและข้อยกเว้น นอกจากนี้ ควรกำหนดกรอบและขอบเขตการบังคับโดยให้สิทธิการตีแก่ผู้บริโภคอย่างจำกัดพื้นที่ในพื้นที่สาธารณะหรือกำหนดช่วงเวลาในการตีให้รัดกุมและป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิบุคคลอื่นที่ใช้พื้นที่โดยปกติ

กรณีประเทศสิงคโปร์มีการควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะการจัดโซนนิ่งหรือบริเวณสำหรับการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ นอกจากนี้ ประเด็นของเครื่องตีแอลกอฮอล์ภายใต้บังคับของกฎหมายจะใช้การแบ่งตามหลักเกณฑ์ของปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่า 0.5 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป โดยระบุปริมาณแอลกอฮอล์ไว้บนฉลากบรรจุภัณฑ์ของเครื่องตีทุกชนิด สำหรับการกำหนดพื้นที่สาธารณะจะใช้เกณฑ์ในการเข้าถึงของประชาชนเป็นจุดการแบ่งแยก ไม่ว่าพื้นที่ดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เพิ่มเติมหรือไม่ก็ตาม

ส่วนประเทศฝรั่งเศสสามารถนำหลักการกำหนดพื้นที่สาธารณะมาใช้โดยให้แต่ละจังหวัดสามารถกำหนดพื้นที่สาธารณะเป็นนิยามเฉพาะของตนเองที่จะทำการควบคุมการตีโดยออกเป็นประกาศที่กำหนดพื้นที่อย่างเฉพาะเจาะจงหรือกำหนดพื้นที่อย่างทั่วไปที่ต้องการให้เป็นพื้นที่สาธารณะที่ทุกคนสามารถเข้าใช้ร่วมกัน ทำให้แต่ละจังหวัดมีพื้นที่สาธารณะภายใต้การควบคุมของตนเองไม่ให้เกิดการบริโภคเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้ตรงตามที่แต่ละจังหวัดต้องการอย่างแท้จริง

5.2 อภิปรายผล

ผลที่เกี่ยวข้องจากการวิเคราะห์มี 5 ด้าน ดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการควบคุมโดยกฎหมาย มีทฤษฎีที่น่าสนใจ 2 ทฤษฎี คือ

1) ทฤษฎีสัญญาสังคม ประกอบด้วยหลักการย่อย 4 ข้อ ได้แก่ ความผูกพัน ข้อผูกมัด การเข้าร่วม และความเชื่อ

2) ทฤษฎีที่ยั่งยืน เป็นการนำบทลงโทษมาใช้ป้องกันให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นน้อยลง

5.2.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ สามารถแบ่งประเภทของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สุรา เบียร์ และไวน์ และมีการกำหนดถ้อยคำเป็นศัพท์นิยามคำว่าเครื่องตี้มแอลกอฮอล์และสุราตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493

5.2.3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะ มีทฤษฎีที่น่าสนใจ 3 ทฤษฎีและ 1 แนวคิด คือ

- 1) ทฤษฎีวิพากษ์ของฮาเบอร์มาส (Jurgen Habermas)
- 2) ทฤษฎีพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่สาธารณะของอาเรนด์ (Hannah Arendt)
- 3) ทฤษฎีสนามทัศน์ของเอ็ม. แอล. เบเนดิก (M. L. Benedikt)
- 4) แนวคิดการค้นหาความแตกต่างระหว่างพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนตัวของสแตนลีย์ แอล เบนน์ (Stanley I. Benn) และเจอราร์ด เอฟ กัส (Gerald F. Gaus) ได้แก่ การเข้าถึง ตัวแทน และผลประโยชน์

พื้นที่สาธารณะ มีลักษณะ 4 ประการ คือ

- ลักษณะที่ 1 เป็นพื้นที่ซึ่งมีกลุ่มประชากรที่หลากหลาย
- ลักษณะที่ 2 เป็นศูนย์รวมของผู้คนในการพูดคุย
- ลักษณะที่ 3 กิจกรรมซึ่งทำร่วมกัน
- ลักษณะที่ 4 มีอำนาจเท่าเทียมกันและมีความเป็นอิสระ

5.2.4 ผลการวิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทย

ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 31 กำหนดพื้นที่ห้ามบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ภายใต้บังคับของกฎหมาย เช่น วัด สถานบริการสาธารณสุข สถานราชการ สถานศึกษา สถานบริการน้ำมัน สวนสาธารณะของรัฐ และสถานที่อื่น ๆ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นต้น และมีข้อยกเว้นตามที่กฎหมาย คือ ที่พักส่วนบุคคล สโมสร และการจัดเลี้ยงตามประเพณี

5.2.5 ผลการวิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศต่างประเทศกับประเทศไทย

1) ประเทศสหรัฐอเมริกา มีรัฐบาลกลางทำหน้าที่ควบคุมดูแลในภาพรวมและมอบอำนาจในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้แก่ละมรัฐหรือในระดับท้องถิ่นสามารถกำหนดระเบียบกฎหมาย หรือข้อบังคับได้เอง เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและสนับสนุนธุรกิจท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ในหลายมลรัฐที่ห้ามการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะมีการนำพระราชบัญญัติ Transportation Equity Act for the 21st Century (TEA-21) มาใช้บังคับ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ 6 ข้อ คือ 1) ห้ามเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ทุกประเภท 2) ห้ามเปิดเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในยานพาหนะ 3) ห้ามผู้โดยสารตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในยานพาหนะ 4) ห้ามมีเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่เปิดแล้วไว้ในยานพาหนะ 5) กฎนี้ต้องใช้บังคับกับทางหลวงและไหล่ทาง และ 6) ต้องให้ตำรวจบังคับใช้กฎหมายได้โดยไม่มีเงื่อนไขอื่นใด ทั้งนี้ มีมลรัฐที่ไม่นำกฎหมายดังกล่าวมาใช้บังคับ 7 มลรัฐ คือ มิสซูรี อาร์คันซอ มิสซิสซิปปี เวสต์เวอร์จิเนีย เวอร์จิเนีย เดลาแวร์ และคอนเนตทิคัต นอกจากนี้ กรณีของพื้นที่สาธารณะศาลแต่ละมลรัฐจะทำหน้าที่ในการตีความตามกฎหมาย

ของแต่ละพื้นที่ โดยเห็นว่าพื้นที่สาธารณะคือพื้นที่ซึ่งบุคคลโดยทั่วไปสามารถเข้าไปใช้สอยประโยชน์ในพื้นที่ได้ เช่น บริเวณถนน ทางเดินเท้า สวนสาธารณะ อุทยานแห่งชาติ ชาดหาด หรือในยานพาหนะที่กำลังเคลื่อนที่ แต่ไม่รวมถึงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบาร์ ร้านอาหาร หรือสนามกีฬา ซึ่งไม่ถือว่าเป็นสถานที่สาธารณะแม้จะเปิดให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ารับบริการได้ก็ตาม

2) ประเทศออสเตรเลีย มีการนำหลักกฎหมายห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ (Open Container Law) มาใช้ในการควบคุมปริมาณของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยรัฐบาลออสเตรเลียได้มีการกระจายอำนาจให้แต่ละเขตพื้นที่วางหลักเกณฑ์เพื่อใช้บทบัญญัติบังคับใช้ในเขตพื้นที่ของตนเอง โดยมีหลักกฎหมายทั่วไปกำหนดว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานะที่เปิดแล้วถือเป็นหลักฐานที่เพียงพอสำหรับฐานความผิดการดื่มในพื้นที่สาธารณะและต้องถูกดำเนินการตามบทลงโทษที่กำหนดไว้ ยกเว้นมีการประกาศให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะได้ ทั้งนี้ ภายใต้มิติของเวลา เทศกาล และเงื่อนไขอื่น ๆ นอกจากนี้ พื้นที่สาธารณะยังหมายความรวมถึงที่ดินของสภาและส่วนอื่น ๆ ของเขตเทศบาลที่สภากำหนดเป็นครั้งคราวและอธิบายไว้ในประกาศสาธารณะ

3) ประเทศสิงคโปร์ มีการตรากฎหมายเพื่อใช้ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ The Liquor Control (Supply and Consumption) Act 2015 โดยมีการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ และกำหนดเกณฑ์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยจะใช้ปริมาณแอลกอฮอล์เป็นหลักเกณฑ์สำคัญ รวมไปถึงการระบุปริมาณแอลกอฮอล์ในบรรจุภัณฑ์ของเครื่องดื่มทุกชนิดให้มีความชัดเจน นอกจากนี้ เกณฑ์ในการกำหนดสถานที่สาธารณะจะใช้อำนาจในการเข้าถึงของประชาชนเป็นเกณฑ์สำคัญในการแบ่งแยก และมีการบังคับใช้กฎหมายโดยกำหนดมาตรการในทางกฎหมายที่มีความเข้มงวดทั้งในด้านการควบคุมตรวจสอบและการลงโทษผู้กระทำความผิด

4) ประเทศฝรั่งเศส มีกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ประมวลกฎหมายสาธารณสุข และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะให้นิยามคำว่า พื้นที่สาธารณะไว้ในความหมายอย่างกว้างและมีการกำหนดในรูปแบบพื้นที่ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพื้นที่ ๆ ไป นอกจากนี้ พื้นที่สาธารณะสามารถแบ่งได้ตามประมวลกฎหมายการรักษาความมั่นคงภายในซึ่งกำหนดถ้อยคำเป็นนิยามกลางไว้และต้องอาศัยการตีความตามหลักทฤษฎีทางนิติศาสตร์และแนวคำพิพากษาของศาล และมีประมวลกฎหมายสาธารณสุขที่ได้อ้างอิงคำนิยามจากประมวลกฎหมายดังกล่าว ส่วนกฎหมายควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะนั้น เป็นอำนาจของแต่ละเมืองที่จะออกประกาศเฉพาะขึ้นมาควบคุมและจะระบุพื้นที่สาธารณะที่ต้องการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ของแต่ละเมืองลงไปในการประกาศ เช่น ประกาศของเมืองตูลูส (Arrêté de la ville de Toulouse) และประกาศของเมืองลาโคเชต (Arrêté de la ville de la ROCLETTE)

เมื่อพิจารณาถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมพื้นที่สาธารณะสำหรับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยจะพบว่ากฎหมายมีการครอบคลุมพื้นที่สาธารณะโดยส่วนใหญ่ตามแนวทางที่ควรจะเป็นอย่างไรก็ตามยังมีพื้นที่และรูปแบบในการควบคุมรวมถึงนโยบายในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะที่ยังมีความแตกต่างและสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากฎหมายของประเทศไทยได้โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฝรั่งเศส แต่การจะพิจารณาเพียงกายภาพว่าพื้นที่ใดบ้างควรจะเป็นพื้นที่สาธารณะอาจไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้ในการปรับปรุงกฎหมายเนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันของประเทศไทยมีลักษณะ

ครอบคลุมพื้นที่ทางกายภาพที่เป็นพื้นที่สาธารณะเกือบทั้งหมด แต่สิ่งอื่นอื่นที่จะต้องนำมาใช้ควบคู่ในการระบุประเภทของพื้นที่สาธารณะคือรูปแบบในการควบคุมที่ควบคู่ไปกับการกำหนดพื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปแบบที่ใช้ควบคู่กับการกำหนดพื้นที่สาธารณะของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ถือว่าการเปิดขุดให้สันนิษฐานว่ามีการตีตื้นซึ่งเป็นแนวคิดที่จะทำให้การควบคุมการตีตื้นเครื่องตีตื้นแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทยตามกฎหมายที่มีอยู่มีความชัดเจนในการควบคุมมากขึ้น ซึ่งลักษณะทำนองเดียวกันกับกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสซึ่งไม่ได้มีการระบุพื้นที่สาธารณะไว้ชัดเจนเป็นกฎหมายเฉพาะแต่มีการกระจายการกำหนดพื้นที่สาธารณะไว้ในกฎหมายต่างๆโดยภาพรวมของคำว่าพื้นที่สาธารณะในการควบคุมการตีตื้นเครื่องตีตื้นแอลกอฮอล์ของประเทศฝรั่งเศสคือพื้นที่ที่คนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้หรือเป็นพื้นที่ที่มีไว้สำหรับการใช้ประโยชน์ร่วมกันถือว่าเป็นพื้นที่สาธารณะทั้งสิ้นสอดคล้องกับกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ซึ่งไม่ได้มีการเจาะจงพื้นที่ที่ชัดเจนเหมือนเช่นประเทศไทยแต่มีการใช้แนวทางในการตีความพื้นที่โดยการถือเอาพื้นที่ซึ่งประชาชนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ให้ถือว่าเป็นพื้นที่สาธารณะตามแนวทางเดียวกับแนวทางการตีความพื้นที่สาธารณะของประเทศฝรั่งเศส ในขณะที่ประเทศออสเตรเลียก็มีการระบุพื้นที่สาธารณะไว้ในกฎหมายโดยการมอบอำนาจให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นต่างๆเข้ามาดูแลพื้นที่สาธารณะและควบคุมการตีตื้นเครื่องตีตื้นแอลกอฮอล์ ซึ่งเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการตีตื้นเครื่องตีตื้นแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะจะเห็นได้ว่าประเทศไทยควรมีการขยายคำนิยามของพื้นที่สาธารณะให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นไม่มีลักษณะเป็นการเฉพาะเจาะจงมากเกินไปจนทำให้พื้นที่บางส่วนซึ่งไม่ได้อยู่ในส่วนที่กฎหมายกำหนดแต่ควรมีลักษณะเป็นพื้นที่สาธารณะไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการตีตื้นเครื่องตีตื้นแอลกอฮอล์ของประเทศไทย เช่น ทางเท้า บนกระเบะของรถกระเบะ บริเวณหน้าบ้านที่ติดกับทางเท้า เป็นต้น ซึ่งให้กำหนดคำนิยามที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่สาธารณะไว้อย่างกว้างว่าเป็นพื้นที่ที่บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยไม่ต้องพิจารณาว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ของบุคคลใดและใช้ควบคู่กับหลักการการเปิดขุดเครื่องตีตื้นแอลกอฮอล์ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีการตีตื้นในที่สาธารณะแล้วรวมถึงใช้นโยบายในการควบคุมการตีตื้นเครื่องตีตื้นแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะตามที่ประเทศต่างๆได้กำหนดแนวทางจนเกิดผลสำเร็จเพื่อนำมาใช้ในประเทศไทยซึ่งจะทำให้การควบคุมการตีตื้นเครื่องตีตื้นแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะของประเทศไทยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

ตามทฤษฎี แนวความคิดและผลการวิเคราะห์ตามประเด็นปัญหาวิจัยที่ได้ทำการศึกษามาแล้วข้างต้น คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำมากำหนดเป็นมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการตีตื้นแอลกอฮอล์ของประเทศไทย ดังต่อไปนี้

ตามทฤษฎี แนวความคิดและผลการวิเคราะห์ตามประเด็นปัญหาวิจัยที่ได้ทำการศึกษามาแล้วข้างต้น คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำมากำหนดเป็นมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการตีตื้นแอลกอฮอล์ของประเทศไทย ดังต่อไปนี้

1) ประเทศไทยควรนำแนวคิดทฤษฎีว่าด้วยพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่สาธารณะมาปรับใช้กับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการแยกกันระหว่างพื้นที่เสรีส่วนรวมในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั่วไปโดยทุกคนมีความเท่าเทียมกันในการใช้พื้นที่กับพื้นที่ส่วนตัวที่หวงกันไม่ให้บุคคลภายนอกล่วงล้ำเข้ามาอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาแบบบังคับใช้ โดยกำหนดให้แต่ละท้องถิ่น

สามารถกำหนดมาตรการจำกัดพื้นที่เป็นของตนเอง เพราะประเทศไทยมีความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่ควรใช้กฎหมายเดียวกันบังคับแก่คนทุกคน เนื่องจากแต่ละท้องที่จะมีวัฒนธรรมหรือเทศกาลไม่เหมือนกัน โดยอาจวางกรอบแนวคิดให้แต่ละพื้นที่ต้องมีการกำหนดกระบวนการขออนุญาตในระดับท้องถิ่น รวมถึงกำหนดเงื่อนไขการควบคุมด้านชนิดเครื่องดื่ม สถานที่ และช่วงเวลาเป็นหลักในการควบคุมในแต่ละพื้นที่

2) สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรมำมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะอย่างประเทศสหรัฐอเมริกา มาบังคับใช้โดยอาจมีการกำหนดนโยบายและออกกฎหมายเพื่อมารองรับกับการควบคุมดังกล่าวอย่างเหมาะสม โดยกำหนดให้แต่ละคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดโดยเปิดโอกาสให้ผู้บังคับใช้ ผู้ถูกควบคุม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาร่วมกันในการกำหนดเงื่อนไขชนิดเครื่องดื่ม สถานที่ และช่วงเวลาเป็นหลักในการควบคุมในแต่ละพื้นที่อื่นจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของแต่ละพื้นที่ และภาครัฐควรส่งเสริมความเข้มแข็งให้แต่ละชุมชนที่สามารถควบคุมการดื่มเครื่องดื่มในพื้นที่สาธารณะได้ เช่น การเพิ่มงบในการจัดสรรให้กับกองทุนหมู่บ้าน การสนับสนุนงบการสร้างทางคมนาคม หรือจัดตั้งกองทุนเพิ่มเติม

3) สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คณะกรรมการควบคุมระดับจังหวัด และพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายควรจัดให้มีป้ายเตือนและมีเจ้าหน้าที่ดูแลผู้ที่ดื่ม และให้ผู้ดื่มมีจิตสำนึกต่อการกระทำพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะอย่างประเทศออสเตรเลียซึ่งจับทฤษฎีการเลียนแบบพฤติกรรม ทฤษฎีการควบคุม และทฤษฎีการจำกัดด้วยสถานที่เพื่อป้องกันการพบเห็นพฤติกรรมดังกล่าวจากเยาวชนและกลุ่มเสี่ยงอันอาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรงได้ ทั้งนี้ ประเทศไทยควรพิจารณาการบังคับใช้กฎหมายในทุกพื้นที่อย่างจริงจัง หรือเพิ่มบทลงโทษ รวมทั้งควรลดชั้นและบังคับใช้กฎหมายให้มีความชัดเจน เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายให้มีเพียงพอ และควรลงโทษเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่เบาไปหาหนัก เช่น ตักเตือน ปรับ จำคุกอย่างในประเทศออสเตรเลีย กล่าวคือกระจายอำนาจในการตีความและการบังคับใช้กฎหมายลงไปในแต่ละเขตพื้นที่เนื่องจากแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันไปในประเด็นวัฒนธรรมการดื่ม อีกทั้ง ยังสนับสนุนให้การตรวจตราและควบคุมกระทำได้อย่างทั่วถึงและยุติธรรมมากขึ้นอีกด้วย

4) สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรกำหนดกรอบและขอบเขตการบังคับใช้บทบัญญัติดังกล่าวให้สิทธิการดื่มแก่ผู้บริโภคโดยจำกัดพื้นที่การดื่มในพื้นที่สาธารณะด้วยขอบเขตพื้นที่หรือช่วงเวลาในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้รัดกุม และควรมีกฎหมายคุ้มครองผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย เนื่องจากพื้นที่สาธารณะเป็นพื้นที่ที่บุคคลสามารถเข้าไปใช้สอย ใช้ประโยชน์ได้กับบุคคลโดยทั่วไป เป็นพื้นที่ที่ทุกคนเข้าไปได้เพราะไม่ว่าอย่างไรก็ตาม ยังคงต้องแปรผันไปในทิศทางเดียวกันกับการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญของผู้บริโภคอยู่นั่นเอง อย่างไรก็ตาม ในอีกด้านหนึ่งการเข้าใช้พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือที่เรียกกันว่าพื้นที่สาธารณะ ควรจะต้องปลอดภัย ถูกใช้ร่วมกันโดยเคารพสิทธิของคนอื่น เพื่อไม่ให้ไปกระทบสิทธิคนที่เขาใช้โดยปกติได้รับความเดือดร้อนรำคาญ เหตุผลคือการปกป้องรักษาเสรีภาพของคนส่วนรวม ตลอดถึงการคุ้มครองทรัพย์สินสาธารณะอันเกิดความเสียหายจากพฤติกรรมดังกล่าวอีกด้วย

5) ในทางปฏิบัติประเทศไทยอาจตรากฎหมายโดยการเสนอร่างกฎหมายจากกระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้การเปิดขวด (Open Container Law) เป็นข้อสันนิษฐานไว้แล้วว่าต้องรับผิดชอบ

จะทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายในการควบคุมการตี้มแอลกอฮอล์ง่ายขึ้น เมื่อผู้บริโภคเปิดขวดย่อมมีเจตนาตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์อย่างแน่นอน จึงเป็นมาตรการเบื้องต้นในการป้องปรามได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม อาจจะมีปัญหาในการควบคุมและบังคับใช้หากไม่คำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย การจะจำกัดสิทธินั้นจะต้องพิจารณาถึงความพอสมควรแก่เหตุ เนื่องจากพื้นที่ในเมืองและชนบทมีความแตกต่างกัน จึงต้องหาจุดร่วมกันในการบังคับใช้กฎหมายดังตัวอย่างที่ปรากฏตามการแบ่งเขตพื้นที่ในการควบคุมการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเจ้าหน้าที่จะต้องใช้ดุลยพินิจด้วยความระมัดระวัง คำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานและช้อยกเว้น

6) การบังคับใช้กฎหมายของไทยในส่วนของกาตี้มในพื้นที่สาธารณะซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการตี้มในสังคมไทย เนื่องจากประเทศไทยมีความเป็นพหุวัฒนธรรม ไม่ควรใช้กฎหมายเดียวกันบังคับแก่พื้นที่ เพราะแต่ละท้องที่จะมีวัฒนธรรมหรือเทศกาลไม่เหมือนกัน เช่น ชนเผ่าทางภาคเหนือจะมีการตี้มเหล้าตี้มกันในพื้นที่สาธารณะหรือศาลของชนเผ่าเป็นเรื่องปกติ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่คนใช้ร่วมกัน จึงเห็นว่าควรกำหนดบทกเว้นเป็นสถานที่ไปตามแต่ละวัฒนธรรม พื้นที่สาธารณะบางพื้นที่สามารถตี้มได้ โดยอาจจะมีช้อยกเว้นกำหนดเป็นเงื่อนไขด้านสถานที่ เวลา และสถานการณ์ที่ทำให้ไม่เข้าเงื่อนไขตามกฎหมายในการบังคับเป็นพื้นที่ควบคุม เพื่อให้เห็นถึงลักษณะการกำหนดค่านิยมที่มีช้อยกเว้น และมองว่าวัฒนธรรมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ถือเป็นช้อยกเว้นอย่างหนึ่งได้ เช่น ตามงานเทศกาลหรือวันหยุดตามประเพณีหรือตามปฏิทินจะเห็นว่าการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์อยู่เสมอ โดยกำหนดกระบวนการและเงื่อนไขตามสถานที่ เวลา และสถานการณ์ ตัวอย่าง เทศกาลสงกรานต์มี 5 วัน อาจกำหนดให้ตี้มได้หนึ่งวันและสามารถตี้มได้ในพื้นที่ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะ ห้ามตี้มนอกพื้นที่ดังกล่าว เป็นต้น ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจถึงเงื่อนไขของประเพณีตามที่กฎหมายกำหนดว่ามีอย่างไรด้วย ช้อยกเว้นทางด้านวัฒนธรรมหรือประเพณีหรือศาสนา โดยในระดับประเทศอาจกำหนดเป็นช้อยกเว้นในบางกรณีอย่างวันปีใหม่ หรือวันสงกรานต์ หรือวันเลือกตั้งที่ออกมาเป็นนโยบายระดับรัฐผ่านการนำเสนอจากกระทรวงวัฒนธรรมซึ่งมีหน้าที่ในการส่งเสริม บำรุงรักษาวัฒนธรรมไทย จึงเข้าใจบริบททางวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทย อีกทั้งเห็นควรให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพที่ทำหน้าที่ผลักดัน กระตุ้น สนับสนุน และร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อเสริมสร้างสุขภาพ โดยมุ่งหมายให้คนไทย มีสุขภาพดี มาช่วยในการกำกับดูแลให้การบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ตามงานเทศกาลหรือวันหยุดตามประเพณีท้องถิ่นให้เป็นไปด้วยพฤติกรรมที่เอื้ออำนวยต่อคุณภาพชีวิต อันจะช่วยลดภาระทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย

7) ควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานในเป็นระดับท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลเป็นผู้พิจารณาในรายละเอียดว่าจะกำหนดหลักเกณฑ์อย่างไร ถ้ามีการอนุญาตให้ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แต่ไม่สามารถควบคุมได้ย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้คนที่มาผ่านคล้ายในบริเวณพื้นที่สาธารณะด้วย ควรบังคับเคร่งครัด พฤติกรรมการตี้มในพื้นที่สาธารณะของคนไทยแตกต่างกับในต่างประเทศ พื้นที่สาธารณะที่มีปัญหาการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน เช่น บริเวณน้ำตกในเขตอุทยาน เป็นต้น โดยให้รัฐเข้ามามีบทบาทไม่ว่าจะเป็นระดับประเทศหรือท้องถิ่นก็ตาม จะเห็นว่ากฎหมายของไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะยังมีข้อบกพร่องอยู่พอสมควรทำให้การบังคับใช้และควบคุมกฎหมายไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงจำเป็นต้องทบทวนมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องให้กฎหมายสามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้การใช้อำนาจและการให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมในประเด็นการควบคุมผู้มี

เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ไว้ในครอบครองมีส่วนที่ยังสามารถพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพและรัดกุมยิ่งขึ้นได้ โดยเฉพาะในขั้นตอนของการใช้อำนาจตามกฎหมายที่อาจได้ปรับปรุงพัฒนาให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมกับประชาชนในแต่ละพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้สิทธิและหน้าที่ในกระบวนการเข้าควบคุมผู้ครอบครองเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และมีความเข้าใจกระบวนการทางกฎหมายที่มีการแก้ไขใหม่ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ควรพัฒนากระบวนการตรวจจับและเข้าควบคุมกลุ่มผู้ครอบครองเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ให้มีความโปร่งใสตรวจสอบได้เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ลดความระแวงสงสัยของสังคมและประชาชนในพื้นที่ รวมถึงสร้างความชอบธรรมให้กับการได้มาซึ่งพยานหลักฐานอีกด้วย ต้องไม่เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากกว่าที่เป็นอยู่ อีกทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้สามารถใช้อำนาจและปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวได้อย่างสอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยเฉพาะการควบคุมตัวและการตรวจ ค้น จับ ยึด และหากมีการจัดหาทนายความซึ่งมีความเชี่ยวชาญในประเด็นการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับแอลกอฮอล์เพื่อช่วยผู้กระทำความผิดได้จะสนับสนุนการประกันสิทธิให้กับผู้ต้องสงสัยอีกทางหนึ่งด้วย

8) การควบคุมผู้ตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะให้สามารถควบคุมการตี้มได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการกำหนดโซนนิ่งหรือบริเวณในพื้นที่สาธารณะที่อยู่ในการควบคุมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ รวมถึงการกำหนดคำนิยามของพื้นที่สาธารณะโดยใช้เกณฑ์การเข้าถึงของประชาชนและระบุว่าพื้นที่ใดบ้างเป็นพื้นที่สาธารณะที่จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุม โดยนำแบบจากกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ที่มีการให้คำนิยามทั่วไปเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะและมีการระบุยกตัวอย่างพื้นที่สาธารณะที่จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมาย

9) การจัดประเภทของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์โดยใช้เกณฑ์ปริมาณแอลกอฮอล์ในสินค้าเพื่อแบ่งแยกกว่าสินค้าใดเป็นเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย การใช้ปริมาณแอลกอฮอล์เป็นเกณฑ์ดังกล่าวจะทำให้การจัดแบ่งเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มีความชัดเจนและปราศจากข้อถกเถียงเกี่ยวกับการแบ่งแยกประเภทของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์โดยการแก้ไขเพิ่มเติมนิยามของเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ที่กรมสรรพสามิต กระทรวงการคลังเป็นผู้บังคับใช้

10) การกำหนดนิยามพื้นที่สาธารณะในส่วนของกฎหมายควบคุมการตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะนั้น อาจกำหนดให้ขึ้นอยู่กับรูปแบบการออกกฎหมายของแต่ละเขตพื้นที่ แต่ละจังหวัด อย่างเช่นในประเทศฝรั่งเศส โดยสามารถกำหนดพื้นที่สาธารณะเป็นนิยามเฉพาะในเมืองตนเอง ไม่ว่าจะกำหนดตัวพื้นที่ต่าง ๆ ที่เป็นพื้นที่สาธารณะที่ประกาศฉบับนี้จะทำการควบคุมการตี้ม เป็นตัวสถานที่ไป ได้แก่ ถนนใหญ่ ในถนนซอย ริมท่าหน้า จัดุรัสกลางเมืองต่าง ๆ และสวนสาธารณะ โดยระบุเป็นชื่อถนนและชื่อสถานที่ที่ต้องการกำหนดให้เป็นพื้นที่สาธารณะเฉพาะเจาะจงลงไป เช่น เมืองตุลูลู หรือ ระบุถึงภาพรวมของสถานที่ที่ต้องการกำหนดให้เป็นพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ ถนนใหญ่ ในถนนซอย จัดุรัสกลางเมืองต่าง ๆ สวนสาธารณะ และ พื้นที่ส่วนกลางที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เช่น เมืองลาโคเซด ก็ได้ทำให้แต่ละเมืองได้พื้นที่สาธารณะที่ตนเองต้องการควบคุมไม่ให้ประชาชนตี้มแอลกอฮอล์ได้ตรงตามที่แต่ละเมืองต้องการอย่างแท้จริง ผ่านการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ จากหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินพ.ศ. 2534 [แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2553] ได้กำหนดให้การบริหารราชการต้องคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญ

ในการบริหาร พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน และยังต้องให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐโดยลดขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือการลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น

นอกเหนือจากนี้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ยังเน้นให้มีการกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่นโดยส่วนกลางต้องมีการกระจายอำนาจตัดสินใจให้ท้องถิ่น และต้องมีการโอนอำนาจการปกครองจากรัฐบาลกลางไปยังท้องถิ่นให้บริหารจัดการเองภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐบาลกลาง ซึ่งหน่วยงานที่ได้รับการกระจายอำนาจต้องเป็นหน่วยงานที่เป็น “นิติบุคคล” ต้องมีสภาและผู้บริหารท้องถิ่น ต้องมีอิสระในการปกครองตนเอง ต้องมีงบประมาณของตนเอง พร้อมทั้งมีเจ้าหน้าที่ของตนเอง

ปัจจุบันท้องถิ่นใดที่เห็นสมควรจัดให้ราษฎรมีส่วนในการปกครองท้องถิ่นให้จัดระเบียบการปกครองเป็นราชการส่วนท้องถิ่นและให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล (ปัจจุบันไม่มีตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของ สุขาภิบาล เป็นเทศบาล พ.ศ. 2542) ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มิได้มีกฎหมายกำหนด ตัวอย่างเช่น องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เมืองพัทยา (รูปแบบพิเศษ) กรุงเทพมหานคร (รูปแบบพิเศษ) เป็นต้น

เมื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างระเบียบบริหารราชการส่วนกลางกับระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นจะเห็นได้ว่าระเบียบบริหารราชการส่วนกลางไม่สามารถดำเนินการให้ได้เหมือนกันทุกท้องถิ่น อันเกิดจากปัญหาแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกัน เกิดความล่าช้าในการวินิจฉัยสั่งการ เป็นความคิดของรัฐบาลกลาง ทำให้การสั่งการไม่ได้รับฟังความเห็นจากคนในท้องถิ่น และไม่อาจตอบสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง แต่ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นสามารถสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นได้ และเป็นการสามารถให้บริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงทำให้เกิดการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง

เมื่อพิจารณาขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 [แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562] ในส่วนที่ 3 หน้าที่ของเทศบาลจะเห็นได้ว่า มาตรา 50 มาตรา 53 มาตรา 54 และมาตรา 56 กำหนดให้เทศบาลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลหลากหลาย อย่างเช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ ดังกล่าว รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันและระงับโรคติดต่อ ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา และการฝึกอบรม ให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมการพัฒนสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ บำรุงศิลป จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

นอกเหนือจากนี้ยังมีหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล โดยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

เมื่อพิจารณาขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ในส่วนที่ 4 เทศบัญญัติ ในมาตรา 50 กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อบทกฎหมายในกรณี ดังต่อไปนี้ (1) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (2) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้เทศบาลตราเทศบัญญัติหรือให้มีอำนาจตราเทศบัญญัติซึ่งในเทศบัญญัตินั้น จะกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดเทศบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดเกินกว่าหนึ่งพันบาทและในมาตรา 60 ทวิ กำหนดให้ ร่างเทศบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดย (1) นายกเทศมนตรี (2) สมาชิกสภาเทศบาล หรือ (3) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ในกรณีที่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้เสนอร่างเทศบัญญัติต้องมีสมาชิกสภาเทศบาลลงนามรับรองไม่น้อยกว่าสองคน

คณะผู้วิจัยเห็นว่าหากผู้มีอำนาจไม่ต้องการที่จะแก้ไขเพิ่มเติมตัวบทกฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันควรจัดให้มีการตีความในส่วนของอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในส่วนของ มาตรา 50 ที่ว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนว่าเทศบาลมีอำนาจในการออกเทศบัญญัติเพื่อควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้หรือไม่ หากเห็นว่าเทศบาลมีอำนาจก็จะเป็นการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้จากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ที่ออกโดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติอันมีผลบังคับใช้ทั่วราชอาณาจักรไทย การออกเป็นเทศบัญญัติตามความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 อันจะส่งผลให้ท้องถิ่นนั้น ๆ สามารถสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

แต่หากต้องการความชัดเจนในส่วนของอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการออกเทศบัญญัติเพื่อควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ต้องมีการเสนอเรื่องไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยกำหนดให้เทศบาลมีอำนาจในการออกเทศบัญญัติเพื่อบังคับใช้ในพื้นที่สาธารณะที่เทศบาลมีอำนาจดูแล พร้อมทั้งยังต้องกำหนดบทลงโทษไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เพื่อให้ทุกท้องถิ่นมีการลงโทษภายใต้กรอบเดียวกันและยังเป็นการกำกับดูแลไม่ให้ท้องถิ่นออกเทศบัญญัติเพื่อลงโทษได้ตามอำเภอใจ

อีกตัวเลือกหนึ่งที่จะกำหนดให้พื้นที่สาธารณะอื่นให้มีการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เป็นพื้นที่เฉพาะส่วนคือ ให้ทางส่วนกลางมีการออกเป็นพระราชกฤษฎีกากำหนดพื้นที่เฉพาะแห่งที่ต้องมีการควบคุมเป็นพิเศษ โดยมีลักษณะคล้ายคลึงกับการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเป็นต้น โดยต้องมีการเสนอเรื่องไปยังสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยกำหนดให้สามารถออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตพื้นที่สาธารณะบางแห่งในบริเวณที่จะต้องมีการควบคุมเป็นพิเศษเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดไว้จากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

ผู้วิจัยได้ทำการร่างเทศบัญญัติต้นแบบเพื่อที่ท้องถิ่นที่สนใจสามารถนำไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนได้ ในกรณีนี้ขอนำเอาพื้นที่เทศบาลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลามายกเป็นตัวอย่างให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในประเภทและชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พื้นที่สาธารณะลักษณะการบริโภค ช่วงเวลา รวมทั้งการอื่นที่จำเป็นเพื่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ โดยออกเป็นเทศบัญญัติเทศบาลเมืองคองหงส์ เรื่อง การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ดังต่อไปนี้

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างเทศบัญญัติเทศบาลเมืองคอหงส์

เรื่อง การควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

พ.ศ. 2562

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติเมืองคอหงส์ เรื่องการควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

เหตุผล

เนื่องจากเทศบาลมีอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและโดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเพื่อประโยชน์ในการป้องกันมิให้ความรุนแรงในพื้นที่ เกิดเหตุรำคาญ และรักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในประเภทและชนิดของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พื้นที่สาธารณะ ลักษณะการบริโภค ช่วงเวลา รวมทั้งการอื่นที่จำเป็นเพื่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว มาตรา 60 (2) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา ... แห่งพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 บัญญัติให้ตราเป็นเทศบัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราเทศบัญญัตินี้

เทศบัญญัติเทศบาลเมืองคอหงส์**เรื่อง การควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ**

พ.ศ. 2562

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 16 (17)(19) และ (27) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา ... แห่งพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 เทศบาลเมืองคอหงส์ โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาลเมืองคอหงส์ และโดยความเห็นชอบของผูว่าราชการจังหวัดสงขลา จึงตราเทศบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 เทศบัญญัตินี้ เรียกว่า “เทศบัญญัติเมืองคอหงส์” เรื่อง การควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ พ.ศ. 2562

ข้อ 2 เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ เมื่อพ้นกำหนดเวลา 7 วันนับแต่วันที่ได้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลเมืองคอหงส์

ข้อ 3 บรรดาเทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่งอื่นใด ในส่วนที่ได้ตราไว้ในเทศบัญญัติ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัตินี้ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ 4 เทศบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์

“เครื่องดื่มแอลกอฮอล์” หมายความว่า เครื่องดื่มตามที่พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กำหนด

“การบริโภครถ” หมายความว่า การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์และหมายความรวมถึงการเปิด
 ภาชนะบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะได้มีการบริโภครถจริงหรือไม่ก็ตาม

“พื้นที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่หรือทางสาธารณะที่เทศบาลกำหนดภายใต้เทศบัญญัตินี้
 หรือกฎหมายอื่น

“ช่วงเวลา” หมายความว่า ช่วงเวลาที่ห้ามบริโภครถเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อ 5 ให้นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์ รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้และให้มีอำนาจ
 ออกข้อบังคับ ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานเพื่อปฏิบัติให้
 เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ข้อ 6 ห้ามมิให้ผู้ใดบริโภครถเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการ เว้นแต่
 ได้รับผ่อนผันจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ 7 เพื่อประโยชน์ของประชาชนทั่วไปและเพื่อประโยชน์ในการควบคุมการบริโภครถเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เจ้าพนักงานท้องถิ่นด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุม
 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอำนาจออกประกาศ ดังนี้

(1) กำหนดสถานที่ หรือทางสาธารณะ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของพื้นที่ดังกล่าวให้เป็น
 เขตห้ามบริโภครถเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยเด็ดขาด

(2) กำหนดสถานที่ หรือทางสาธารณะ หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของพื้นที่ดังกล่าวให้เป็น
 เขตผ่อนผันให้บริโภครถเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามช่วงเวลาและเงื่อนไขตามที่กำหนด

การดำเนินการตาม (1) และ (2) เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ
 สำนักงานเทศบาลเมืองคอหงส์ และบริเวณที่ได้กำหนดเป็นเขตตาม (1) และ (2) แล้วแต่กรณี และ
 ต้องกำหนดวัน เวลาที่จะเริ่มบังคับตามประกาศนั้น แต่มิให้น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันประกาศ

ข้อ 8 การขอผ่อนผันการบริโภครถในพื้นที่สาธารณะให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ทางเทศบาลกำหนด
 โดยให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น พร้อมเอกสารตามที่เทศบาลเมืองคอหงส์กำหนด

ข้อ 9 เมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอผ่อนผัน
 แล้วปรากฏว่าถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ให้ออกเอกสารตามแบบที่เทศบาล
 เมืองคอหงส์กำหนด

ข้อ 10 ผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราท้ายเทศบัญญัตินี้ ภายในเวลาที่
 เทศบาลเมืองคอหงส์กำหนด

ข้อ 11 ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งได้กำหนดไว้ในเทศ
 บัญญัตินี้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจตักเตือนผู้บริโภครถเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ และมี
 สิทธิริบเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เปิดภาชนะไว้ หากผู้ผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะลงโทษตาม
 พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ที่กำหนดโทษไว้ก็ได้

บรรณานุกรม

- กองสถิติสังคม สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชาชนกร พ.ศ. 2560. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์, 2561. (อัดสำเนา).
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1. กรุงเทพฯ : จีรัชการพิมพ์, 2546.
- จงจิตต์ ไศกนคณาภรณ์. สังคมวิทยาสตรี. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549.
- จิราพรรณ พิมพ์วรรณวงศ์. “มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชนของประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2556.
- จิระโชค วีระสย สุรพล ราชภัณฑารักษ์ และสุรพันธ์ ทับสุวรรณ. รัฐศาสตร์ทั่วไป. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551.
- จूरีย์ อุษาคะ. สถานการณ์ ความสำคัญ การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ ร่างแผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. 2560-2563. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค, ม.ป.ป..(อัดสำเนา).
- ฉัตรสมุน พดุมิภิญโญ และนิทัศน์ ศิริโชติรัตน์. “ความสัมพันธ์ของมาตรการบังคับใช้กฎหมายกับความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน: ข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติกรณีกรุงเทพมหานคร.” วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข 1 (มกราคม-มิถุนายน 2562): 85-98.
- โหมฉาย วดีสุขเกษม. สถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนา ธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), 2556. (อัดสำเนา).
- ชนันภรณ์ อารีกุล. “บทวิจารณ์หนังสือ ฮาเบอร์มาส: มนุษย์กับพื้นที่สาธารณะ.” วารสาร มจร การพัฒนาสังคม 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2559) : 108-113.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์ และวรรณชัย บุญบำรุง. สาระนำรู้เกี่ยวกับการจัดทำประมวลกฎหมายของต่างประเทศและของไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2543.
- ดวงเดือน จันทะโชติ. “รูปแบบการดำเนินงานเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนบ้านคำกลางใหม่ ตำบลบึงใหม่ อำเภอลำลูกกา จังหวัดอุบลราชธานี.” วิทยานิพนธ์ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2557.
- ปฐม ทรัพย์เจริญ. สังคมวิทยาเมือง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551.
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทางรถไฟ พ.ศ. 2558.
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนทาง พ.ศ. 2555
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในท่าเรือโดยสารสาธารณะ พ.ศ. 2558.
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2555

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานีสขนส่ง พ.ศ. 2558.

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดสถานที่หรือบริเวณห้ามขาย หรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสวนสาธารณะของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2556.

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ พ.ศ. 2558.

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ห้ามขายหรือห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ประกอบกิจการโรงงาน พ.ศ. 2555

ประกาศให้ใช้กฎหมายภาษีชั้นใน ปี จุลศักราช 1248

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2546

พรชัย ชันดี และคณะ. ทฤษฎีอาชญาวิทยา: หลักการ งานวิจัย และนโยบายประยุกต์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต, 2558.

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2528

พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2559

ไพฑูริย์ เครือแก้ว. ลักษณะสังคมไทย. กรุงเทพฯ : เลียงเชียงจงเจริญ, 2513.

มงคล ชาวเรือ. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พระนครศรีอยุธยา : มปท, 2527.

ยุทธพล บุญเกิด. “ปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ศึกษาเฉพาะกรณีการควบคุมสถานที่.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2552.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

รัตนา โตสกุล. มนต์ศักดิ์เรื่องอำนาจ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2548.

สมาน พุดระกูล. ประกาศสำนักคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฉบับที่ 5/2552 เรื่อง การห้ามขายและบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณ “สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ”. นนทบุรี : สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, 2552. (อัดสำเนา).

ส่วนอุตสาหกรรมเกษตร สำนักพัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขา กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. ไวน์. - : - , 2546). (อัดสำเนา).

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2550, กุมภาพันธ์). เอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551.

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กลุ่มพัฒนาความปลอดภัย สำนักแผนความปลอดภัย กระทรวงคมนาคม. รายงานการวิเคราะห์สถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนของกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2561. - : -, 2562. (เอกสารไม่ตีพิมพ์).

- ศุภชัย ชัยจันทร์, และณรงพน ไไล่ประกอบทรัพย์. “แนวคิดสาธารณะของพื้นที่สาธารณะในเมือง.” วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น 15 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2559) : 72.
- ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. การประชุมวิชาการสุราระดับชาติครั้งที่ 3 สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2550.
- อภิวัฒน์ สุดสาว. “หลักความเสมอภาคภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.” มูลนิธิ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2554): 147.
- อุทัย ดีपालะ. “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการแก้ไขปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน.” วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2551.
- อุมาพร พงศ์โสภิตานันท์. “มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตศาสตร์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2555.
- อุรวาดิ. “ศาสตร์และศิลป์แห่งไวน์.” วารสารนักบริหาร (Executive Journal) 1(มกราคม-มีนาคม 2550) : 73-75.
- Alvin L. B.. Basic Sociology. New York : Meredith Publishing Company, 1967.
- Ana María Rosso. 2012. BEER AND WINE IN ANTIQUITY: BENEFICIAL REMEDY OR PUNISHMENT IMPOSED BY THE GODS?. Acta med-hist Adriat. 10(2). pp 240.
- Arendt, H. The human condition. Chicago:The University of Chicago Press, 1998.
- Belfast City Council. (2016, 7 June) Agenda item - On Street Drinking, Meeting of People and Communities Committee, Tuesday, (Item 2b). [Online]. Retrieved from <https://minutes3.belfastcity.gov.uk/mgAi.aspx?ID=30453>
- Benedikt, M. L. 1979. To Take Hold of Space: Isovists and Isovists Fields. Environment and Planning B, 6, pp. 47-65.
- Benn, S.I. and Gerald F.G. Eds. Public and Private in Social Life. New York : St. Martin’s Press, 1983.
- Bosworth, Mary. Encyclopedia of prisons and correctional facilities. Thousand Oaks, Calif. : Sage Publications, 1991.
- City of Sydney. (2019, 23 June). Alcohol Restrictions. [Online]. City of Sydney. Retrieved from <https://www.cityofsydney.nsw.gov.au/community/health-and-safety/alcohol-and-drugs/alcohol-safety/outdoor-alcohol-restrictions>
- Cook, P. A., Tocque, K., Morleo, M. and Bellis, M. A. . Opinions on the impact of alcohol on individuals and communities: early summary findings from the North West Big Drink Debate. Liverpool : Liverpool John Moores University. 2008.
- Designation Orders: Alcohol Consumption in Public Places (PDF). Home Office. Archived from the original (PDF) on 2013-07-07.
- Drinkaware. (2020, 27 January). Drinking Alcohol in public places. [Online]. Drinkaware Retrieved from <https://www.drinkaware.co.uk/facts/alcohol-and-the-law/drink-ing-alcohol-in-public-places>

- Gresham M. Sykes and David Matza, Techniques of Neutralization: A Theory of Delinquency, American Sociological Review, Vol. 22, No. 6 (1957, Dec). pp. 664-670.
- Habermas, Jürgen. The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a Category of Bourgeois Society. Cambridge: Polity Press, 1992.
- Hames, G., 2014. Alcohol in world history. Routledge.
- Hirschi, Travis. Causes of delinquency. 3. print. Berkeley, Calif : University of California Press, 1969.
- Howard S. B., Outsiders Studies in the Sociology of Deviance. New York : COLLIER MACMILLAN LIMITED, 1963.
- Northern beaches council. (2013, April 22). Alcohol- Free Zone. [Online]. Manly.nsw.gov.au Retrieved from <https://www.northernbeaches.nsw.gov.au/community/safety-and-wellbeing/alcohol-free-zones>
- Resource tool on alcohol taxation and pricing policies, แปลโดย อุดมศักดิ์ แซ่โจ้ว, อีวา ไอยรากาญจนกุล และสุกัภาพล จงวิไลเกษม ผู้แปล, (สงขลา:ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2561), 5-15.
- Sheron, N., Olsen, N. and Gilmore, I., 2008. An evidence-based alcohol policy. Gut, 57(10), pp.1341-1344
- West, A. (2011, 1 September). Councils fearful of enforcing alcohol confiscation laws. [Online]. The Sydney Morning Herald Retrieved from <https://www.smh.com.au/national/nsw/councils-fearful-of-enforcing-alcohol-confiscation-laws-20110831-1jm28.html>
- World Health Organization. Substance Abuse Department, World Health Organization. Department of Mental Health, Substance Abuse and World Health Organization. Global status report : alcohol policy. World Health Organization. 2004.
- Woud, M.L., Fitzgerald, D.A., Wiers, R.W., Rinck, M. and Becker, E.S., 2012. 'Getting into the spirit': Alcohol-related interpretation bias in heavy-drinking students. Psychology of Addictive Behaviors, 26(3), p.627.
- Zhi-guo, L.I.N., 2001. Control of the Higher Alcohol in Beer. Liquor-making Science & Technology, 2.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบประเมินและตัวอย่างแบบประเมิน รูปที่ 1 ใบประกาศเชิญชวนเข้าร่วมวิจัย

ใบประกาศเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัย

กระผม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศิน สุวรรณรัตน์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ กำลังทำการวิจัยเรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ (The Comparative legal studies on the legal regulations toward the alcohol consuming in the public area) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทุนวิจัยของศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) กระผมขอรบกวนเวลาของท่านประมาณ 5 นาที เพื่อชี้แจงถึงรายละเอียดของการวิจัยให้ท่านฟัง เชื่อว่าท่านจะสนใจเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

การทำวิจัยในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพของมาตรการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เพื่อนำมาวิเคราะห์นโยบายกฎหมายและปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ให้ได้ข้อสรุปว่าควรเสนอแนะมาตรการใหม่หรือปรับปรุงแนวทางแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เมื่อท่านเข้าร่วมการวิจัย ท่านจะต้องตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเห็นทั่วไปและความเห็นต่อประเด็นกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามความเข้าใจและความรับรู้ของท่าน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ โดยนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเพื่อประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น ไม่มีระบุชื่อผู้ที่เข้าร่วมการวิจัย และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ ต่อบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

การเข้าร่วมวิจัยนี้เป็นไปตามความสมัครใจของท่าน ท่านมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธในการตอบแบบสอบถามได้ตามที่ท่านต้องการ และท่านมีสิทธิที่จะออกจากงานวิจัยเมื่อใดก็ได้โดยไม่ต้องบอกเหตุผล เมื่อเห็นว่างานวิจัยนี้มีผลเสียต่อท่าน โดยที่ท่านจะได้รับการพิทักษ์สิทธิของอาสาสมัครจากผู้วิจัยเช่นเดิม และผู้วิจัยจะไม่กระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ที่ออกจากงานวิจัย รวมทั้งไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นในทางกฎหมายแต่อย่างใด และในระหว่างการตอบแบบสอบถาม หากท่านมีข้อสงสัย ท่านสามารถสอบถามได้โดยตรงจากผู้วิจัย ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านในครั้งนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศิน สุวรรณรัตน์)

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รูปที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

แบบสอบถามเพื่อวัดความรับรู้ของประชาชนต่อมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง บุคคลทั่วไป

เพศ หญิง ชาย

อายุ 20-25 ปี 26-30 ปี 31-35 ปี 36-40 ปี
 41-45 ปี 46-50 ปี 51-55 ปี 56-60 ปี

การศึกษา ปวช. ปวส. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า

รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,000-15,000 บาท 15,000-20,000 บาท
 20,000-25,000 บาท 25,000-30,000 บาท 30,000-35,000 บาท
 35,000-40,000 บาท 40,000-45,000บาท 45,000 บาทขึ้นไป

พื้นที่สำรวจ .....

ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่น ๆ .....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ
โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ระบุเลข (1) - (5) โดย

- (1) หมายถึง ไม่เห็นด้วย / ไม่เคย
- (2) หมายถึง เห็นด้วยน้อย / น้อย
- (3) หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง / พอใช้
- (4) หมายถึง เห็นด้วยมาก / มาก
- (5) หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด / มากที่สุด

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นทั่วไป จำนวน 10 ข้อ

ลำดับ	เรื่อง	5	4	3	2	1
1	ท่านเคยบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้งเพียงใด					
2	ท่านบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด					
3	ท่านเคยพบเห็นการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด					
4	ท่านเคยพบเห็นการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ส่วนตัว มากน้อยเพียงใด					
5	ท่านเห็นว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มีผลต่อการเป็นแบบอย่างพฤติกรรมการบริโภค มากน้อยเพียงใด					
6	ท่านเห็นว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่นในบริเวณรอบข้าง มากน้อยเพียงใด					
7	ท่านเห็นว่า มาตรการส่งเสริมการขายต่าง ๆ ของร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด					
8	ท่านเห็นว่า การรณรงค์ถึงผลเสียของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด					
9	ท่านเห็นว่า การรณรงค์เกี่ยวกับผลเสียในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบันมีเพียงพอ มากน้อยเพียงใด					
10	ท่านเห็นว่า ปริมาณของร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีผลต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นด้านกฎหมาย จำนวน 20 ข้อ

ลำดับ	เรื่อง	5	4	3	2	1
11	ท่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายมากนักน้อยเพียงใด					
12	ท่านทราบถึงกฎหมายในเรื่องการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากน้อยเพียงใด					
13	ท่านเห็นว่า กฎหมายที่มีอยู่ในขณะนี้ เพียงพอต่อการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด					
14	ท่านเห็นว่า การมีมาตรการทางกฎหมายออกมาควบคุมจะทำให้ปริมาณการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะลดน้อยลงหรือไม่ เพียงใด					
15	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะมีบทลงโทษเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ					
16	ท่านเห็นว่าควรมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองบุคคลอื่นจากผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ หรือไม่ เพียงใด					
17	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การจำกัดสิทธิการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ เป็นการละเมิดสิทธิเกินควร					
18	ท่านเห็นว่า การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ หรือไม่ เพียงใด					
19	ท่านเห็นว่า ควรมีมาตรการทางกฎหมายเข้ามาบังคับใช้ในจำกัดพื้นที่ในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือไม่					

ลำดับ	เรื่อง	5	4	3	2	1
20	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ควรจำกัดพื้นที่การตั้งเครื่องตั้งแอลกอฮอล์เฉพาะพื้นที่ส่วนตัวหรือร้านค้าเครื่องตั้งแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ					
21	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการเพียงพอแล้วในการควบคุมการการบริโภคเครื่องตั้งแอลกอฮอล์					
22	ท่านเห็นว่า หากมีการเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบผู้บริโภคในพื้นที่สาธารณะ จะทำให้พฤติกรรมการบริโภคเครื่องตั้งแอลกอฮอล์ลดลง มากน้อยเพียงใด					
23	ท่านเห็นว่า มาตรการของหน่วยงานของรัฐในการควบคุมการบริโภคเครื่องตั้งแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด					
24	ท่านคิดว่าควรมีหน่วยงานในการเข้ามาดูแลการบริโภคเครื่องตั้งแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะหรือไม่ เพียงใด					
25	ท่านเห็นว่า มาตรการทางกฎหมายในปัจจุบันเพียงพอต่อการบังคับการบริโภคเครื่องตั้งแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มากน้อยเพียงใด					
26	ท่านมีความเห็นอย่างไร หากมีการนำหลัก Open Container Law (แค่เปิดฝาเครื่องตั้งแอลกอฮอล์ออกก็ผิดกฎหมายห้ามดื่มสุราในพื้นที่สาธารณะ แล้ว) มาใช้บังคับ					
27	ท่านมีความเห็นอย่างไร หากนำหลักการข้างต้นมาใช้บังคับแก่เครื่องตั้งแอลกอฮอล์บนยานพาหนะซึ่งอยู่ในพื้นที่สาธารณะ					

ลำดับ	เรื่อง	5	4	3	2	1
28	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้มีความเข้มงวดขึ้นในประเด็นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ					
29	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการจำกัดพื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					
30	ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ขยายความครอบคลุมพื้นที่สาธารณะมากขึ้น					

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการมีกฎหมายควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

เห็นด้วย

ไม่เห็นด้วย

เหตุผล เพราะ .....

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

รูปที่ 3 ใบพิทักษ์สิทธิ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

IRB-2

ใบพิทักษ์สิทธิ์

ชื่อการศึกษา มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

1. บทนำ

ข้าพเจ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศิน สุวรรณรัตน์ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และทีมวิจัยซึ่งประกอบด้วย ดร.ณิชา สุขะวิธกุล ดร.ภาณุพงศ์ เถลิ้มสิน ดร.อรัญญ์ พิเชษฐกุล อาจารย์พรพล เทพทอง และอาจารย์สุวิรัตน์ แก้วทอง จะดำเนินการวิจัย เรื่อง "มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรับรู้ความเข้าใจต่อศักยภาพของมาตรการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทยในปัจจุบัน

2. ความเป็นมาของการศึกษา/ วัตถุประสงค์

คณะผู้วิจัยขอแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการวิจัยดังกล่าว และเชิญชวนให้ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

การศึกษาปัญหานี้จำเป็นต้องศึกษาปัญหาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ (Drinking alcohol in public) เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา โดยอาศัยแนวทางของกฎหมายต่างประเทศมาใช้ในการบัญญัติกฎหมายและนโยบายให้มีทิศทางที่ดีขึ้น

ทั้งนี้ คาดว่าจะเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2562 เสร็จสิ้นเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 รวมระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสนทนากลุ่ม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในการสำรวจความคิดเห็นทางกฎหมาย และผลกระทบจากมาตรการทางกฎหมาย

3. ความเสี่ยง/ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การทำแบบสอบถาม (Questionnaire) และการสนทนากลุ่ม (Focus group) อาจมีความเสี่ยงที่เกิดจากการละเมิดความเป็นส่วนตัวบ้างในบางคำถาม หรืออาจมีความเสี่ยงจากการเข้าถึงการให้ข้อมูลของตนเอง แต่โอกาสและระดับของอันตรายหรือความไม่สะดวกสบายที่คาดว่าจะเกิดในการวิจัย ไม่เกินไปกว่าที่จะเกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เข้าร่วม และหากผู้เข้าร่วมการวิจัยรู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจ หรือเครียดเป็นกังวลในการตอบคำถามบางคำถาม ผู้เข้าร่วมการวิจัยมีสิทธิที่จะไม่ตอบคำถามเหล่านั้นได้

ผู้วิจัยคาดว่ากรวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึงศักยภาพของมาตรการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศไทย และสามารถนำเสนอนโยบาย กฎหมาย และปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าว นำไปสู่การบังคับใช้และตีความเจตนารมณ์ของกฎหมายไปในแนวทางที่มีสอดคล้องกัน

4. การปกป้องความลับ

ข้อมูลส่วนตัวของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับในสิ่งที่ใช้จัดเก็บเอกสารสำหรับงานวิจัยโดยเฉพาะและมีอุปกรณ์ถูกดูแลในการป้องกันเอกสาร จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยเป็นข้อมูลส่วนรวม อาจมีคณะบุคคลบางกลุ่มเข้ามาตรวจสอบได้ เช่น ผู้ให้ทุนวิจัย สถาบัน หรือองค์กรของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบ คณะกรรมการจริยธรรมฯ เป็นต้น เมื่อเสร็จสิ้นการวิจัยแล้วผู้วิจัยจะทำลายเอกสารเหล่านี้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม เอกสารภายในเจ็ดวันนับแต่การวิจัยสิ้นสุด

5. การเข้าร่วมโดยความสมัครใจ

ผู้วิจัยประกาศเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัยเพื่อให้ท่านสามารถเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ เมื่อท่านเข้าร่วมการวิจัยแล้ว สิ่งที่ท่านจะต้องปฏิบัติ คือ ตอบแบบสอบถามความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งมีทั้งหมด 3 ส่วน โดยส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ด้านทั่วไป จำนวน 10 ข้อ และตอนที่ 2 จำนวน 20 ข้อ พร้อมแสดงความคิดเห็นประกอบเหตุผล และส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามทั้งหมดไม่เกิน 10 นาที

ท่านมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมการวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อบริการที่สมควรจะได้รับแต่ประการใด

6. กรณีมีผลกระทบต่อผู้วิจัยจะทําอย่างไร

ท่านสามารถติดต่อผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศิน สุวรรณรัตน์ สถานที่ติดต่อ บ้านเลขที่ 178 หมู่บ้านการันตันฮิลล์ ถนนพัฒนาภัณฑ์ ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา รหัสไปรษณีย์ 90110 โทรศัพท์มือถือ 081-8974557 หรือ อาจารย์พรพล เทศทอง สถานที่ติดต่อ บ้านเลขที่ 114/1 หมู่ที่ 5 ตำบลริมกก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 57100 หมายเลขโทรศัพท์ 062-4134665

7. ผู้ที่สามารถติดต่อเมื่อมีข้อคำถาม/ ปัญหา

หากท่านมีข้อสงสัยใด ๆ ตลอดระยะเวลาของการเข้าร่วมโครงการวิจัย หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ท่านสามารถติดต่อสอบถามโดยตรงกับผู้วิจัยได้ที่ บ้านเลขที่ 178 หมู่บ้านการันตันฮิลล์ ถนนพัฒนาภัณฑ์ ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา รหัสไปรษณีย์ 90110 หมายเลขโทรศัพท์ 081-8974557 E-mail wasin.s@psu.ac.th

หากผู้เข้าร่วมการวิจัยได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงนี้ สามารถขอรับคำปรึกษา/แจ้งเรื่อง/ร้องเรียน ได้ที่ ศูนย์จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สาขาสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่อยู่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เลขที่ 15 ถนนกาญจนวนิช ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 โทรศัพท์ 0-7428-6470 หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ panwadee.a@psu.ac.th

ลายเซ็นนักวิจัย.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วศิน สุวรรณรัตน์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าได้รับทราบข้อมูลจากนักวิจัยแล้ว และยินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยความสมัครใจ

ลายเซ็นผู้เข้าร่วมวิจัย.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลายเซ็นพยาน.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ข แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 1
รูปที่ 4 ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 1

ประเด็นคำถาม

กิจกรรม Focus group ครั้งที่ 1

เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

1. ท่านเข้าใจคำว่า พื้นที่สาธารณะ ในมุมมองของท่านว่าอย่างไร
2. การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ มีผลกระทบต่อสังคมอย่างไร
3. ท่านเห็นว่า ปัญหาการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ คืออะไร
4. ท่านมีความเห็นอย่างไรในการนำหลัก Open container Law (เพียงเปิดฝาบรรจุภัณฑ์ออกก็ผิดกฎหมายห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) ของต่างประเทศมาใช้บังคับ
5. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไร สำหรับการกำหนดนโยบายมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ
6. ท่านคิดอย่างไรว่า ควรมีการออกกฎหมายจำกัดพื้นที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นการเฉพาะ เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดช่องว่างทางกฎหมายในเรื่องของพื้นที่สาธารณะ
7. ท่านคิดว่า การออกกฎหมายจำกัดสิทธิในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคหรือไม่ อย่างไร
8. ท่านเห็นว่า มีกรณีใดบ้างที่จะต้องควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ
9. ท่านคิดว่า ปัจจุบันมีพื้นที่ใดบ้างที่ท่านต้องการให้เป็นพื้นที่สาธารณะในการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกเหนือจากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 31 ประกอบประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้
  - 1) วัดหรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา (ศาสนาคริสต์มีการดื่มสุราในพิธีกรรม)
  - 2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาล และร้านขายยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนส่วนบุคคล
  - 3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนส่วนบุคคล หรือสโมสรหรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี
  - 4) สถานศึกษา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนส่วนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณีหรือสถานการศึกษาที่สอนการผสมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
  - 5) สถานบริการเชื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการเชื้อเพลิง
  - 6) สวนสาธารณะของทางราชการ
  - 7) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ เช่น บริเวณสถานีรถไฟหรือในขบวนรถที่อยู่บนทางรถไฟ ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในท่าเรือหรือโดยสารสาธารณะ บนทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และในสถานีขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

ภาคผนวก ค แนวคำถามในการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 2
รูปที่ 5 ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 2

ประเด็นคำถาม

กิจกรรม Focus group ครั้งที่ 2

เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ

1. ในมุมมองของท่านเห็นว่า การกำหนดขอบเขตของคำว่า “พื้นที่สาธารณะ” และคำว่า “เครื่องตี้มแอลกอฮอล์” ในการนำมาออกเป็นกฎหมายควบคุมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ ควรเป็นอย่างไร
2. ท่านมีความเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการตี้มในพื้นที่สาธารณะว่าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการตี้มในสังคมไทย
3. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากมาตรการทางกฎหมายกำหนดให้มีสถานที่สาธารณะที่อนุญาตให้มีการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ได้ หรือมีสถานที่สาธารณะที่ควรถูกจำกัดการตี้มเป็นการเฉพาะ และท่านเห็นว่านโยบายและมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ ควรเป็นอย่างไร
4. ท่านมีความเห็นอย่างไร หากนำหลัก Open container Law (เพียงเปิดฝาบรรจุภัณฑ์ออกก็ผิดกฎหมายห้ามตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์) ของต่างประเทศมาบังคับใช้แก่การตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ
5. ท่านมีข้อเสนอแนะหรือแนวทางเพิ่มเติมอย่างไร เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายหรือมาตรการทางกฎหมายควบคุมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะ
6. ท่านคิดว่า ปัจจุบันมีพื้นที่ใดบ้างที่ท่านต้องการให้เป็นพื้นที่สาธารณะในการควบคุมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ นอกเหนือจากพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 31 ประกอบประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้
  - 1) วัดหรือสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา เว้นแต่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา (ศาสนาคริสต์มีการตี้มสุราในพิธีกรรม)
  - 2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาล และร้านขายยา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนส่วนบุคคล
  - 3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนส่วนบุคคล หรือสโมสรหรือการจัดเลี้ยงตามประเพณี
  - 4) สถานศึกษา ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นที่พักผ่อนส่วนบุคคลหรือสโมสร หรือการจัดเลี้ยงตามประเพณีหรือสถานการศึกษาที่สอนการผสมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์
  - 5) สถานบริการซื้อเพลิง หรือร้านค้าในบริเวณสถานบริการซื้อเพลิง
  - 6) สวนสาธารณะของทางราชการ
  - 7) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ เช่น บริเวณสถานีรถไฟหรือในขบวนรถที่อยู่บนทางรถไฟ, ในพื้นที่ที่อยู่ในกำกับดูแลและใช้ประโยชน์ของราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ, ในท่าเรือหรือโดยสารสาธารณะ, บนทางตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก, และในสถานี่ขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

7. หากกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องมีส่วนดูแลหรือรับผิดชอบต่อผู้บริโภคด้วย เช่น หากมีอาการมีนเมาจะไม่อนุญาตให้ออกจากร้านค้า หรือจะต้องเรียกรถมารับกลับ หรืออื่น ๆ ในมุมมองของผู้ประกอบการมีความคิดเห็นต่อประเด็นนี้อย่างไร
8. หากมีการจัดพื้นที่เฉพาะสำหรับการขายหรือจำกัดการขายในบางพื้นที่ ท่านมีความเห็นในประเด็นนี้อย่างไร
9. ท่านเห็นว่า ในปัจจุบันมาตรการทางกฎหมายในการจำกัดพื้นที่การขายมีความเหมาะสมแล้วหรือไม่ และหากมีข้อบกพร่อง ควรปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง

ภาคผนวก ง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รูปที่ 6 พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551

เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๓๔
ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

พระราชบัญญัติ
ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
พ.ศ. ๒๕๕๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เครื่องคัมแอลกอฮอล์” หมายความว่า สุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยา
วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยกรณีนั้น

“ผู้คิดเครื่องคัมแอลกอฮอล์” หมายความว่า บุคคลที่คัมเครื่องคัมแอลกอฮอล์จนก่อให้เกิด
ผลเสียต่อสุขภาพร่างกายหรือจิตใจ โดยการคัมนั้นมีลักษณะที่ต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้น และเมื่อหยุดคัม
จะมีอาการแสดงของการขาดเครื่องคัมแอลกอฮอล์ในร่างกาย

“ขาย” หมายความว่า รวมถึง จำหน่าย จำ แยก แลกเปลี่ยน ให้ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น ได้ยินหรือทราบข้อความ
เพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงการสื่อสารการตลาด

“การสื่อสารการตลาด” หมายความว่า การกระทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อขายสินค้า บริการหรือภาพลักษณ์ การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข่าวสาร การส่งเสริมการขาย
การแสดงสินค้า การจัดหรือสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษ และการตลาดแบบตรง

“ข้อความ” หมายความว่า การกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร ภาพ ภาพยนตร์ แสง
เสียง เครื่องหมายหรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ฉลาก” หมายความว่า รูป รอยประดิษฐ์ กระจกหรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้ปรากฏข้อความ
เกี่ยวกับสินค้าซึ่งแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้า หรือสอดแทรก หรือรวมไว้กับ
สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้าและหมายความรวมถึงเอกสาร หรือคู่มือสำหรับใช้
ประกอบกับสินค้า ป้ายที่ติดตั้งหรือแสดงไว้ที่สินค้าหรือภาชนะบรรจุหรือหีบห่อบรรจุสินค้านั้น

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายเครื่องคัมแอลกอฮอล์แห่งชาติ

“คณะกรรมการควบคุม” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมเครื่องคัมแอลกอฮอล์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องคัมแอลกอฮอล์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องคัมแอลกอฮอล์

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมควบคุมโรค

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

รูปที่ 7 พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560

เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๓๒ ก หน้า ๑
ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติ
ภาษีสรรพสามิต
พ.ศ. ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗
- (๒) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๓) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓
- (๔) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔
- (๕) พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๖) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗ พ.ศ. ๒๕๔๖
- (๗) พระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗

หน้า ๓๕
เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๓๒ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐

มาตรา ๑๕๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานสรรพสามิต ส่งมอบเงินภาษีที่เก็บเพิ่มขึ้นตามมาตรา ๑๕๐ ให้แก่กระทรวงมหาดไทย โดยหักค่าใช้จ่ายไว้ร้อยละห้าของเงินภาษีที่เก็บเพิ่มขึ้นได้

หมวด ๒
ใบอนุญาตสำหรับสินค้าสุรา ยาสูบ และไฟ

ส่วนที่ ๑
สุรา

มาตรา ๑๕๒ ในส่วนนี้

“สุรา” ให้ความหมายรวมถึงวัตถุดิบหลายหรือของผสมที่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งสามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา หรือซึ่งดื่มกินไม่ได้แต่เมื่อได้ผสมกับน้ำหรือของเหลวอย่างอื่นแล้วสามารถดื่มกินได้ เช่นเดียวกับน้ำสุรา แต่ไม่รวมถึงเครื่องดื่มที่มีปริมาณแอลกอฮอล์ไม่เกินศูนย์จุดห้าดีกรี

“สุราแช่” หมายความว่า สุราที่ไม่ได้กลั่น และให้ความหมายรวมถึงสุราแช่ที่ได้ผสมกับสุรากลับแล้ว แต่ยังมีแรงแอลกอฮอล์ไม่เกินสิบห้าดีกรีด้วย

“สุรากลับ” หมายความว่า สุราที่ได้กลั่นแล้ว และให้ความหมายรวมถึงสุรากลับที่ได้ผสมกับสุราแช่แล้ว แต่มีแรงแอลกอฮอล์เกินกว่าสิบห้าดีกรีด้วย

มาตรา ๑๕๓ ผู้ใดประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ใบอนุญาตที่ออกตามมาตรานี้ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต

มาตรา ๑๕๔ ผู้ใดประสงค์จะนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักร ให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การนำสุราเข้ามาตามวรรคหนึ่งเพื่อเป็นตัวอย่างสินค้าหรือมีใช้เพื่อการค้า อธิบดีมีอำนาจผ่อนผันให้นำเข้ามาได้โดยไม่ต้องขอรับใบอนุญาต ทั้งนี้ ตามจำนวนและทางด้านศุลกากรที่อธิบดีประกาศกำหนด บทบัญญัติในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ทำการตามหน้าที่ผู้ขนส่งโดยสุจริต หรือกรณีการนำเข้าเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ทั้งนี้ ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับดูแลสินค้าตามมาตรานี้ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๕๕ ผู้ใดประสงค์จะขายสุรา ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานสรรพสามิต การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ตารางที่ 16 กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับคำว่าพื้นที่สาธารณะ

กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ			
ชื่อกฎหมาย	มาตรา	ศัพท์	บทบัญญัติ
ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์	1304	สาธารณสมบัติ ของแผ่นดิน	<p>สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นรวมทั้งทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น</p> <p>(1) ที่ดินรกร้างว่างเปล่าและที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่น ตามกฎหมายที่ดิน</p> <p>(2) ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ</p> <p>(3) ทรัพย์สินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เป็นต้นว่า บ่อและโรงทหาร สำนักราชการบ้านเมือง เรือรบ อาวุธยุทธภัณฑ์”</p>
ประมวลกฎหมาย อาญา	1	ทางสาธารณะ	(2) “ทางสาธารณะ” หมายความว่า ทางบกหรือทางน้ำสำหรับประชาชนใช้ในการจราจรและให้หมายความรวมถึงทางรถไฟและทางที่มีรถเดินสำหรับประชาชนโดยสารด้วย
		สาธารณสถาน	(3) “สาธารณสถาน” หมายความว่า สถานที่ใด ๆ ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้
ประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา	2	ที่รโหฐาน	(13) “ที่รโหฐาน” หมายความว่าต่าง ๆ ซึ่งมีใช้ที่สาธารณสถานดังบัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะอาญา
พระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. 2535	4	ที่หรือทาง สาธารณะ	“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งไม่ใช่ของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้
พระราชบัญญัติรักษา ความสะอาดและ ความเป็นระเบียบ เรียบร้อยของ บ้านเมือง พ.ศ.2535	4	ที่สาธารณะ	“ที่สาธารณะ” หมายความว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดิน นอกจากที่รกร้างว่างเปล่าและหมายรวมถึงถนนและทางน้ำด้วย”
		สถาน สาธารณะ	“สถานสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้เป็นสาธารณะสำหรับประชาชนใช้เพื่อความบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจหรือการชุมนุม

กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ			
ชื่อกฎหมาย	มาตรา	ศัพท์	บทบัญญัติ
พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522	4	ที่สาธารณะ	“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ซึ่งเปิดหรือ ยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป็น ทางสัญจรได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บ ค่าตอบแทนหรือไม่
พระราชบัญญัติจราจร ทางบก พ.ศ. 2522	4	ทาง	(2) “ทาง” หมายความว่า ทางเดินรถ ช่อง เดินรถ ช่องเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทาง เท้า ทางข้าม ทางร่วมทางแยก ทางลาด ทาง โค้ง สะพาน และลานที่ประชาชนใช้ในการ จราจร และให้หมายความรวมถึงทางส่วน บุคคลที่เจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้ใน การจราจรหรือที่หัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรได้ ประกาศให้เป็นทางตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย แต่ไม่รวมไปถึงทางรถไฟ
		ทางเดินรถ	(3) “ทางเดินรถ” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำ ไว้สำหรับการเดินรถไม่ว่าในระดับพื้นดิน ใต้ หรือเหนือพื้นดิน
		ช่องเดินรถ	(4) “ช่องเดินรถ” หมายความว่า ทางเดิน รถที่จัดแบ่งเป็นช่องสำหรับการเดินรถ โดยทำ เครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวแบ่งเป็นช่องไว้
		ช่องเดินรถ ประจำทาง	(5) “ช่องเดินรถประจำทาง” หมายความว่า ช่องเดินรถที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถสำหรับ รถโดยสารประจำทางหรือรถบรรทุกคน โดยสารประเภทที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ กำหนด
		ทางเดินรถทาง เดียว	(6) “ทางเดินรถทางเดียว” หมายความว่า ทางเดินรถใดที่กำหนดให้ผู้ขับรถขับไปใน ทิศทางเดียวกันตามเวลาที่หัวหน้าเจ้าพนักงาน จราจร*กำหนด
		ขอบทาง	(7) “ขอบทาง” หมายความว่า แนวริมของ ทางเดินรถ
		ไหล่ทาง	(8) “ไหล่ทาง” หมายความว่า พื้นที่ที่ต่อ จากขอบทางออกไปทางด้านข้างซึ่งยังมีได้ จัดทำเป็นทางเท้า
		ทางร่วมทาง แยก	(9) “ทางร่วมทางแยก” หมายความว่า พื้นที่ที่ทางเดินรถตั้งแต่สองสายตัดผ่านกัน รวมบรรจบกัน หรือติดกัน

กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ			
ชื่อกฎหมาย	มาตรา	ศัพท์	บทบัญญัติ
		วงเวียน	(10) “วงเวียน” หมายความว่า ทางเดินรถที่กำหนดให้รถเดินรอบเครื่องหมายจราจรหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นในทางร่วมทางแยก
		ทางเท้า	(11) “ทางเท้า” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับคนเดินซึ่งอยู่ข้างใดข้างหนึ่งของทางหรือทั้งสองข้างของทาง หรือส่วนที่อยู่ชิดขอบทางซึ่งใช้เป็นที่สำหรับคนเดิน
		ทางข้าม	(12) “ทางข้าม” หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับให้คนเดินเท้าข้ามทางโดยทำเครื่องหมายเป็นเส้นหรือแนวหรือตอกหมุดไว้บนทาง และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่ทำให้คนเดินเท้าข้ามไม่ว่าในระดับใต้หรือเหนือพื้นดินด้วย
		เขตปลอดภัย	(13) “เขตปลอดภัย” หมายความว่า พื้นที่ในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้ชัดเจนทุกเวลา สำหรับให้คนเดินเท้าที่ข้ามทางหยุดหรือให้คนที่ขึ้นหรือลงรถหยุดรอก่อนจะข้ามทางต่อไป
		ที่คับขัน	(14) “ที่คับขัน” หมายความว่า ทางที่มีการจราจรพลุกพล่านหรือมีสิ่งกีดขวาง หรือในที่ซึ่งมองเห็นหรือทราบได้ล่วงหน้าว่าอาจเกิดอันตรายหรือความเสียหายแก่รถหรือคนได้ง่าย
พระราชบัญญัติการชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. 2558	4	ที่สาธารณะ	“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันหรือที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นเจ้าของแต่เป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ บรรดาซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ รวมตลอดทั้งทางหลวงและทางสาธารณะ
		ทางหลวง	“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหลวงตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง
		ทางสาธารณะ	“ทางสาธารณะ” หมายความว่า ทางบกหรือทางน้ำสำหรับประชาชนใช้ในการจราจร

กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ			
ชื่อกฎหมาย	มาตรา	ศัพท์	บทบัญญัติ
			และให้หมายความรวมถึงทางรถบรรดามี รถเดินสำหรับประชาชนโดยสารด้วย
กฎหมายระดับต่ำกว่าพระราชบัญญัติ			
กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2526) ออกตามความใน พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522	1	อาคาร สาธารณะ	“อาคารสาธารณะ” หมายความว่า อาคาร ที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการชุมนุมคนได้โดยทั่วไป เพื่อกิจกรรมทางราชการ การเมือง การศึกษา การศาสนา การสังคม การนันทนาการ หรือ การพาณิชยกรรม เช่น โรงมหรสพ หอประชุม โรงแรม โรงพยาบาล สถานศึกษา หอสมุด สนามกีฬากลางแจ้ง สถานกีฬาในร่ม ตลาด ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สถานบริการ ท่า อากาศยาน อุโมงค์สะพาน อาคารจอดรถ สถานีรถ ท่าจอดเรือ โป๊ะจอดเรือ สุสาน ฌาปนสถาน ศาสนสถาน เป็นต้น
กฎกระทรวง ฉบับที่ 55 (พ.ศ. 2543) ออกตามความใน พระราชบัญญัติ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522	1	ถนนสาธารณะ	“ถนนสาธารณะ” หมายความว่า ถนนที่เปิด หรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป็นทาง สัญจรได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บ ค่าตอบแทนหรือไม่
ข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2544	5	ถนนสาธารณะ	(23) “ถนนสาธารณะ” หมายความว่า ทาง สาธารณะที่ยวดยานผ่านได้
		ทาง	(25) “ทาง” หมายความว่า ทางตาม กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบกไม่ว่าใน ระดับพื้นดิน ใต้ดิน หรือ เหนือพื้นดิน แต่ไม่ รวมถึงทางรถไฟ
		ทางน้ำ สาธารณะ	(27) “ทางน้ำสาธารณะ” หมายความว่า ทางน้ำที่ประชาชนมีสิทธิใช้เป็นทางคมนาคม ได้
		ทางส่วนบุคคล	(30) “ทางส่วนบุคคล” หมายความว่า ที่ดิน ของเอกชนซึ่งประชาชนใช้เป็นทางคมนาคมได้ และมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย อย่าง ดังต่อไปนี้ (1) เป็นทางคมนาคมที่มีความยาวไม่เกิน 500 เมตร

กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ			
ชื่อกฎหมาย	มาตรา	ศัพท์	บทบัญญัติ
			(2) เป็นทางคมนาคมที่เจ้าของกรรมสิทธิหวงห้ามกรรมสิทธิไว้ไม่ว่าจะโดยการปิดป้ายประกาศหรือการเรียกหรือรับค่าตอบแทนสำหรับการใช้เป็นทางคมนาคม หรือการทำสัญญากับผู้ใช่ แต่ไม่รวมถึงการทำสัญญายินยอมให้กรุงเทพมหานครเข้าปรับปรุงใช้สอย
		ทางสาธารณะ	(31) “ทางสาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินที่ประชาชนมีสิทธิใช้เป็นทางคมนาคมได้ที่ไม่ใช่ทางส่วนบุคคล
		ที่สาธารณะ	(37) “ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ซึ่งเปิดหรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป็นทางสัญจรได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือไม่
		แนวถนน	(44) “แนวถนน” หมายความว่า เขตถนนและทางเดินที่กำหนดไว้ให้เป็นทางสาธารณะ
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. 2553	5	ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันที่อยู่ในบังคับของระเบียบนี้	ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันที่อยู่ในบังคับของระเบียบนี้ หมายถึง ที่ดินสำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะโดยสภาพธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยทางนิติกรรม หรือโดยผลของกฎหมาย เช่น ที่ชายตลิ่ง ที่ป่าช้า ทางบก ทางน้ำ สวนสาธารณะ ที่เลี้ยงสัตว์ และที่สาธารณะประจำตำบลหรือหมู่บ้าน
ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็น	3	สถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่	ให้สถานที่ดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างบริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะมียุ้วล้อมหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งระยะ ๕ เมตรจากทางเข้า - ออกของสถานที่เป็นเขตปลอดบุหรี่ ฯลฯ

กฎหมายระดับพระราชบัญญัติ			
ชื่อกฎหมาย	มาตรา	ศัพท์	บทบัญญัติ
เขตปลอดบุหรี่หรือ เขตสูบบุหรี่ในเขต ปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561	4	สถานที่ สาธารณะที่ ให้มีการคุ้มครอง สุขภาพของผู้ ไม่สูบบุหรี่	ให้สถานที่ดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่สาธารณะที่ ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดย กำหนดให้พื้นที่ และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและ ภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ ร่วมกัน ไม่ว่าจะม็วล้อมหรือไม่ก็ตาม เป็นเขต ปลอดบุหรี่ ฯลฯ
	5	สถานที่ สาธารณะที่ ให้มีการคุ้มครอง สุขภาพของผู้ ไม่สูบบุหรี่	ให้สถานที่ดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่สาธารณะที่ ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดย กำหนดให้พื้นที่ และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและ ภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ ร่วมกัน ไม่ว่าจะม็วล้อมหรือไม่ก็ตาม เป็นเขต ปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ เป็นการเฉพาะได้ ในพื้นที่นอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างได้ ฯลฯ
	6	สถานที่ สาธารณะที่ ให้มีการคุ้มครอง สุขภาพของผู้ ไม่สูบบุหรี่	ให้สถานที่ดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่สาธารณะที่มี การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกา หนดให้พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงบริเวณ ทั้งหมดซึ่งวัดจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อหรือช่องระบาย อากาศเป็นระยะทาง ๕ เมตร เป็นเขตปลอด บุหรี่ ฯลฯ

ตารางที่ 17 กฎหมายท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในเมลเบิร์น
ประเทศออสเตรเลีย

กฎหมายท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในเมลเบิร์น	
ชื่อเมือง	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
Southern Cardinia	บุคคลต้องไม่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบภาชนะเปิดในที่สาธารณะ
Southern Glen Eira	ในพื้นที่ Caulfield Alcohol Free Zone 422 ยกเว้นสถานที่ที่ได้รับอนุญาตภายใต้พระราชบัญญัติปฏิรูปการควบคุมสุราปี 1998 บุคคลต้องไม่: (a) ดื่มสุราชนิดใด ๆ; (b) บริโภคสุราใด ๆ หรือ (c) มีอยู่ในครอบครองซึ่งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาชนะที่ปิดผนึก ณ สถานที่สาธารณะในเขตปลอดแอลกอฮอล์ รวมถึงห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ Caulfield ในชุมชนหรือการแข่งขันกีฬา
Southern Bayside	<p>ในบทบัญญัติส่วนที่ 8</p> <p>บุคคลต้องไม่สูบบุหรี่และบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามข้อ 65 รวมถึงการดื่มสุราบนถนน เว้นแต่ได้รับการยกเว้นตามข้อ 67 ไม่ว่าจะในเวลาใดบนถนน และห้ามมีอยู่ในความครอบครอง นอกเหนือจากในภาชนะที่มีตราประทับและที่ไม่เสียหาย (ยังไม่ถูกเปิด) หากฝ่าฝืนจะมีบทลงโทษตามข้อ 10 ส่วนที่ 66 ตามกฎหมายฉบับนี้</p> <p>ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นตามข้อ 67 ในเขตเทศบาล (ไม่ว่าจะเป็นถนนภายในเขตเทศบาลหรือไม่ก็ตาม) ภายในเขตเทศบาล: (1) การดื่มสุราใด ๆ หรือ (2) การมีไว้ในครอบครองหรือซึ่งสุราในภาชนะที่มีตราประทับและที่ฉลากไม่ขาด จะต้องถูกบังคับด้วยบทลงโทษที่ 10 และบทลงโทษที่ 67 ยกเว้นบุคคลที่บริโภคสุราหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งภาชนะที่ปิดผนึกถ้า: (1) ขณะกำลังมีส่วนร่วมในขบวนปาร์ตี้บนถนนหรือกิจกรรมชุมชนอื่น ๆ หรือในเขตเทศบาลซึ่งสภาได้รับอนุญาตและเป็นสถานการณ์อื่นใดที่จำเป็นภายใต้พระราชบัญญัติใด ๆ หรือ (2) อยู่ในสถานที่ที่ได้รับใบอนุญาตหรือส่วนขยายของสถานที่ที่ได้รับใบอนุญาตในการบริโภคและการครอบครองสุราในภาชนะบรรจุที่ปิดผนึก</p>
Southern Stonnington	<p>บทบัญญัติที่ 524 การบริโภคสุรา</p> <p>(1) บุคคลต้องไม่อยู่ในสถานที่สาธารณะหรือภายในยานยนต์ซึ่งจอดอยู่ในสถานที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต: (a) บริโภคสุราใด ๆ หรือ (b) มีไว้ในครอบครองซึ่งสุราใด ๆ นอกเหนือจากสุราในภาชนะที่ปิดสนิท</p> <p>(2) ข้อยกเว้นจากข้อ (1) ไม่สามารถบริโภคสุราได้ในสถานที่ต่าง ๆ:(a) สถานที่ที่ได้รับอนุญาตตามความหมายของพระราชบัญญัติการปฏิรูปการควบคุมสุรา 1998 (b) พื้นที่ที่อนุญาตให้มีการบริโภคสุรา</p>

กฎหมายท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในเมลเบิร์น	
ชื่อเมือง	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
	<p>ตามใบอนุญาตที่ได้รับภายใต้การปฏิรูปการควบคุมสุราพระราชบัญญัติปี 1998; หรือ (c) พื้นที่ที่สภาออกใบอนุญาตสำหรับการบริโภคสุรา</p> <p>(3) หากเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอนุญาตเชื่อในเหตุอันสมควรว่าบุคคลนั้นกำลังฝ่าฝืน เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอาจสั่งให้บุคคลนั้นปิดผืนก๊าศขณะบรรจู่ใด ๆ หรือกำจัดก๊าศขณะที่ไม่ได้เปิดผืนก๊าศใด ๆ</p> <p>(4) บุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามข้อย่อย (3) มีความผิดตามบทบัญญัติฉบับนี้</p>
Southern Port Phillip	<p>ห้ามมิให้มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในพอร์ตฟิลลิปตั้งแต่เวลา 20.00 น. ถึง 21.00 น.</p> <p>อีกทั้งยังมีผลบังคับใช้ในวันส่งท้ายปีเก่า วันชาติออสเตรเลียและช่วง Grand Prix และ Melbourne Moomba Waterfest</p>
Southern Kingston	<p>ห้ามมิให้มีการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะรอบ ๆ Kingston เพื่อป้องกันพฤติกรรมต่อต้านสังคมที่เป็นอันตรายหรือสร้างความรำคาญให้กับชุมชน กฎเกณฑ์เหล่านี้ยังได้รับการออกแบบเพื่อเพิ่มความปลอดภัยของประชาชน</p>
Southern Mornington Peninsula	<p>1) บุคคลต้องไม่ดื่มสุราหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งสุราอื่นใดนอกเหนือจากก๊าศขณะบรรจู่ที่ปิดสนิทภายใน: (a) ส่วนต่าง ๆ ของเขตเทศบาลที่กำหนดไว้ในแผนที่และบทบัญญัติข้อ 3 ถึง 19 (รวมถึง), 21 ถึง 27 (รวม), 30 ถึง 36 (รวม), 39 ถึง 43 (รวม), 45 ถึง 51 (รวม); และ (b) บนถนนหรือสภา รวมถึงในหรือบนยานพาหนะที่อยู่กับที่บนถนนหรือที่ดินของสภา (c) ส่วนอื่น ๆ ของเขตเทศบาลที่สภากำหนดเป็นครั้งคราวและอธิบายไว้ในประกาศสาธารณะ</p>
Southern Frankston	<p>บุคคลไม่ได้รับอนุญาตจากกฎหมายท้องถิ่นของสภาเทศบาลเมืองแฟรงค์สตัน 2016 - หมายเลข 8 24 (i) ในเขตเทศบาล; (ii) ในที่สาธารณะ หรือ (iii) บนที่ดินส่วนตัวที่ว่าง: ให้ดื่มสุราหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งสุรานอกเหนือจากสุราในก๊าศขณะที่ปิดสนิท</p>
Southern Greater Dandenong	<p>ไม่อนุญาตให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ การดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะถูกควบคุมโดยกฎหมายของสภาท้องถิ่นและบังคับใช้โดยสำนักงานตำรวจวิกตอเรีย</p>
Southern Casey	<p>กฎหมายท้องถิ่นมาตรา 42 แอลกอฮอล์ - (1) บุคคลต้องไม่อยู่ในหรือบนถนน ยกเว้นได้รับใบอนุญาตหรือภายใต้สัญญาเช่าที่สภาได้อนุญาตให้มีสุราอยู่ในก๊าศขณะที่ไม่ได้ปิดสนิท</p>
North /West Nillumbik	<p>ส่วนที่ 3 การบริโภคสุราในที่สาธารณะตามมาตรา 11a) หากไม่มีใบอนุญาตบุคคลต้องไม่ดื่มสุราหรือมีไว้ในความครอบครองซึ่งสุราในก๊าศขณะเปิดในพื้นที่ที่กำหนด (ตามที่ได้รับอนุญาต) อธิบายไว้ในข้อ</p>

กฎหมายท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในเมลเบิร์น	
ชื่อเมือง	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
	<p>12a)) ในเขตปลอดแอลกอฮอล์ (ดังที่อธิบายไว้ในข้อ 12b) และ 12c)) b) บุคคลที่อยู่ในหรือบนยานพาหนะจะต้องถูกนำตัวไปอยู่ในพื้นที่ที่กำหนดเฉพาะเมื่อยานพาหนะนั้นจอดอยู่กับที่ ข้อ 12 พื้นที่ที่กำหนดไว้</p> <p>a) สภาอาจมีมติหรือโดยผู้แทนหากเรื่องนี้เป็นเรื่องของการมอบหมาย ให้ระบุพื้นที่ของเทศบาลที่จะกำหนดเป็นพื้นที่สำหรับเขตปลอดสุรา 3) ของกฎหมายท้องถิ่นนี้</p> <p>b) สภาหรือผู้แทนสภาอาจกำหนดพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคสุราโดยมีตัวแปรเป็นช่วงระยะเวลา: i) ระยะเวลาของปี; หรือ ii) รอบระยะเวลาของสัปดาห์; หรือ iii) รอบระยะเวลาของวันหรือ iv) วันที่ระบุว่าจะเป็นวัน 'ปลอดแอลกอฮอล์'</p> <p>c) หากไม่มีการระบุช่วงเวลาที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความปลอดแอลกอฮอล์' สำหรับพื้นที่นั้น ๆ หลักทั่วไปคือ ทุกวันและ 24 ชั่วโมงต่อวัน</p> <p>d) การกำหนดพื้นที่ของสภาหรือผู้แทนสภา: i) ให้ประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป ii) ให้แน่ใจว่ามีการอธิบายการกำหนดพื้นที่เพื่อให้ตรวจสอบได้ที่สำนักงานของสภาในช่วง เวลาทำการปกติ</p>
North /West Melton	<p>1. บุคคลจะต้องไม่อยู่บนถนน ในที่สาธารณะหรือบนที่ดินของสภา โดยมีพฤติกรรม: a) บริโภคสุราหรือ b) อยู่มีอยู่ในความครอบครองซึ่งสุรานอกจากในภาชนะบรรจุหรือภาชนะบรรจุที่ปิดผนึกยกเว้นในสถานที่นี้ในเวลา: i) สถานที่ที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปการควบคุมสุรา 1998; หรือ ii) พื้นที่ที่อนุญาตให้มีการบริโภคสุราตามใบอนุญาตที่ได้รับภายใต้พระราชบัญญัติการปฏิรูปการควบคุมสุรา 1998 หรือ iii) พื้นที่ซึ่งสภาได้ออกใบอนุญาตให้บริโภคสุรา; หรือ iv) ภายในพื้นที่ที่กำหนดโดยมติของสภาเป็นพื้นที่ซึ่งข้อห้ามในข้อย่อย 32.1 นี้ไม่ถูกใช้บังคับ</p>
North /West Maribyrnong	<p>ส่วนที่ 3 การบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะ</p> <p>การประกาศพื้นที่จำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์</p> <p>(1) คณะมนตรีอาจประกาศพื้นที่ของเขตเทศบาลให้เป็นเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่สภาจะต้องแจ้งให้ทราบต่อสาธารณะเกี่ยวกับการประกาศที่เสนอก่อนที่จะมีการประกาศ</p> <p>(2) ปฏิบัติตามคำประกาศของสภา</p> <p>1) สภาจะต้องตรวจสอบถึงการประกาศพื้นที่เป็นพื้นที่ปลอดแอลกอฮอล์</p> <p>(3) คำประกาศอาจกำหนดพื้นที่โดย: (a) คำอธิบาย; หรือ (b) แผนที่</p>

กฎหมายท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในเมลเบิร์น	
ชื่อเมือง	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
	<p>(4) อาจมีการกำหนดพื้นที่ปลอดแอลกอฮอล์ให้รวมถึงพื้นที่ซึ่งไม่ได้ติดกัน</p> <p>(5) การประกาศอาจดำเนินการ: (a) ในช่วงเวลาที่กำหนดของวัน; (b) ในช่วงเวลาที่กำหนดของปี; (c) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประเภทที่กำหนด</p>
North /West Hobsons Bay	ห้ามดื่มแอลกอฮอล์ในบางพื้นที่ของอ่าว Hobsons
North /West Wyndham	การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะอยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายชุมชนท้องถิ่น Wyndham City (2015) บุคคลไม่ได้รับอนุญาตให้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะโดยไม่ได้ยื่นขอใบอนุญาตการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะ บุคคลจะต้องไม่บรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะหรือในยานพาหนะในที่สาธารณะ
North /West Moonee Valley	จำกัดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่จนถึง 21.00 น. ในเมือง Flemington, Ascot Vale, Moonee Ponds, Essendon, Airport West, Keilor East และ Strathmore นอกจากนี้ จำกัดการจราจรบนถนนเหล่านั้นตลอด 24 ชั่วโมงในบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่สำคัญและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น Cox Plate, Spring Racing Carnival ที่ Flemington และกิจกรรมที่ Showgrounds ข้อ จำกัด 24 ชั่วโมงยังใช้กับถนน Racecourse, Flemington จากถนน Bellair ไปยังถนน Princess Street และรวมถึง Pridham Plaza และ McCall Reserve (ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาของรัฐวิคตอเรียเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2014) ห้ามไม่ให้ดื่มหรือถือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เปิดบรรจุอยู่ในพื้นที่ 1 และพื้นที่ 2 ของ Moonee Valley
North /West Hume	เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสภาเป็นอย่างอื่นบุคคลจะต้องไม่บริโภคหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งแอลกอฮอล์ในภาชนะที่ไม่ได้ปิดผนึกใด ๆ บนถนนหรือในสถานที่ของเทศบาลหรือสถานที่สาธารณะ
North /West Banyule	ตามกฎหมายว่าด้วยการห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในท้องที่ทั่วไปที่ 1 (2015) มีผลบังคับใช้กับในสภาพแวดล้อมของสถานที่ที่กำหนด หมายความว่า การบริโภคหรือมีอยู่ในความครอบครองซึ่งภาชนะบรรจุเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเปิดในสถานที่ที่กำหนดเป็นความผิด
North /West Darebin	โซนที่จำกัดการดื่มแอลกอฮอล์ มีเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในโซนเพรสตันและแหล่งช้อปปิ้งบริเวณถนนเอ็ดเวิร์ด โซนนี้ดำเนินการโดยความร่วมมือกับ Darebin Police

กฎหมายท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในเมลเบิร์น	
ชื่อเมือง	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
	ในความพยายามที่จะจัดการกับการดื่มในที่สาธารณะและเพิ่มความปลอดภัยในพื้นที่ดังกล่าว
-North /West Whittlesea	ไม่มีกำหนด
North /West Melbourne	ห้ามการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะ และในย่านธุรกิจตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน 365 วันต่อปี การแบนนี้มีผลบังคับใช้ในระหว่าง: วันสิ้นปีใน Melbourne Moomba Waterfest Australian Grand Prix, ในเหตุการณ์สำคัญบนท้องถนนยกเว้นเขต Carlton ในบริเวณที่รอบ Victoria Parade และ Swanston, Elgin และ Nicholson ห้ามบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระหว่างเขต: Carnivale บน Lygon, วันส่งท้ายปีเก่าในเขต Australian Grand Prix Carlton Italian Festa การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถูกควบคุมภายใต้กฎหมายท้องถิ่นของกิจกรรมเมืองเมลเบิร์นปี 2009 ได้รับอนุญาตให้บริโภคได้ในสวนสาธารณะและสวนของเมืองเมลเบิร์นโดยบุคคลหรือกลุ่ม 50 คนหรือน้อยกว่า ข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ที่จะบังคับเฉพาะในช่วงกิจกรรมพิเศษเช่น Moomba และวันส่งท้ายปีเก่า
North /West Yarra	ในเดือนธันวาคม 2009 มีการออกกฎหมายการดื่มในพื้นที่สาธารณะและมีการบังคับใช้อย่างเป็นทางการในเดือนมกราคม 2010 ภายใต้กฎหมายการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือมีภาชนะเปิดในที่สาธารณะในเมือง กฎหมายถูกบังคับใช้ทั้งเขตเทศบาลยกเว้นในสวนสาธารณะและเขตอนุรักษ์ที่ได้รับการยกเว้นบางแห่งในช่วงเวลา 9.00 น. ถึง 21.00 น.
North /West Moreland	ห้ามดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในมอร์แลนด์ภายใต้กฎหมายของสภาท้องถิ่น ข้อห้ามนี้มีผลบังคับใช้ตลอดเวลาโดย Victoria Police สามารถออกค่าปรับ ณ สถานที่ให้กับบุคคลที่ผิดกระทำกฎหมาย ข้อห้ามนี้ไม่บังคับใช้กับ: พื้นที่รับประทานอาหารกลางแจ้งที่ได้รับใบอนุญาต, สวนสาธารณะในวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ที่อนุญาตให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตั้งแต่เวลา 11.00 น. - 18.00 น. ตามเวลามาตรฐานและตั้งแต่ 11.00 น. - 22.00 น. (Day Time Saving), กิจกรรมพิเศษที่มีใบอนุญาตจำหน่ายสุราชั่วคราว
North /West Brimbank	บุคคลต้องไม่ดื่มสุราหรือมีภาชนะบรรจุสุราแบบเปิดในสถานที่ที่ทรัพย์สินของสภาหรือในสถานที่สาธารณะ สภาอาจกำหนดสัญลักษณ์บอกทางในพื้นที่ซึ่งอนุญาตให้มีการบริโภคสุราตามเวลาที่กำหนดหรือระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก

กฎหมายท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในเมลเบิร์น	
ชื่อเมือง	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
Eastern Manningham	ห้ามบริโภคสุรายกเว้นได้รับใบอนุญาต บุคคลต้องไม่อยู่ในสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ในตารางที่ 1 (a) บริโภคสุรา หรือ (b) มีอยู่ในความครอบครองของบุคคลนั้น ที่อยู่ในภาวะเปิด หมายเหตุ: ข้อ 2.18 ไม่ใช่บังคับกับบุคคลที่บริโภคหรือมีสุราไว้ในครอบครองในสถานที่ที่ได้รับใบอนุญาตภายใต้พระราชบัญญัติการปฏิรูปการควบคุมสุรา 1998, สถานที่ที่ห้ามดื่มสุราหรือมีสุราไว้ในภาวะที่ไม่ได้ปิดผนึก: ส่วนหนึ่งของที่ดินข้างแม่น้ำ Yarra ที่ Warrandyte เป็นสถานที่สาธารณะระหว่างถนน Forbes และสะพาน Warrandyte, ศูนย์การค้าดังต่อไปนี้: Bulleen Plaza Devon Plaza, ศูนย์การค้า Donburn Goldfields Plaza, ศูนย์การค้า Pines, ศูนย์การค้า Jackson Court Macedon Plaza, จัตุรัส Macedon, หมู่บ้าน Templestowe Tunstall Square, ศูนย์การค้า Warrandyte Village Westfield Shoppingtown, Warratete Skate Park และ Precincts และที่อื่นใดเป็นครั้งคราว
Eastern Maroondah	ภายใต้ข้อบังคับของสภาท้องถิ่น Maroondah และกฎหมายท้องถิ่น 11 มาตรา 26 บุคคลไม่ได้รับอนุญาตให้ทำพฤติกรรมดังนั้บนท้องถนน บนพื้นที่ของสภาหรือพื้นที่เปิดโล่งใด ๆ ที่ประชาชนเข้าถึงได้โดยไม่มีใบอนุญาต: บริโภคสุราหรือมีขวด ครอบงำ ถังไวน์หรือภาชนะอื่น ๆ ที่เปิดแล้ว
Eastern Yarra Ranges	การบริโภคแอลกอฮอล์ถูกจำกัดในสวนสาธารณะ ถนนและพื้นที่สาธารณะในรอบ ๆ เมือง Yarra ทั้งนี้ได้กำหนดพื้นที่ซึ่งมีที่แตกต่างกันสองข้อ โดยใช้บังคับกับบางพื้นที่: 1. ห้ามการบริโภคและการครอบครองเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนถนน ที่ดินของสภาและในสถานที่สาธารณะตลอดเวลาและตลอดทั้งปี 2. ห้ามการครอบครองและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บนถนน ที่ดินของสภาและในสถานที่สาธารณะระหว่างเวลา 21.00 น. ถึง 10.00 น. ทุกวันตลอดทั้งปี
Eastern Monash	ข้อบังคับที่ 114 แห่งกฎหมายท้องถิ่นของสภาหมายเลข 3 ระบุว่าบุคคลจะต้องไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือมีอยู่ในความครอบครองซึ่งภาชนะบรรจุแอลกอฮอล์ที่ปิดผนึกในสถานที่สาธารณะใด ๆ ที่ประกาศโดยสภาเป็นพื้นที่ต้องห้าม กล่าวคือสามสถานที่ใน Monash ที่ได้รับการประกาศให้เป็นเขตปลอดแอลกอฮอล์ สถานที่เหล่านี้ตั้งอยู่ภายในศูนย์กิจกรรม Clayton, Glen Waverley และ Oakleigh

กฎหมายท้องถิ่นเกี่ยวกับการบริโภคแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะในเมลเบิร์น	
ชื่อเมือง	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
Eastern Whitehorse	การบริโภคและการครอบครองสุราภายใต้กฎหมายท้องถิ่นมาตรา 4 บุคคลต้องไม่อยู่บนถนนหรือในเขตเทศบาลโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อการแจกจ่าย บริโภคสุรา หรือมีภาชนะแบบเปิดที่มีสุร่าอยู่ในครอบครอง ทั้งนี้บุคคลสามารถบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสวนสาธารณะหากบริโภคอย่างพอเหมาะ โดยบุคคลที่นำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้าไปในอุทยานจะถูกจำกัดโดย อายุ พฤติกรรมการบริโภคอย่างรับผิดชอบและพฤติกรรมที่ไม่สุภาพ
Eastern Knox	บทบัญญัติทั่วไปของกฎหมายท้องถิ่น 2010 มาตรา 9: บุคคลต้องไม่บริโภคหรือพกพาภาชนะที่เปิดบรรจุแอลกอฮอล์ในที่สาธารณะใด ๆ ยกเว้นในเวลาและในสถานที่ที่กำหนดโดยสภาและโฆษณาประกาศในหนังสือพิมพ์เป็นการทั่วไปในเขตเทศบาล
Eastern Boroondara	อนุญาตให้ดื่มสุราบนที่ดินของสภาตราบใดที่ไม่รบกวนการใช้พื้นที่และความเพลิดเพลินของผู้อื่น อีกทั้งมีเขตปลอดแอลกอฮอล์ในพื้นที่รอบถนน Burwood, Auburn และ Barkers และ Power Street

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศ
กรณีศึกษา

เปรียบเทียบการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะของประเทศกรณีศึกษา	
ประเทศ สหรัฐอเมริกา	<p>1. ความหมายของพื้นที่สาธารณะ</p> <p>การให้ความหมายเกิดจากการใช้และการตีความของศาลในระดับมลรัฐโดยรวมอาจกล่าวได้ว่าพื้นที่สาธารณะคือพื้นที่ซึ่งบุคคลโดยทั่วไปสามารถเข้าไปใช้สอยในพื้นที่ดังกล่าวได้ เช่น บริเวณถนน ทางเดินเท้า สวนสาธารณะ อุทยานแห่งชาติ ชายหาด หรือในยานพาหนะที่กำลังเคลื่อนที่ แต่ไม่รวมถึงการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในบาร์ ร้านอาหาร หรือสนามกีฬา ซึ่งไม่ถือว่าเป็นสถานที่สาธารณะแม้ว่าสถานประกอบการดังกล่าวจะเปิดให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ารับบริการได้ก็ตาม</p> <p>2. การบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>ดำเนินการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยรัฐบาลในระดับมลรัฐหรือในระดับท้องถิ่นภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลกลาง ซึ่งในการควบคุมสามารถกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ทำให้แต่ละพื้นที่สามารถออกแบบการควบคุมได้อย่างเหมาะสมกับสภาวะทางสังคมเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสอดคล้องกับลักษณะทางพื้นที่ วัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตความเป็นอยู่และสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ รวมถึงการควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในยานพาหนะตามพระราชบัญญัติ Transportation Equity Act for the 21st Century (TEA-21) หรือกฎหมายเปิดภาชนะซึ่งเป็นกฎหมายกลางมาบังคับใช้ด้วย</p> <p>3. กรณีนำมาปรับใช้แก่การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย</p>

	<p>กำหนดการควบคุมในบางพื้นที่ซึ่งอนุญาตให้ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว กระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณี เช่น สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงดึงดูดนักท่องเที่ยว ธุรกิจประเภทบาร์ ร้านอาหาร โรงแรม เป็นต้น และกำหนดเป็นข้อบังคับควบคุมในแต่ละสถานที่เป็นการเฉพาะ โดยคำนึงถึงความสงบเรียบร้อยเป็นสำคัญ</p> <p>นอกจากนี้ อาจกำหนดหลักเกณฑ์เป็นมาตรการควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ เพื่อให้หน่วยงานในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว จะได้รับการจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือจากส่วนกลางเป็นการเฉพาะ ซึ่งเป็นการสร้างกระบวนการกวดขันในการดูแลกันเองของท้องถิ่น เช่น กำหนดห้ามเปิดเครื่องตีแอลกอฮอล์ในยานพาหนะ ห้ามผู้โดยสารตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในยานพาหนะ ห้ามมีเครื่องตีแอลกอฮอล์ที่เปิดแล้วไว้ในยานพาหนะ กำหนดให้มีหน่วยเฝ้าระวังดูแลความเรียบร้อยในพื้นที่เสี่ยงซึ่งได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาจากผู้ที่มีปัญหา</p>
<p>ประเทศ สิงคโปร์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมายของพื้นที่สาธารณะ การให้ความหมายเกิดจากแนวคิดอำนาจในการเข้าถึงของประชาชน โดยพื้นที่สาธารณะจะต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยชัดแจ้งหรือโดยปริยาย ไม่ว่าจะ มีเงื่อนไขอื่นใดเช่น การชำระค่าธรรมเนียม การได้รับอนุญาตให้เข้าถึงเป็นการเฉพาะครั้งคราวหรือเพื่อวัตถุประสงค์ใด ประกอบด้วยหรือไม่ก็ตาม 2. การบังคับใช้กฎหมาย กำหนดให้การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะอันฝ่าฝืนกฎหมาย มีการลงโทษปรับแก่ผู้กระทำฝ่าฝืนนั้น และหากมีการกระทำความผิดซ้ำจะมี มาตรการเพิ่มโทษ ทั้งโทษปรับและโทษจำคุก และหากพบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ผู้กระทำความผิดมีลักษณะคล้ายเมฆาจนไม่สามารถควบคุมตนเองได้ในพื้นที่ สาธารณะจะต้องถูกลงโทษปรับเพิ่มเติมจากฐานความผิดปกติ 3. กรณีนำมาปรับใช้แก่การควบคุมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ในประเทศไทย กำหนดเกณฑ์ของเครื่องตีแอลกอฮอล์โดยใช้ปริมาณแอลกอฮอล์เกินกว่า 0.5 เปอร์เซ็นต์ รวมไปถึงการแจ้งปริมาณแอลกอฮอล์บนฉลากบรรจุภัณฑ์เครื่องตีทุก ชนิดเพื่อให้เกิดความชัดเจนป้องกันไม่ให้ความสับสนระหว่างผู้บริโภคและผู้บังคับใช้ กฎหมาย กำหนดลักษณะของพื้นที่สาธารณะ กำหนดลักษณะของเครื่องตี แอลกอฮอล์ กำหนดมาตรการในการลงโทษผู้กระทำความผิด และอัตราโทษที่จะลง แก่ผู้กระทำความผิดอย่างชัดเจน กำหนดสถานที่ควบคุมหรือพื้นที่สำหรับตี เครื่องตีแอลกอฮอล์โดยเฉพาะ รวมไปถึงการจำกัดเวลาตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ในพื้นที่สาธารณะ
<p>ประเทศ ออสเตรเลีย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความหมายของพื้นที่สาธารณะ การให้ความหมายเกิดจากกรอบแนวคิดที่ว่าพื้นที่สาธารณะจะต้องเป็นพื้นที่ที่พบ เห็นผู้คนได้โดยง่าย ซึ่งอาจจะมี ความแตกต่างกันออกไปในแต่ละเขตพื้นที่ อาทิ พื้นที่กลางแจ้ง เช่น ถนนทางเดินหรือสวนสาธารณะ หรือในยานพาหนะที่กำลัง เคลื่อนที่ ที่ดินส่วนตัวที่ว่างเปล่า หรือในพื้นที่ปิด เช่น บาร์ร้านอาหาร สนามกีฬา

	<p>และสถานประกอบการอื่น ๆ และหมายความรวมถึงที่ดินของสภาและส่วนอื่น ๆ ของเขตเทศบาลที่สภากำหนดเป็นครั้งคราวและอธิบายไว้ในประกาศสาธารณะ</p> <p>2. การบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>ดำเนินการโดยใช้รูปแบบการกระจายอำนาจให้แก่แต่ละเขตพื้นที่วางหลักเกณฑ์ กำหนดบทบัญญัติที่จะบังคับใช้ในเขตพื้นที่ของตนได้ โดยถือแนวความคิดว่า ประชาชนควรบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เฉพาะในสถานที่ปิดซึ่งถูกจัดไว้ เช่น บาร์ ร้านอาหาร และการจัดเลี้ยง และนำหลักกฎหมายทั่วไปมากำหนดให้การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในลักษณะที่เปิดแล้วถือเป็นหลักฐานที่เพียงพอสำหรับ ความผิดฐานดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะและต้องถูกดำเนินการตาม บทลงโทษที่กำหนดไว้ เว้นแต่จะเป็นสถานที่ซึ่งกำหนดให้สามารถบริโภคเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะได้</p> <p>3. กรณีนำมาปรับใช้แก่การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย</p> <p>ประกาศเขตปลอดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่ซึ่งต้องได้รับการคุ้มครองด้วย เหตุผลเฉพาะเรื่อง กำหนดข้อบังคับจำกัดระยะเวลาบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน พื้นที่สาธารณะเพื่อลดการสร้างควมรำคาญให้แก่ชุมชนและเพื่อให้สามารถ ควบคุมดูแลได้อย่างทั่วถึง เพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้เข้าใช้ในสถานที่นั้น</p> <p>อำนาจหน้าที่ในการออกประกาศและควบคุมกำกับดูแลเป็นของหน่วยงานใน ระดับท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลเป็นผู้พิจารณาใน รายละเอียด กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การขออนุญาตดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในสถานที่ใดเป็นการเฉพาะ</p>
<p>ประเทศ ฝรั่งเศส</p>	<p>1. ความหมายของพื้นที่สาธารณะ</p> <p>ไม่ได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน แต่จะให้ความหมายอย่างกว้างตามหลัก กฎหมายมหาชนและกำหนดรูปแบบพื้นที่ที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นรายกรณี โดยให้หมายถึงสถานที่ทั้งหมดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้หรือสถานที่ สำหรับใช้งานร่วมกันโดยไม่ต้องคำนึงถึงความเป็นเจ้าของหรือสิทธิในการเข้าถึง</p> <p>2. การบังคับใช้กฎหมาย</p> <p>การควบคุมการดื่มแอลกอฮอล์ในพื้นที่สาธารณะเป็นอำนาจหน้าที่ของแต่ละเมือง ซึ่งจะระบุพื้นที่สาธารณะของแต่ละเมืองลงในประกาศกำหนดพื้นที่เป็นรายกรณี โดย ประกาศของแต่ละเมืองจะออกโดยอาศัยอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>3. กรณีนำมาปรับใช้แก่การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย</p> <p>กำหนดให้พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะตามประกาศการควบคุมการดื่ม เป็นรายสถานที่ไป เช่น ถนนใหญ่ ถนนในซอย ริมหาดน้ำ จตุรัสกลางเมืองต่าง ๆ สวนสาธารณะ พื้นที่ส่วนกลางที่ประชาชนใช้ร่วมกัน ศาลากลาง โรงเรียน ออฟฟิศ ห้องสมุด โบสถ์ ศูนย์กีฬา ป้ายรถเมล์ สุสาน สนามเด็กเล่น ที่จอดรถสาธารณะ เป็นต้น และอาจกำหนดข้อยกเว้นการควบคุมแก่สถานที่ใด ๆ ก็ได้ เช่น ร้านอาหาร บาร์ ที่มีการดื่มทั้งภายในร้านและบริเวณด้านนอกของร้านซึ่งทับซ้อนกับพื้นที่ควบคุมตาม กฎหมาย สถานที่สาธารณะในการจัดการชุมนุมหรือรวมตัวกันทำกิจกรรมต่าง ๆ โดย ชอบด้วยกฎหมาย หรือสถานที่ใด ๆ ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นการเฉพาะ เป็นต้น</p>

รูปที่ 8 กฎหมายฝรั่งเศสที่เกี่ยวข้อง

REPUBLIQUE FRANCAISE
Liberté Egalité Fraternité

ARVT-15-0832

Elections, Etat Civil et Formalités Administratives

ARRETE DE LA VILLE DE TOULOUSE,

VU les articles L.2211-1, L.2212-2, L.2212-5 du Code Général des Collectivités Territoriales,

VU le Code de la Santé Publique, et notamment les articles L.3341-1 et suivants relatifs à la répression de l'ivresse publique, et L.3342-1 et suivants relatifs à la protection des mineurs contre l'alcoolisme,

VU le Code Pénal et notamment son article R610-5,

VU la circulaire NOR/INT/D/05/00044/C du 4 avril 2005 relative à la répression des atteintes à l'ordre et à la tranquillité publics liées à la vente de boissons alcooliques à emporter et à la consommation d'alcool,

VU la proposition du Directeur Départemental de la Sécurité Publique du 19/11/2015,

CONSIDÉRANT que la consommation excessive de boissons alcooliques par des individus sur l'espace public est de nature à créer des désordres (tapages, attroupements, violences, tumultes) et à occasionner une gêne à la libre circulation des piétons et des véhicules automobiles,

CONSIDÉRANT que le comportement des personnes en état d'ébriété sur le domaine public, dès lors fréquemment agressives, porte atteinte à l'ordre et à la tranquillité publiques,

CONSIDÉRANT les doléances des riverains,

CONSIDÉRANT qu'il appartient à l'autorité municipale de prescrire toute mesure nécessaire et proportionnée pour remédier à cette situation et prévenir les troubles susceptibles de se produire,

ARRETE

ARTICLE 1 : Les arrêtés municipaux portant réglementation de consommation de boissons alcooliques sur le domaine public du 24/09/1999, du 21/12/1999, du 15/10/2002, du 10/12/2002, du 02/03/2005, du 24/06/2005, du 02/05/2006, du 17/05/2006, du 29/08/2006, du 31/05/2007, du 27/8/2007, du 03/11/2014 et du 25/06/2015 sont abrogés.

ARTICLE 2 : La consommation d'alcool sur le domaine public, **est interdite tous les jours de 16 heures à 6 heures du matin** :

1/ dans le périmètre défini par les voies suivantes qui y sont incluses :

Boulevard d'Arcole, boulevard de Strasbourg, rue Roquelaine, place Roquelaine, rue Matabiau, boulevard Pierre Semard, boulevard de Marengo, boulevard de la Gare, rue de la Colombette, boulevard Lazare Carnot, place Esquirol, rue de Metz, place du Pont Neuf, quai de la Daurade, place de la Daurade, quai Lucien Lombard, place Saint Pierre et les marches ouvertes sur la Garonne, quai Saint Pierre, rue Valade, place Anatole France, rue Albert Lautman, place du Peyrou, rue des Salenques, place Saint Julien, rue Lascrosses, place Armand Duportal, boulevard Lascrosses.

2/ dans les lieux désignés ci-après :

- Place Saint Aubin
- boulevard Michelet
- rue Riquet
- Place Intérieure Saint Cyprien – Jean Diebold
- Place Roguet
- Place du Ravelin
- Jardin des Combattants d'Afrique du Nord et d'Indochine
- Grande rue Saint Michel
- Place de la Trinité
- Place de la Légion d'Honneur
- Place Jeanne d'Arc

ARTICLE 3 : cette interdiction ne s'applique pas aux lieux suivants :

- les établissements (restaurants, bars) autorisés à vendre de l'alcool et leurs terrasses
- les lieux de manifestations locales où la consommation d'alcool a été autorisée

ARTICLE 4 : l'interdiction portant sur la consommation de boissons alcooliques ne s'applique pas aux établissements autorisés à vendre de l'alcool et à leurs terrasses.

ARTICLE 5 : Les infractions au présent arrêté seront constatées et poursuivies conformément à la loi, par toute personne habilitée à les constater.

ARTICLE 6 : Monsieur le Directeur Général des Services de la Ville de Toulouse, Monsieur le Directeur Départemental de la Sécurité Publique sont chargés, chacun en ce qui le concerne, de l'exécution du présent arrêté.

ARTICLE 7 : Le présent arrêté sera transmis à Monsieur le Préfet de la Haute-Garonne, affiché en Mairie et retranscrit au recueil des Actes Administratifs. Le présent arrêté pourra faire l'objet d'un recours pour excès de pouvoir devant le Tribunal Administratif dans un délai de deux mois à compter de sa publication.

Publié par affichage en Mairie
le :

Déposé à la Préfecture
le :

Publié au RAA le :

Fait à Toulouse, le - 1 FEV. 2016

Le Maire,

Jean-Luc MOUDENC

VILLE DE LA ROCHETTE

73110
Tél. 04 79 25 50 32
Fax 04 79 25 78 25

2010/74

Arrêté permanent portant sur l'interdiction de
consommer de l'alcool sur la voie publique

Le Maire de la commune de la ROCHETTE

Vu les articles L.2212-1 et L.2212-2 du Code Général des Collectivités Territoriales,

Vu les dispositions du Code de la Santé Publique et notamment les articles L.3341-1 et suivants relatifs à la répression de l'ivresse publique et les articles L.3342-1 et suivants relatifs à la protection des mineurs contre l'alcoolisme

Vu l'article R.610-5 du Code Pénal

Considérant l'augmentation de ramassage de verres brisés, plastiques et de cannettes d'aluminium dans certains endroits de la commune notamment dans les lieux ouverts au public,
Considérant que la consommation de boissons alcoolisées sur la voie publique donne lieu à des désordres et met en cause la sécurité et la santé, notamment des mineurs,
Considérant que ces désordres constituent une menace pour la tranquillité publique,
Considérant les doléances des riverains,
Considérant les interventions effectuées par les services de Gendarmerie pour ces motifs,
Considérant qu'il appartient à l'autorité municipale de prescrire les mesures portant réglementation sur la consommation de boissons alcoolisées,
Considérant qu'il y a lieu de prévenir et d'empêcher que ces infractions soient commises sous l'emprise de boissons alcoolisées sur le domaine public.

Arrêté

Article 1 : A partir du **10 juillet 2010**, la consommation de boissons alcoolisées est interdite sur les voies, places, parcs, jardins et lieux publics de la commune, et notamment sur les périmètres des lieux désignés ci-après :

- Mairie,
- Ecoles,
- office du tourisme,
- bibliothèque,
- église,
- salles omnisports,
- abris bus,
- boulodrome,
- complexes sportifs (terrains de tennis..),
- toutes les places de la commune,
- tous les parkings publics,
- la halle,
- cimetière,
- tous les jeux de plein air de la commune.

Article 2 : Cette interdiction ne s'applique pas aux lieux suivants :

- terrasses de cafés et de restaurants,
- aires de pique-nique aménagées aux heures habituelles des repas,
- lieux de manifestations locales où la consommation d'alcool a été autorisée.

Article 3 : Cette interdiction s'applique tous les jours de 12 heures à 06 heures.

Article 4 : Conformément aux dispositions de l'article R.610-5 du Code Pénal, tout manquement distinct aux obligations édictées par le présent arrêté sera réprimé par une amende prévue pour les contraventions de 1ère classe.

Article 5 : Monsieur le Maire, Monsieur le Commandant de la communauté de Brigades de La Rochette, le chef de la police municipale sont chargés chacun en ce qui le concerne de l'application du présent arrêté, dont une ampliation sera adressée à Monsieur le Préfet de la Savoie et fera l'objet d'un affichage en mairie .

Fait à La Rochette, le 10 mai 2010

Le Maire,

André DURAND

